

Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
Canllaw Cynllunio Atodol
Asesiad Sensitifrwydd a Chapasiti y Dirwedd
Hydref 2016

13

CYNNWYS

PWRPAS Y CANLLAW

RHAN 1: CYFLWYNIAD

Asesiad Sensitifrwydd a Chapasiti y Dirwedd:

RHAN 2: TIRWEDD GWAELODLIN PARC CENEDLAETHOL ERYRI

Gwaelodlin Cymeriad Tirwedd Ardal yr Astudiaeth

RHAN 3: GWERTHUSO SENSITIFRWYDD TIRWEDD A LLUNIO STRATEGAETHAU

RHAN 4: CANLLAW GENERIG AR LEOLI & DYLUNIAD

RHAN 5: CANLLAWIAU AR GYFER ASESU EFFEITHIAU TIRWEDD CRONNUS A GWELEDOL

RHAN 6: DATGANIAD CYFOETH NATURIOL CYMRU AR HARDDWCH NATURIOL

ATODIAD TECHNEGOL: METHODOLEG

PWRPAS

Mae'r nodyn hwn yn un o gyfres o Nodiadau Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) sy'n darparu gwybodaeth fanwl bellach i gefnogi'r polisiâu sydd yng Nghynllun Datblygu Lleol Eryri. Polisi Strategol D: Yr Amgylchedd Naturiol a Pholisi Datblygu 2 : Datblygu a'r Dirwedd yw'r rhai mwyaf perthnasol i faterion tirwedd, er wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio dylid cymryd y cynllun cyfan i ystyriaeth. Yn 205 ennillodd Gillespies, yr Ymgynghorwr, Wobr Cynllunio Strategol Tirwedd yr Landscape Insitute. Bwriad y Canllawiau Cynllunio Atodol yw rhoi mwy o fanylion am faterion penodol nag sy'n bosibl neu'n briodol yng Nghynllun Datblygu Lleol Eryri.

Pwrpas y Canllaw Cynllunio Atodol yw:

- Darparu canllawiau manwl am y modd y bydd yr Awdurdod Cynllunio yn delio â mathau arbennig o ddatblygiad sydd, oherwydd eu maint, dyluniad a gofynion lleoliadol, yn gallu cael effaith niweidiol ar gymeriad tirlun y Parc Cenedlaethol.*
- Darparu arweiniad i gynorthwyo datblygwyr, aelodau'r cyhoedd, swyddogion cynllunio a'r Awdurdod wrth asesu effaith datblygiadau newydd yn y tirlun.*

Statws

Bydd y Canllaw Cynllunio Atodol hwn yn ystyriaeth gynllunio berthnasol pan fydd penderfyniadau'n cael eu gwneud ar geisiadau cynllunio. Mae'n seiliedig ar astudiaeth sensitifrwydd tirwedd ac asesiad capasiti a gynhaliwyd gan ymgynghorwyr Gillespies yn 2014 ar gyfer Gogledd-orllewin Cymru ac mae cyfeiriadau pellach at "yr astudiaeth" neu'r "asesiad" yn y ddogfen hon yn cyfeirio at y gwaith a wnaed gan yr ymgynghorwyr. Mae'r fethodoleg a'r canllawiau a nodwyd yn yr astudiaeth wedi cael ei dderbyn gan yr Awdurdod a'i gynnwys yn y canllawiau cynllunio.

RHAN 1: CYFLWYNIAD

Asesiad o Sensitifrwydd a Capasiti y Dirwedd: Cefndir

- 1.1 Cafodd yr Asesiad hwn ei gomisiynu gan Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri (APCE) Cyngor Gwynedd a Chyngor Ynys Môn. Ei nod oedd darparu sail dystiolaeth gadarn ar gyfer penderfynu ar geisiadau cynllunio, llywio datblygiad Canllawiau Cynllunio Atodol, gan helpu i ddiogelu tirweddau sensitif a nodweddig rhag datblygu amhriodol ac annog agwedd gadarnhaol at ddatblygiad yn y lleoliad cywir ac ar raddfa briodol. Yn 205 enillodd Gillespies, yr Ymgynghorwr, Wobr Cynllunio Strategol Tirwedd yr Landscape Institute am y gwaith hwn. Mae'r astudiaeth, fel y mae'n berthnasol i Eryri, yn ystyried yn benodol y tri math datblygu canlynol.

Datblygiadau Ynni Adnewyddadwy

- Ynni Gwynt (gan ganolbwyntio ar ddatblygiadau ar raddfa lai)

Datblygiadau Eraill (Isadeiledd Trawsgludo a Thwristiaeth)

- Mastiau Symudol (Isadeiledd Trawsgludo Telathrebiadau)
- Meysydd ac Estyniadau i safleoedd Carafannau Statig / Cabanau (Twristiaeth)

- 1.2 Mae pa mor dderbyniol yw datblygiad ar raddfa fawr yn y dirwedd wledig yn bwnc emosynol ac yn un lle mae angen cyfaddawd yn aml. Er y cydnabyddir yn gyffredinol y dylai'r tirweddau mwyaf gwerthfawr gael eu diogelu, mae rhai meysydd lle gellir gwneud lle ar gyfer datblygiad, er bod hynny mewn ffordd a reolir i leihau effeithiau andwyol. Mae'r astudiaeth hon yn anelu at ddeall lle a sut orau i ddarparu ar gyfer gwahanol fathau o ddatblygiad a nodwyd yn y briff.
- 1.3 Mae'r dull asesu a amlinellir yn Adran 2 wedi'i ddatblygu ar y cyd â Grŵp Llywio'r Prosiect, a oedd yn cynnwys cynrychiolwyr o APC Eryri, ac Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd (UPCC) Ynys Môn a Gwynedd.
- 1.4 Mae'n bwysig nodi bod hon yn astudiaeth strategol ac nid yw'n rhagnodol ar lefel safle unigol. Nid yw'n disodli'r angen am asesiad o'r effeithiau tirweddol a gweledol (AETG) fel rhan o Asesiad Effaith Amgylcheddol ffurfiol (AEA) neu AETG lle mae angen cymryd i ystyriaeth effeithiau ar y dirwedd ond eu hasesu drwy gymhwysiad raddfa llai o'r canllawiau yn y ddogfen *Guidelines for Landscape and Visual Impact Assessment (Edition 3)*. Nid yw'r astudiaeth cymryd i ystyriaeth treftadaeth naturiol a diwylliannol eraill (ac eithrio pan maent yn ymwneud â chymeriad tirwedd ac ystyriaethau gweledol), ffactorau technegol na'r angen canfyddedig am y datblygiad.
- 1.5 Gofynion allweddol y briff ar gyfer yr astudiaeth oedd y dylai fod yn gyfeillgar, yn gryno ac yn gyson â dulliau gweithredu mewn awdurdodau cyfagos.
- 1.6 Mae trosolwg byr o ynni adnewyddadwy a datblygiadau eraill yn cael ei gynnwys isod.

Datblygiadau Ynni Adnewyddadwy

- 1.7 Mae'r Parc Cenedlaethol yn wynebu ystod eang o heriau sy'n deillio o newid yn yr hinsawdd. Mae cydbwysu'r angen i gynhyrchu mwy o ynni adnewyddadwy gyda'r angen i leihau niwed i nodweddion unigryw ac arbennig tirwedd yr ardal yn un o'r heriau hyn. Mae amodau da yn nhirweddau gogledd Cymru i gynhyrchu trydan gwynt, dŵr / hydro a heulol fel y dangosir yn yr *'Asesiad Capasiti Ynni Adnewyddadwy Ynys Môn, Gwynedd ac Eryri'* (2012).

Datblygiad Ynni Gwynt

- 1.9 Mae gan Ogledd-orllewin Cymru, gan gynnwys Parc Cenedlaethol Eryri, ardaloedd mawr o ucheldir gwledig ac ardaloedd arfordirol gydag adnodd gwynt toreithiog. Er mai ymagwedd Llywodraeth Cymru yw cyfyngu datblygiad ffermydd gwynt ar raddfa fawr i Ardaloedd Chwilio Strategol NCT8, nid yw polisi cynllunio Llywodraeth Cymru yn pennu cyfyngiadau gofodol ar gyfer datblygiadau ynni gwynt o dan 25 MW. Yn sgil y nifer cynyddol o geisiadau cynllunio, ceisiadau barn sgrinio AEA ac ymholiadau cyn cais yn cael eu cyflwyno ar gyfer datblygiadau unigol a chlystyrau o dyrbinau gwynt ar wahanol raddfeydd i gynghorau Ynys Môn a Gwynedd ac APCE i raddau ychydig yn llai mae'r astudiaeth hon wedi cael ei chomisiynu er mwyn cyfeirio datblygiadau i'r lleoliadau mwyaf addas a sicrhau bod y nodweddion allweddol ac ansawdd tirweddau'r ardal yn cael eu diogelu.

- 1.10 Mae tyrbinau gwynt yn strwythurau uchel, sy'n cael eu lleoli fel arfer mewn mannau agored neu uchel. Mae hyn yn cynyddu'r potensial ar gyfer effeithiau gweledol helaeth ar y dirwedd, sy'n cael ei waethygu gan y cydadwaith weledol sydd yn aml yn gymhleth rhwng gwahanol gyflyrau goleuo a graddfa a ffurf grwpiau o dyrbinau.
- 1.11 Mae symudiad y llafnau rotor yn denu'r llygad a dan amodau goleuo penodol, gall tyrbinau sy'n symud fod yn weladwy o hirbell.
- 1.12 Mae pa mor dderbyniol yw tyrbinau gwynt yn y dirwedd yn bwnc emosynol ac yn un lle mae angen ystyried y cydbwysedd cynllunio. Er y cydnabyddir yn gyffredinol y dylai'r agweddau mwyaf gwerthfawr o'r dreftadaeth naturiol gael eu diogelu, mae gan y tirweddau hynny o werth llai potensial i ddarparu ar gyfer rhywfaint o ddatblygiad ynni gwynt, er y dylai hynny fod yn ddarostyngedig i ddylanwad gweledol y datblygiad a natur yr effeithiau andwyol.

Mastiau Symudol (Isadeiledd Trawsgludo Telathrebiadau)

- 1.13 Mae pwysau yn ymwneud â seilwaith telathrebu yn cael ei brofi fwyaf o fewn Parc Cenedlaethol Eryri, yn enwedig mewn perthynas â chynigion ar gyfer mastiau ffôn symudol newydd ac amnewid yr hen rai am rai newydd. Mae hyn oherwydd cyfuniad o ddiffyg derbyniad ffôn symudol a thopograffeg amrywiol y Parc Cenedlaethol, sy'n golygu ei bod yn ofynnol i gael mwy o fastiau er mwyn cael derbyniad.

*'In more remote areas, telecommunications infrastructure is one of the few developments which by necessity has to be prominently sited. Such developments inevitably affect the perceived wildness of the landscape, by introducing an overt man-made structure into an area perceived as relatively natural and remote from human influence. There can also be an impact on landscapes when there is an increase of structures along established infrastructure corridors. This results in increased visual clutter and development often in highly visible locations. In addition, the visual effects of masts can increase through cumulative visual impact, as prominent sites often contain several, disparately designed developments.'*¹

Meysydd Carafannau Statig/ Cabannau ac Estyniadau (Twristiaeth)

- 1.14 Mae tirweddau Ynys Môn, Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri yn hollbwysig i'r economi leol ac yn gwneud cyfraniad sylweddol i ddiwydiant twristiaeth yr ardal. Mae twf twristiaeth a hamdden wedi arwain at ddatblygu meysydd / parciau carafannau symudol a chabannau. Mae yna nifer sylweddol o ddatblygiadau meysydd carafannau / siales statig wedi eu lleoli ar hyd arfordiroedd Ynys Môn a Gwynedd a hefyd o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r safleoedd hyn (yn enwedig ar hyd yr arfordir) yn amlwg ac yn ddiolwg o ran ymddangosiad gyda rhai safleoedd yn ymestyn dros ardaloedd mawr ac yn aml yn tra-arglwyddiaethu ar ac yn diraddio'r dirwedd.
- 1.15 Mae gwaharddiad llwyr ar unrhyw ddatblygiadau statig meysydd carafannau/cabannau newydd ar draws y tri Awdurdod Cynllunio Lleol ar hyn o bryd. Fodd bynnag, derbynir yn gyffredinol o fewn Ynys Môn a Gwynedd y gallai meysydd presennol gael eu hymestyn 10% mewn unedau am bob maes/parc (yn seiliedig ar faint gwreiddiol y datblygiad) os daw gwelliannau amgylcheddol sylweddol yn eu sgil. Yn yr un modd, ym Mharc Cenedlaethol Eryri gall cynnydd o 10% yn ardal gyffredinol maes parc gael ei ganiatáu (ond nid cynnydd yn y nifer o unedau) os yw'n darparu gwelliannau tirweddol/amgylcheddol. Mae gwasgfa arfordirol yn bygwth rhai o'r meysydd/parciau hyn ac mae'r gofyn am garafannau wedi eu lleoli ar lan y môr, ac wedi eu hamddiffyn gan forgloddiau cerrig er enghraifft, wedi peri i ddatblygiad diolwg gydag effeithiau gweledol arwyddocaol mewn golygfeydd ar hyd y traethau cyfagos ac i'r datblygiad yn ei gyfanrwydd o olygfannau uwch. Wrth i lefel y môr godi yn y dyfodol efallai y bydd angen i rywffaint o feysydd/barciau carafannau statig/cabannau arfordirol i ail-leoli neu ehangu eu lleiniau ymhellach i mewn i'r tir i wneud iawn am y tir a gollwyd; gan ychwanegu ymhellach at bwysau datblygiad ar hyd yr arfordir, os digwydd hyn bydd cyfleon am wella'r tirwedd a lleihau yr effeithiau gweledol.

¹ <http://www.snh.org.uk/futures/Data/pdfdocs/LANDSCAPES.pdf>

Fframwaith Cynllunio a Pholisi

Cyd-destun Polisi Cenedlaethol

- 1.16 Mae polisi cynllunio Cymru, yn cynnwys y dogfennau polisi cenedlaethol (Cymreig) a lleol. Ar lefel genedlaethol, mae *Cynllun Gofodol Cymru* (2008) yn darparu strategaeth ofodol i Gymru gyfan sy'n amlinellu agenda eang 20 mlynedd i lywio datblygiad ac ymyriadau polisi yn y dyfodol. Mae *Polisi Cynllunio Cymru* (Argraffiad 8, Chwefror 2016) (PCC) yn darparu'r ystyriaethau, egwyddorion a'r amcanion polisi cenedlaethol cyffredinol, sy'n sail i'r system gynllunio yng Nghymru. Mae Polisi Cynllunio Cymru yn cael ei gefnogi gan nifer o *Nodiadau Cyngor Technegol* (NCTau) sydd, ynghyd â'r cychlythyrau a llythyrau egluro polisi, yn cynnwys polisi cynllunio cenedlaethol yng Nghymru.

Polisi Cynllunio Cymru (PCC) Fersiwn 8 (Ionawr 2016)

- 1.17 Mae'r polisiau cynllunio defnydd tir ar gyfer Llywodraeth Cymru a nodir ym Mholisi Cynllunio Cymru (PCC) yn sefydlu amcanion y Llywodraeth ar gyfer cadwraeth a gwella treftadaeth naturiol, yn enwedig diogelu cynefinoedd cynhenid, coed a choetiroedd a thirweddau gyda dynodiadau statudol.
- 1.18 Mae system wybodaeth LANDMAP yn cael ei chydabod yn ffurfiol ym Mholisi Cynllunio Cymru fel y man cychwyn ar gyfer asesu tirwedd yng Nghymru. Mae LANDMAP yn darparu gwybodaeth ar gyfer holl dirweddau Cymru.
- 1.19 Mae dyfyniadau o Bolisi Cynllunio Cymru ynghylch datblygiadau ynni ac adnewyddadwy telathrebu yn cael eu cynnwys isod fel a ganlyn:
- Datblygiadau Ynni Adnewyddadwy
- 1.20 Mae pob math o ynni adnewyddadwy yn cael eu hyrwyddo lle maent yn dderbyniol yn amgylcheddol ac yn gymdeithasol.
- 1.21 *'Mae'r DU yn ddarostyngedig i ofynion Cyfarwydddeb Ynni Adnewyddadwy yr UE. Mae'r rhain yn cynnwys targed i'r DU sicrhau bod 15% o'i hynni yn dod o ffynonellau adnewyddadwy erbyn 2020. Mae Map Ffyrdd Ynni Adnewyddadwy y DU yn nadi'r trywydd y dylai'r DU ei ddilyn i gyflawni'r targedau hyn, hyrwyddo ynni adnewyddadwy i atal y newid yn yr hinsawdd a diogel cyflenwadau ynni yn y dyfodol¹². Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i wneud ei rhan drwy gyflawni rhaglen ynni sy'n cyfrannu at ostwng allyriadau carbon fel rhan o'n gwaith i fynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd (gweler 4.5) tra'n hyrwyddo lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol pobl a chymunedau Cymru er mwyn sicrhau gwell ansawdd bywyd i'n cenhedlaeth ni a chenedlaethau'r dyfodol. Amlinellir hyn yn Natganiad Polisi Ynni Llywodraeth Cymru Ynni Cymru: Newid Carbon Isel' (2012) (PCC fersiwn 8 par 12.8.1)*
- 1.22 *'Dylai polisiau cynllunio ar bob lefel hwyluso cyflawni'r uchelgais a fynegir yn Ynni Cymru: Newid Carbon Isel a thargedau'r DU ac Ewrop ar ynni adnewyddadwy. Mae'r Gyfarwydddeb Ynni Adnewyddadwy¹⁴ yn cynnwys rhwymedigaethau penodol er mwyn ei gwneud yn haws mynd ati'n effeithiol i ystyried ffynonellau ynni adnewyddadwy, technoleg hynod effeithiol a systemau gwresogi ac oeri ardal yng nghyd-destun datblygu ardaloedd diwydiannol a phreswyl. Hefyd (o 1 Ionawr 2012 ymlaen) bydd yn ei gwneud yn ofynnol bod pob adeilad cyhoeddus newydd, ac adeilad cyhoeddus presennol sy'n cael ei ailwampio, yn batrwm i eraill yng nghyd-destun y Gyfarwydddeb. Mae'r materion sydd wrth graidd y dyletswyddau hyn yn rhai y bu'r polisi cynllunio yn canolbwyntio arnynt ers tro byd yng Nghymru. Yn y cyd-destun hwn, dylai awdurdodau cynllunio lleol a datblygwyr fel ei gilydd dalu sylw penodol i'r canllawiau a geir yn Nodyn Cyngor Technegol 8: Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddadwy¹⁵ a Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddadwy – Llawlyfr i Gynllunwyr¹⁶. Serch hynny, bydd Llywodraeth Cymru yn ystyried paratoi canllawiau eraill wedi'u targedu, lle bo hynny'n briodol.'* (PCC fersiwn 6, Par 12.8.2)²

Datblygiadau Telathrebu

- 1.23 *'Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod bod seilwaith telathrebu fforddiadwy, diogel sy'n hygyrch dros ardal eang yn bwysig i ddinasyddion a busnesau ledled Cymru. Mae'n bwysig bod y seilwaith telathrebu yng Nghymru yn gallu bodloni'r her hwn, gan helpu i adeiladu economi ffyniannus yng Nghymru. I'r perwyl hwn, mae Llywodraeth Cymru yn cydweithio â'r diwydiant telathrebu a'r corff rheoleiddio cyfathrebu, Ofcom, i rannu*

² Polisi Cynllunio Cymru (Fersiwn 8 Ionawr 2016), Pennod 12 – Isadeiledd a Gwasanaethau 12.8

gwybodaeth am faterion sy'n gysylltiedig â'r seilwaith telathrebu, i ddeall y ffactorau rheoleiddiol, economaidd a chynllunio sy'n rhwystro buddsoddiadau ac i ddylanwadu ar lunio polisiau yn y maes hwn yn y dyfodol. Mae gan Lywodraeth Cymru bolisiau sefydledig ar gyfer diogelu cefn gwlad ac ardaloedd trefol – yn enwedig y Parciau Cenedlaethol, Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig, yr Arfordir Treftadaeth ac ardaloedd ac adeiladau o bwys pensaernïol neu hanesyddol.³

Nodiadau Cyngor Technegol

- 1.24 Mae Polisi Cynllunio Cymru yn cael ei gefnogi gan gyfres o Nodiadau Cyngor Technegol (NCT) sy'n cynnwys y canlynol:
- 1.25 **NCT 8: Ynni Adnewyddadwy** - mae'n dynodi saith Ardal Chwilio Strategol (SSA) ledled Cymru. Mae'r rhain yn ardaloedd y gellir o bosibl lleoli'r ffermydd gwynt mwyaf (>25MW) ynddynt. Mae TAN 8 yn nodi ardaloedd lle mae'n debygol y caiff cynigion eu cefnogi, ardaloedd i'w gwarchod yn sylweddol rhag datblygiadau ffermydd gwynt, a'r ymagwedd i'w dilyn mewn ardaloedd eraill. Mae TAN 8 yn nodi y dylid osgoi ymgymryd â chynlluniau ynni gwynt mawr ar y rhan fwyaf o'r ardaloedd y tu allan i'r SSAu; serch hynny, efallai y gellir ystyried ffermydd gwynt hyd at 25 MW ar safleoedd tir llwyd ac ar gyfer cynlluniau ynni gwynt cymunedol a domestig llai na 5 MW mewn mannau eraill. Mae *Nodyn Canllaw Gwybodaeth 3 LANDMAP: Defnyddio LANDMAP ar gyfer Aseiad o Effaith Tyrbinau Gwynt ar y Tir ar Dirwedd a Gweledol* (2013) yn cyfeirio at TAN 8 ac yn cyflwyno gwybodaeth fanwl ynglŷn â'r SSAu a datblygiadau ynni gwynt gyda'r bwriad o osgoi, lleihau a gwneud yn iawn am effeithiau andwyol.
- 1.26 O ran datblygiad ynni gwynt, mae'n cael ei gydnabod yn gyffredinol bod rhagdybiaeth ar gyfer newid tirwedd mawr yn y SSAu ac yn agos atynt, ond na ddylid caniatáu newid sylweddol y tu allan i'r SSAu.
- 1.27 Mae TAN 8 yn cyfeirio at ddatblygiadau ynni solar PV; fodd bynnag, mae hyn yn gysylltiedig â datblygiadau ar raddfa ddomestig sydd y tu allan i gwmpas yr astudiaeth hon.
- 1.28 **NCT 12: Dylunio** – mae'n ei gwneud yn ofynnol i Awdurdodau Cynllunio Lleol werthuso cymeriad y dirwedd, gan gynnwys y rhinweddau gweledol a synhwyrol ac mae'n pwysleisio bod angen ystyried cymeriad tirwedd wrth ddatblygu fframwaith cynllunio cadarn a chydlynol. Y bwriad yw sicrhau y lleolir datblygiadau mewn ardaloedd sy'n gallu eu cynnwys orau, sydd wedyn yn helpu i gyfyngu'r effeithiau andwyol a chynnal amrywiaeth y dirwedd. Mae TAN 12 yn cefnogi'r defnydd o LANDMAP er mwyn helpu i hysbysu a chanfod lle ffeirir datblygu o ran tirwedd.
- 1.29 **NCT 13: Twristiaeth** - mae'n rhoi cyngor ar faterion sy'n ymwneud â thwristiaeth ym maes cynllunio, gan gynnwys amodau meddiannaeth, datblygiadau carafanau a chabannau gwyliau, a chynngor perthnasol arall.
- 1.30 **NCT 14: Cynllunio'r Arfordir** - mae'n rhoi cyngor ar faterion allweddol sy'n ymwneud â chynllunio ar gyfer y parth arfordirol, gan gynnwys cynlluniau rheoli hamdden a threftadaeth a'r draethlin.
- 1.31 **NCT19: Telathrebu** – mae'n rhoi cyngor ar faterion sy'n ymwneud â thelathrebu ym maes cynllunio gan gynnwys mastiau ffonau symudol ac ystyriaethau amgylcheddol.

Canllaw ar gyfer Dylunio Cynaliadwy yn y Parciau Cenedlaethol yng Nghymru (Gwanwyn 2009)

- 1.32 Nod y canllaw hwn yw hyrwyddo dyluniad cynaliadwy o ansawdd uchel, sy'n ychwanegu at harddwch naturiol, bywyd gwyllt a threftadaeth ddiwyllianol Parciau Cenedlaethol Cymru.
- 1.33 Mae'r ddogfen yn ystyried datblygiadau ynni adnewyddadwy, tirwedd, bioamrywiaeth, lle ac arbenigrwydd lleol ymhlith egwyddorion eraill dylunio cynaliadwy. Mae'n cynnig arweiniad generig a all gael ei ddefnyddio gan staff rheolaeth datblygu i asesu ceisiadau cynllunio, yn ogystal â datblygwyr, tirlfeddianwyr a dylunwyr.

Cyd-destun Polisi Lleol

- 1.34 Yn dilyn y Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol (2004), mae'n rhaid i bob Awdurdod Unedol yng Nghymru baratoi cynllun datblygu lleol (CDLI) ar gyfer ei ardal. Cyhoeddodd Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri ei CDLI yn 2011.

Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, Cynllun Datblygu Lleol Eryri (CDLIE) 2007-2022 (2011)

³ Polisi Cynllunio Cymru (Fersiwn 8, Inawr 2016), Pennod 12 – Isadeiledd a Gwasanaethau 12.11

1.35 Wrth gyflawni ei ddyletswyddau cynllunio statudol, mae'n rhaid i Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri (APCE) hefyd ystyried cyfrifoldebau statudol a swyddogaeth reolaethol Awdurdodau'r Parciau Cenedlaethol, fel sydd wedi'i nodi o dan Ddeddf yr Amgylchedd 1995.

Y pwrrpasau hyn yw:

Gwarchod a gwella harddwch naturiol, bywyd gwyllt a threftadaeth ddiwylliannol y Parc.

Hyrwyddo cyfle i'r cyhoedd ddeall a mwynhau nodweddion arbennig y Parc.

1.36 Mae'r CDLI yn nodi:

'Er nad yw prosiectau cynhyrchu pŵer o ynni ar raddfa fawr yn gydnaws â statws Parc Cenedlaethol, rhoddodd asesiad o ynni adnewyddadwy yn Eryri ystyriaeth i'r posibilrwydd fod lle o bosibl i gyfrannu at leihau galw am drydan o danwydd ffosil trwy arbedion effeithlonrwydd a thrwy ddatblygiadau ynni adnewyddadwy bach i ddiwallu anghenion domestig neu gymunedol. Roedd y rheiny'n cynnwys cynlluniau trydan dŵr ar raddfa fach, tyrbinau gwynt domestig, ffotofoltäig, biomas a nwy safle tirlenwi'. (Paragraff 3.19).

1.37 Mae'r CDLI yn cynnwys polisi penodol sy'n ymwneud â diogelu'r dirwedd mewn perthynas â datblygiadau: Polisi Datblygu 2: Datblygu a'r Dirwedd (2), sy'n nodi fel a ganlyn:

'Dylai graddfa a dyluniad datblygiad newydd yn cynnwys ei osodiad a thirlunio barchu a diogelu cymeriad y dirwedd. Ymwrthodir effeithiau annerbyniol ar y dirwedd a rhoddir ystyriaeth benodol iawn i warchod:

- *Ardaloedd Adran 3 o harddwch naturiol⁴.*
- *Arfordir sydd heb ei ddatblygu.*
- *Golygfeydd sydd yn weladwy o olygfannau.*
- *Ardaloedd cymeriad tirlun wedi ei seilio ar LANDMAP fel y diffinnir yng Nghanllaw Atodol ar Dirweddau Eryri.⁵*

1.38 Mae'r CDLI hefyd yn datgan:

'Mae tirweddau Eryri'n cynnwys mynyddoedd creigiog, rhostiroedd uchel, dyffrynnoedd coediog, llynnoedd, rhaeadrau, aberoedd, ac arfordir sydd i gyd yn cyfrannu at 'Rinweddau Arbennig' yr ardal. Mae llonyddwch a phellenigrwydd yr ardal hefyd yn ychwanegu at yr hyn sy'n gwneud Eryri mor arbennig. Bydd yr Awdurdod (APCE) yn annog datblygiad nad yw'n effeithio'n andwyol ar unrhyw un o'r rhinweddau arbennig hyn er mwyn cynnal ansawdd bywyd y bobl sy'n byw yn y parc a phrofiad ymwelwyr â'r Parc Cenedlaethol. Gall datblygiadau tu allan i'r Parc Cenedlaethol hefyd gael effaith andwyol ar gymeriad y dirwedd ac effeithio ar olygfeydd allan ac i mewn i'r ardal. Mae'r Awdurdod yn cydnabod pwysigrwydd trafod effeithiau traws ffiniol datblygiadau ar y dirwedd gydag Awdurdodau cyfagos. Bydd yr Awdurdod yn rhoddi ystyriaeth i'r effaith weledol ac effaith ar y dirwedd yn achos cynigion sydd yn agos i ffiniau'r Parc Cenedlaethol a'r modd y gall y rhai hyn effeithio ar bwrpasau'r Parc Cenedlaethol.⁶ Paragraff 3.18

1.39 Mae nifer o ddogfennau Canllaw Cynllunio Atodol (CCA) wedi cael eu paratoi i ddarparu rhagor o wybodaeth fanwl i gefnogi CDLI Eryri. Mae'r Awdurdod yn defnyddio'r dogfennau hyn wrth wneud penderfyniadau ac maent yn ystyriaeth berthnasol. Mae'r CCA a ganlyn yn berthnasol i'r astudiaeth hon:

- Llety Ymwelwyr (Hydref 2012).
- Tirweddau Eryri (Drafft Gweithio) - Mae Parc Cenedlaethol Eryri wedi defnyddio LANDMAP i hysbysu canfod Ardaloedd Cymeriad Tirwedd (ACT) a chanllawiau rheoli perthynol.
- Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel (Drafft).

Cestyll a Muriau Trefi Edward I yng Ngwynedd, Cynllun Rheoli Safle Treftadaeth y Byd (Cadw) (2004)

⁴ Mae Adran 3 o Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad (Diwygio) 1985 yn rhoi cyfrifoldeb ar bob un o'r Parciau Cenedlaethol yng Nghymru a Lloegr i baratoi map sy'n dangos yr ardaloedd o fynydd-dir, gweundir, rhostir, coetir, twyndir, clogwyni neu flaendraeth y mae'r Awdurdod yn ystyried bod ei harddwch naturiol yn arbennig o bwysig i'w warchod.

⁵ Cynllun Datblygu Lleol Eryri (CDLIE) 2007-2022 (2011)

⁶ Cynllun Datblygu Lleol Eryri (CDLIE) 2007-2022 (2011)

1.40 Mae'r Safle Treftadaeth y Byd hwn yn cynnwys Cestyll a Muriau Trefi Caernarfon a Chonwy, a Chestyll Harlech a Biwmares. Mae'r tri chastell sydd wedi'u hamlygu â llythrennau trwm o fewn ardal yr astudiaeth, ac mae Castell a Muriau Tref Conwy o fewn clustogfa ardal yr astudiaeth.

1.41 Mae Cynllun Rheoli⁷ wedi'i baratoi ar gyfer Safle Treftadaeth y Byd i ddiogelu a gwella lleoliadau'r Cestyll ac i annog eu cyflwyno i'r cyhoedd ar gyfer addysg ac ymchwil gydol oes. Mae lleoliad yr henebion wedi'i ddiogelu trwy'r system gynllunio leol; mae'r Cynghorau ac Awdurdod y Parc wedi nodi polisiau cynllunio i ddiogelu Safle Treftadaeth y Byd a'i leoliad yn y dirwedd (gan gynnwys golygfeydd pwysig a hanesyddol i mewn ac allan o bob heneb yn Safle Treftadaeth y Byd sydd, yn gyffredinol, yn ymestyn y tu hwnt i ardal y lleoliad hanfodol).

Cynllun Rheolaeth Parc Cenedlaethol Eryri (2010-2015)

1.42 Mae Cynllun Rheolaeth Parc Cenedlaethol Eryri yn darparu'r fframwaith polisi strategol ar gyfer y Parc Cenedlaethol. Mae'n cael ei adolygu bob pum mlynedd ac mae'r Adroddiad ar Gyflwr y Parc (Drafft 2009) yn cael ei ddefnyddio fel ffynhonnell ar ei gyfer, ac mae hwnnw hefyd yn cael ei adolygu bob pum mlynedd. Mae'r Adroddiad ar Gyflwr y Parc hefyd yn cynnwys map llonyddwch.

Asesiad Morlun Cymru (Morluniau Cymru a'u sensitifwydd i ddatblygiadau alltraeth) 2009

1.43 Mae CCGC (Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) erbyn hyn) wedi asesu cymeriad a nodweddion arbennig morluniau Cymru, gan gynnwys eu sensitifwydd cymharol i ddatblygiadau ar y môr.

1.44 Mae Asesiad Morlun Cymru yn rhannu arfordir Cymru yn 50 uned morlun rhanbarthol sy'n nodi cymeriad a rhinweddau pob uned. Mae hefyd yn asesu sensitifwydd a chynhwysedd pob uned morlun i ddatblygiadau ynni adnewyddadwy yn y môr. Er bod yr adroddiad yn canolbwyntio ar ddatblygiadau ynni gwynt yn y môr mae'n darparu gwybodaeth werthfawr wrth benderfynu ar effaith bosibl datblygiadau ynni gwynt ar y tir ar gymeriad a rhinweddau morlun.

Asesiad Morlun Ynys Môn ac Eryri (2013)

1.45 Mae Asesiad Cymeriad Morlun Ynys Môn ac Eryri, a gwblhawyd ym mis Awst 2013⁸, yn asesu'r Mathau Cymeriad Morlun (SCTs) a'r Ardaloedd Cymeriad Morlun (SCAs) mwy manwl sy'n rhan o'r ddau ranbarth.

1.46 Un o brif ddibenion yr Astudiaeth Morlun oedd i ddal y rhinweddau canfyddiadol ac arbrolfodol o'r arfordir, a'u perthnasu gyda gwahanol amgylcheddau ffisegol ac ardaloedd daearyddol. Mae canlyniadau'r astudiaeth hon wedi llywio'r Astudiaeth Capasiti Tirwedd a Sensitifwydd hwn gyda SCTau a SCAu a gyfeirir atynt drwyddo draw.

Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Map Ardaloedd Tawel Cymru (Mawrth 2009)

1.47 Mae'r Map Ardaloedd Tawel Cymru, 2009 a'r dadansoddiad ystadegol sy'n cyd-fynd ag o, yn darparu sylfaen dystiolaeth wrthrychol a chadarn i lywio penderfyniadau cynllunio. Gyda'i gilydd maent yn darparu dangosydd o newid mewn tawelwch a ellir ei ddefnyddio mewn Asesiadau Amgylcheddol Strategol (AAS) ac Asesiad o Effaith Amgylcheddol. Maent yn nodi sut y mae penderfyniadau cynllunio dros y 12 mlynedd diwethaf wedi effeithio ar dawelwch yng Nghymru ac mae'n darparu llinell sylfaen i fesur yr effaith bosibl y gall cynlluniau a rhaglenni eu cael ar dawelwch a'r awyr nosol yn y dyfodol.

1.48 Mae haenau data GIS a mapiau sydd wedi eu cynnwys ym Map 2009 ar gael ac maent yn ffynhonnell ddefnyddiol o ddata. Darperir copi o fap 2009 wedi ei droshaenu â data cod post yn Ffigwr A-3 yn Atodiad

Patrwm Gweithredu tuag at yr Astudiaeth

1.49 Prif amcanion yr asesiad yw:

- Darparu asesiad strategol o sensitifwydd cymharol tirweddau Ynys Môn, Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri i ystod o ynni adnewyddadwy, seilwaith trawsyrru a / neu ddatblygiad twristiaeth gan ddefnyddio setiau o feini prawf tirweddol a gweledol sy'n cynnwys agweddau corfforol a chanfyddiadol yn ogystal â rhoi ystyriaeth i werth tirwedd.
- Datblygu cyfres o strategaethau tirwedd sy'n rhoi syniad o ble y gallai datblygiadau orau gael ei leoli ac awgrym o raddfa briodol datblygiad, yn seiliedig ar drothwyon uchafswm capasiti.

⁷ <http://cadw.wales.gov.uk/historicenvironment/protection/worldheritage/cstlsedward1/?lang=en>

⁸ Asesiad Cymeriad Morlun Ynys Môn ac Eryri, Fiona Fyfe Associates (Awst 2013)

-
- Darparu canllawiau lleoli a dylunio sy'n berthnasol i bob un o'r gwahanol fathau o ddatblygiad ac ystyried methodoleg ar gyfer gwerthusiad cronus o'r dirwedd ac effaith weledol gwahanol fathau o ddatblygiad.

1.50 Nid oes dull y cytunwyd arno yn ffurfiol ar gyfer asesu sensitifrwydd na gallu tirweddau mewn perthynas â mathau gwahanol o ddatblygu ar hyn o bryd yn cael eu hystyried yn yr astudiaeth hon. Mae'r fethodoleg a nodir yn Adran 2 wedi cael ei ddatblygu o ganllawiau cyhoeddedig presennol a'r dull a ddefnyddir mewn astudiaethau tebyg eraill. Mae'n seiliedig ar yr cynsail y dylai datblygiad gael ei dderbyn yn fwy rhwydd yn yr ardaloedd lleiaf sensitif a dylent osgoi ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi'n fawr am eu nodweddion golygfaol, hamdden a rhinweddau annatblygedig, megis llonyddwch a phellenigrwydd; yn enwedig yr ardaloedd hynny sy'n cael eu heffeithio gan ddynodiadau rhyngwladol neu genedlaethol a'r rhai lle mae'r effeithiau cronol cynlluniau presennol a chynlluniau wedi cael caniatad yn cyfyngu datblygiad pellach.

Strwythur yr Adroddiad

1.51 Mae gweddill yr adroddiad wedi ei strwythuro fel a ganlyn:

Rhan 2: Tirweddau gwaelodlin Parc Cenedlaethol Eryri

Rhan 3: Gwerthusiad o Sensitifrwydd Tirwedd a Chyflwyno Strategaethau

Rhan 4: Arweiniad generic ar Leoli & Dyluniad

Rhan 5: Arweiniad ar gyfer Asesu Effeithiau Tirweddol a Gweledol Cronus

Atodiad Technegol: Methodoleg

1.52 Cefnogir yr adroddiad hefyd gyda ffigyrau ac atodiadau fel y'i rhestrwyd yn y cynnwys.

RHAN 2: TIRWEDD GWAELODLIN PARC CENEDLAETHOL ERYRI

Gwaelodlin Cymeriad Tirwedd Ardal yr Astudiaeth

Nodweddion Tirwedd Allweddol Parc Cenedlaethol Eryri

- 2.1 Mae Eryri yn cynnwys cymysgedd amrywiol o dirweddau, ac mae llawer ohonynt yn cael eu gwerthfawrogi'n fawr am eu harddwch naturiol a llongyddwch sylweddol. Mae Parc Cenedlaethol Eryri yn enwog am ei dirweddau mynyddig garw, ond mae hefyd yn cynnig tirweddau dyffryn ac arfordirol hardd a digyffwrdd.
- 2.2 Mae'r asesiad cymeriad tirwedd a gynhaliwyd ar gyfer y Parc Cenedlaethol wedi arwain at bennu 25 ACT. Mae'r ACTau wedi'u dangos yn Ffigur 1 (ac Atodiad 8) ac maent wedi'u nodi yn yr adroddiad canlynol:
- Canllaw Cynllunio Atodol Tirweddau o Morluniau Eryri Tirweddau Eryri – Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri,
  - Cynllun Datblygu Lleol Eryri 2007-2022 (para 3.10, t.44). Mae'r ddogfen hon yn rhannu ardal yr awdurdod cynllunio lleol yn 25 ACT.

Tirweddau Gwarchoddedig (Statudol ac Anstatudol) yn Ardal yr Astudiaeth

- 2.3 Mae tirweddau Ynys Môn, Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri yn cael eu gwarchod gan gyfran sylweddol o ddynodiadau tirwedd statudol ac anstatudol.

Safleoedd Treftadaeth y Byd

Safle Treftadaeth y Byd Castell a Muriau Tref Caernarfon, Cestyll Bwmares a Harlech (Cestyll a Muriau Trefi'r Brenin Edward yng Ngwynedd).

- 2.4 Mae dogfennaeth helaeth a manwl, cyfoes, technegol, cymdeithasol, ac economaidd y cestyll, a pharhad y dref gaerog gerllaw yng Nghaernarfon, yn eu gwneud yn un o'r prif gyfeiriadau at hanes canoloesol⁹.
- 2.5 Nid oes canllawiau manwl ynghylch lleoli datblygiadau ynni gwynt, telathrebu a thwristiaeth arfaethedig mewn perthynas â'r Safle Treftadaeth y Byd hwn neu ei leoliad hanfodol, fodd bynnag mae Rhan 2 o Gynllun Rheoli Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriau Trefi Edward I yng Ngwynedd¹⁰ yn trafod pwysigrwydd golygfeydd arwyddocaol/ hanesyddol i bob heneb yn Safle Treftadaeth y Byd ac ohonynt, gan nodi y byddai datblygiad amhriodol yn rhwystro neu'n ymyrryd â'r golygfeydd hyn, sydd yn gyffredinol yn ymestyn y tu hwnt i'r ardaloedd o leoliad hanfodol. Mae hyn yn arbennig o berthnasol i ddatblygiadau ynni gwynt, telathrebu a thwristiaeth.

Ardal o Harddwch Naturiol (Polisi Datblygu 2) Cynllun Datblygu Lleol Eryri (CDLIE)

- 2.6 '*Adnabuwyd Ardaloedd o Harddwch Naturiol, fel y'i diffinnir dan Adran 3 o'r Ddeddf Diwygio Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1985, ar y Map Cynigion [CDLI]. Mae'r ardaloedd hyn yn aml yn cyd-ddigwydd ag ardaloedd o gefn gwlad agored (fel y'i diffinnir a'i fapio yn Neddf Crow 2000) ac ardaloedd o bwysigrwydd cadwraeth natur. Maent yn cynnwys rhannau estynedig o ucheldiroedd agored, rhostir grug a glaswelltir mynyddig rhannol naturiol. Mae'r Awdurdod [Parc Cenedlaethol] yn disgwyl i ddatblygwyr arfaethedig i gydnabod eu sensitifrwydd a'u gwerth a phrofi na fydd unrhyw ddatblygiad yn effeithio'n niweidiol ar eu cymeriad nag amwynder.'* (Paragraff 3.9)

Ardal o Arfordir Annatblygedig (Polisi Datblygu 2) CDLIE

- 2.7 '*...dim ond rhannau bychan o arfordir Eryri y gellid eu disgrifio fel meddu ar gymeriad sy'n bennaf heb ei ddifetha. Mae'r ardaloedd hyn wedi'u dangos ar y map Cynigion fel yr Arfordir Annatblygedig. Maent fwy neu lai yn gyfystyr â'r nodweddion arfordirol a bennir yn Adran 3 o Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad (Diwygiad) 1985 gan eu bod yn 'ardaloedd â ..... , chlogwyni neu flaendraethau (gan gynnwys glannau, rhwystrau, traethau, tir gwastad neu dir cyfagos at y blaendraeth), ac mae'r Awdurdod yn ystyried bod harddwch naturiol y mannau hynny'n deilwng o'i warchod'. At hynny, mae darnau o weundir arfordirol ar glogwyni a chyn glogwyni wedi'u cynnwys i'r de o Lwyngwrl ynghyd â'r caeau caeedig bach sydd yn nodweddiadol o'r ardal hon.'* (Paragraff 3.7)

⁹ <http://whc.unesco.org/en/decisions/1540>

¹⁰ <http://cadw.wales.gov.uk/historicenvironment/protection/worldheritage/cstlsedward1/?lang=en>

Tir Mynediad Agored

- 2.8 Ym mis Mai 2005 daeth Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy (CGaHT) i rym, gan nodi tir mynediad agored (cefn gwlad agored a / neu dir comin) yng Nghymru yn glir. Mae un rhan o bump o Gymru wedi'i fapio fel 'tir mynediad' lle mae gan y cyhoedd hawl mynediad ar droed. Mae cyfran fawr o dir ar Ynys Môn, yng Gwynedd ac ym Mharc Cenedlaethol Eryri wedi cael ei fapio fel Tir Mynediad Agored.

Llwybrau Cenedlaethol

- 2.9 Mae'r Llwybrau Cenedlaethol yng Nghymru a Lloegr (a adwaenwyr fel Llwybrau Pellter Hir gynt) yn llwybrau troed dynodedig pellter hir ac yn llwybrau march / ceffyl a weinyddir gan Natural England a CNC. Maent yn bwysig o ran mwynhad cefn gwlad yn lleol a thwristiaeth. Felly, mae gan ddatblygiad y gellir eu gweld o'r llwybrau hyn y potensial i effeithio ar y mwynhad hwn.

Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig (Cymru)

- 2.10 Mae'r Gofrestr Tirweddau Hanesyddol sy'n cael ei chynnal gan Cadw yn anelu at helpu cynllunwyr a datblygwyr i gyflwyno newidiadau a datblygiadau newydd mewn ffordd a fydd yn achosi'r niwed lleiaf posib i gymeriad hanesyddol y tir. Nid yw'r ffaith eu bod wedi'u cynnwys ar y Gofrestr yn rhoi gwarchodaeth statudol iddynt - ond mae'n helpu i dynnu sylw at bwysigrwydd treftadaeth ddiwylliannol rhai rhannau o'r dirwedd.
- 2.11 Mae Ynys Môn, Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri yn rhannol neu'n llawn yn cynnwys nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig a ddisgrifir yn y Gofrestr fel a ganlyn:
- **Aberglaslyn** – *'A man-made landscape occupying a reclaimed river estuary situated in south Snowdonia, the whole conceived as one man's grand scheme, probably the most ambitious of its kind in 19th century Britain.'*
  - **Ardudwy** – *'A large, exceptionally archaeologically rich and well-studied landscape situated on the western flanks of the Rhinog Mountains, containing extensive relict evidence of recurrent land use and settlement from prehistoric to recent times.'*
  - **Blaenau Ffestiniog** – *'The foremost slate mining and quarrying landscape in Wales, sited in an elevated natural basin and its tributary valleys in south Snowdonia, containing an undisputed wealth of industrial archaeological remains comprising visually imposing and extensive slate quarry and mine workings, waste tips, associated buildings, transport systems and settlements dating from the late 18th to the early 20th centuries.'*
  - **Bro Dolgellau (Vale of Dolgellau)** – *'A natural basin at the confluence of two valleys situated between Cader Idris, the Arenig and Rhinog Mountains, containing diverse evidence of land use and exploitation from the prehistoric, medieval and recent periods.'*
  - **Bro Trawsfynydd a Chwm Prysor (Trawsfynydd Basin and Cwm Prysor)** – *'A natural upland basin and tributary valley, adjoining the east side of the Rhinog Mountains to the south of Snowdonia, containing well-preserved evidence of communications and recurrent military use from Roman to recent times.'*
  - *by recent extensive and outstanding remains of the 19th and 20th centuries slate industry.'*
  - **Dyffryn Dysynni (Dysynni Valley)** – *'The picturesque Dysynni Valley to the south west of the Cader Idris range in south Gwynedd contains diverse evidence of human occupation and activity from the prehistoric period to the recent past.'*
  - **Dyffryn Nantlle (Nantlle Valley)** – *'A glaciated valley situated on the west side of the Snowdonian massif, having contrasting evidence of relict prehistoric and later land use, superimposed by the 19th and 20th centuries remains of the large-scale industrial exploitation of slate.'*
  - **Dyffryn Ogwen (Ogwen Valley)** – *'The classic glaciated valley in north Snowdonia, containing contrasting evidence of prehistoric and later land use, superimposed by the extensive and visually dramatic remains of the recent and continuing industrial exploitation of slate.'*
  - **Gogledd Arllechwedd (North Arllechwedd)** - *'A dissected, mainly upland, area situated on the northern flanks of the Carneddau ridge in north Snowdonia, containing well-preserved relict evidence of recurrent land use and settlement from the prehistoric to medieval and later periods'.*
  - **Mawddach** – *'A river estuary and surrounding coastal slopes situated to the west of Cader Idris in south Gwynedd, containing extensive relict evidence of diverse land use and activity from prehistoric and later periods.'*

- **Pen Isaf Dyffryn Conwy (Lower Conwy Valley)** - *'A topographically diverse landscape, straddling the lower Conwy valley and adjacent uplands on the north eastern flanks of the Carneddau ridge in north Snowdonia, containing extensive and well-preserved relict evidence of land use, communications and defence from the prehistoric period onwards.'*
- **Y Bala a Glannau Tegid (Bala and Bala Lakesides)** – *'The upper Dee valley provides a natural and historically strategic and important route corridor across North Wales, the area identified here being centred on Bala Lake and its immediate catchment, where there is a succession and concentration of defensive sites and settlements from the Roman and medieval periods.'*

Parciau a Gerddi Cofrestredig

- 2.12 Mae nifer fawr o Barciau a Gerddi o Ddiddordeb Hanesyddol Arbennig yng Nghymru i'w cael yn ardal yr astudiaeth ac maen't wedi'i Cofrestru oherwydd eu bod yn rhan bwysig ac annatod o wead hanesyddol a diwylliannol Cymru. Mae darpariaethau Deddf yre Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016 yn golygu fod hwn yn Restr Statudol

Tirweddau a Ddiogelir (*Statudol ac An-statudol*) Y Tu Allan i'r Ardal Astudiaeth

Ardaloedd o Harddwch Eithriadol

- 2.13 Mae AOH Cynwyd a Llandrillo (APH Mynyddoedd y Berwyn gynt a ddiwygiwyd ym mis Mawrth 2013) yn gorwedd ychydig y tu allan i ardal yr astudiaeth tua'r de ddwyrain. Nod y dynodiad anstatudol hwn yw gwarchod Mynyddoedd y Berwyn, i gydnabod eu gwerth tirweddol pwysig yn genedlaethol.

Trosolwg o Ddatblygiadau Gweithredol ac a Ganiatawyd

- 2.14 Mae'r ffigurau a'r tablau canlynol sy'n cyd-fynd â hwy, sef A9.01 - A9.05 yn nodi ac yn dangos y llinell sylfaen datblygu yn y Parc Cenedlaethol gyfer yr astudiaeth hon ar ddiwedd Mawrth 2014.

- Ffigur 2.1 - Datblygiadau ynni gwynt gweithredol ac a ganiatawyd a ddangosir yn ardal yr astudiaeth a byffer o 35 km; gan gynnwys datblygiadau ynni gwynt ar y môr presennol ac arfaethedig.
- Ffigur 2.2 - Datblygiadau mastiau ffonau symudol gweithredol ac a ddangosir yn ardal yr astudiaeth ac yn y byffer 10 km.
- Ffigur 2.3 - Datblygiadau meysydd carafannau statig / cabanau gweithredol ac a ganiatawyd a ddangosir yn ardal yr astudiaeth a'r byffer 5 km.

- 2.15 Mae'r data a ddefnyddiwyd i lunio Tablau A9.01 - A9.05 a Ffigurau 2.1-2.3, wedi cael eu darparu a'u cadarnhau gan y Grŵp Llywio.

- 2.16 Mae pob un o'r datblygiadau gweithredol wedi cael eu hystyried fel rhan o'r llinell sylfaen ar gyfer yr asesiadau sensitifrwydd o'r Ardaloedd Cymeriad Tirwedd.

- 2.17 At ddibenion datblygu strategaethau tirlun ac i ystyried capasiti o fewn pob un o'r Ardaloedd Cymeriad Tirwedd, tybiwyd bod yr holl ddatblygiadau a ganiatawyd wedi cael eu hadeiladu ac fel y cyfryw cawsant eu hystyried fel rhan o'r llinell sylfaen, ynghyd â datblygiadau gweithredol.

Datblygiadau Ynni Gwynt Gweithredol a rhai a Gydsyniwyd

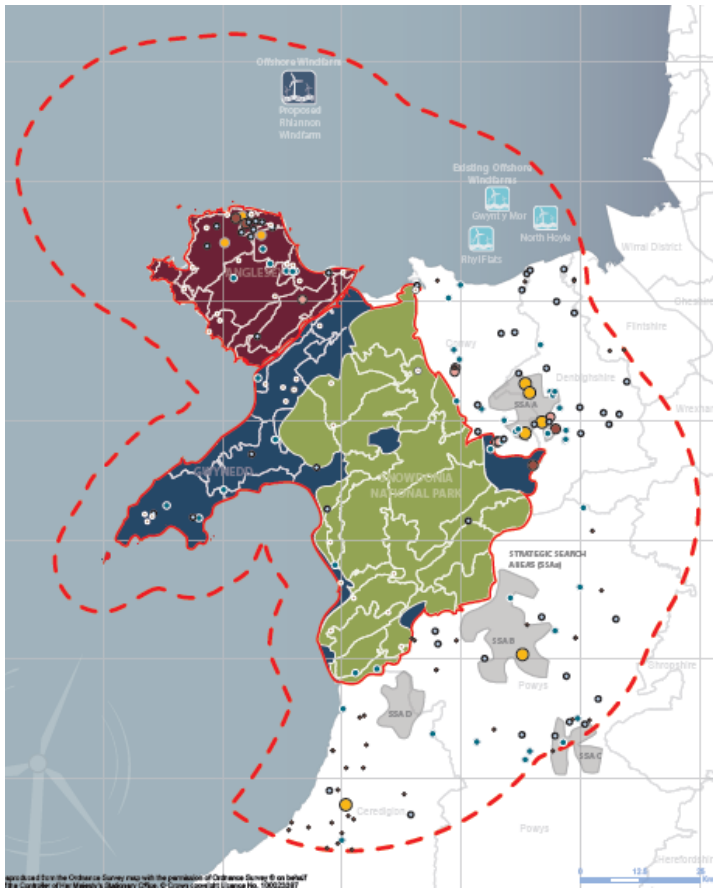
- 2.18 Mae'r crynodiadau uchaf o ddatblygiadau ynni gwynt yn ardal yr astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni gwynt i'w cael i'r gogledd o Ynys Môn lle mae tair fferm wynt yn weithredol ar hyn o bryd, ynghyd â nifer o ddatblygiadau tyrbinau gwynt sengl a dwbl o wahanol uchder (mae rhai hyd at 92.5 m hyd at frig y llafn). Mae nifer o ddatblygiadau ar raddfa ddomestig yn bennaf, micro a bach wedi'u gwasgaru ledled Gwynedd; fodd bynnag, mae un datblygiad mawr (Braich Ddu) a leolir ar ymyl ddwyreiniol ACT G12. Ychydig iawn o ddatblygiadau domestig a micro sydd yna o fewn y Parc Cenedlaethol.

- 2.19 Mae sawl ardal nodedig o ddatblygiadau ynni gwynt y tu allan i ardal yr astudiaeth; mae'r rhain fel a ganlyn:

- Mae'r cyntaf i'r gogledd ddwyrain o ACT S07 yn ac o amgylch fferm wynt Moel Maelogen i'r dwyrain o Lanrwst yng Nghonwy; mae'r tyrbinau hyn yn weladwy o rannau o Barc Cenedlaethol Eryri.
- Yr ail yw clwstwr o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa micro i ganolig ychydig i'r gogledd o ACT G12, i'r de o Gerrigydrudion yng Nghonwy.

- Mae'r trydydd yn cynnwys y ffermydd gwynt sy'n gysylltiedig â SSA A (Coedwig Clocaenog), sy'n gorwedd o fewn 15 km o'r ardal astudiaeth i'r dwyrain. Mae'r lleoliad, ynghyd â'r hyn a nodwyd i'r gogledd o Ynys Môn yn cynrychioli'r clwstwr dwysaf o ddatblygiadau ynni gwynt yn ardal yr astudiaeth a'r byffer. Mae rhai o'r tyrbinau i'w gweld o rannau o Barc Cenedlaethol Eryri.
- Mae'r pedwerydd yn cynnwys y ffermydd gwynt sy'n gysylltiedig â SSA B (Gogledd Carno), sy'n gorwedd yn fras o fewn 20 km o ardal yr astudiaeth. Mae rhai o'r tyrbinau i'w gweld o rannau o Barc Cenedlaethol Eryri.
- Mae'r pedwerydd yn cynnwys y ffermydd gwynt sy'n gysylltiedig â SSA B (Gogledd Carno), sy'n gorwedd yn fras o fewn 20 km o ardal yr astudiaeth. Mae rhai o'r tyrbinau i'w gweld o rannau o Barc Cenedlaethol Eryri.

2.20 Mewn rhai ardaloedd (yn enwedig yng ngogledd Ynys Môn), mae presenoldeb datblygiadau ynni gwynt fel nodwedd yn y dirwedd, braidd yn lleihau sensitifrwydd y dirwedd i'r math penodol hwnnw o ddatblygiad. Fodd bynnag, mae'n rhaid ystyried y cynhwysedd ar gyfer datblygiadau newydd yn ofalus er mwyn osgoi effeithiau tirwedd cynyddol a gwledol.

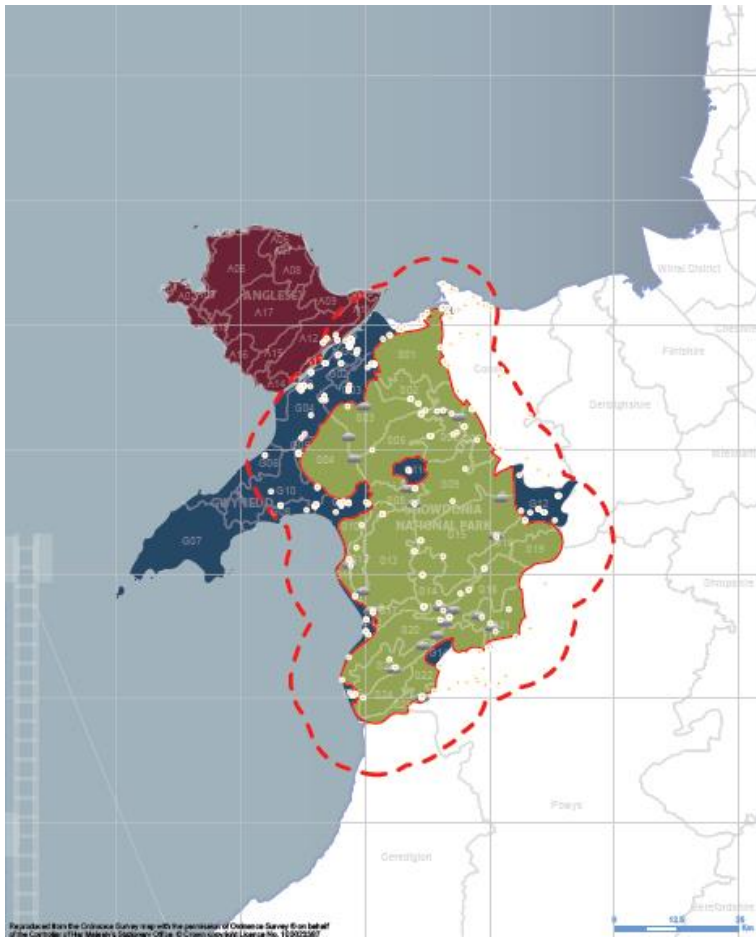

Ffigur 2.1 - Datblygiadau ynni gwynt gweithredol ac a ganiatwyd a ddangosir yn ardal yr astudiaeth a byffer o 35 km; gan gynnwys datblygiadau ynni gwynt ar y môr presennol ac arfaethedig.

Datblygiadau Mastiau Symudol Gweithredol a gyda Chaniatâd

- 2.21 Mae datblygiadau isadeiledd telathrebu mastiau symudol gweithredol a gyda chaniatâd yn bresennol ar hyd a lled ardal yr astudiaeth ar gyfer datblygiadau mastiau symudol (mae ardal yr astudiaeth yn cwmpasu'r Parc Cenedlaethol) ond mae'r rhain fel arfer yn canolbwyntio ar hyd rhwydweithiau ffyrdd mawr ac aneddiadau. Mae crynoadau mwy nodedig o amgylch Betws-y-Coed i'r gogledd-ddwyrain a Dolgellau i'r de.
- 2.22 Yn ogystal â'r mastiau symudol math delltwaith a monopolyn traddodiadol mae hefyd nifer o fastiau cuddliw wedi'u crynhoi ar hyd yr arfordir ac i'r de o'r Parc Cenedlaethol.

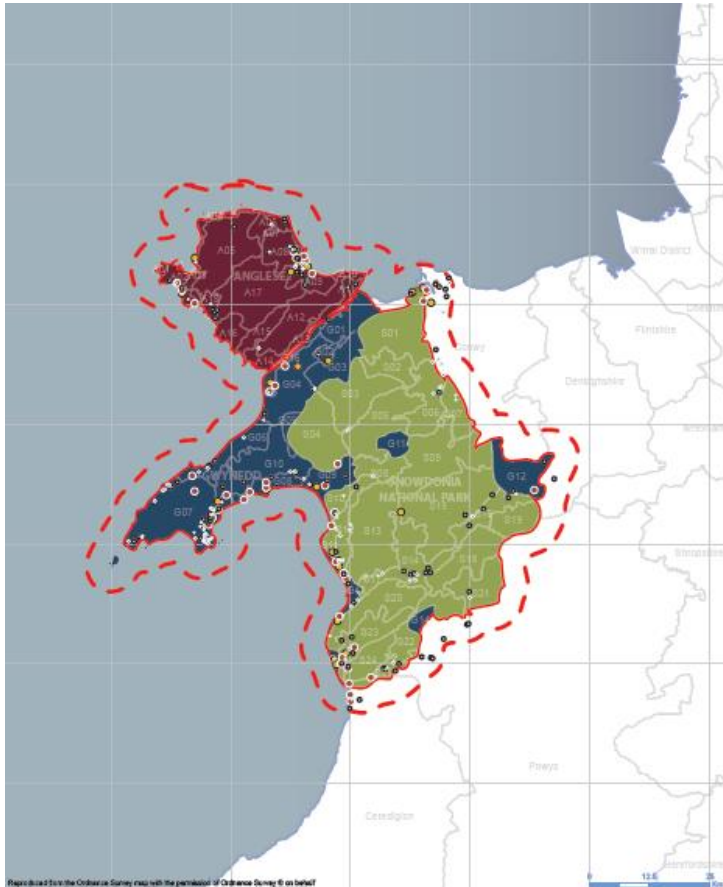
Figur 2.2 - Datblygiadau mastiau ffonau symudol gweithredol ac a ddangosir yn ardal yr astudiaeth ac yn y byffer 10 km.

Datblygiadau Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gweithredol a gyda Chaniatâd

2.23 Mae datblygiadau parciau carafanau / cabanau gweithredol a gyda chaniatâd fel arfer wedi'u lleoli ar hyd arfordir ardal yr astudiaeth (gan gwmpasu Ynys Môn, Gwynedd ac Eryri i gyd).

- Yn Eryri, mae clystyrau llai, ond sy'n aml o faint mawr i fawr iawn, i'w canfod ar hyd yr arfordir, yn enwedig yn agos i Harlech a Choed Ystumgwern. Yn fewndirol, gellir dod o hyd i grwpiau o ddatblygiadau llai ar hyd glannau Afon Dysynni ym Mryncrug ac ar hyd Afon Wnion yn Nolgellau. Gellir dod o hyd i ragor o glystyrau yn Llyn Tegid ac eto yng nghyrchfan twristaidd poblogaidd Betws-y-coed.

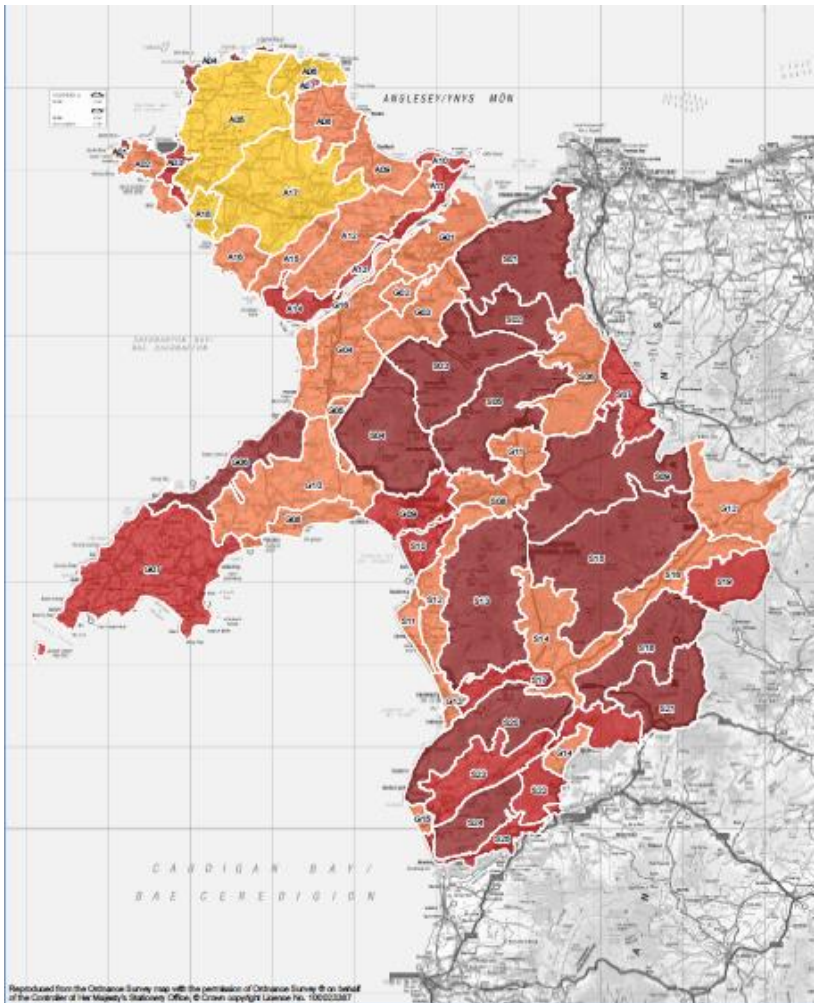
2.24 Y tu allan i ardal yr astudiaeth, mae datblygiadau parciau carafanau / cabanau gweithredol a gyda chaniatâd yn tueddu i gael eu crynhoi i'r de ar hyd Afon Dyfi ac i'r gogledd ddwyrain o ardal yr astudiaeth ar lannau Afon Conwy, gyda chlystyrau mwy i'w canfod yn agos at drefi twristaidd poblogaidd Conwy a Llanrwst.

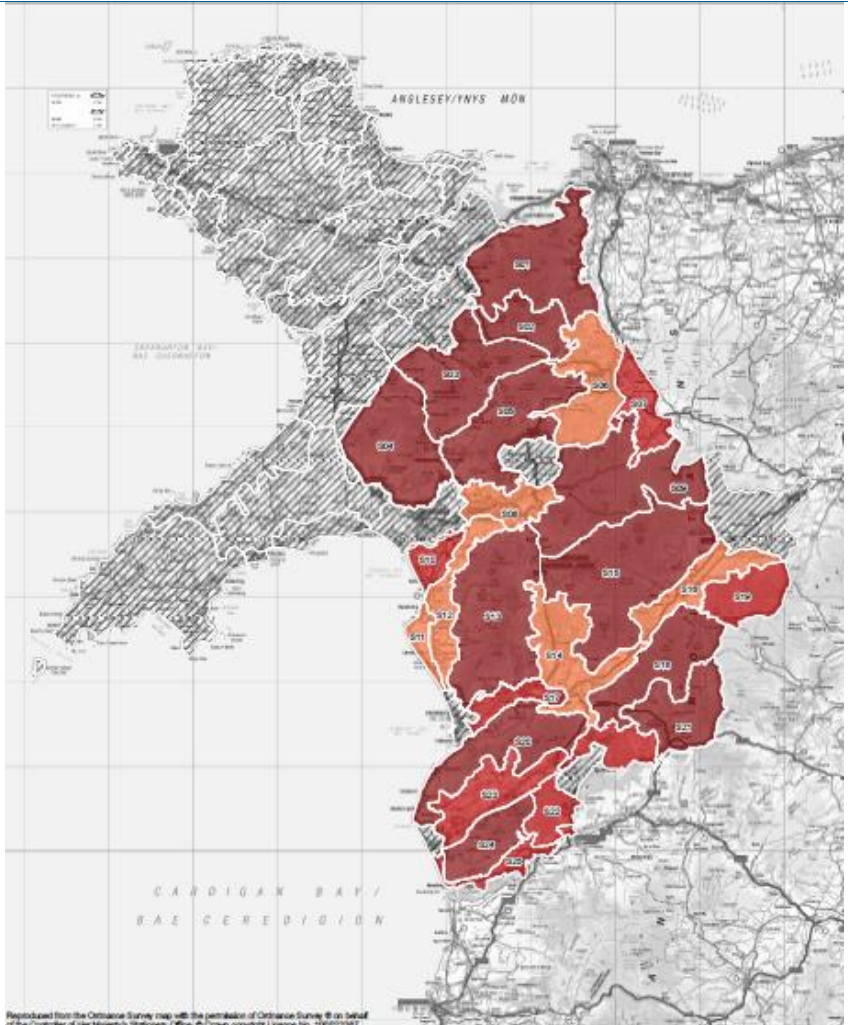
Figur 2.3 - Datblygiadau meysydd carafannau statig / cabanau gweithredol ac a ganiatwyd a ddangosir yn ardal yr astudiaeth a'r byffer 5 km.

RHAN 3: GWERTHUSO SENSITIFRWYDD TIRWEDD A LLUNIO STRATEGAETHAU

- 3.1 Mae cyfanswm o 25 o ardaloedd cymeriad tirwedd (ACT) wedi cael eu nodi ar draws Parc Cenedlaethol Eryri. Mae'r ACT hyn wedi'u rhestru isod yn Nhabl 3.01 ynghyd â gwerthusiad cyffredinol o'u sensitifrwydd tirwedd a gweledol mewn perthynas â datblygiadau ynni gwynt, ynni solar PV, llinell uwchben 400 kV, mastiau symudol a pharciau carafanau statig / cabanau. Mae'r gwerthusiadau sensitifrwydd cyffredinol yn cael eu dangos yn Ffigurau 3.1 – 3.3.

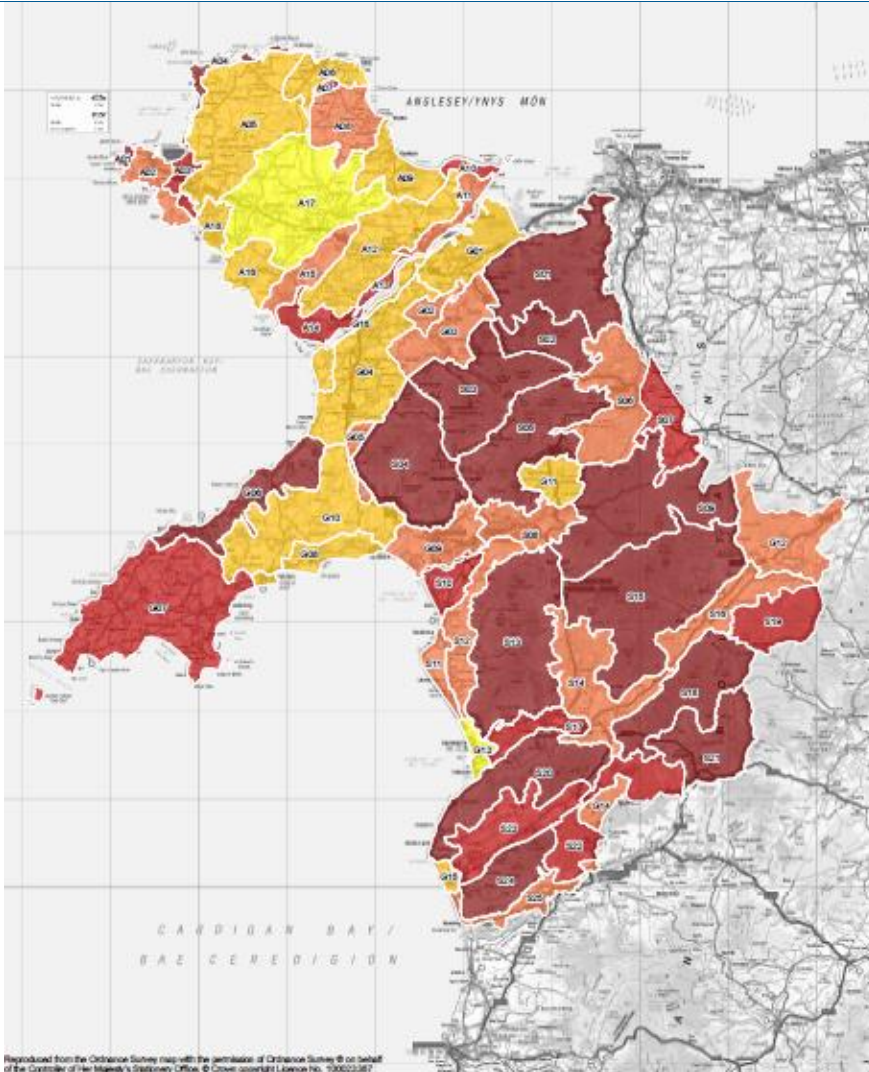

Ffigur 3.1 Sensitifrwydd i Ddatblygiadau Tyrbeini Gwynt

Ffigur 3.2 Sensitifrwydd i Fastiau Ffonau Symudol

Ffigur 3.2 Sensitifrwydd I Feusydd Carafanau Statig/Cabanau

Allwedd o Sensitifrwydd

Uchel iawn	Uchel	Canolig-Uchel	Canolig	Isel-Canolig	Isel	Datblygiad Ddim Yn Gymwys
U1	U	C-U	C	I-C	I	

Tabl 3.01: Crynodeb o Sensitifrwydd

Ardal Cymeriad Tirwedd		Sensitifrwydd a Aseswyd							Rhif Tudalen
Cyf	Enw	Ynni Gwynt	Ynni Solar PV	Llinell 400 kV Uwchben	Mastiau Symudol	Parciau Carafanau			
S01	Ucheldir y Gogledd	UI				UI	UI		
S02	Y Carneddau	UI				UI	UI		
S03	Yr Wyddfa a'r Glyderau	UI				UI	UI		
S04	Moel Hebog	UI				UI	UI		
S05	Y Moelwynion	UI				UI	UI		
S06	Coedwig Gwydyr	C-U				C-U	C-U		
S07	Dyffryn Conwy	U				U	U		
S08	Dyffryn Y Ddwryd	C-U				C-U	C-U		
S09	Y Migneint	UI				UI	UI		
S10	Morfa Harlech	U				U	U		
S11	Morfa Dyffryn	C-U				C-U	C-U		
S12	Cefnwlad Arfordir Arudwy	C-U				C-U	C-U		
S13	Y Rhinogau	UI				UI	UI		
S14	Dyffrynnoedd Mawddach a'r Wnion	C-U				C-U	C-U		
S15	Yr Arenig	UI				UI	UI		
S16	Llyn Tegid A Dyffryn Dyfrdwy	C-U				C-U	C-U		
S17	Aber Y Fawddach	U				U	H		
S18	Mynyddoedd Yr Aran	UI				UI	UI		
S19	Coedwig Penllyn	U				H	H		
S20	Cadair Idris	UI				UI	UI		
S21	Pen Dyffryn Dyfi	UI				UI	UI		
S22	Coedwig Dyfi	U				U	U		
S23	Dyffryn Dysynni	U				U	U		
S24	Y Tarrenau	UI				UI	UI		
S25	Aber y Ddyfi	U				U	C-U		

Agwedd at Werthuso Sensitifrwydd Ardaloedd Cymeriad Tirwedd

3.2 Mae'r testun a ganlyn (yn ogystal â'r fethodoleg) yn disgrifio sut mae'r gwerthusiadau sensitifrwydd wedi cael eu gwneud a'u cyflwyno ar gyfer pob Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT):

- Darperir cynllun allweddol a thestun yn disgrifio lleoliad, maint a nodweddion allweddol, fel cyflwyniad cryno i bob ACT.
- Mae'r gwerthusiad o sensitifrwydd pob ACT mewn perthynas â phob un o'r gwahanol ddatblygiadau yn cael ei dorri i lawr i bedwar categori meini prawf sensitifrwydd cyffredinol mewn tabl, fel a ganlyn:
  - Tirwedd
  - Gweledol
  - Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol
  - Gwerth

- Mae meini prawf manwl yn cael eu cynnwys ym mhob un o'r categorïau cyffredinol hyn a chaiff gwerthusiadau o sensitifrwydd (is, canolig ac uwch) eu gwneud yn erbyn pob un o'r rhain yn y drefn honno.
- Mae LANDMAP¹¹ wedi'i ddefnyddio fel erfyn ar gyfer cynorthwyo gwerthusiadau o sensitifrwydd fel yr amlinellir yn Nhablau 2.03 – 2.07 o'r fethodoleg (Rhan 2). Mae'r testun mewn *llythrennau italig llwyd* yn y golofn 'Nodweddion y ACT' yn cynrychioli gwerthusiadau LANDMAP penodol i bob ACT. Er enghraifft, mae *VS4: Lefelau/ Bryniau/ Dyffrynnoedd* ^(52%) yn dynodi gwerthusiadau LANDMAP gweledol a synhwyradd ffurf topograffig. Mae'r ganran mewn cromfachau yn cynrychioli yn fras gwmpas y gwerthusiad LANDMAP mewn perthynas â'r ACT ac mae'r testun wedi'i danlinellu yn nodi'r gwerthusiad(au) sy'n ddaearyddol yn cynnwys y rhan fwyaf o'r ACT.
- Yn ychwanegol at y gwerthusiadau LANDMAP defnyddiwyd ystod eang o ffynonellau data i atgyfnerthu / adeiladu ar y gwerthusiadau LANDMAP cychwynnol. Mae'r ffynonellau data hyn wedi'u nodi yn Nhablau methodoleg 2.03 – 2.07 (Rhan 2).
- Mae ymweliadau safle hefyd wedi cael eu gwneud i wirio'r gwerthusiadau.
- Mae'r testun mewn du yn cynrychioli canfyddiadau allweddol LANDMAP a gefnogir gan ymchwil ffynhonnell ddata ac ymweliadau safle ychwanegol; mae'r testun mewn print bras yn dangos y prif ganfyddiadau sydd wedi hysbysu'r sensitifrwydd a aseswyd ar gyfer pob maen prawf.
- Mae crynodeb o sensitifrwydd cyffredinol i bob un o'r gwahanol ddatblygiadau wedi'i gynnwys ar ddiwedd pob tabl.

3.3 **Mae'n bwysig nodi nad yw'r gwerthusiad cyffredinol o sensitifrwydd pob un o'r ACT yn seiliedig ar unrhyw fformiwla fathemategol** (er enghraifft - adio'r sgoriau unigol isaf, cymedrol ac uwch a'u rhannu â'r cyfanswm) ond ar farn broffesiynol dau bensaer tirwedd siartredig trwy asesiad cytbwys o'r holl nodweddion sy'n ystyried y meini prawf allweddol a phwysau'r dystiolaeth mewn perthynas â sensitifrwydd. Fel yr esboniwyd yn y fethodoleg, gwnaethpwyd yr asesiad cyffredinol o sensitifrwydd gan ddefnyddio graddfa sensitifrwydd chwe phwynt mwy manwl, isel, isel-canolig, canolig, canolig-uchel, uchel ac uchel iawn.

Agwedd at Lunio Strategaethau ar gyfer Datblygu ym mhob Ardal Cymeriad Tirwedd

3.4 **Mae'r testun a ganlyn yn disgrifio'r modd y mae'r strategaeth tirwedd a'r nodiadau canllaw yn cael eu cyflwyno ar gyfer pob ACT:**

Mae'r strategaeth tirwedd a'r nodiadau canllaw yn cael eu cyflwyno ar ffurf tabl.

Dim ond y mathau o ddatblygiad sy'n berthnasol i'r ACT penodol sy'n cael eu cynnwys yn y tabl (cyfeiriwch at Ffigurau 2.1 - 2.3 ar gyfer ardaloedd yr astudiaeth).

Mae'r asesiad o sensitifrwydd cyffredinol ar gyfer pob datblygiad a ystyriwyd wedi'i gynnwys ar ddechrau'r tabl.

Fe'i dilynir gan grynodeb o ddatblygiadau gweithredol a gyda chaniatâd ar ddiwedd mis Mawrth 2014 (a ddisgrifir yn unol â'r mathau o ddatblygiadau a amlinellir yn Nhablau 2.08 - 2.11 yn Rhan 2).

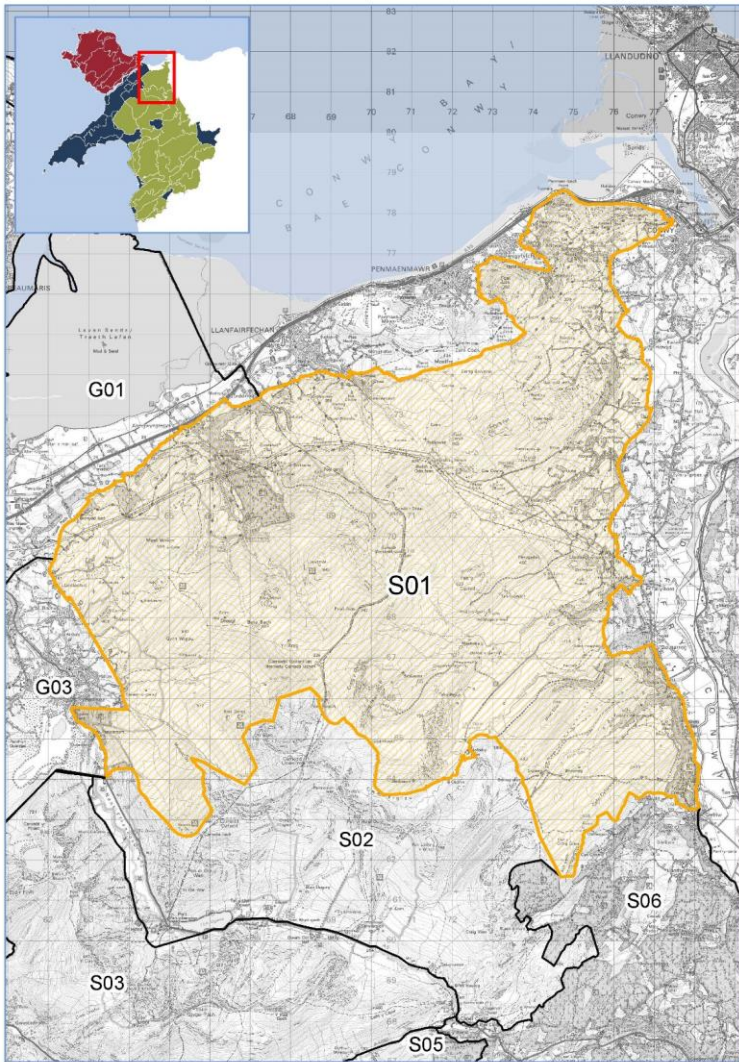
Yna mae'r strategaeth tirwedd ar gyfer yr ardal yn cael ei nodi ac mae'n cynnwys disgrifiad o'r amcan(ion) tirwedd ar gyfer y ACT mewn perthynas â phob math o ddatblygiad, a ddilynir gan amcan o'r cyfansymiau a graddfeydd perthynol y gellir eu cynnwys (cynhwysedd dangosol cyffredinol).

Yna dilynir y strategaeth a'r tabl gan dabl arall sy'n nodi nodiadau cyfarwyddyd penodol ynglŷn â dyluniad a lleoliad y gwahanol fathau o ddatblygiad mewn perthynas â phob ACT.

3.4 **Mae'n bwysig nodi y dylid darllen y strategaeth a'r tablau cyfarwyddyd gyda'r tablau gwerthuso sensitifrwydd perthnasol (gan gynnwys y rhai ar gyfer y ACT cyfagos) i sicrhau dealltwriaeth well o gyd-destun y dirwedd a phennu materion allweddol. Mae hyn yn arbennig o bwysig pan fydd datblygiad arfaethedig yn agos at ffin ACT a hefyd ar gyfer datblygiadau fertigol talach (tyrbinau gwynt, llinellau uwchben 400 kV a mastiau symudol) oherwydd gall eu dylanwad gweledol ymestyn yn bell.**

¹¹ Dangosir y ffynonellau data LANDMAP sy'n berthnasol i'r ardal astudiaeth hon ar gynlluniau o'r ardal astudiaeth sydd wedi eu cynnwys ar CD yn Atodiad 6 er gwybodaeth.

S01 Ucheldir y Gogledd

1:100,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr Swyddfa Ei Mawrhydi, © hawlfraint y Goron, Trwydded rhif 100023387

Lleoliad a Maint

Mae'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) yma'n gyfres o gopaon sy'n estyn o Fethesda yn y gorllewin i ddyffryn Conwy yn y dwyrain. Mae'r ffin yn estyn hyd at gyrion Conwy yn y gogledd, lle mae'r ACT yma'n gefndir agos a dramatig i'r arfordir.

Nodweddion Allweddol

- Graddfa anferth, tirwedd ddigysgod
- Tirwedd ucheldir efo cyfres o gopaon
- Diddordeb o ran treftadaeth ddiwylliannol

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Isel	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	--------------------	---	--

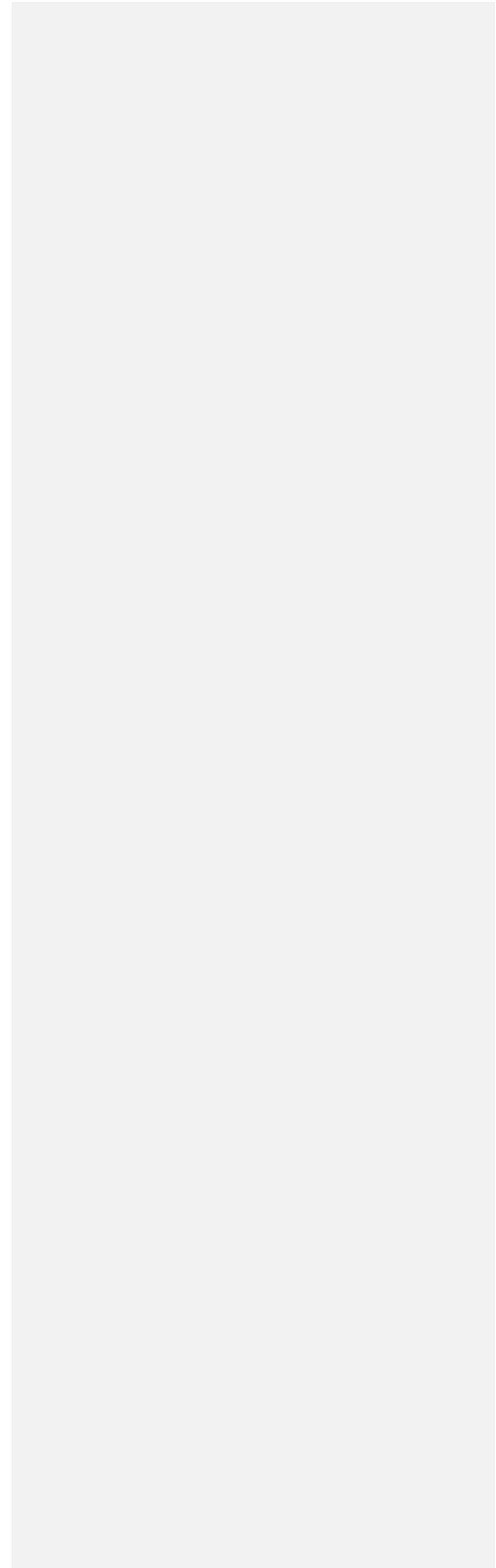
Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwyrnt	Ynni Haul PV arRaddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffônau Syrnodol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Tirwedd	Graddfa	Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa anferth . VS8: Canolig (23%) / Anferth (75%)	↓				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd	Ddim yn gymwys					
	Tirffurf	Tirwedd ucheldir digysgod efo cyfres o gopaon uchel. VS Lefel Dosbarthiad 2: <u>Ucheldir Digysgod</u> (77%) / Bryniau, Llwyfandir a Llethrau Sgarp Is (22%) VS4: <u>Bryniau/Mynyddoedd Uchel</u> (77%) / Bryniau/Dyffrynnoedd (16%) / Tonnog (7%) VS8: Canolig (23%) / Anferth (75%)	↑			↑	↑

	<p>Gorchudd Tir</p> <p>Mae tir mynydd heb ei gau yn darparu tir pori garw sy'n wrthgyferbyniad i'r systemau caeau hanesyddol mwy cymhleth ar y godreon. Mae'r ardal sydd rhwng y ddau yma wedi'i diffinio gan ffridd wedi'i chau mewn trefn reolaidd¹².</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: Mosaig o Lethrau a Sgarp (16%) / <u>Tir Pori Ucheldir</u> (75%)</p> <p>VSS: <u>Tir Aqored</u> (77%) / Cymysgedd (22%)</p>	↓			-	↑
	<p>Dylanwadau wedi'u Creu gan Bobl</p> <p>Mae'r dylanwad modern sydd wedi'i greu gan bobl wedi'i gyfyngu i ymylon gogleddol a dwyreiniol yr ACT yma ac yn cynnwys meysydd carafanau statig ac un tyrbin bychan. Aneddiadau mewn clystyrau ar hyd rhwydwaith o lonydd bychan ar lethrau uchaf dyffryn Conwy. Llinellau uwchben 400 kV a 132 kV yn gyfochrog efo'i gilydd yn rhan ogleddol yr ACT.</p> <p>Yn y rhannau eraill a'r cyfan o weddill yr ACT yma does dim ond ychydig iawn o ddylanwad pobl heblaw am weddillion chwareli llechi o'r gorffennol.</p> <p>VS6: Aneddiadau mewn Clystyrau (22%) / <u>Dim Aneddiadau</u> (77%) VS27: <u>Gweddol</u> (100%)</p>	↑			↑	↑
	<p>Patrwm Anheddiad</p> <p>Ddim yn gymwys</p>					
	<p>Nenlinellau a Chefnidroedd</p> <p>Mae'r nenlinellau wedi'u ffurfio gan gyfres o gopaon amlwg a nodedig yn cynnwys Moel Wnion, Drosogl, Foel Ganol, Pen y Castell, Drum, Carnedd Gwenllian, Tal y Fan a Mynydd y Dref, Conwy.</p>	↑			↑	
	<p>Symudiad</p> <p>Mae traffig cyfyngedig ar y ffyrdd yn dod â symudiadau achlysurol i'r dirwedd, a heblaw am hynny mae ganddi gymeriad o lonyddwch.</p> <p>VS18: <u>Achlysurol</u> (75%) / <u>Aml</u> (16%) / <u>Anaml</u> (8%) /</p>	↑				
Gweledol	<p>Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</p> <p>Mae'r golygfeydd tua'r gogledd yn nodweddiadol yn rhai i'r pellter hir, efo golygfeydd at allan tuag at Ynys Môn, y Fenai ac arfordir Conwy. Mae coridor prif ffordd yr A55 a ffermydd gwynt allan yn y môr ac ar y tir hefyd i'w gweld o rai manau tua'r gogledd a'r dwyrain o'r ACT.</p> <p>Mae'r golygfeydd tua'r de wedi'u cyfyngu gan Gadwyn Mynyddoedd y Carneddau.</p>	↑			↑	↑

¹² Mae'r gair Ffridd yn disgrifio cymysgedd amrywiol o lystyfiant glaswelltir a rhos efo rhedyn a phrysgwydd sydd yn aml i'w weld ar ochrau dyffrynnoedd rhwng ucheldir ac iseldir yng Nghymru. Does dim cyfieithiad uniongyrchol o Saesneg i Gymraeg ar gyfer y term yma.

	<p>VS9: Agored (24%)/ <u>Diarysgod</u> (75%)</p> <p>Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y manau a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eiddo preswyl ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ Mannau Mynediad Agored ▪ Atyniadau lleol a hawliau tramwy cyhoeddus ▪ Atyniadau cyfagos yn cynnwys Castell Conwy, Castell Bwmares a'r Gogarth ▪ Llwybrau pellter hir yn cynnwys Llwybr Arfordir Cymru a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Reading i Gaerdybi (llwybr 5 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a Bangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) ▪ Llwybr ymwelwyr yr A5 ▪ Y rhwydwaith ffyrdd lleol ▪ Chwaraeon dŵr a chychod 					
<p>Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</p>	<p>Mae'r rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parc Cenedlaethol Eryri (yn cynnwys yr Wyddfa) ▪ Arfordir Treftadaeth y Gogarth ▪ AHNE Môn ▪ AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy ▪ Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Pen Isaf Dyffryn Conwy ▪ Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Creuddyn a Chonwy ▪ Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Gogledd Arllechwedd ▪ Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Dyffryn Ogwen ▪ Ymylon Gogledd-orllewinol Ardal Tirwedd Arbennig Eryri ▪ Bryngaerau ▪ Parciau a Gerddi Cofrestredig ▪ Ardal o Harddwch Naturiol Cynllun Datblygu Lleol Eryri (Polisi Datblygu 2) 	↑			↑	
Cyflwr	Ddim yn gymwys					

Aesthetig, Camfyddiadol a Phrofiadol	<p>Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd wedi'i diffinio tu mewn i Gynllun Datblygu Lleol Eryri (CDLIE) fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Arfarniad nodweddiadol uchel yn LANDMAP.</p> <p>VS25: Cryf (6%)/ <u>Canolig</u> (94%)</p> <p>VS46: <u>Uchel</u> (86%)/ <u>Canolig</u> (11%)</p> <p>VS47: <u>Uchel</u> (88%)/ <u>Canolig</u> (11%)</p> <p>VS48: <u>Uchel</u> (88%)/ <u>Canolig</u> (12%)</p>	↑			↑	↑
	<p>Pellenigrwydd / Llonyddwch</p> <p>Llawer o lonyddwch a digysgod efo ychydig o ymwithiadau modern.</p> <p>VS24: <u>Digysgod</u> (77%)/ Wedi'i Anheddu; Deniadol; Digysgod; Gwyllt; Ysbrydol (5%)/ Wedi'i Anheddu; Deniadol; Cysgodol; (11%) / Arall (6%)</p>	↑			↑	↑

Gwerth	<p>Gwerth o ran Tirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo'r dirwedd)</p>	<p>Mae'r ACT gyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r nodweddion sydd wedi'u dynodi'n genedlaethol yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Reading i Gaergybi (llwybr rhif 5 y rhwydwaith beicio cenedlaethol).</p> <p>Mae'r ardal hon hefyd yn cynnwys bryngaerau.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>VS50: <u>Uchel</u> (88%)/<u>Canolig</u> (11%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (77%)/<u>Canolig</u> (22%)</p> <p>LH45: <u>Uchel</u> (9%)/ <u>Canolig</u> (23%)/ <u>Neilltuol</u> (65%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> (100%)</p> <p>GL31: <u>Uchel</u> (20%)/ <u>Neilltuol</u> (80%)</p> <p>GL33: <u>Uchel</u> (20%)/ <u>Neilltuol</u> (80%)</p>				
	<p>Gwerth Hanesyddol</p>	<p>Mae llawer o'r ACT yma yn y Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig a ganlyn: Pen Isaf Dyffryn Conwy; Creuddyn a Chonwy; Gogledd Arllechwedd; a Dyffryn Ogwen.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (64%)/ <u>Neilltuol</u> (30%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (34%)/ <u>Neilltuol</u> (65%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (37%)/ <u>Neilltuol</u> (62%)</p>	↑		↑	↑

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad¹³ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Er y gallai graddfa anferth a gorchudd tir cymharol syml yr ACT fod yn arwydd o sensitifrwydd is i ddatblygiad ynni gwynt, beth sy'n llawer pwysicach na hynny ydi nodweddion naturiol y dirwedd ucheldir fynyddig arbennig o nodedig a golygfaol hon, sy'n rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol .</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan nenlinellau sy'n adnabyddus ar unwaith, wedi'u creu gan dopograffi dramatig ac amrywiol, ynghyd â phrinder cymharol o ddylanwad pobl, sy'n rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac, ar adegau, o dir gwyllt mewn rhan helaeth o'r ACT yma. Fodd bynnag, er eu bod gryn bellter i ffwrdd, mae'r ffaith bod modd gweld tyrbinau gwynt yn y môr ac ar y tir o'r rhannau gogleddol a dwyreiniol yn cael effaith leol ar y llonyddwch a'r natur bellennig yn y rhan hon o'r dirwedd, fel hefyd mae'r llinellau uwchben 400 kV a 132 kV yn y gogledd.</p> <p>Mae golygfeydd helaeth i'w cael tuag at ac oddi wrth nodweddion pwysig o ran tirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy, AHNE Ynys Môn, Arfordir Treftadaeth y Gogarth a nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig. Oherwydd ei leoliad yng nghornel ogleddol y Parc Cenedlaethol, gellir barnu bod yr ACT yma'n borth pwysig i mewn i'r Parc Cenedlaethol, yn enwedig i lawer o ymwelwyr sy'n teithio ar hyd ffordd brysur yr A55. Mae hynny, wedi'i gyfuno efo nifer uchel o dderbynwyr sensitif i'r olygfa, yn cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach.</p>
-------------------	--

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	1 ar gyfer datblygiad domestig
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (efo eithriad ar gyfer nifer gyfyngedig o ddatblygiadau gwynt ar raddfa ddomestig hyd at ficro, y dylent fod wedi'u cysylltu'n dda efo'r anheddiad/adeiladau sy'n bodoli'n barod ac sydd tu allan i Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE.)

MASTIAU FFONAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd arbennig o nodedig a golygfaol hon o ucheldir mynydd yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio tu mewn i CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol .</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan nenlinellau sy'n adnabyddus ar unwaith, wedi'u creu gan dopograffi dramatig ac amrywiol, ynghyd â phrinder cymharol o ddylanwad pobl, sy'n rhoi teimlad cryf o fod yn</p>
-------------------	---

¹³ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

	<p>bellennig ac o lonyddwch ac, ar adegau, o dir gwyllt mewn rhan helaeth o'r ACT hon. Fodd bynnag, er nad oes dim mastiau tu mewn i'r ACT ei hunan ar hyn o bryd, mae nifer o fastiau i'w gweld ar ymylon yr ACT hon. Mae rheiny, ynghyd â phresenoldeb llinellau uwchben 400 kV a 132 kV yn y gogledd, wedi cael effaith leol ar y llonyddwch a'r natur bellennig ac wedi tynnu oddi wrth ansawdd yr olygfa, a thrwy hynny leihau sensitifrwydd i ddatblygiad mastiau ffonau symudol mewn rhai ardaloedd.</p> <p>Mae golygfeydd helaeth i'w cael tuag at ac oddi wrth nodweddion pwysig o ran tirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy, AHNE Ynys Môn, Arfordir Treftadaeth y Gogarth a nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig. Oherwydd ei lleoliad yng nghornel ogleddol y Parc Cenedlaethol, gellir barnu bod yr ACT yma'n borth pwysig i mewn i'r Parc Cenedlaethol, yn enwedig i lawer o ymwelwyr sy'n teithio ar hyd ffordd brysur yr A55. Mae hynny, wedi'i gyfuno efo nifer uchel o dderbynwyr sensitif i'r olygfa, yn cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach.</p>
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Does dim datblygiadau mastiau ffonau symudol yn bodoli na gyda chaniatâd iddynt tu mewn i'r ACT. Mae nifer o fastiau ffonau symudol tu allan i'r ffiniau gorllewinol, gogleddol a dwyreiniol.
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol (heblaw am nifer cyfyngedig o fastiau ffonau symudol wedi'u cuddio a'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.)

PARCIAU CARAFANAU STATIG/CABANAU GWYLIU AC ESTYNIADAU IDDYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel lawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd arbennig o nodedig a golygfaol hon o ucheldir mynydd yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio tu mewn i CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan yr ardaloedd anferth o dir pori yn yr ucheldir sydd heb gael ei gau, a'r topograffi dramatig ac amrywiol sy'n nodweddiadol o'r ACT hon. Mae prinder cymharol dylanwad pobl yn rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch, ac ar adegau o dir gwyllt, mewn rhan helaeth o'r ACT hon, sy'n cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach. Fodd bynnag, mae parciau carafanau statig/cabanau gwyliau'n bodoli tu mewn i ymylon gogleddol a dwyreiniol yr ACT hon ac o'u cwmpas, a rheiny i'w gweld o'r manau uwch, yn enwedig o lwybrau troed a thrwy hynny'n cael effaith leol ar lonyddwch a phellenigrwydd ac yn tynnu oddi wrth ansawdd yr olygfa, a thrwy hynny'n lleihau sensitifrwydd mewn rhai rhannau.</p> <p>Mae gwerth y dirwedd hon o ran treftadaeth ddiwylliannol yn cael ei gydnabod gan y nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig sy'n cynnwys llawer o'r ACT hon. Oherwydd ei lleoliad yng nghornel ogleddol y Parc Cenedlaethol, gellir barnu bod yr ACT yma'n borth pwysig i mewn i'r Parc Cenedlaethol, yn enwedig i lawer o ymwelwyr sy'n teithio ar hyd ffordd brysur yr A55. Mae hynny, wedi'i gyfuno efo nifer uchel o dderbynwyr sensitif i'r olygfa, yn cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach.</p>
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 1 ar gyfer datblygiad mawr iawn - 1 ar gyfer datblygiad canolog
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol does dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau carafanau statig/cabanau gwyliau tu mewn i'r Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE a'r ardaloedd digysgod tua'r gogledd. Fodd bynnag, gallai fod cynhwysedd cyfyngedig ar gyfer datblygiadau parciau carafanau/cabanau gwyliau tua'r dwyrain ac ar ymyl y Parc Cenedlaethol.

Canllawiau

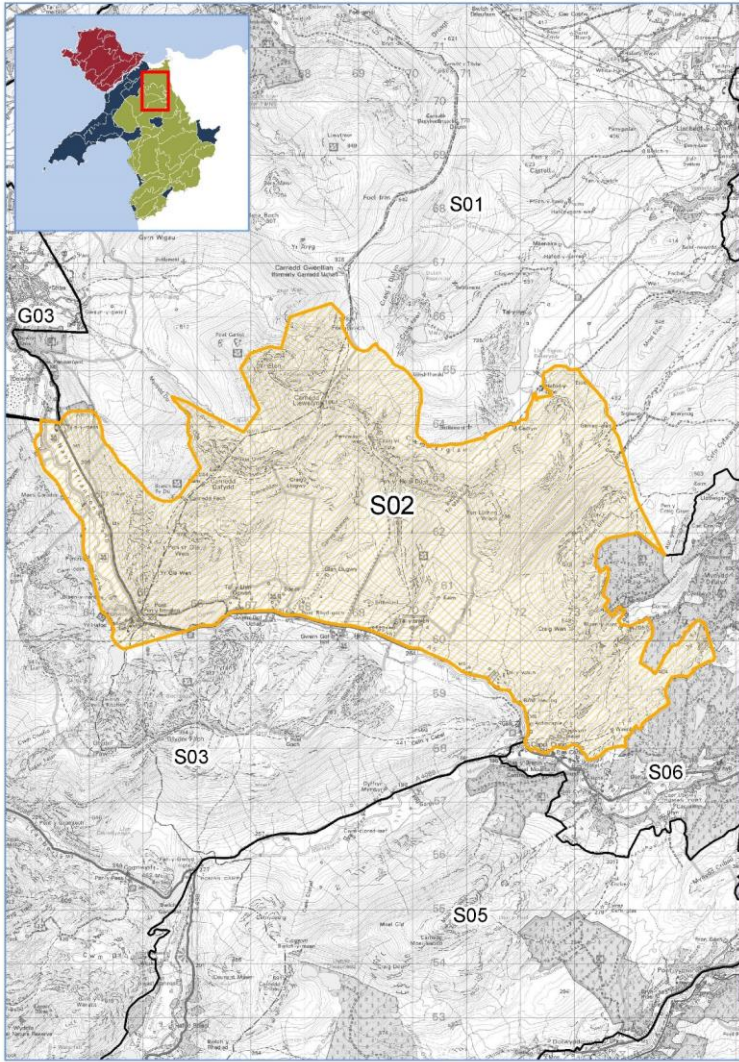
Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig/Cabanau Gwyliau
Cadw prydferthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddau. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwthio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Cadw cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.	✓	✓	✓
Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o AHNE Ynys Môn ac AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy.	✓	✓	✓
Cadw nodweddion arbennig Ardal Tirwedd Arbennig Ymylon Gogledd-orllewinol Eryri.	✓	✓	✓
Cadw tirlurfur Ardal Tirwedd Arbennig Mynydd Bangor, sy'n nodedig ac yn cael ei werthfawrogi, ei nodweddion arbennig a'r cefndir ehangach. Ni ddylai lleoliad a dyluniad unrhyw ddatblygiad fod yn cyfaddawdu'n sylweddol y cymeriad o le heb ei ddatblygu, sy'n fater yn cael ei werthfawrogi ar gyfer rhan fawr o'r ardal hon.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau a diogelu golygfeydd allweddol, yn enwedig rhai tua'r môr a thuag at ucheldiroedd y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig Pen Isaf Dyffryn Conwy, Gogledd Arllechwedd, Creuddyn a Chonwy a Dyffryn Ogwen.	✓	✓	✓
Diogelu cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol at i mewn ac at allan o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o ddatblygiadau modern fertigol sy'n bodoli'n barod, fel lein uwchben 400 kV. Dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen	✓	✓	✓

ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddol y datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.			
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau poblogaidd, yn cynnwys Llwybr Arfordir Cymru, llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Reading i Gaergybi (llwybr rhif 5 y rhwydwaith beicio cenedlaethol), Bangor i Abergwaun (llwybr rhif 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddu i asesu golygfeydd dilyniannol (yn cynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybr ymwelwyr yr A55 a Rheilffordd Arfordir Gogledd Cymru.	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli unrhyw ddatblygiad ar hyd yr arfordir a'r cefndir agosaf ato.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓
Parhau i gadw'r golygfeydd o un i'r llall rhwng nodweddion treftadaeth ddiwylliannol ar bennau bryniau.	✓	✓	

S02 Y Carneddau

1:75,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr Swyddfa Ei Mawrhydi, © hawlfraint y Goron, Trwydded rhif 100023367

Lleoliad a Maint

Mae'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn cynnwys mynyddoedd y Carneddau, wedi'i ffinio yn y gorllewin gan ddyffryn ffurf U Nant Ffrancon ac yn y de gan Afon Llugwy a'r A5.

Nodweddion Allweddol

- Tirwedd ddigysgod ar raddfa anferth
- Bryniau a mynyddoedd uchel efo lonydd a dyffrynnoedd ar eu terfynau
- Mae'n cynnwys y copa ail uchaf yng Nghymru (Carnedd Llywelyn)

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Isel	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	--------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Tirwedd	Graddfa Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa anferth . VS8: <u>Canolig</u> (23%) / <u>Anferth</u> (75%)	↓				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd Ddim yn gymwys					
	Tirffurf Bryniau a mynyddoedd uchel yn cynnwys llinell ymyl uchel cadwyn mynyddoedd y Carneddau, efo dyffryn ffurf U Nant Ffrancon ar y terfyn gorllewinol a'r A5 a dyffryn Afon Llugwy tua'r de. VS Dosbarthiad Lefel 2: <u>Ucheldir / Llwyfandir Digysgod</u> (77%) / Bryniau, Llwyfandir Is a Llethrau Sgarp (22%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwyrnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	VS4: <u>Bryniau/Mynyddoedd Uchel</u> (77%) / <u>Tonnog</u> (7%) / <u>Bryniau/Dyffrynnoedd</u> (16%)					
Gorchudd Tir	Copaon mynyddoedd creigiog , tir pori garw ar ucheldir, llethrau sgarp a thir ffridd wedi'i gau mewn ffurfiau mawr petryalog yn gymysg efo llynnoedd mawr. VS Dosbarthiad Lefel 3: <u>Tir Pori Ucheldir</u> (75%) / <u>Mosaig o Ochrau Bryniau a Llethrau Sgarp</u> (16%) / <u>Pori ar Ochrau Bryniau a Llethrau Sgarp</u> (6%) VS5: <u>Tir Agored</u> (77%) / <u>Cymysgedd</u> (22%)	↑			↑	↑
Dylanwadau wedi'u Creu gan Bobl	Yn bennaf yn dir heb ei anheddu , efo ychydig o eiddo sy'n nodweddiadol o'r ardal mewn clystrau ar hyd yr A5. Ychydig o ddylanwadau amlwg wedi'u creu gan bobl heblaw am lonydd bychain a mastiau ffonau symudol yn y gorllewin a'r de. VS6: <u>Clystrau</u> (22%) / <u>Dim anheddiad</u> (77%) VS27: <u>Gweddol</u> (100%)	↑			↑	↑
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefnidiroedd	Mae llinell ymyl amlwg ac uchel mynyddoedd y Carneddau a chopa uchel Carnedd Llywelyn (yr ail uchaf yn Eryri) yn ffurfio nenlinellau nodedig iawn yn yr ACT yma.	↑			↑	
Gweledol	Symudiad Mae traffig cyfyngedig ar y ffyrdd yn dod â symudiadau achlysurol i'r dirwedd, a heblaw am hynny mae cymeriad o lonyddwch. VS18: <u>Achlysurol</u> (75%) / <u>Aml</u> (16%) / <u>Anaml</u> (8%)	↑				
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a	Golygfeydd panoramig o'r mynyddoedd yn edrych tuag at forluniau Conwy ac Ynys Môn tua'r gogledd.	↑			↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
<p>Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</p>	<p>Tua'r de, mae'r dirwedd agored a digysgod yn caniatáu golygfeydd helaeth dros gadwyn mynyddoedd y Carneddau.</p> <p>VS9: Agored (24%)/ <u>Digysgod</u> (75%)</p> <p>Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y mannau a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Eiddo preswyl mewn clystyrau Parc Cenedlaethol Eryri (yn cynnwys yr Wyddfa) Llwybrau pellter hir yn cynnwys llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) Mannau Mynediad Agored Atyniadau lleol a hawliau tramwy cyhoeddus Llwybr ymwelwyr yr A5 Y rhwydwaith ffyrdd lleol 					
<p>Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</p>	<p>Mae'r rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri (yn cynnwys yr Wyddfa) AHNE Môn AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Dyffryn Ogwen Parciau a Gerddi Cofrestredig Ardal o Brydferthwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑			↑	
Cyflwr	Ddim yn gymwys					

Meini Prawf Sensitifrwydd		Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
			Ynni Gwyrnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Aesthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa	Arfarniad nodweddiadol Uchel yn LANDMAP VS25: <u>Canolig</u> (94%) / Cryf (6%) VS46: <u>Uchel</u> (86%) / Canolig (11%) VS47: <u>Uchel</u> (88%) / Canolig (11%) VS48: <u>Uchel</u> (88%) / Canolig (12%)	↑			↑	↑
	Pellenigrwydd / Llonyddwch	Cadwyn o fynyddoedd digysgod, pellennig a gwyllt heb unrhyw fynediad ffordd i'r mynyddoedd uwch. Mae'r A5 tua'r de a'r gorllewin yn dod â graddau o ymwithio i'r olygfa a tharfu o ran sŵn, sy'n lleihau ychydig ar y llonyddwch mae pobl yn ei ganfod. VS24: <u>Digysgod</u> (77%) / Wedi'i anheddu; Deniadol; Cysgodol (11%) / Arall (6%) / Wedi'i anheddu; Deniadol; Digysgod; Gwyllt; Ysbrydol (5%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwyrnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Gwerth o ran Tirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo tirwedd)</p> <p>Mae'r ACT gyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Nodweddion wedi'u dynodi'n genedlaethol fel Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Bangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol).</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>VS50: <u>Uchel</u> (88%) / <u>Canolig</u> (11%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (77%) / <u>Canolig</u> (22%)</p> <p>LH45: <u>Uchel</u> (9%) / <u>Canolig</u> (23%) / <u>Neilltuol</u> (65%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> (100%)</p> <p>GL31: <u>Uchel</u> (20%) / <u>Neilltuol</u> (80%)</p> <p>GL33: <u>Uchel</u> (20%) / <u>Neilltuol</u> (80%)</p>	↑			↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p> <p>Mae ymylon gorllewinol yr ACT hon tu mewn i Dirwedd Hanesyddol Cofrestredig Dyffryn Ogwen.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (65%) / <u>Neilltuol</u> (30%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (35%) / <u>Neilltuol</u> (65%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (37%) / <u>Neilltuol</u> (62%)</p>	↑			↑	↑

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad¹⁴ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Er y gallai graddfa anferth y dirwedd hon fod yn arwydd o sensitifrwydd is i ddatblygiad ynni gwynt, beth sy'n llawer pwysicach na hynny ydi ei nodweddion naturiol, sef ucheldir mynydd creigiog arbennig o nodedig a golygfaol. Mae hynny'n rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan nenlinellau sy'n adnabyddus ar unwaith, wedi'u creu gan dopograffi dramatig ac amrywiol cadwyn mynyddoedd y Carneddau, ynghyd â phrinder cymharol o ddylanwad pobl. Mae hynny'n rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac, ar adegau, o dir gwyllt mewn rhan helaeth o'r ACT yma. Fodd bynnag, yn lleol mae'r teimlad o lonyddwch yn cael ei effeithio ar hyd coridor ffordd yr A5 tua'r de ac ymylon gorllewinol yr ACT hon.</p> <p>Mae golygfeydd helaeth i'w cael tuag at ac oddi wrth nodweddion pwysig o ran tirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy, AHNE Ynys Môn, Arfordir Treftadaeth y Gogarth a nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig. Mae hynny, wedi'i gyfuno efo nifer uchel o dderbynwyr sensitif i'r olygfa, yn cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach.</p>
-------------------	---

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Dim datblygiadau ynni gwynt yn bodoli na chaniatâd ar gyfer rhai.
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt

MASTIAU FFONAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd arbennig o nodedig a golygfaol hon o ucheldir mynydd creigiog yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio tu mewn i CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan nenlinellau sy'n adnabyddus ar unwaith, wedi'u creu gan dopograffi dramatig ac amrywiol cadwyn mynyddoedd y Carneddau, ynghyd â phrinder cymharol o ddylanwad pobl. Mae hynny'n rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac, ar adegau, o dir gwyllt mewn rhan helaeth o'r ACT yma. Fodd bynnag, yn lleol mae coridor ffordd yr A5 tua'r de ac ar ymylon gorllewinol yr ACT hon yn effeithio ar y teimlad o lonyddwch. Mae presenoldeb mast ffôn symudol yn barod ar hyd y coridor hwn yn lleihau ymhellach y sensitifrwydd i'r math yma o ddatblygiad yn y de-ddwyrain.</p>
-------------------	---

¹⁴ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

	Mae golygfeydd helaeth i'w cael tuag at ac oddi wrth nodweddion pwysig o ran tirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy, AHNE Ynys Môn, Arfordir Treftadaeth y Gogarth a nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig. Mae hynny, wedi'i gyfuno efo nifer uchel o dderbynwyr sensitif i'r olygfa, yn cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach.
--	---

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	6 o ddatblygiadau mastiau ffonau symudol .
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol (heblaw am nifer cyfyngedig o fastiau ffonau symudol wedi'u cuddio a'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.)

PARCIAU CARAFANAU STATIG/CABANAU GWYLIU AC ESTYNIADAU IDDYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel iawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd arbennig o nodedig a golygfaol hon o ucheldir mynydd creigiog yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio tu mewn i CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol .</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan natur arbennig o ddigysgod topograffi dramatig ac amrywiol cadwyn mynyddoedd y Carneddau (yn cynnwys y copa ail uchaf yn y Parc Cenedlaethol). Mae hynny, ynghyd â phrinder cymharol o ddylanwad pobl, yn rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac, ar adegau, o dir gwyllt mewn rhan helaeth o'r ACT yma. Er bod y teimlad o lonyddwch yn cael ei effeithio'n lleol ar hyd coridor ffordd yr A5 tua'r de ac ymylon gorllewinol yr ACT hon, mae'r ardal ar y cyfan yn un sydd heb gael ei anheddu ac mae hi'n amlwg iawn o fynyddoedd oddi amgylch a hynny'n cynyddu llawer ar y sensitifrwydd.</p>
-------------------	--

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

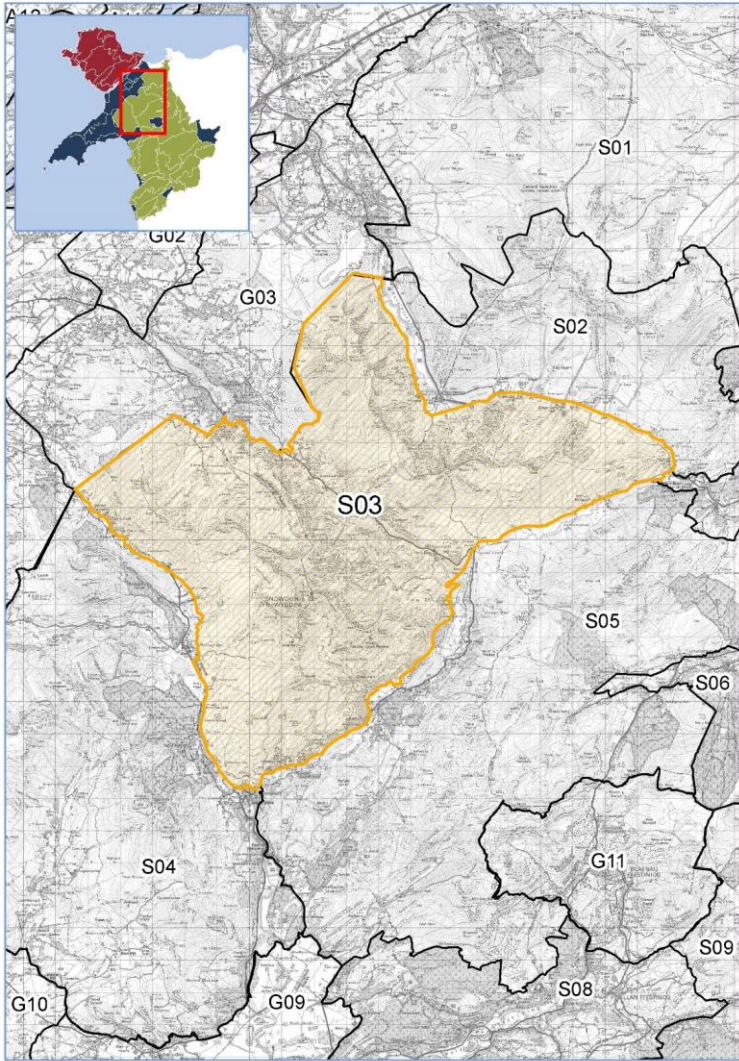
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Dim datblygiadau parciau carafanau statig / cabanau gwyliau yn bodoli na chaniatâd ar gyfer rhai.
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau parciau carafanau statig / cabanau gwyliau

Canllawiau

Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Cadw prydfwerthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddu. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwithio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad gadw a pharchu cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.	✓	✓	✓
Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o AHNE Ynys Môn ac AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau, a diogelu golygfeydd allweddol, yn enwedig rhai tuag at yr Wyddfa a chanolbwyntiau eraill tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig Dyffryn Ogwen.	✓	✓	✓
Diogelu cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol at i mewn ac at allan o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o ddatblygiadau modern fertigol sy'n bodoli'n barod; dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd, fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddol y datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi cynyddu effeithiau ar lwybrau poblogaidd, yn cynnwys Llwybr Arfordir Cymru, llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (rhif 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddu i asesu golygfeydd dilyniannol (yn cynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlychau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓

S03 Yr Wyddfa a'r Glyderau

1:125,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr Swyddfa Ei Mawrhydi, © hawlfraint y Goron, Trwydded rhif 100023387

Lleoliad a Maint

Mae'r ACT yn cynnwys yr Wyddfa a nifer o gopaon mynyddoedd geirwon eraill, yn cynnwys cadwyn mynyddoedd y Glyderau. Mae wedi'i hamgylchynu yn fras gan rwydwaith o brif ffyrdd twristiaeth.

Nodweddion Allweddol

- Graddfa anferth, tirwedd digysgod
- Bryniau a mynyddoedd uchel, yn cynnwys copa nodedig iawn yr Wyddfa
- Calon y Parc Cenedlaethol o ran golygfa a hanes

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwylliau
Tirwedd	Graddfa Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa anferth . VS8: Canolig (6%) / <u>Anferth</u> (92%)	↓				
	Patrwm, Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd Ddim yn gymwys					
	Tirffurf Tir mynydd garw, efo cribau a chopaon creigiog yn cynnwys yr Wyddfa, y mynydd uchaf yng Nghymru (sy'n codi i 1,086 metr). VS Dosbarthiad Lefel 2: <u>Ucheldir / Llwyfandir Digysgod</u> (92%) VS4: <u>Bryniau Uchel / Mynyddoedd</u> (92%) / Bryniau / Dyffrynnoedd (7%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Aseiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gorchudd Tir	<p>Mae tir mynydd heb ei gau yn darparu tir pori garw, sy'n wahanol i'r systemau cae mwy cymhleth ar lethrau is y dyffrynnoedd a lloriau'r dyffrynnoedd. Mae'r ardal rhwng y ddau fath yma'n cael ei diffinio gan drefn o gau tir efo waliau cerrig mewn ffurfiau mawr rheolaidd o ffridd.</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: Ucheldir Llwm/Creigiog (49%) / Gweundir yn yr Ucheldir (44%)</p> <p>VS5: Tir Agored (96%)</p>	↑			↑	↑
Dylanwadau wedi'u Creu gan Bobl	<p>Yn bennaf heb ei anheddu ac efo cymharol ychydig o ddylanwad pobl.</p> <p>Mae'r rhwydwaith ffyrdd sy'n rhedeg o gwmpas yr ACT a thrwyddi yn achosi cynnydd lleol mewn dylanwad pobl tuag at ganol ac ymylon allanol yr ACT hon. Mae dylanwadau eraill wedi'u creu gan bobl yn cynnwys Rheilffordd yr Wyddfa, Hafod Eryri (y ganolfan Ymwelwyr ar Gopa'r Wyddfa) a nifer fechan o fastiau ffonau symudol, tyrbinau gwynt a pharc carafanau statig. Mae pob un o'r rhain yn dylanwadu'n lleol ar y dirwedd.</p> <p>VS6: Dim Aneddiadau (92%)</p> <p>VS27: Da (18%) / Gweddol (82%)</p>	↑			↑	↑
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefnidiroedd	Mae'r Wyddfa a chyfres o gopaon eiconig yn ffurfio nenlinell nodedig, arw efo cribau a chopau creigiog amlwg.	↑			↑	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gweledol	Symudiad Mae'r rhwydwaith o ffyrdd bychain a Rheilffordd yr Wyddfa yn dod â symudiad achlysurol ac anaml o gwmpas yr ymylon a thrwy ganol yr ACT ond mewn mannau eraill mae llawer o'r dirwedd yn llonydd . VS18: Achlysurol (44%) / Anaml (49%)	↑				
	Golygfeydd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol <i>(tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</i> Golygfeydd panoramig digysgod o'r Wyddfa a chopaon eraill, at yr arfordir tua'r gogledd ac ar draws cadwyni cyfagos o fynyddoedd i bob cyfeiriad arall. Mae gwaelodion y dyffrynnoedd yn cynnig golygfeydd wedi'u hamgáu gan y copaon o'u cwmpas. VS9: Wedi'i Amgáu (6%) / Digysgod (92%) Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y mannau a ganlyn: <ul style="list-style-type: none"> Eiddo gwasgareddig a phentrefi bychain Parc Cenedlaethol Eryri (yn cynnwys yr Wyddfa) Ardaloedd Mynediad Agored Llwybr pellter hir llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) Atyniadau lleol fel Rheilffordd yr Wyddfa a Rheilffordd Eryri Hawliau tramwy cyhoeddus lleol Llwybrau ymwelwyr yr A5, A4085 a'r A498 Y rhwydwaith ffyrdd lleol 	↑		↑	↑	
	Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol <i>(tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</i> Mae'r rhain yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri (yn cynnwys yr Wyddfa) AHNE Môn AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy ATA Ymylon Gogledd-orllewin Eryri Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig Dinorwig a Dyffryn Ogwen Bryngaer 	↑			↑	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
<i>allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Parciau a Gerddi Cofrestredig Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) 					
Cyflwr	Ddim yn gymwys					
Aesthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa Arfarniad nodweddiadol LANDMAP ydi neilltuol . VS25: <u>Cryf</u> (96%) VS46: <u>Neilltuol</u> (95%) / <u>Uchel</u> (5%) VS47: <u>Uchel</u> (97%) VS48: <u>Neilltuol</u> (95%)	↑			↑	↑
	Pellenigrwydd /Tawelwch Yn y rhan fwyaf o'r ACT yma, y teimlad pennaf ydi o lonyddwch a thir gwyllt . VS24: <u>Digysgod</u> ; <u>Gwyllt</u> (49%) / <u>Digysgod</u> (44%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Gwerth o ran y Dirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo'r dirwedd)</p> <p>Mae'r ACT gyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol .</p> <p>Mae'r nodweddion sydd wedi'u dynodi'n genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (rhif 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol).</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd wedi'i diffinio yng Nghynllun Datblygu Lleol Eryri fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Arfarniad nodweddiadol LANDMAP ydi Neilltuol.</p> <p>VS50: Neilltuol (95%)</p> <p>VS49: Neilltuol (50%) / Uchel (47%)</p> <p>LH45: Uchel (16%) / Canolig (23%) / Neilltuol (60%)</p> <p>LH42: Heb ei asesu (99%)</p> <p>GL31: Neilltuol (100%)</p> <p>GL33: Neilltuol (100%)</p>	↑			↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p> <p>Mae rhannau mawrion o'r ACT hon tu mewn i Dirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dinorwig a Thirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dyffryn Ogwen.</p> <p>Mae Parc a Gardd Cofrestredig tua'r de a thu mewn i'r ACT hon.</p> <p>Mae'r ardal hon hefyd yn cynnwys bryngaer.</p> <p>Arfarniad nodweddiadol Uchel-Neilltuol yn LANDMAP.</p> <p>HL38: Uchel (72%) / Canolig (24%)</p> <p>HL35: Uchel (28%) / Neilltuol (72%)</p> <p>HL40: Uchel (36%) / Neilltuol (64%)</p>	↑			↑	↑

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad¹⁵ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Er y gallai graddfa anferth y dirwedd hon fod yn arwydd o sensitifrwydd is i ddatblygiad ynni gwynt, beth sy'n llawer pwysicach na hynny ydi ei nodweddion naturiol o dirwedd ucheldir mynyddig creigiog arbennig o nodedig a golygfaol. Mae hynny'n rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan nenlinellau sy'n adnabyddus ar unwaith, wedi'u creu gan dopograffi dramatig ac amrywiol cadwyn mynyddoedd yr Wyddfa a'r Glyderau. Mae hyn yn cael ei gynyddu ymhellach gan brinder cymharol dylanwad pobl, sy'n rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac ar adegau o dir gwyllt, mewn rhan helaeth o'r ACT hon. Fodd bynnag, mae'r teimlad o lonyddwch yn cael ei erydu'n lleol ar hyd y coridorau ffyrdd sy'n rhedeg o gwmpas ymylon a thrwy ganol yr ACT.</p> <p>Mae golygfeydd helaeth i'w cael tuag at ac oddi wrth nodweddion pwysig o ran tirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy, AHNE Ynys Môn, Arfordir Treftadaeth y Gogarth a nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig. Mae hynny, wedi'i gyfuno efo nifer uchel o dderbynwyr sensitif i'r olygfa, yn cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach.</p>
-------------------	---

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	2 ar gyfer datblygiadau domestig
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (efo eithriad ar gyfer nifer gyfyngedig o ddatblygiadau gwynt ar raddfa ddomestig hyd at ficro, y dylent fod wedi'u cysylltu'n dda efo'r anheddiad/adeiladau sy'n bodoli'n barod ac sydd tu allan i Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE.)

MASTIAU FFONAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd hon o ucheldir mynyddig creigiog arbennig o nodedig a golygfaol yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan nenlinellau sy'n adnabyddus ar unwaith, wedi'u creu gan dopograffi dramatig ac amrywiol cadwyn mynyddoedd yr Wyddfa a'r Glyderau. Mae hyn yn cael ei gynyddu ymhellach gan brinder cymharol dylanwad pobl, sy'n rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac ar adegau o dir gwyllt, mewn rhan helaeth o'r ACT hon. Fodd bynnag, mae'r teimlad o lonyddwch yn cael ei erydu'n lleol ar hyd y coridorau ffyrdd sy'n rhedeg o gwmpas ymylon a thrwy ganol yr ACT.</p>
-------------------	--

¹⁵ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

	Mae golygfeydd helaeth i'w cael tuag at ac oddi wrth nodweddion pwysig o ran tirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy, AHNE Ynys Môn, Arfordir Treftadaeth y Gogarth a nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig. Mae hynny, wedi'i gyfuno efo nifer uchel o dderbynwyr sensitif i'r olygfa, yn cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach.
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 2 o ddatblygiadau mastiau ffonau symudol - 2 o ddatblygiadau mastiau wedi'u cuddio
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol (heblaw am nifer cyfyngedig o fastiau ffonau symudol wedi'u cuddio a'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.)

PARCIAU CARAFANAU STATIG / CABANAU GWYLIAU AC ESTYNIADAU

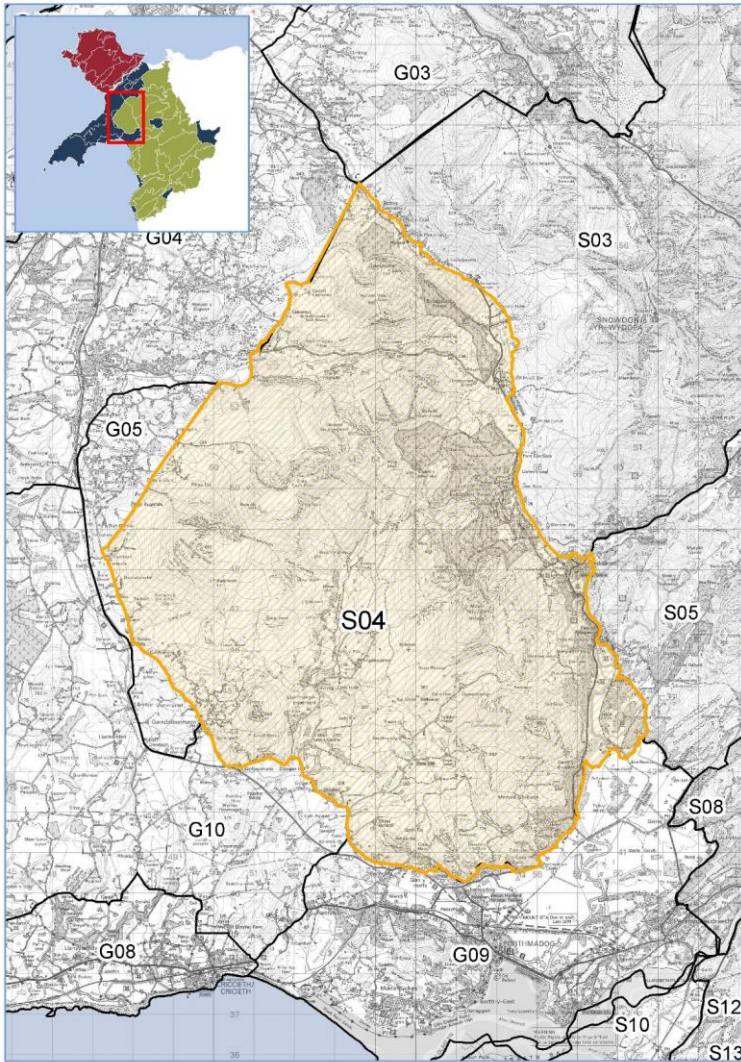
SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel iawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd hon o ucheldir mynyddig creigiog arbennig o nodedig a golygfaol yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan natur hynod o ddigysgod topograffi dramatig ac amrywiol yr Wyddfa (mynydd uchaf Cymru) a chadwyn mynyddoedd y Glyderau. Mae hyn, ynghyd â phrinder cymharol dylanwad pobl, yn rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac ar adegau o dir gwyllt, mewn rhan helaeth o'r ACT hon. Er bod y teimlad o lonyddwch yn cael ei erydu'n lleol ar hyd y coridorau ffyrdd sy'n rhedeg o gwmpas ymylon a thrwy ganol yr ACT, mae'r coridorau hyn yn parhau i fod ar y cyfan heb eu haneddu ac maen nhw'n amlwg iawn o'r mynyddoedd o gwmpas ac felly'n cynyddu llawer iawn ar y sensitifrwydd.</p>
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	1 datblygiad bychan
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau parciau carafanau statig / cabanau gwyliau

Canllawiau

Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol. Nodiadau canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau ac Estyniadau Iddynt
Cadw prydferthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy	✓	✓	✓

ddefnyddio delweddu. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwithio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydawns i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.			
Dylai datblygiad barchu a chadw cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am nodweddion sy'n eu gwneud yn bellennig a gwyllt.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad gymryd i ystyriaeth a chadw nodweddion arbennig Ardal Tirwedd Arbennig Ymylon Gogledd-orllewin Eryri.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau a diogelu golygfeydd allweddol.	✓	✓	✓
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasgu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddol y datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Cynnal cyfanrwydd Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig Pen Isaf Dyffryn Ogwen; a Dinorwig	✓	✓	✓
Diogelu cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol at i mewn ac at allan o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o lein uwchben 400 kV sy'n bodoli'n barod. Dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr hamdden, yn enwedig y derbynwyr mwy sensitif fel ymwelwyr â'r Wyddfa sy'n defnyddio Rheilffordd yr Wyddfa.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybr twristiaid yr A4086 a Rheilffordd Eryri.	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓
Parhau i gadw'r golygfeydd o un i'r llall rhwng nodweddion treftadaeth ddiwylliannol ar bennau bryniau.	✓	✓	

S04 Moel Hebog

1:100,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr Swyddfa Ei Mawrhydi, © hawffraint y Goron, Trwydded rhif 100023387

Lleoliad a Maint

Mae'r ACT hon yn cynnwys cyfres o gopaon nodedig a llynnoedd rhewlifol sy'n ffurfio terfyn gorllewinol y Parc Cenedlaethol, efo'r A4085 ar y terfyn dwyreiniol.

Nodweddion Allweddol

- Graddfa anferth, tirwedd ddigysgod.
- Cyfres o ddyffrynnoedd rhwng copaon mynyddoedd creigiog.
- Diddordeb o ran treftadaeth ddiwylliannol

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolog	-	Sensitifrwydd Is	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Tirwedd	Graddfa	Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa fawr . VS8: Canolog (31%)/ <u>Mawr</u> (69%)		↓			
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd	Ddim yn gymwys					
	Tirffurf	Mae bryniau uchel a dyffrynnoedd yn nodweddiadol ; cyfres o gopaon nodedig a dyffrynnoedd rhewlifol efo llynnoedd rhewlifol ym mhennau'r dyffrynnoedd.		↑		↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	<p>VS Dosbarthiad Lefel 2: <u>Ucheldir/Llwyfandir Digysgod</u> (64%) / Bryniau, Llwyfandir Is a Llethrau Sgarp (21%) / Dyffrynoedd Iseldir (15%)</p> <p>VS4: <u>Bryniau Uchel/Mynyddoedd</u> (69%) / Bryniau/Dyffrynoedd (15%) / Tonnog (16%)</p>					
Gorchudd Tir	<p>Copaon mynydd creigiog agored, tir pori garw yn yr ucheldir a llethrau sgarp a threfn o dir ffridd wedi'i gau mewn ffurfiau petryalog mawr efo llynnoedd mawr yn gymysg efo hynny. Tir pori wedi'i wella'n rhannol a chaeau o laswelltir garw ar y llethrau is ac yn y dyffrynoedd, wedi'u diffinio gan batrwm caeau hanesyddol ar raddfa fechan.</p> <p>VS Dosbarthiad Lefel 3: <u>Gweundir Ucheldir</u> (56%) / Dyffrynoedd Agored Iseldir (11%) / Mosaig o Lethrau a Llethrau Sgarp (15%) / Mosaig o Lethrau a Llethrau Sgarp (15%) / Llethrau a Llethrau Sgarp Coediog (5%)</p> <p>VSS: <u>Tir Agored</u> (64%) / Patrwm Caeau/ Mosaig (23%) / Coetir (5%) / Cymysgedd (6%)</p>	↑			↑	↑
Dylanwadau wedi'u chreu gan bobl	<p>Yn y rhan ganolog, mae'r ACT heb ei haneddu ac efo ychydig o ddylanwad pobl.</p> <p>Mae dylanwad pobl yn cynyddu rywfaint o gwmpas ymylon yr ACT, efo ychydig o anheddau mewn clystyrau ar hyd lonydd bychain a'r A4085 tua'r dwyrain. Mae hefyd un parc carafanau tua'r de.</p> <p>VS6: Gwledig Gwasgareidg/Ffermydd (9%) / Clystyrau (20%) / <u>Dim Aneddiadau</u> (70%)</p> <p>VS27: Da (9%) / <u>Gweddol</u> (90%)</p>	↑			↑	↑
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefndiroedd	Mae cyfres o gopaon amlwg a golygfeydd tuag at gopa'r Wyddfa tua'r gogledd a'r gogledd-ddwyrain, sy'n ffurfio nenlinellau nodedig ar gyfer yr ACT hon.	↑			↑	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Gweledol	Symudiad	Symudiad yn digwydd yn anaml , yn enwedig yn y rhan ganolog. Bydd symudiad achlysurol yn dod oddi wrth y rhwydwaith ffyrdd mwy ymylol. <i>VS18: Achlysurol (14%) / Aml (13%) / Anaml (72%)</i>	↑				
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r golygfeydd nodweddiadol yn rhai agored a digysgod , yn enwedig oddi wrth y manau uwch. Mae'r golygfeydd nodweddiadol o waelod y dyffrynnoedd yn rhai wedi'u cau i mewn a'u cyfyngu gan y tirlurf oddi amgylch. <i>VS9: Wedi'i gau i mewn (15%) / Agored (16%) / Digysgod (64%) / Cyfyngedig (5%)</i> Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y manau a ganlyn: <ul style="list-style-type: none"> Eiddo mewn clystyrau a ffermydd gwasgaredig Parc Cenedlaethol Eryri Llwybrau pellter hir yn cynnwys llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Lôn Las Cymru rhwng Caerdydd a Chaerdybi (llwybr 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a chysylltiad pellach i lwybr beicio cenedlaethol 8. Mannau Mynediad Agored Atyniadau lleol fel Rheilffordd Eryri Hawliau tramwy cyhoeddus lleol Llwybrau twristiaeth yr A4085 a'r A498 Y rhwydwaith ffyrdd lleol 	↑		↑	↑	
	Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol	Mae'r rhain yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri (yn cynnwys yr Wyddfa) Tirweddau Aberoedd Glaslyn a Dwyrdd, Ardaloedd Tirwedd Arbennig Cyrrion Gogledd-orllewin Eryri a Phorthmadog a Bae Tremadog 	↑			↑	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kv	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
<i>(tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig Aberglaslyn a Dyffryn Nantlle Bryngaerau Parc a Gardd Cofrestredig Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) 					
Cyflwr	Ddim yn gymwys					
Aesthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa Arfarniad nodweddiadol Uchel yn LANDMAP efo rhai ardaloedd yn Neilltuol . VS25: <u>Cryf</u> (63%) / Canolig (20%) / Gwan (17%) VS46: <u>Uchel</u> (67%) / Canolig (18%) / Neilltuol (10%) / Isel (5%) VS47: <u>Uchel</u> (73%) / Canolig (27%) VS48: <u>Uchel</u> (73%) / Canolig (19%) / Neilltuol (9%)	↑			↑	↑
	Pellenigrwydd / Llonyddwch Yn nodweddiadol yn dirlun efo lefel uchel o lonyddwch . Mae rhannau o'r ACT yn ddigysgod a gwyllt mewn mannau. Mae'r A4085 ar ymyl dwyreiniol yr ACT yn dod â rhywfaint o fân darfu ac ymyrraeth sŵn . VS24: <u>Digysgod; Gwyllt</u> (56%) / Cysgodol (15%) / Arall (12%) / Digysgod (8%) / Arall; Deniadol; Wedi'i anheddu; Ysbrydol (5%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Gwerth o ran Tirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo'r dirwedd)</p> <p>Mae'r ACT cyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Nodweddion wedi'u dynodi'n genedlaethol, fel Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Lôn Las Cymru rhwng Caerdydd a Chaergybi (llwybr 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a chysylltiad pellach i lwybr 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol.</p> <p>Mae llawer o'r ardal wedi'i dosbarthu yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Yr arfarniad LANDMAP nodweddiadol ydi Uchel i Neilltuol.</p> <p>VS50: <u>Uchel</u> (69%) / <u>Canolig</u> (22%) / <u>Neilltuol</u> (9%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (64%) / <u>Canolig</u> (30%) / <u>IseI</u> (5%)</p> <p>LH45: <u>Uchel</u> (43%) / <u>Canolig</u> (20%) / <u>IseI</u> (11%) / <u>Neilltuol</u> (27%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> (98%)</p> <p>GL31: <u>Neilltuol</u> (99%)</p> <p>GL33: <u>Neilltuol</u> (99%)</p>	↑			↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p> <p>Mae rhannau gogleddol o'r ACT hon yn Nhirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dyffryn Nantlle a rhannau deheuol yn Nhirwedd Hanesyddol Cofrestredig Aberglaslyn.</p> <p>Mae'r ardal hon hefyd yn cynnwys bryngaerau.</p> <p>Yr arfarniad LANDMAP nodweddiadol ydi Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (43%) / <u>Canolig</u> (35%) / <u>Heb ei asesu</u> (22%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (57%) / <u>Canolig</u> (9%) / <u>Neilltuol</u> (34%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (62%) / <u>Canolig</u> (6%) / <u>Neilltuol</u> (32%)</p>	↑			↑	↑

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad¹⁶ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Er y gallai'r raddfa fawr fod yn arwydd o sensitifrwydd is i ddatblygiad ynni gwynt, beth sy'n llawer pwysicach na hynny ydi nodweddion naturiol y dirwedd ucheldir fynnyddig arbennig o nodedig a golygfaol hon. Mae rheiny'n rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol .</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan gopaon amlwg a golygfeydd tuag at ac oddi wrth gopa'r Wyddfa a nodweddion eraill pwysig o ran y dirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys AHNE Llŷn, AHNE Ynys Môn a nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig. Mae prinder cymharol o ddylanwad pobl, sy'n rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac, ar adegau, o dir gwyllt mewn rhan helaeth o'r ACT yma. Mae hyn, wedi'i gyfuno efo nifer uchel o dderbynwyr gweledol sensitif, yn cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach. Mae'r teimlad o lonyddwch yn cael ei erydu'n lleol ar hyd y coridor ffordd tua'r dwyrain.</p>
-------------------	--

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Dim datblygiadau ynni gwynt yn bodoli nac efo caniatâd ar eu cyfer.
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (efo eithriad ar gyfer nifer gyfyngedig o ddatblygiadau gwynt ar raddfa ddomestig hyd at ficro, y dylent fod wedi'u cysylltu'n dda efo'r anheddiad/adeiladau sy'n bodoli'n barod ac sydd tu allan i Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE.)

MASTIAU FFONAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd arbennig o nodedig a golygfaol hon o ucheldir mynydd yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio tu mewn i CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol .</p> <p>Mae'r sensitifrwydd i ddatblygiadau mastiau ffonau symudol yn cael ei gynyddu ymhellach gan ardaloedd o ucheldir agored, copaon creigiog a golygfeydd tuag at ac oddi wrth gopa'r Wyddfa a nodweddion eraill pwysig o ran y dirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys AHNE Llŷn, AHNE Ynys Môn a nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig. Mae prinder cymharol o ddylanwad pobl, sy'n rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac, ar adegau, o dir gwyllt mewn rhan helaeth o'r ACT yma. Mae hyn, wedi'i gyfuno efo nifer uchel o dderbynwyr gweledol sensitif, yn cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach. Mae sensitifrwydd i ddatblygiadau mastiau ffonau symudol yn cael ei leihau'n lleol lle</p>
-------------------	--

¹⁶ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

	<p>mae'r teimlad o lonyddwch yn cael ei erydu'n lleol ar hyd y coridor ffordd tua'r dwyrain, lle mae blociau mawr o blanhigfeydd coed conwydd a hefyd ym Meddgelert lle mae nifer fechan o fastiau ffonau symudol yn barod.</p>
--	---

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 1 datblygiad mast ffonau symudol - 1 datblygiad mast ffonau symudol wedi'i guddio
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol (heblaw am nifer cyfyngedig o fastiau ffonau symudol wedi'u cuddio a'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.)

PARCIAU CARAFANAU STATIG / CABANAU GWYLIU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel iawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd arbennig o nodedig a golygfaol hon o ucheldir mynydd yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio tu mewn i CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd i ddatblygiad parciau carfanau statig / cabanau gwyliau ac estyniadau iddynt yn cael ei gynyddu ymhellach gan yr ardaloedd agored arbennig o ddigysgod ac amlwg a chopaon creigiog. Mae hynny, ynghyd â phrinder cymharol dylanwad pobl, yn rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o dawelwch ac, ar adegau, o dir gwyllt mewn rhan helaeth o'r ACT hon.</p> <p>Er bod y teimlad o lonyddwch yn cael ei erydu'n lleol ar hyd y coridorau ffyrdd o gwmpas ymylon yr ACT, mae'r coridorau hyn yn parhau i fod, yn gymharol, heb eu haneddu ac i'w gweld yn amlwg iawn o'r mynyddoedd o gwmpas, a thrwy hynny'n cynyddu llawer ar y sensitifrwydd.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei leihau'n lleol lle mae parciau carfanau statig / cabanau gwyliau, sydd wedi'u lleoli ymhell tua'r gogledd a'r de o'r ACT hon, a lle mae blociau mawrion o blanhigfeydd coed conwydd tua'r gogledd a'r gogledd-orllewin o Feddgelert.</p>

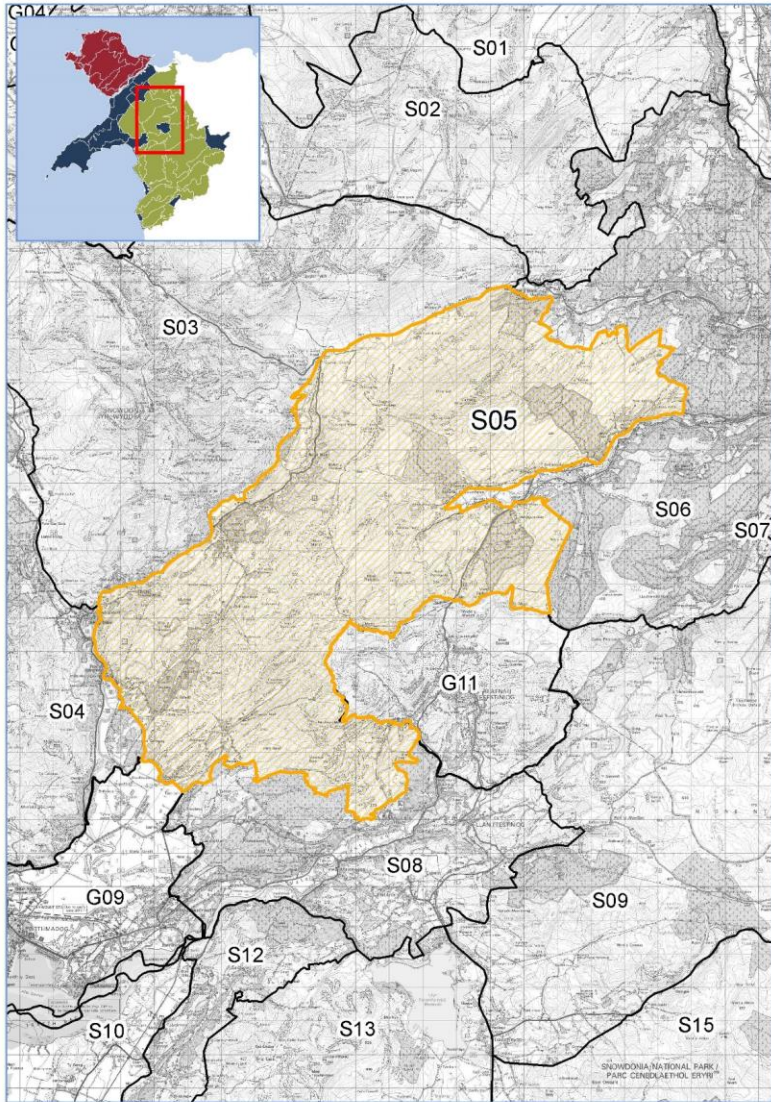
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 1 datblygiad mawr - 2 ddatblygiad bychan iawn
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol does dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau parciau carfanau statig/cabanau gwyliau tu mewn i'r Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE. Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, gallai fod cynhwysedd ar gyfer nifer cyfyngedig o ddatblygiadau parciau carfanau/cabanau gwyliau wedi'u lleoli'n sensitif, eu dylunio'n dda ac ar raddfa fechan neu fechan iawn.

Canllawiau

Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynnt Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Cadw prydfwerthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddau. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwthio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad barchu a chadw cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.	✓	✓	✓
Ystyried effeithiau datblygiad mewn perthynas â'r gweledd cryf, o un i'r llall, rhwng AHNE Ynys Môn, AHNE Llŷn a Pharc Cenedlaethol Eryri.	✓	✓	✓
Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac oddi wrth AHNE Llŷn.	✓	✓	✓
Cadw nodweddion arbennig Tirweddau Aberoedd Glaslyn a Dwyrdd, Ardaloedd Tirwedd Arbennig Ymylon Gogledd-orllewin Eryri a Porthmadog a Bae Tremadog.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddu datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Cynnal cyfanrwydd Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Aberglaslyn a Dyffryn Nantlle.	✓	✓	✓
Amddiffyn cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion pwysig eraill o ran treftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol i mewn i'r nodweddion hyn ac at allan ohonynt.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o ddatblygiadau modern fertigol sy'n bodoli'n barod, fel lein uwchben 400 kV. Dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau poblogaidd, yn cynnwys llwybr beicio cenedlaethol Lôn Las Cymru Sustrans o Gaerdydd i Gaerdybi (llwybr rhif 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol), cysylltiad pellach i lwybr rhif 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilyniantol (yn cynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybr ymwelwyr yr A487 a Rheilffordd Eryri.	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓
Parhau i gadw'r golygfeydd o un i'r llall rhwng nodweddion treftadaeth ddiwylliannol ar bennau bryniau.			

S05 Y Moelwynion

1:125,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda
chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr
Swyddfa Ei Mawrhydi, © hawffraint y Goron,
Trwydded rhif 100023387

Lleoliad a Maint

Mae'r ACT hon tua'r gogledd o Flaenau Ffestiniog ac yn cynnwys llethrau dyffrynnoedd serth wedi'u gorchuddio gan blanhigfeydd coed conwydd ynghyd â llawr dyffryn lle mai'r nodweddion pennaf ydi cyrff mawr o ddŵr.

Nodweddion Allweddol

- Graddfa anferth, tirwedd ddigysgod
- Bryniau uchel a dyffrynnoedd
- Diddordeb o ran treftadaeth ddiwylliannol

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kv	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carefanau Statig / Cabanau Gwyliau
Tirwedd	Graddfa Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa anferth. VS8: Canolig (7%)/ <u>Anferth</u> (90%)	↓				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd Ddim yn gymwys					
	Tirffurf Tirffurf o fryniau uchel a mynyddoedd efo dyffrynnoedd cysylltiedig. VS Lefel Dosbarthiad 2: <u>Ucheldir/Llwyfandir Digysgod</u> (90%)/ Dyffrynnoedd Iseldir (8%) VS4: <u>Bryniau Uchel/Mynyddoedd</u> (81%)/ Bryniau/Dyffrynnoedd (14%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gorchudd Tir	<p>Pennau mynyddoedd agored, creigiog ac o'u cwmpas dir wedi'u gau mewn darnau mawr, rheolaidd, o ffridd a rhostir ucheldir. Llethrau'r dyffrynnoedd a'u gwaelodion wedi'u diffinio gan batrwm o gaeau bychain mewn ffurfiau afreolaidd. Planhigfeydd conwydd ar raddfa ganolig ar lethrau amlwg.</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: Ucheldir Llwm/Creigiog_(9%)/<u>Rhostir Ucheldir</u>_(80%)/ Mosaig o Ddyffrynnoedd Iseldir_(5%)</p> <p>VS5: <u>Tir Agored</u>_(92%)/ Cymysgedd_(6%)</p>	-			↑	↑
Dylanwadau wedi'u creu gan bobl	<p>Cymeriad pennaf o dir heb ei anheddu ac wedi'i dan ddatblygu mewn rhan helaeth o'r ACT hon.</p> <p>Dylanwad pobl mewn mannau, yn dod oddi wrth greiriau diwydiannol (wedi'u cysylltu efo mwyngloddio/chwareli) a gorsaf cronfa bwmpio trydan dŵr Tanygrisiau a lein uwchben 400 kV yn gysylltiedig efo hi. Prif ffyrdd yn cynnwys yr A498 a'r A470 sy'n rhedeg ar hyd ymylon gogledd-ddwyrain a de-ddwyrain yr ACT. Mae ffermydd gwledig gwasgaredig, mastiau ffonau symudol, cynlluniau trydan dŵr a golygfeydd tua'r dwyrain i gyfeiriad Blaenau Ffestiniog hefyd yn cynyddu'n lleol y teimlad o ddylanwad pobl.</p> <p>VS6: Gwledig Gwasgaredig/Ffermydd_(5%)/ <u>Dim Aneddiadau</u>_(90%)</p> <p>VS27: <u>Gweddol</u>_(99%)</p>	↑			↑	↑
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefnidiroedd	Copaon a nenlinellau yn dilyn ei gilydd efo nenlinellau nodedig a chefnidiroedd.	↑			↑	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Gweledol	Symudiad	Mae prinder cymharol o symudiad yn rhoi cymeriad llonydd i'r dirwedd hon. VS18: Achlysurol (90%)/ Aml (9%)	↑				
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r golygfeydd nodweddiadol yn yr ACT hon yn rhai agored , efo golygfeydd helaeth , yn enwedig o'r manau uwch ar y gadwyn o fynyddoedd. VS9: Wedi'i Gau i Mewn (8%)/ Amlwg (90%) Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y manau a ganlyn: <ul style="list-style-type: none"> Eiddo gwasgaredig Parc Cenedlaethol Eryri Ardaloedd Mynediad Agored Llwybr beicio cenedlaethol pellter hir Sustrans o Fangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) Atyniadau lleol yn cynnwys Rheilffordd Ffestiniog a Rheilffordd Eryri Hawliau tramwy cyhoeddus lleol Llwybrau twristiaeth yr A470 a'r A498 Y rhwydwaith ffyrdd lleol 	↑			↑	↑
	Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r rhain yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri ATA Tirweddau Morydau Glaslyn a Dwyrdd Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Aberglaslyn a Blaenau Ffestiniog Parciau a Gerddi Cofrestredig Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE (Poli Datblygu 2) 	↑			↑	
	Cyflwr	Ddim yn gymwys					

Meini Prawf Sensitifrwydd		Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
			Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Aesthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa	Yr arfarniad LANDMAP nodweddiadol ydi Neilltuol . VS25: <u>Cryf</u> (93%) VS46: <u>Neilltuol</u> (92%) VS47: <u>Uchel</u> (97%) VS48: <u>Neilltuol</u> (92%)	↑			↑	↑
	Pellenigrwydd / Llonyddwch	Mae gan yr ACT hon gymeriad o fod yn arbennig o bellennig a thawel yn y rhannau ymhellach i ffwrdd oddi wrth yr aneddiadau bychain a'r tarfu lleol gan ffyrdd. VS24: <u>Amlwg</u> (80%)/ <u>Gwyllt</u> (9%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Gwerth o ran Tirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo'r dirwedd)</p> <p>Mae'r ACT gyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r nodweddion wedi'u dynodi'n genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored.</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Yr arfarniad LANDMAP nodweddiadol ydi Uchel-Neilltuol.</p> <p>VS50: Uchel (13%) / <u>Neilltuol</u> (83%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (95%) / Canolig (5%)</p> <p>LH45: Uchel (17%) / Canolig (13%) / Isel (8%) / <u>Neilltuol</u> (61%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> (100%)</p> <p>GL31: Uchel (30%) / <u>Neilltuol</u> (69%)</p> <p>GL33: <u>Neilltuol</u> (100%)</p>	↑			↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p> <p>Mae rhannau deheuol yr ACT hon tu mewn i Dirwedd Hanesyddol Cofrestredig Blaenau Ffestiniog ac mae'r ACT yn ffinio efo Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Aberglaslyn tua'r dwyrain pell.</p> <p>Mae'r ACT hon hefyd yn cynnwys nifer o Barciau a Gerddi Cofrestredig.</p> <p>Yr arfarniad LANDMAP nodweddiadol ydi Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>HL38: Uchel (20%) / <u>Heb ei asesu</u> (70%) / Neilltuol (5%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (75%) / Canolig (5%) / Neilltuol (20%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (77%) / Canolig (5%) / Neilltuol (18%)</p>	↑			↑	↑

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad¹⁷ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Er y gallai'r raddfa fawr fod yn arwydd o sensitifrwydd is i ddatblygiad ynni gwynt, beth sy'n llawer pwysicach na hynny ydi nodweddion naturiol y dirwedd ucheldir fynyddig arbennig o nodedig a golygfaol hon. Mae'r rheiny'n rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan nenlinellau nodedig sydd wedi'u ffurfio gan gyfres o gopaon a llinellau ymyl a golygfeydd tuag at ac oddi wrth nodweddion pwysig o ran y dirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig a Pharciau a Gerddi Cofrestredig. Mae prinder cymharol o ddylanwad pobl yn rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac, ar adegau, o dir gwyllt mewn rhan helaeth o'r ACT yma. Mae hyn, wedi'i gyfuno efo nifer uchel o dderbynwyr gweledol sensitif, yn cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach. Ond mae'r teimlad o lonyddwch yn cael ei erydu'n lleol ar hyd y coridorau ffyrdd ar ymylon allanol yr ACT hon.</p>
-------------------	---

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Dim datblygiadau ynni gwynt yn bodoli nac efo caniatâd ar eu cyfer
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (efo eithriad ar gyfer nifer gyfyngedig o ddatblygiadau gwynt ar raddfa ddomestig hyd at ficro, y dylent fod wedi'u cysylltu'n dda efo'r anheddiad/adeiladau sy'n bodoli'n barod ac sydd tu allan i Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE.)

MASTIAU FFFONAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Mae'r nodweddion naturiol, ansawdd golygfaol neilltuol a'r teimlad o fod yn bellennig yn yr ACT hon yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd. Mae hyn yn cael ei adlewyrchu yn y ffaith fod yr ACT gyfan wedi'i dynodi tu mewn i'r Parc Cenedlaethol a bod llawer o'r ardal wedi'i chydabod fel Ardal o Harddwch Naturiol yng Nghynllun Datblygu Lleol Eryri. Mae'r nenlinellau nodedig, sydd wedi'u ffurfio gan gyfres o gopaon a llinellau ymyl yn dilyn ei gilydd, yn cynyddu mwy ar y sensitifrwydd i fastiau ffonau symudol.</p> <p>Mae'r ACT yn cynnwys nifer o fastiau ffonau symudol, efo'r rhan fwyaf wedi'u clystyru tu mewn i'r planhigfeydd conwydd wrth ochr y rhwydwaith ffyrdd tuag at y gogledd-ddwyrain; a thrwy hynny'n lleihau'r sensitifrwydd.</p>
-------------------	--

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

¹⁷ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	13 o ddatblygiadau mastiau ffonau symudol
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol mewn Ardaloedd o Harddwch Naturiol CDLIE (heblaw am nifer cyfyngedig o fastiau ffonau symudol wedi'u cuddio a'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.) Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, gallai fod cynhwysedd cyfyngedig ar gyfer mastiau ffonau symudol wedi'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.

PARCIAU CARAFANAU STATIG / CABANAU GWYLIU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel iawn	<p>Mae'r nodweddion naturiol, ansawdd neilltuol y golygfeydd a'r teimlad o fod yn bellennig sy'n perthyn i'r ACT hon yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd iddi. Mae hyn wedi'i adlewyrchu yn y ffaith fod yr ACT gyfan wedi'i dynodi tu mewn i'r Parc Cenedlaethol a bod llawer o'r ardal wedi'i chydabod fel Ardal o Harddwch Naturiol yng Nghynllun Datblygu Lleol Eryri.</p> <p>Mae natur anferth a digysgod y dirwedd hon yn cynyddu ymhellach y sensitifrwydd i ddatblygiad parciau carafanau statig/cabanau gwyliau; er bod gan rai mannau blanhigfeydd conwydd cymharol fawr wrth ochr y rhwydwaith ffyrdd, sy'n lleihau'r sensitifrwydd yn lleol.</p>

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	1 datblygiad bychan iawn
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol does dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau carafanau statig/cabanau gwyliau tu mewn i'r Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE. Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, gallai fod cynhwysedd ar gyfer nifer cyfyngedig o ddatblygiadau parciau carafanau/cabanau gwyliau wedi'u lleoli'n sensitif, eu dylunio'n dda ac ar raddfa fechan iawn.

Canllawiau

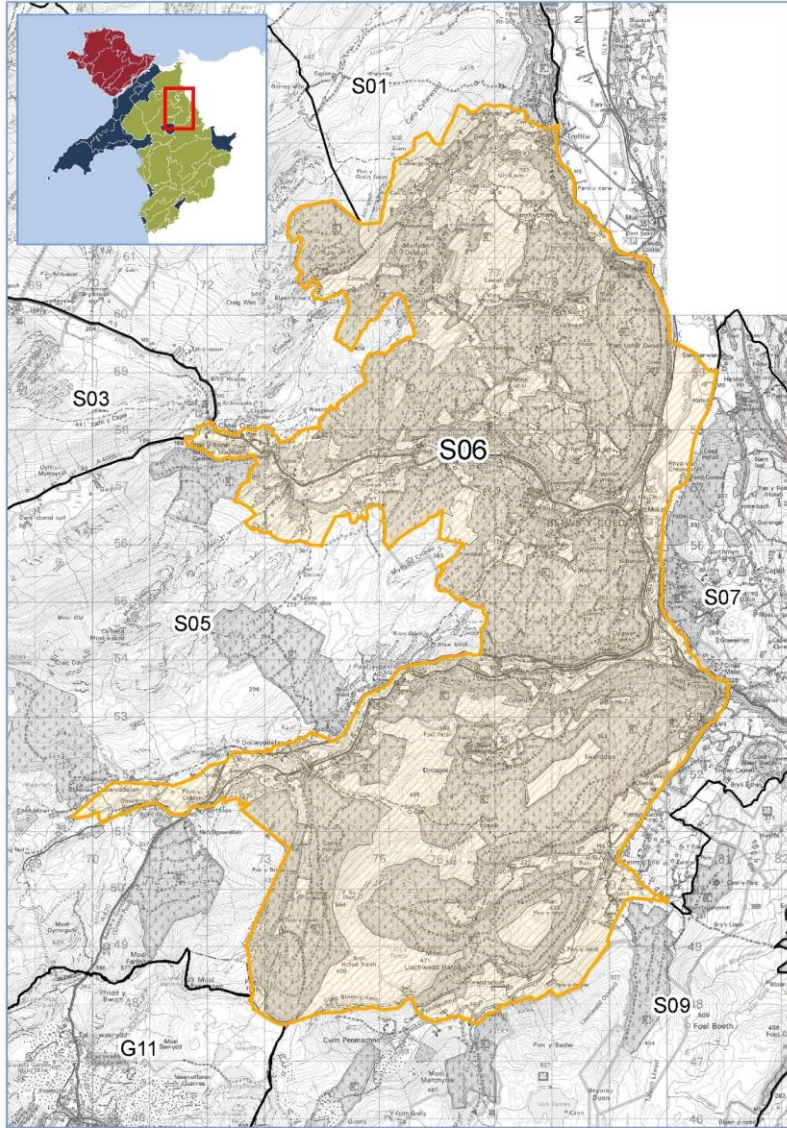
Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Cadw prydfwerthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddau. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwithio,	✓	✓	✓

amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.			
Dylai datblygiad barchu a chadw cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.	✓	✓	✓
Cadw nodweddion arbennig Ardaloedd Tirwedd Arbennig Aberoedd Glaslyn a Dwyrdd.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddol y datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Cynnal cyfanrwydd Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Aberglaslyn a Blaenau Ffestiniog.	✓	✓	✓
Amddiffyn cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol at i mewn ac at allan o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o ddatblygiadau modern sy'n bodoli'n barod, fel lein uwchben 400 kV. Dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau poblogaidd, yn cynnwys Sustrans Bangor i Abergwaun (llwybr rhif 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddu i asesu golygfeydd dilyniannol (yn cynnwys golygfeydd i ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau twristiaeth yr A498 ac A470, Rheilffordd Ffestiniog a Rheilffordd Eryri.	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓

S06 Coedwig Gwydyr

1:75,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr Swyddfa Ei Mawrhydi. © hawlfraint y Goron, Trwydded rhif 100023387

copyright Licence No. 100023387

Lleoliad a Maint

Mae Dyffryn Conwy ar derfyn dwyreiniol y dirwedd hon, a thir uwch y Parc Cenedlaethol tua'r gorllewin. Mae'r ACT hon yn cynnwys cyrchfan ymwelwyr boblogaidd Betws-y-Coed.

Nodweddion Allweddol

- Graddfa fawr, tirwedd wedi'i chyfyngu
- Bryniau uchel a dyffrynnoedd
- Planhigfeydd helaeth o goed conwydd

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Tirwedd	Graddfa	Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa fawr . VS8: Canolig (14%) / <u>Mawr</u> (74%) / Anferth (7%)	↓				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd	Ddim yn gymwys					
	Tirffurf	Tirffurf sy'n tonni'n gryf, copaon crwn ar y bryniau, cyfres o ddyffrynnoedd yn eu gwahanu, bryniau uwch tua'r de. VS Lefel Dosbarthiad 2: <u>Bryniau, Llwyfandir Is a Llethrau Sgarp</u> (74%) / <u>Dyffrynnoedd Tir Isel</u> (17%) / <u>Ucheldir /Llwyfandir Digysgod</u> (7%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	VS4: <u>Bryniau Uchel/Mynyddoedd</u> (81%) / Bryniau / Dyffrynnoedd (14%)					
Gorchudd Tir	<p>Planhigfeydd coed conwydd helaeth ar lethrau bryniau, sy'n wahanol i'r copaon efo tir pori garw agored ar rai ohonynt, a phocedi o dir is o ffermydd tir pori, glaswelltir corsiog a dolydd ar hyd lorïau'r dyffrynnoedd.</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: <u>Bryniau a Llethrau Sgarp Coediog</u> (74%) / Mosaig Dyffrynnoedd Tir Isel (9%) / Dyffrynnoedd Agored Tir Isel (6%) / Rhostir Ucheldir (6%)</p> <p>VS5: Tir Agored (7%) / Patrwm Caeau / Mosaig (7%) / Coetir (76%) / Cymysgedd (10%)</p>	↓			↓	↓
Dylanwadau wedi'u Creu gan Bobl	<p>Mae planhigfeydd conwydd helaeth yn gorchuddio llawer o'r ACT hon.</p> <p>Mae Betws-y-Coed yn dref gnewyllol sy'n boblogaidd efo ymwelwyr ac yn gorwedd tua'r dwyrain o'r ACT. Mae datblygiadau'n ymwneud efo twristiaeth fel parciau carafanau statig/cabanau gwyliau'n dod â dylanwad wedi'i greu gan bobl i'r rhan hon o'r ACT. Mae'r dylanwad yma'n estyn tua'r gorllewin ar hyn brif goridor yr A5, lle mae nifer o fastiau ffonau symudol yn sefyll, ac eiddo a gwestai.</p> <p>Mae cefnidir diwydiannol yr ACT yma'n amlwg yn yr hyn sy'n weddill, fel mwyngloddiau, tomennydd gwastraff a siafftiau.</p> <p>VS6: Pentref (9%) / Gwledig /Ffermydd Gwasgaredig (5%) / <u>Dim Aneddiadau</u> (81%)</p> <p>VS27: Gweddol (100%)</p>	↓			↓	↓
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Cefndiroedd	Mae'r topograffi cymhleth a'r llethrau coediog yn creu nenlinellau amrywiol a nodedig.	↑			↑	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	Tua'r de mae tir uwch a chyfres o gopaon yn creu nenlinellau mwy dramatig .					
Gweledol	Symudiad I ffwrdd oddi wrth y rhwydwaith ffyrdd a'r datblygiad yn ymwneud efo twristiaeth o gwmpas Betws-y-Coed, mae prinder symudiad yn rhoi cymeriad llonydd i'r dirwedd hon. VS18: Cyson (5%) / Achlysurol (81%) / Aml (13%)	↑				
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd) Mae'r golygfeydd tu mewn i'r ACT hon yn nodweddiadol wedi'u cyfyngu gan y topograffi a'r llystyfiant ; fodd bynnag mae rhai golygfeydd panoramig golygfaol i'w cael o weledfannau poblogaidd ar y tir uwch. VS9: Wedi'i Gau i Mewn (18%) / Cyfyngedig (74%) / Digysgod (7%) Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y mannau a ganlyn: <ul style="list-style-type: none"> Nifer o eiddo ar lawr y dyffryn Parc Cenedlaethol Eryri Betws-y-Coed, sy'n gyrchfan ymwelwyr boblogaidd Mannau Mynediad Agored Atyniadau lleol a hawliau tramwy cyhoeddus Rheilffordd Dyffryn Conwy Llwybrau twristiaeth yr A5 a'r A470 Y rhwydwaith ffyrdd leol 	-				
	Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r rhain yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Blaenau Ffestiniog Parciau a Gerddi Cofrestredig Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑			↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Cyflwr	Ddim yn gymwys					
Aesthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa Mae'r dirwedd hon yn cyfleu cymeriad cryf a naws am le efo cryfderau uchel o ran yr olygfa. VS25: <u>Cryf</u> (81%) / Cymedrol (19%) VS46: <u>Uchel</u> (13%) / Cymedrol (6%) / <u>Ise</u> l (74%) / Neilltuol (6%) VS47: <u>Uchel</u> (94%) / Cymedrol (6%) VS48: <u>Uchel</u> (89%) / Cymedrol (5%) / <u>Ise</u> l (6%)	↑			↑	↑
	Pellenigrwydd / Llonyddwch Mae gan yr ACT hon deimlad o fod yn hynod o bellennig a thawel yn y mannau sydd i ffwrdd oddi wrth aneddiadau a tharfu lleol oherwydd ffyrdd. VS24: <u>Cysgodol</u> (82%) / Wedi'i Anheddu (10%) / Digysgod (6%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Aseiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Gwerth	Gwerth o ran Tirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo'r dirwedd)	Mae'r ACT gyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol . Mae nodweddion sydd wedi'u dynodi'n genedlaethol hefyd yn cynnwys Mannau Mynediad Agored. Rhannau bychain wedi'u diffinio fel Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE. Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol . VS50: <u>Uchel</u> (56%) / <u>Cymedrol</u> (38%) / <u>Neilltuol</u> (6%) VS49: <u>Uchel</u> (9%) / <u>Cymedrol</u> (16%) / <u>IseI</u> (74%) LH45: <u>Uchel</u> (9%) / <u>Cymedrol</u> (21%) / <u>IseI</u> (37%) / <u>Neilltuol</u> (33%) LH42: <u>Heb ei asesu</u> (100%) GL31: <u>Uchel</u> (18%) / <u>Neilltuol</u> (78%) GL33: <u>Neilltuol</u> (97%)	↑			↑	↑
	Gwerth Hanesyddol	Yr arfarniad LANDMAP nodweddiadol ydi Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol . HL38: <u>Uchel</u> (41%) / <u>Cymedrol</u> (56%) HL35: <u>Uchel</u> (26%) / <u>Cymedrol</u> (14%) / <u>Neilltuol</u> (60%) HL40: <u>Uchel</u> (61%) / <u>Cymedrol</u> (9%) / <u>Neilltuol</u> (30%)	↑			↑	↑

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad¹⁸ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

¹⁸ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Canolig-Uchel	<p>Mae planhigfeydd conwydd helaeth yn cael dylanwad cryf ar olwg y dirwedd ac yn rheoli'r golygfeydd ym mhob rhan o'r ACT. Mae hyn yn lleihau'r sensitifrwydd i ddatblygiad ynni gwynt.</p> <p>Er y gallai graddfa fawr y dirwedd hon fod yn arwydd o sensitifrwydd is i ddatblygiad ynni gwynt, mae hynny'n cael ei gydbwysu gan gymeriad cryf y dirwedd a'r nenlinellau amrywiol a nodedig wedi'u creu gan y llethrau coediog. Mae gan lawer o'r dirwedd, yn enwedig y rhannau uwch, gymeriad llonydd a phellennig.</p> <p>Mae Betws-y-Coed yn gyrchfan bwysig i dwristiaid ac yn denu nifer uchel o dderbynwyr gweledol sensitif, sy'n cynyddu'r sensitifrwydd yn y rhan hon o'r ACT. Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach mewn rhai rhannau o dir uchel gan olygfeydd tuag at ac oddi wrth nodweddion pwysig o ran y dirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys cadwyni mynyddoedd y Glyderau, y Carneddau, yr Wyddfa a'i chriw ei hunan a Pharciau a Gerddi Cofrestredig. Mae dynodiad yr ACT hon tu mewn i'r Parc Cenedlaethol a rhai rhannau tu mewn i CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol yn atgyfnerthu sensitifrwydd y dirwedd i ddatblygiad.</p>
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	1 datblygiad domestig
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Cynhwysedd cyfyngedig ar gyfer datblygiadau ynni gwynt ar raddfa ddomestig i ficro sy'n ymwneud yn dda efo aneddiadau/adeiladau sy'n bodoli'n barod a thu allan i Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE.

MASTIAU FFOU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Canolig-Uchel	<p>Mae planhigfeydd conwydd helaeth yn cael dylanwad cryf ar y dirwedd ac yn cyfyngu ar y golygfeydd ym mhob rhan o'r ACT. Mae hyn yn lleihau'r sensitifrwydd i ddatblygiad mastiau ffonau symudol.</p> <p>Mae presenoldeb nifer o fastiau ffonau symudol yn barod ar hyd y rhwydwaith ffyrdd yn lleihau'r sensitifrwydd yn lleol i'r math hwn o ddatblygiad, er bod rhai o'r rhain wedi'u cuddio er mwyn gweddu'n well i'r dirwedd mewn lleoliadau arbennig o sensitif.</p> <p>Er bod y sensitifrwydd yn is, beth sy'n bwysicach na hynny ydi cymeriad cryf y dirwedd a nenlinellau amrywiol a nodedig wedi'u creu gan y llethrau coediog. Mae llawer o'r dirwedd yn cael ei hystyried yn llonydd a phellennig, yn enwedig yn y rhannau uwch.</p> <p>Mae Betws-y-Coed yn gyrchfan bwysig i dwristiaid ac yn denu nifer uchel o dderbynwyr gweledol sensitif, sy'n cynyddu'r sensitifrwydd yn y rhan hon o'r ACT. Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach mewn rhai rhannau o dir uchel gan olygfeydd tuag at ac oddi wrth nodweddion pwysig o ran y dirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys cadwyni mynyddoedd y Glyderau, y Carneddau, yr Wyddfa a'i chriw ei hunan a Pharciau a Gerddi Cofrestredig. Mae dynodiad yr ACT hon tu mewn i'r Parc Cenedlaethol a rhai rhannau tu mewn i</p>

	CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol yn atgyfnerthu sensitifrwydd y dirwedd i ddatblygiad.
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 8 o ddatblygiadau mastiau ffonau symudol - 2 o ddatblygiadau mastiau ffonau symudo wedi'u cuddio
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, does dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol tu mewn i Ardaloedd o Brydferthwch Naturiol CDLIE (efo eithriad ar gyfer mastiau ffonau symudol cyfyngedig wedi'u lleoli a'u dylunio'n dda ac wedi'u cuddio). Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, gallai fod cynhwysedd cyfyngedig ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol wedi'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.

PARCIAU CARAFANAU STATIG / CABANAU GWYLIU AC ESTYNIADAU

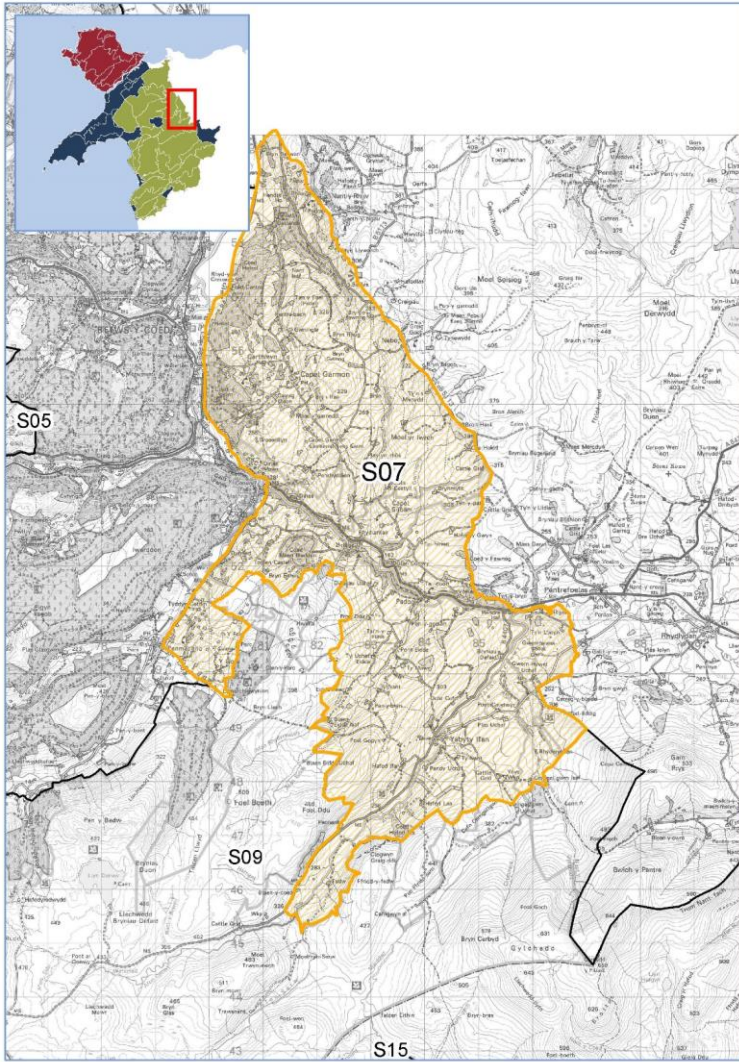
SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Canolig-Uchel	<p>Mae planhigfeydd conwydd helaeth yn dylanwadu ar gymeriad llawer o'r dirwedd ac, ynghyd â'r tirlfurf tonnog, yn cyfyngu ar olygfeydd ym mhob rhan o'r ACT. Mae hyn yn cynnig cyfleoedd posibl ar gyfer sgrinio, sy'n arwydd o sensitifrwydd is i ddatblygiadau parciau carafanau statig/cabanau gwyliau. Mae presenoldeb parciau carafanau statig/cabanau gwyliau ar hyd prif ffyrdd tua'r dwyrain ger Betws-y-Coed yn lleihau mwy ar y sensitifrwydd i'r math yma o ddatblygiad.</p> <p>Er bod y sensitifrwydd yn is, beth sy'n bwysicach na hynny ydi cymeriad cryf y dirwedd, presenoldeb coetir collddail rhannol naturiol, sy'n cael ei werthfawrogi, ar hyd llethrau'r dyffryn/ceunentydd a'r ffaith fod y dirwedd yn cael ei hystyried yn llonydd a phellennig, yn enwedig yn y rhannau uwch.</p> <p>Mae Betws-y-Coed yn gyrchfan bwysig i dwristiaid ac yn denu nifer uchel o dderbynwyr gweledol sensitif, sy'n cynyddu'r sensitifrwydd yn y rhan hon o'r ACT. Mae dynodiad yr ACT hon tu mewn i'r Parc Cenedlaethol a rhai rhannau yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol yn atgyfnerthu sensitifrwydd y dirwedd i ddatblygiad.</p>
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 1 datblygiad o faint canolig - 3 datblygiad bychan
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd yn Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE ar gyfer datblygiadau parciau carafanau/cabanau gwyliau. Fodd bynnag, tu allan i'r rhannau hyn, gallai fod cynhwysedd ar gyfer nifer cyfyngedig o ddatblygiadau parciau carafanau/cabanau gwyliau ar raddfa fechan i fechan iawn wedi'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.

Canllawiau

Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau ac Estyniadau
Cadw prydferthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddau. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwithio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad barchu a chadw cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddu datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Cynnal cyfanrwydd Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Blaenau Ffestiniog.	✓	✓	✓
Amddiffyn cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion pwysig eraill o ran treftadaeth ddiwylliannol, fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol i mewn i'r nodweddion hyn ac at allan ohonynt.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o ddatblygiadau modern fertigol sy'n bodoli'n barod. Dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau poblogaidd a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilyniannol (yn cynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau ymwelwyr yr A5 a'r A470 a Rheilffordd Dyffryn Conwy.	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓
Yn ogystal ag ystyried golygfeydd oddi wrth adeiladau sy'n sefyll ar eu pennau eu hunain mewn mannau uwch, dylai'r gwaith o leoli hefyd ystyried golygfeydd pwysig oddi wrth anheddiad Betws-y-Coed a'r boblogaeth ddwysach yno. Mae'r dref yn gyrchfan boblogaidd gan ymwelwyr, efo'i hatyniadau ymwelwyr ei hunan, a chanddi gysylltiad cryf efo'r dirwedd mae wedi'i lleoli ynddi.	✓	✓	✓

S07 Dyffryn Conwy

1:75,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr Swyddfa Ei Mawrhydi, © hawlfraint y Goron, Trwydded rhif 100023387

Lleoliad a Maint

Mae'r Ardal Cymeriad Tirwedd hon yn cael ei hystyried yn borth dwyreiniol i'r Parc Cenedlaethol ac wedi'i chanoli ar Afon Conwy wrth i honno lifo trwy ymyl dwyreiniol y Parc Cenedlaethol.

Nodweddion Allweddol

- Graddfa fawr, tirwedd agored, wledig
- Tirffurf tonnog wedi'i diffinio gan Afon Conwy a'i isafonydd

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolog	-	Sensitifrwydd Is	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kv	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Tirwedd	Graddfa	Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa fawr . VS8: <u>Mawr</u> (79%)/ <u>Anferth</u> (15%)	↓				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd	Ddim yn gymwys					
	Tirffurf	Tirwedd o ddyffryn tonnog efo rhai copaon bryniau crwn. VS Dosbarthiad Lefel 2: <u>Bryniau, Llwyfandir Is a Llethrau Sgaro</u> (79%)/ <u>Ucheldir Digysgod/Llwyfandir</u> (15%)/ <u>Dyffrynnoedd Iseldir</u> (6%) VS4: <u>Llwyfandiroedd</u> (15%) / <u>Tonnog</u> (50%)/ <u>Bryniau/Dyffrynnoedd</u> (34%)	-			-	-

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gorchudd Tir	<p>Mosaig amrywiol o gaeau hanesyddol ac afreolaidd o faint canolig, tir pori'n bennaf efo dyffrynnoedd coediog a glannau afonydd, planhigfeydd mawr o goed conwydd a chymysg yn bennaf yng ngogledd yr ACT. Pcedi o dir pori agored garw ar gopaon llawer o'r bryniau.</p> <p>VS Dosbarthiad Lefel 3: Tir Pori Ochrau Bryniau a Llethrau Sgarp (31%)/ Mosaig Ochrau Bryniau a Llethrau Sgarp (48%)/ Rhostir Ucheldir (15%)</p> <p>VS5: Tir Agored (15%)/ Patrwm Caeau/Mosaig (80%)</p>	↑			↑	↑
Dylanwadau wedi'i Creu gan Bobl	<p>Mae'r dylanwadau modern wedi'u creu gan bobl yn nodweddiadol wedi'u cronni ar hyd cefnffordd/llwybr twristiaeth yr A5 a'r B4406, efo dim ond eiddo gwledig gwasgaredig yn y rhannau eraill.</p> <p>Mae'r datblygiad yn cynnwys nifer o fastiau ffonau symudol wedi'u lleoli'n ganolog a thua'r gorllewin a nifer fechan o barciau carafanau statig/cabanau gwyliau tua'r gogledd-ddwyrain.</p> <p>VS6: Cystyrau (31%)/ Gwasgaredig Gwledig/Ffermydd (66%)</p> <p>VS27: Gweddol (100%)</p>	↑			↑	↑
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefnidiroedd	Mae'r nenlinellau yn yr ACT hon yn gymharol syml ac ysgubol , efo coed aeddfed gwasgaredig a blociau a stribedi bychan o goetir. Mae mynyddoedd uwch Eryri'n creu nenlinellau nodedig sy'n gefndir i'r golygfeydd tua'r gorllewin.	-			-	
Gweledol	<p>Symudiad</p> <p>Anaml y bydd symudiad yn digwydd yn y rhannau nad ydynt yn agos at y prif goridorau ffyrdd.</p> <p>VS18: Anaml (94%)</p>	↑				
	Gweledd, Golygfeydd	Mae'r golygfeydd nodweddiadol yn yr ACT hon yn rhai agored efo gweledfannau uwch o'r tir uwch, lle	↑			↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
<p>Allweddol, Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</p>	<p>mae golygfeydd golygfaol panoramig o'r cadwyni mynyddoedd cyfagos tua'r gorllewin.</p> <p>VS9: Wedi'i Chau i Mewn (6%)/ <u>Agored</u> (79%)/ Digysgod (15%)</p> <p>Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y mannau a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Eiddo preswyl Parc Cenedlaethol Eryri Mannau Mynediad Agored Atyniadau a hawliau tramwy cyhoeddus lleol Llwybrau twristiaeth yr A5 a'r A470 Y rhwydwaith ffyrdd lleol 					
<p>Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</p>	<p>Mae'r rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Mynydd Hiraethog Parciau a Gerddi Cofrestredig Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑			↑	
Cyflwr	Ddim yn gymwys					

Meini Prawf Sensitifrwydd		Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
			Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Aesthetig, Camfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa	Yr arfarniad LANDMAP nodweddiadol ydi Canolig-Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol . VS25: Gwan (31%) / <u>Canolig</u> (53%) / Cryf (15%) VS46: <u>Uchel</u> (51%) / Canolig (34%) / Neilltuol (15%) VS47: <u>Uchel</u> (52%) / <u>Canolig</u> (48%) VS48: Uchel (6%) / <u>Canolig</u> (79%) / Neilltuol (15%)	↑			↑	↑
	Pellenigrwydd / Llonyddwch	Mae'r rhwydwaith ffyrdd a'r pentrefi bychan yn rhoi lefel leol o darfu yn yr ACT. Yn y rhannau i ffwrdd oddi wrth y rhain, mae'r dirwedd yn aml yn dawel ac weithiau'n bellennig . VS24: Digysgod; Pellennig (15%) / <u>Arall</u> (48%) / Wedi'i Anheddu (35%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffônau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Gwerth o ran Tirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo'r dirwedd)</p> <p>Mae'r ACT gyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r nodweddion wedi'u dynodi'n genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored.</p> <p>Ardaloedd bychan wedi'u diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Canolig-Uchel efo rhai ardaloedd yn Neilltuol.</p> <p>VS50: <u>Uchel</u> (6%)/ <u>Canolig</u> (79%)/ <u>Neilltuol</u> (15%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (17%)/ <u>Canolig</u> (83%)</p> <p>LH45: <u>Uchel</u> (15%)/ <u>Canolig</u> (81%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> (100%)</p> <p>GL31: <u>Uchel</u> (56%)/ <u>Neilltuol</u> (43%)</p> <p>GL33: <u>Uchel</u> (49%)/ <u>Neilltuol</u> (50%)</p>	↑			↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Canolig-Uchel efo rhai ardaloedd yn Neilltuol.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (79%)/ <u>Canolig</u> (5%)/ <u>Heb ei asesu</u> (16%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (21%)/ <u>Canolig</u> (78%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (99%)/ <u>Neilltuol</u> (1%)</p>	-			-	-

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad¹⁹ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

¹⁹ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel	<p>Mae presenoldeb rhai planhigfeydd conwydd mawr tua'r gogledd yn lleihau'r sensitifrwydd yn lleol i'r math yma o ddatblygiad.</p> <p>Er y gallai graddfa fawr y dirwedd donnog hon hefyd fod yn arwydd o sensitifrwydd is i ddatblygiad ynni gwynt, mae hynny'n cael ei wrthbwysu gan bresenoldeb patrymau cae cymhleth a glannau afonydd coediog rhannol naturiol mewn rhannau o'r ardal hon. Gan mai anaml y bydd symudiad yn digwydd a bod diffyg datblygiad modern, mae hynny'n cynyddu'r teimlad o lonyddwch, ac ynghyd â natur agored y dirwedd a'r graddau uchel o welededd o un i'r llall rhwng yma ac ACT sensitif eraill, mae'n cynyddu'r sensitifrwydd cyffredinol i ddatblygiad ynni gwynt. Yn ychwanegol, mae dynodiad yr ACT fel Parc Cenedlaethol yn atgyfnerthu'r sensitifrwydd.</p>
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Does dim datblygiadau ynni gwynt yn bodoli na chaniatâd wedi'i roi ar gyfer rhai.
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (efo eithriad ar gyfer nifer gyfyngedig o ddatblygiadau gwynt ar raddfa ddomestig hyd at ficro, y dylent fod yn ymwneud yn dda efo'r anheddiad/adeiladau sy'n bodoli'n barod a thu allan i Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE.)

MASTIAU FFOU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel	<p>Mae presenoldeb rhai planhigfeydd conwydd mawr tua'r gogledd a nifer o fastiau ffonau symudol ar hyd yr A5 a ffyrdd eraill ar gyrion yr ACT hon yn lleihau'n lleol y sensitifrwydd i'r math yma o ddatblygiad.</p> <p>Mae hyn yn cael ei wrthbwysu gan bresenoldeb patrymau cae cymhleth a glannau afonydd coediog rhannol naturiol mewn rhannau eraill o'r ardal hon. Mae hefyd deimlad cryf o lonyddwch mewn llawer o'r ACT hon ac mae hynny, ynghyd â natur agored y dirwedd a'r graddau uchel o welededd o un i'r llall rhwng yma ac ACT sensitif eraill, yn cynyddu'r sensitifrwydd cyffredinol. Yn ychwanegol, mae dynodiad yr ACT fel Parc Cenedlaethol yn atgyfnerthu'r sensitifrwydd.</p>
SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	5 o ddatblygiadau mastiau ffonau symudol
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol yn yr Ardaloedd o Harddwch Naturiol CDLIE (heblaw am nifer cyfyngedig o fastiau ffonau symudol wedi'u cuddio a'u lleoli a'u dylunio'n dda.) Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, gallai fod cynhwysedd cyfyngedig ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol wedi'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.

PARCIAU CARAFANAU STATIG / CABANAU GWYLIAU AC ESTYNIADAU IDDYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel	<p>Mae presenoldeb rhai planhigfeydd conwydd mawr tua'r gogledd yn lleihau'r sensitifrwydd yn lleol i'r math yma o ddatblygiad.</p> <p>Mae hyn yn cael ei wrthbwysu gan bresenoldeb patrymau cae cymhleth a glannau afonydd coediog rhannol naturiol mewn rhannau eraill o'r ardal hon. Mae hefyd deimlad cryf o lonyddwch mewn llawer o'r ACT hon ac mae hynny, ynghyd â natur agored y dirwedd a'r graddau uchel o welededd o un i'r llall rhwng</p>

	yma ac ACT sensitif eraill, yn cynyddu'r sensitifrwydd cyffredinol. Yn ychwanegol, mae dynodiad yr ACT fel Parc Cenedlaethol yn atgyfnerthu'r sensitifrwydd.
SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	2 o ddatblygiadau bychan iawn .
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, does dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau parciau carafanau statig / cabanau gwyliau tu mewn i'r Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE. Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, gallai fod cynhwysedd cyfyngedig ar gyfer nifer cyfyngedig o ddatblygiadau parciau carafanau/cabanau gwyliau wedi'u lleoli'n sensitif, eu dylunio'n dda ac ar raddfa fechan neu fechan iawn.

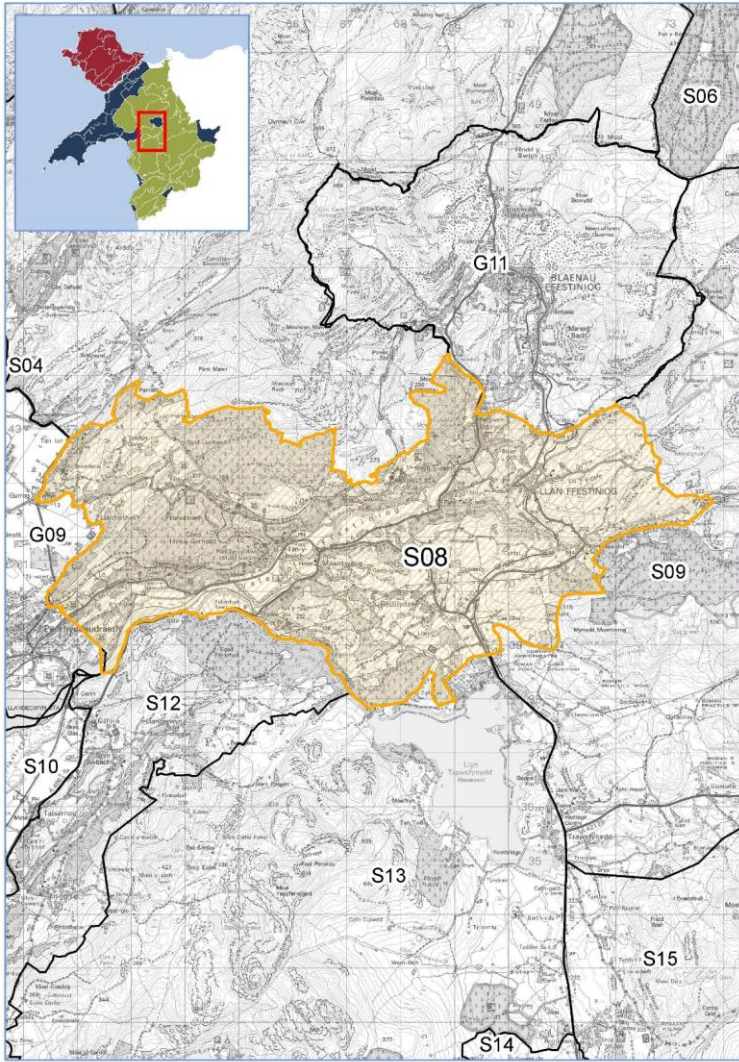
Canllawiau

Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynnt	Mastiau Ffônau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau ac Estyniadau
Cadw prydfferthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddau. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwithio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad barchu a chadw cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddu datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Cynnal cyfanrwydd Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Mynydd Hiraethog.	✓	✓	✓

Amddiffyn cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion pwysig eraill o ran treftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol i mewn i'r nodweddion hyn ac at allan ohonynt.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o ddatblygiadau modern fertigol sy'n bodoli'n barod. Dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau twristiaeth yr A5 a'r A470.	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓
Yn ogystal â chymryd i ystyriaeth yr olygfa oddi wrth eiddo ar eu pennau eu hunain mewn lleoliadau uwch, dylai'r gwaith o leoli gymryd i ystyriaeth olygfeydd pwysig o anheddiad Betws-y-Coed â'i phoblogaeth ddwysach. Mae'r dref hon yn gyrchfan boblogaidd i ymwelwyr, efo'i hatyniadau ymwelwyr ei hunan, a chanddi gysylltiad cryf efo'r dirwedd mae wedi'i lleoli ynddi.	✓	✓	✓

S08 Dyffryn y Ddwryd

1:75,000

Algynhychwyd o fap yr Arolwg
Ordans gyda chaniatâd yr Arolwg
Ordans © ar ran Rheolwr Swyddfa Ei
Mawrhydi, © hawlfraint y Goron,
Trwydded rhif 100023387

Lleoliad a Maint

Mae'r ACT hon yn estyn o fan tua'r gogledd o Lan Ffestiniog i lawr i Benrhyndeudraeth, gan ffurfio dyffryn llydan a chymharol wastad.

Nodweddion Allweddol

- Tirwedd ar raddfa ganolig i fawr
- Topograffi cymhleth
- Coetiroedd hynafol o bwysigrwydd cenedlaethol efo derw'n rhywogaeth pennaf

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Aseidiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Tirwedd	Graddfa	Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa ganolig i fawr . VS8: Canolig (36%) / Mawr (60%) /	↓				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd	Ddim yn gymwys					
	Tirffurf	Topograffi cymhleth , llawr dyffryn llydan ac o'i gwmpas dirwedd amrywiol sy'n tonni'n ysgafn, a cheunant serth yn union tu cefn.	↑			↑	↑

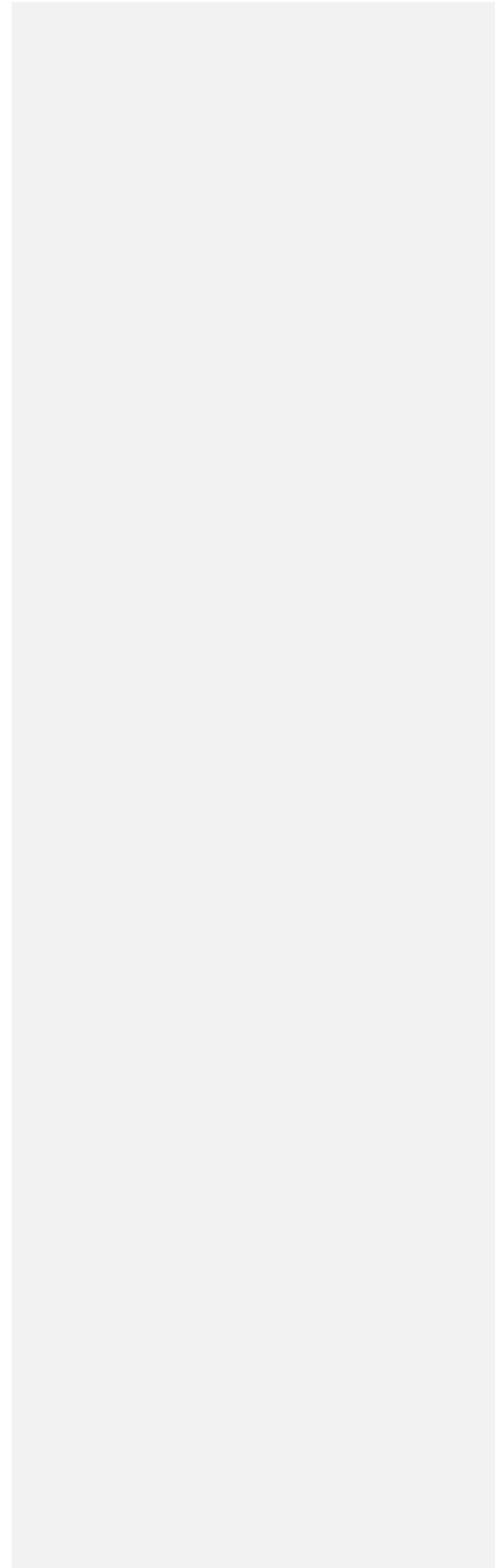
Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	<p>VS Dosbarthiad Lefel 2: <u>Bryniau, Llwyfandir Is a Llethrau Sgarp</u> (48%)/ <u>Dyffrynnoedd Iseldir Tonnog</u> (32%)</p> <p>VS4: <u>Bryniau Uchel/Mynyddoedd</u> (30%)/ <u>Tonnog</u> (52%) / <u>Bryniau/Dyffrynnoedd</u> (8%)</p>					
Gorchudd Tir	<p>Mae amrywiaeth o orchudd tir yn bresennol, ochrau dyffryn serth wedi'u gorchuddio gan goetir; conwydd yn bennaf a rhai ardaloedd sylweddol o goetir hynafol efo derw'n rhywogaeth pennaf. Mosaigau o gorsydd a thir pori afreolaidd ar raddfa fechan yn dilyn lloriau'r dyffrynnoedd. Pcedi o dir pori garw agored ar gopaon rhai bryniau.</p> <p>VS Dosbarthiad Lefel 3: <u>Tir Pori Ochrau Bryniau a Llethrau Sgarp</u> (14%)/ <u>Mosaig Ochrau Bryniau a Llethrau Sgarp</u> (6%)/ <u>Mosaig Iseldir Tonnog</u> (29%)/ <u>Dyffrynnoedd Iseldir Agored</u> (8%)/ <u>Ochrau Bryniau Coediog a Llethrau Sgarp</u> (28%)/ <u>Dyffrynnoedd Iseldir Coediog</u> (6%)</p> <p>VS5: <u>Cymysgedd</u> (43%)/ <u>Coetir</u> (42%)/ <u>Tir Agored</u> (10%)/ <u>Patrwm Caeau/Mosaig</u> (5%)/</p>	↑			↑	↑
Dylanwadau wedi'u creu gan bobl	<p>Mae pentrefi Maentwrog, Gellilydan a Ffestiniog wedi'u cysylltu gan yr A470, A487 a'r A496 ac yn dod â dylanwad cymedrol wedi'i greu gan bobl ar y dirwedd.</p> <p>Mewn rhai rhannau o'r ACT mae dylanwad i'w weld oddi wrth strwythurau fertigol modern fel y llinellau uwchben 400 kV ac 132 kV, mastiau ffonau symudol a pharciau carafanau statig/cabanau gwyliau sy'n bodoli'n barod.</p> <p>I ffwrdd oddi wrth lonydd ac aneddiadau mae rhai pcedi o'r dirwedd yn parhau heb gael tarfu arnynt.</p>	-			-	-

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	VS6: Clystyrau (16%)/ Cymysg (14%)/ <u>Dim Aneddiadau</u> (44%)/ Gwledig Gwasgaredig/Fferm (16%)/ Pentref (17%) VS27: <u>Gweddol</u> (100%)					
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefndiroedd	Mae'r topograffi cymhleth efo ceunant serth tu cefn ac ochrau dyffryn coediog yn rhoi nenlinellau amlwg ym mhob rhan o'r ACT. Mae llinellau uwchben a rhai mastiau'n torri ar draws y nenlinellau.	-			-	
Symudiad	Mae traffig aml ar ffyrdd yr A470, A487 a'r A496 yn dod â symudiad, yn enwedig i ganol yr ACT. Mae symudiad yn llai aml yn y rhannau eraill. VS18: Cyson (14%)/ <u>Aml</u> (39%)/ <u>Anaml</u> (17%)/ <u>Achlysurol</u> (30%)	-				
Gweledol	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd) Mae'r golygfeydd nodweddiadol yn rhai agored tuag at y dwyrain , yn enwedig o'r manau uwch. Mae'r golygfeydd yn y gorllewin wedi'u cyfyngu fwy gan goetir trwchus ; fodd bynnag mae modd cael golygfeydd tua'r arfordir o rai manau uwch. VS9: <u>Cyfyngedig</u> (42%)/ <u>Agored</u> (40%)/ <u>Wedi'i Chau i Mewn</u> (14%) Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y manau a ganlyn: <ul style="list-style-type: none"> Eiddo niferus, yn enwedig yn y pentrefi Parc Cenedlaethol Eryri Llwybrau pellter hir yn cynnwys Llwybr Arfordir Cymru a Llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (Llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a Lôn Las 	-			-	-

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	<p>Cymru (llwybr 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol)</p> <ul style="list-style-type: none"> Ardaloedd Mynediad Agored Atyniadau lleol fel Rheilffordd Ffestiniog Hawliau tramwy cyhoeddus lleol Llwybrau twristiaeth yr A487 a'r A470 Y rhwydwaith ffyrdd lleol 					
Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<p>Mae rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri ATA Tirweddau Aberoedd Glaslyn a Dwyrdd Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Aberglaslyn Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Blaenau Ffestiniog Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor Parciau a Gerddi Cofrestredig Arfordir Heb ei Ddatblygu CDLIE Morfa Harlech a Morfa Dyffryn Ardal Prydferthwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑			↑	
Cyflwr	Ddim yn gymwys					
Aesthetig, Canfyddiadola Phrofiadol	<p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Canolig-Uchel. Mae rhannau bychan o'r ardal wedi'u diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol</p> <p>VS25: <u>Cryf</u> (46%) / <u>Canolig</u> (32%) / <u>Gwan</u> (22%)</p> <p>VS46: <u>IseI</u> (28%) / <u>Canolig</u> (65%)</p> <p>VS47: <u>Uchel</u> (60%) / <u>Canolig</u> (25%) / <u>IseI</u> (15%)</p> <p>VS48: <u>Uchel</u> (50%) / <u>Canolig</u> (46%)</p>	-			-	-
Pellenigrwydd / Llonyddwch	Yn y rhannau i ffwrdd oddi wrth y rhwydwaith ffyrdd, ac aneddiadau mae llawer o'r dirwedd hon yn gymharol dawel.	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwyrnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	VS24: Arall; Tawel; Cysgodol; Pellennig; Ysbrydol ^(14%) / <u>Cysgodol</u> ^(42%) / <u>Arall</u> ^(38%)					

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Gwerth o ran Tirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo'r dirwedd)</p> <p>Mae'r ACT gyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r nodweddion sydd wedi'u dynodi'n genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Bangor i Abergwaun (rhif 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol).</p> <p>Mae rhannau bychan o'r dirwedd wedi'u diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae Llwybr Arfordir Cymru'n dilyn rhan o lannau Afon Dwryd tua'r gorllewin.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Canolig efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>VS50: Uchel (22%) / <u>Canolig</u> (74%)</p> <p>VS49: Uchel (12%) / <u>Canolig</u> (60%) / IseI (28%)</p> <p>LH45: Uchel (17%) / <u>Canolig</u> (56%) / <u>Neilltuol</u> (23%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> (100%)</p> <p>GL31: Uchel (31%) / <u>Neilltuol</u> (61%) / IseI (7%)</p> <p>GL33: Uchel (31%) / <u>Neilltuol</u> (61%) / IseI (7%)</p>	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth Hanesyddol	<p>Mae rhan ddeheuol yr ACT hon yn Nhirwedd Hanesyddol Cofrestredig Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor.</p> <p>Mae'r ACT hefyd yn cynnwys Parc a Gardd Cofrestredig.</p> <p>Yr arfarniad LANDMAP nodweddiadol ydi Uchel-Neilltuol.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (60%) / <u>Canolig</u> (27%) / <u>Heb ei asesu</u> (12%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (36%) / <u>Canolig</u> (13%) / <u>Neilltuol</u> (50%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (56%) / <u>Neilltuol</u> (42%)</p>	↑			↑	↑

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad²⁰ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Canolig-Uchel	<p>Mae'r dirwedd hon ar raddfa ganolig i fawr, yn gymhleth ac yn cael ei dylanwadu'n arbennig gan bentrefi Maentwrog, Gellilydan a Ffestiniog sydd, ynghyd â'r rhwydwaith ffyrdd sydd wedi'i sefydlu, yn dod â symudiad a gweithgaredd i rannau canolog a deheuol yr ACT. Mae'r golygfeydd tuag at y gorllewin ac o'r cyfeiriad hwnnw wedi'u cyfyngu'n helaeth gan goetir trwchus. Tua'r de a'r dwyrain, mae strwythurau fertigol i'w gweld yn bodoli'n barod ar y nenlinellau, strwythurau fel linellau uwchben, sy'n lleihau ymhellach y sensitifrwydd i ddatblygiad ynni gwynt. Yn gwrthbwyso hyn, mae'r ffaith fod gan rai rhannau o'r ACT olygfeydd cryf yn ôl a blaen, o'r naill i'r llall, efo rhannau uwch o'r Parc Cenedlaethol o gwmpas ac efo'r arfordir.</p>
----------------------	---

²⁰ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

	Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gryfhau ymhellach gan y mosaig cymhleth o dirweddau o batrymau caeau, coetir (yn cynnwys coetir hynafol) a thir parc, efo rhai o'r rheiny'n cael eu hystyried yn olygfaol iawn. Mae'r dirwedd yn gymharol dawel yn y rhannau sydd i ffwrdd oddi wrth yr aneddiadau a'r ffyrdd. Mae ei dynodiad fel rhan o'r Parc Cenedlaethol yn atgyfnerthu'r sensitifrwydd.
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Dim datblygiadau ynni gwynt yn bodoli na rhai efo caniatâd ar eu cyfer.
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (efo eithriad ar gyfer nifer gyfyngedig o ddatblygiadau gwynt ar raddfa ddomestig hyd at ficro, y dylent fod wedi'u cysylltu'n dda efo'r anheddiad/adeiladau sy'n bodoli'n barod ac sydd tu allan i Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE ac Arfordir Heb ei Ddatblygu CDLIE).

MASTIAU FFOU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Canolig-Uchel	<p>Mae'r dirwedd hon ar raddfa ganolig i fawr, yn gymhleth ac yn cael ei dylanwadu'n arbennig gan bentrefi Maentwrog, Gellilydan a Ffestiniog sydd, ynghyd â'r rhwydwaith ffyrdd, yn dod â symudiad a gweithgaredd i rannau canolog a deheuol yr ACT. Mae'r golygfeydd tuag at y gorllewin ac o'r cyfeiriad hwnnw wedi'u cyfyngu'n helaeth gan goetir trwchus. Tua'r de a'r dwyrain mae strwythurau fertigol i'w gweld yn bodoli'n barod ar y nenlinellau, strwythurau fel linellau uwchben, sy'n lleihau ymhellach y sensitifrwydd i ddatblygiad mastiau ffonau symudol. Yn gwrthwyso hyn, mae'r ffaith fod gan rai rhannau o'r ACT olygfeydd cryf yn ôl a blaen o'r naill i'r llall efo rhannau uwch o'r Parc Cenedlaethol o gwmpas ac efo'r arfordir.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gryfhau ymhellach gan y mosaig cymhleth o dirweddau o batrymau caeau, coetir (yn cynnwys coetir hynafol) a thir parc yn yr ACT hon, efo rhai o'r rheiny'n cael eu hystyried yn olygfaol iawn. Mae'r dirwedd yn gymharol dawel yn y rhannau sydd i ffwrdd oddi wrth yr aneddiadau a'r ffyrdd. Mae ei dynodiad fel rhan o'r Parc Cenedlaethol yn atgyfnerthu'r sensitifrwydd.</p>
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 10 o ddatblygiadau mastiau ffonau symudol - 2 o ddatblygiadau mastiau ffonau symudol wedi'u cuddio
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol mewn Ardaloedd o Harddwch Naturiol CDLIE (heblaw am nifer cyfyngedig o fastiau ffonau symudol wedi'u cuddio a'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.) Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, mae'n cael ei ystyried y gallai fod cynhwysedd cyfyngedig ar gyfer mastiau ffonau symudol wedi'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.

PARCIAU CARAFANAU STATIG / CABANAU GWYLIAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Canolig-Uchel	<p>Mae'r dirwedd hon ar raddfa ganolig i fawr, yn gymhleth ac yn cael ei dylanwadu'n arbennig gan bentrefi Maentwrog, Gellilydan a Ffestiniog sydd, ynghyd â'r rhwydwaith ffyrdd, yn dod â datblygiad a gweithgaredd i rannau canolog a deheuol yr ACT. Mae hefyd rai parciau carafanau statig/cabanau gwyliau yn bodoli'n barod yn yr ACT hon. Mae'r golygfeydd tuag at y dwyrain ac o'r cyfeiriad hwnnw wedi'u cyfyngu gan goetir trwchus, yn cynnwys planhigfeydd coed conwydd, sy'n cynnig cyfleoedd posibl ar gyfer sgrinio ac yn arwydd o sensitifrwydd is o ran yr olygfa.</p> <p>Yn gwrthbwysu hyn, mae'r mosaig cymhleth o dirweddau o batrymau caeau, coetir (yn cynnwys coetir hynafol) a thir parc yn yr ACT hon, efo rhai o'r rheiny'n cael eu hystyried yn olygfaol iawn. Mae'r dirwedd yn gymharol dawel yn y rhannau sydd i ffwrdd oddi wrth yr aneddiadau a'r ffyrdd. Mae ei dynodiad fel rhan o'r Parc Cenedlaethol yn atgyfnerthu'r sensitifrwydd.</p>
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 1 datblygiad bychan
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol does dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau carafanau statig/cabanau gwyliau tu mewn i'r Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE na'r Arfordir heb ei Ddatblygu CDLIE. Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, gallai fod cynhwysedd ar gyfer nifer cyfyngedig o ddatblygiadau parciau carafanau/cabanau gwyliau wedi'u lleoli'n sensitif, eu dylunio'n dda ac ar raddfa fechan i fechan iawn.

Canllawiau

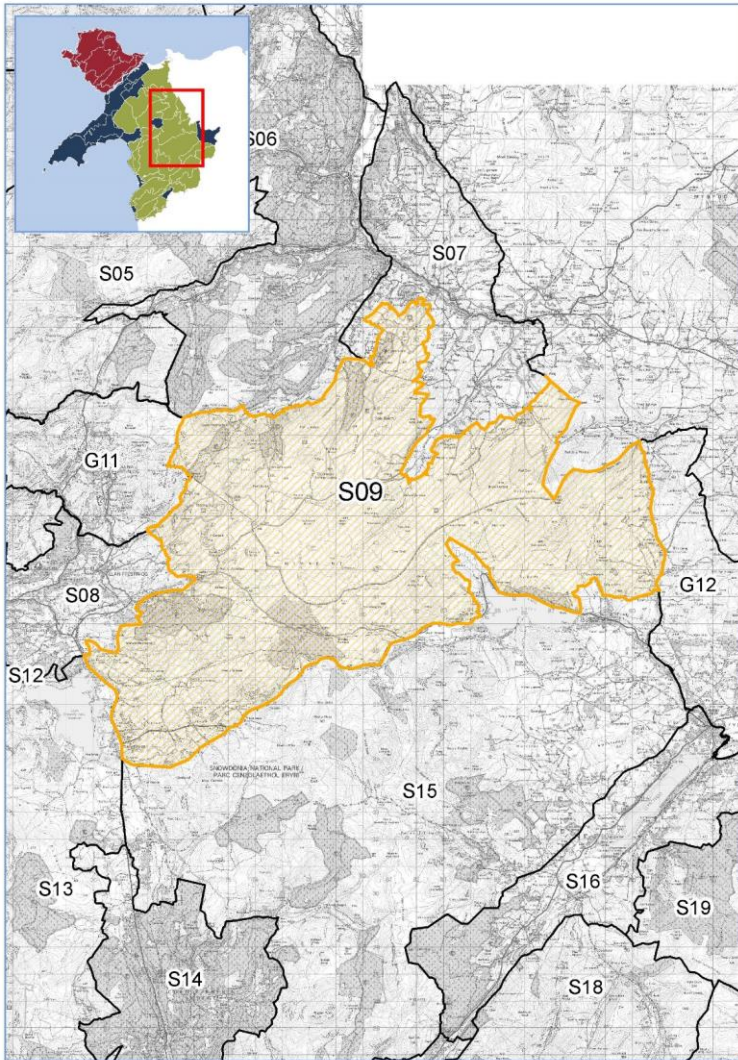
Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau ac Estyniadau
Cadw prydfwrthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddau. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwithio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad barchu a chadw cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.	✓	✓	✓

Dylai datblygiad ystyried a chadw nodweddion arbennig Tirweddau Ardal Tirwedd Arbennig Moryd Glaslyn a Dwyrdd.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddol y datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Cynnal cyfanrwydd Tirwedd Cofrestredig Aberglaslyn a Thirweddau Hanesyddol Cofrestredig Blaenau Ffestiniog a Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor.	✓	✓	✓
Amddiffyn cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol at i mewn ac at allan o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o linellau uwchben 400 kV. Dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau poblogaidd, yn cynnwys llwybr beicio cenedlaethol Bangor i Abergwaun (rhif 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol), llwybr Lôn Las Cymru (rhif 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilyniannol (yn cynnwys golygfeydd i ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar Reilffordd Ffestiniog.	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau ar gefndiroedd ardaloedd sydd wedi'u diffinio yn CDLIE fel Arfordir heb ei Ddatblygu.	✓	✓	✓

S09 Y Migneint

1:150,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda
chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr
Swyddfa Ei Mawrthdy, © hawffraint y Goron,
Trwydded rhif 100023387

Lleoliad a Maint

Mae'r ACT hon yn estyn o ddyffrynoedd Prysor a Thryweryn yn y de hyd at ddyffryn Machno yn y gogledd. Mae'r terfyn gorllewinol ar yr A470 a'r terfyn dwyreiniol yn ffinio efo ardal G12 ardal cymeriad tirwedd Gwynedd, lle mae terfyn y Parc Cenedlaethol.

Nodweddion Allweddol

- Graddfa anferth, tirwedd ddigysgod
- Tir tonnog yn yr ucheldir
- Yn bennaf yn rostir di-goed yn yr ucheldir

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffônau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Tirwedd	Graddfa Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa anferth . VS8: Canolig (11%)/ Mawr (7%)/ <u>Anferth</u> (82%)	↓				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd Ddim yn gymwys					
	Tirffurf Llywfandir tonnog yn yr ucheldir, efo rhai copaon ar wahân ynddo a dyffrynoedd ffurf U. VS Dosbarthiad Lefel 2: <u>Ucheldir/Llywfandir Digysgod</u> (86%)/ Dyffrynoedd Ucheldir (10%) VS4: Bryniau Uchel/Mynyddoedd (6%)/ <u>Llywfandiroedd</u> (81%) / Bryniau/ Dyffrynoedd (12%)	-			-	-

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gorchudd Tir	<p>Y gorchudd tir pennaf ydi rhostir di-goed yn yr ucheldir efo gwlypdir a chyrff dŵr yma ac acw ynddo. Blociau o blanhigfeydd coed conwydd ar yr ymylon. Mae'r ochrau dyffrynnoedd is yn nodweddiadol yn fosaig o ffermdir pori.</p> <p>VS Dosbarthiad Lefel 3: Ucheldir Agored Dyffrynnoedd (10%)/ Rhostir Ucheldir (86%)</p> <p>VS5: Patrwm Caeau/Mosaig (9%)/ Tir Agored (87%)</p>	↓			-	↑
Dylanwadau wedi'u Creu gan Bobl	<p>Mae'r ACT hon ar y cyfan heb ei anheddu. Yn nodweddiadol, mae'r dylanwadau sydd wedi'u creu gan bobl wedi'u cyfyngu i'r rhwydwaith ffyrdd lleol. Mae ychydig o aneddiadau fferm a chwareli llechi gwasgaredig i'w gweld ym mhob rhan o'r ardal.</p> <p>Mae lein uwchben 400 kV yn nodwedd leol amlwg ar ymyl deheuol yr ACT ar hyd yr A4212. Mae nifer fechan o fastiau ffonau symudol hefyd yn bresennol.</p> <p>VS6: Gwledig Gwasgaredig/Fferm (91%)/ Dim Aneddiadau (7%)</p> <p>VS27: Gweddol (95%)</p>	↑			↑	↑
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefnidroedd	Er bod y nenlinellau yn yr ACT hon yn syml ac ysgubol mewn mannau, mae copaon nodedig unigol wedi'u gwasgaru ar draws llawer ohonynt , a blociau mawr o blanhigfeydd coed conwydd a golygfeydd o gadwyni o fynyddoedd mewn Ardaloedd Cadwraeth Tirwedd cyfagos a phell. Tua'r de, mae peilonau tal mewn mannau ar y nenlinellau.	↑			↑	
Gweledol	Symudiad	Anaml y bydd symudiad yn digwydd mewn unrhyw ran o'r dirwedd.	↑			
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol,	Golygfeydd nodweddiadol yr ACT hon ydi rhai digysgod , efo golygfeydd panoramig am bellter hir i'w cael o'r tir uwch.	↑			↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<p>VS9: Wedi'i gau i mewn (7%) / Agored (6%) / <u>Digysgod</u> (86%)</p> <p>Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y mannau a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Eiddo gwasgaredig Parc Cenedlaethol Eryri Llwybr beicio cenedlaethol pellter hir Sustrans o Fangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) sy'n rhedeg ar hyd rhan fechan o derfyn gorllewinol yr ACT Ardaloedd Mynediad Agored Atyniadau lleol a hawliau tramwy cyhoeddus Llwybrau twristiaeth yr A487, A470 a'r A4212 Y rhwydwaith ffyrdd lleol 					
Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<p>Mae'r rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri Ardal Tirwedd Arbennig Cefnwlad y Bala Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Blaenau Ffestiniog Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor Bryngaer Parciau a Gerddi Cofrestredig Ardal Harddwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑			↑	
Cyflwr	Ddim yn gymwys					

Meini Prawf Sensitifrwydd		Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
			Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Aesthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa	Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Neilltuol . VS25: <u>Cryf</u> (87%) / Cymedrol (11%) VS46: Uchel (10%) / Cymedrol (7%) / <u>Neilltuol</u> (82%) VS47: <u>Uchel</u> (96%) VS48: Uchel (10%) / Cymedrol (8%) / <u>Neilltuol</u> (82%)	↑			↑	↑
	Pellenigrwydd / Llonyddwch	I ffwrdd oddi wrth aneddiadau a ffyrdd, mae gan yr ACT hon gymeriad arbennig o dawel a phellennig . VS24: Digysgod; Pellennig (81%) / Digysgod (6%) / Arall (11%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Gwerth o ran Tirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo'r dirwedd)</p> <p>Mae'r ACT cyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r nodweddion sydd wedi'u dynodi'n genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol pellter hir Sustrans o Fangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol).</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd hon wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel-Neilltuol.</p> <p>VS50: Uchel (9%) / Canolig (8%) / <u>Neilltuol</u> (82%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (86%) / Canolig (13%)</p> <p>LH45: <u>Neilltuol</u> (78%) / Canolig (11%) / Isel (11%)</p> <p>LH42: Heb ei asesu (100%)</p> <p>GL31: Uchel (13%) / <u>Neilltuol</u> (71%) / Heb ei asesu (15%)</p> <p>GL33: Uchel (8%) / <u>Neilltuol</u> (92%)</p>	↑			↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p> <p>Mae'r ardal hon hefyd yn cynnwys bryngaer.</p> <p>Yr arfarniad LANDMAP nodweddiadol ydi Canolig-Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>HL38: Uchel (20%) / <u>Canolig</u> (72%) / Heb ei asesu (5%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (79%) / Canolig (9%) / Neilltuol (12%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (89%) / Neilltuol (8%)</p>	-			-	-

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad²¹ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Er y gallai'r raddfa anferth a gorchudd tir cyson fod yn arwydd o sensitifrwydd is i ddatblygiad ynni gwynt, beth sy'n llawer pwysicach na hynny ydi nodweddion naturiol y dirwedd ucheldir hon, sy'n olygfaol iawn, yn bellennig a thawel ac yn cael ei hystyried yn un o'r tirweddau canolog tu mewn i'r Parc Cenedlaethol. Mae gwerth golygfaol y dirwedd yn cael ei adlewyrchu mewn bod llawer ohoni wedi'i ddiffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol. Mae'r golygfeydd yn agored a digysgod mewn rhan helaeth o'r ACT hon efo golygfeydd yn ôl a blaen, o un i'r llall, rhwng hon a rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd i ddatblygiadau ynni gwynt wedi cael ei leihau yn lleol lle mae lein uwchben 400 kV yn rhedeg o'r dwyrain tua'r gorllewin ar draws pen deheuol yr ACT hon.</p>
-------------------	---

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Dim datblygiadau ynni gwynt yn bodoli na rhai efo caniatâd ar eu cyfer.
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysiant ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (heblaw am nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa ddomestig y dylent ymwneud yn dda efo aneddiadau/adeiladau sy'n bodoli'n barod ac sydd tu allan i Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE.)

MASTIAU FFONAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Mae'r ACT hon yn cael ei hystyried yn un o'r tirweddau canolog tu mewn i'r Parc Cenedlaethol. Mae'r dirwedd hon yn olygfaol iawn, yn bellennig a llonydd, a'r nodweddion naturiol yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd i ddatblygiad mastiau ffonau symudol. Mae gwerth golygfaol y dirwedd yn cael ei adlewyrchu mewn bod llawer ohoni wedi'i ddiffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol. Mae'r golygfeydd yn agored a digysgod mewn rhan helaeth o'r ACT hon, efo golygfeydd yn ôl a blaen, o un i'r llall, rhwng hon a rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd i ddatblygiadau mastiau ffonau symudol wedi cael ei leihau yn lleol lle mae lein uwchben 400 kV yn rhedeg o'r dwyrain tua'r gorllewin ar draws pen deheuol yr ACT hon.</p>
-------------------	--

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

²¹ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	3 o ddatblygiadau mastiau ffonau symudol
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysiant ar gyfer datblygiadau ffonau symudol (heblaw am ar gyfer nifer cyfyngedig o fastiau ffonau symudol wedi'u cuddio a'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.)

PARCIAU CARAFANAU STATIG / CABANAU GWYLIAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel iawn	Mae'r ACT hon yn cael ei hystyried yn un o'r tirweddau canolog yn y Parc Cenedlaethol. Mae nodweddion naturiol y dirwedd rhostir ucheldir hon, sy'n olygfaol iawn, yn bellennig a llonydd, yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd i ddatblygiad parciau carafanau statig/cabanau gwyliau. Mae gwerth golygfaol y dirwedd yn cael ei adlewyrchu mewn bod llawer ohoni wedi'i ddiffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol. Mae'r golygfeydd yn agored a digysgod mewn rhan helaeth o'r ACT hon efo golygfeydd yn ôl a blaen, o un i'r llall, rhwng hon a rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol.
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Dim datblygiadau parciau carafanau statig/cabanau gwyliau'n bodoli'n barod na chaniatâd yn bodoli ar eu cyfer.
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysiant ar gyfer datblygiadau parciau carafanau statig/cabanau gwyliau.

Canllawiau

Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau ac Estyniadau
Cadw prydfwrthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddau. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwithio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad barchu a chadw cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad ystyried a chadw nodweddion arbennig Ardal Tirwedd Arbennig Cefnwlad y Bala.	✓	✓	✓

Osgoi lleoli datblygiadau ar nelinellau agored neu lethrau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddol y datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Cynnal cyfanrwydd Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor.	✓	✓	✓
Amddiffyn cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol at i mewn ac at allan o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o linellau uwchben 400 kV. Dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau poblogaidd, yn cynnwys llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Bangor i Abergwaun (rhif 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilyniannol (yn cynnwys golygfeydd i ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybr twristiaeth yr A470.	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓
Cynnal y golygfeydd o un i'r llall rhwng nodweddion treftadaeth ddiwylliannol ar bennau bryniau.	✓	✓	

S10 Morfa Harlech

1:50,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda chaniatâd yr Arolwg Ordnans @ ar ran Rheolwr Swyddfa Ei Mawrthdy, © hawlfraint y Goron, Trwydded rhif 100023387

Lleoliad a Maint

Mae'r ACT hon yn estyn o Aber Afon Dwyrdd yn y gogledd hyd at dref Harlech yn y de. Mae'r B4573 ar ffin dwyreiniol yr ACT hon, a'r arfordir yn y gorllewin.

Nodweddion Allweddol

- Ar raddfa ganolog, tirwedd agored
- Tirffurf arfordirol

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolog	-	Sensitifrwydd Is	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwyrnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Tirwedd	Graddfa	Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa ganolog . VS8: Canolog (99%)	-				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd	Ddim yn gymwys					
	Tirffurf	Mae'r tirffurf yma yn bennaf yn dir isel parth arfordirol tua'r gogledd a'r gorllewin, yn codi ychydig tuag at y mewndir tua'r dwyrain lle mae'n tonni'n ysgafn . VS Dosbarthiad Lefel 2: Arfordirol (96%) VS4: Gwastadeddau (80%) / Ymdonni (20%)	↓		↓	↓	
	Gorchudd Tir	Tua'r gogledd a'r gorllewin yr elfen bennaf o ran gorchudd tir ydi twyni a llaciau Aber Dwyrdd a'r arfordir.	-		-	-	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	<p>Yn y mewndir, y gorchudd tir pennaf ydi corsydd wedi'u hadennill a ffermdir a phlanhigfeydd coed conwydd yn gymysg efo hynny.</p> <p>VS Dosbarthiad Lefel 3: <u>Twyni a Llaciau Twyni</u> (80%) / Twyni a Llaciau Twyni (17%)</p> <p>VS5: Tir Agored (28%) / <u>Cymysgedd</u> (71%)</p>					
Dylanwadau wedi'u creu gan bobl	<p>Mae'r ACT yn bennaf heb ei anheddu, heblaw am Harlech yn ne orllewin yr ACT a dau o barciau carafanau statig/cabanau gwyliau.</p> <p>Mae'r brif seilwaith cludiant yn cynnwys yr A496 a Rheilffordd y Cambrian, sy'n croesi'r ACT i gyfeiriad gogledd-de.</p> <p>Mae llinellau uwchben 400 kV a 132 kV yn dod â datblygiad modern fertigol i'r ACT, gan groesi Aber Dwryd ym mhen gogledd-ddwyreiniol yr ACT. Mae tyrbîn gwynt a mast ffonau symudol tua'r de-ddwyrain.</p> <p>VS6: Clystyrau (13%) / Pentref (7%) / <u>Dim Aneddiadau</u> (77%)</p> <p>VS27: <u>Gweddol</u> (83%) / Heb ei asesu (17%)</p>					
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefndiroedd	Er nad ydi nenlinellau'n amlwg yn yr ACT hon, mae amlinell greigiog Moel-y-Gest yn ACT G09 yn rhan nodedig o'r dirwedd yn y golygfeydd wrth edrych o'r ACT hon, ac mae gan Foel-y-Gest nenlinellau dramatig yn gefndir iddi, wedi'u creu gan fynyddoedd Eryri, yn enwedig cadwyn mynyddoedd y Rhinogau.	↑			↑	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Gweledol	Symudiad	Mae'r symudiad sy'n digwydd yn aml wedi'i ganolbwyntio ar hyd yr A496, sy'n llwybr prysur i dwristiaeth. Yn y rhannau eraill, anaml bydd symudiad yn digwydd, a chychod weithiau yn Aber Dwyrdd. VS18: Aml (59%) / Anaml (22%) / Prin (17%)	-				
	Gweledd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r golygfeydd ar y cyfan yn agored yn yr ACT hon, efo golygfeydd pellter hir tuag at yr arfordir a Phenrhyn Llŷn a golygfeydd panoramig trawiadol tuag ar y tir wrth edrych tuag at yr ucheldir sy'n galon i'r Parc Cenedlaethol. Mae Ynys Giffan yn nodwedd yng nghanol yr aber. VS9: Agored (100%) Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y manau a ganlyn: <ul style="list-style-type: none"> Eiddo niferus mewn clystyrau ac ar wasgar Parc Cenedlaethol Eryri Castell Harlech Llwybrau pellter hir yn cynnwys Llwybr Arfordir Cymru a Llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Lôn Las Cymru (llwybr 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) Ardaloedd Mynediad Agored Atyniadau lleol fel Portmeirion Hawliau tramwy cyhoeddus lleol, yn cynnwys llwybrau twristiaeth prysur Rheilffordd y Cambrian, Rheilffordd Ffestiniog a Rheilffordd Eryri Y rhwydwaith ffyrdd lleol 	↑		↑	↑	
	Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol	Mae'r rhain yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri Castell Harlech – Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriau Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd ATA Aberoedd Glaslyn a Dywryd ATA Porthmadog a Bae Tremadog Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Arduddy 	↑		↑		

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffônau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
(tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<ul style="list-style-type: none"> Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Aberglaslyn Parciau a Gerddi Cofrestredig Ardal Harddwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) Arfordir Heb ei Ddatblygu Morfa Harlech a Morfa Dyffryn CDLIE (Polisi Datblygu 2) 					
Cyflwr	Ddim yn gymwys					
Aesthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel . VS25: <u>Cryf</u> (96%) VS46: <u>Uchel</u> (58%) / <u>Canolig</u> (42%) VS47: <u>Canolig</u> (83%) / <u>Uchel</u> (17%) VS48: <u>Uchel</u> (96%)	↑			↑	↑
	Pellenigrwydd / Llonyddwch Mae'r A496 a Rheilffordd y Cambrian yn croesi'r ACT ac yn lleihau'r teimlad o bellenigrwydd a thawelwch . Er hynny, i ffwrdd oddi wrth y seilwaith cludiant mae'r ACT yn parhau i gadw teimlad o fod yn bellennig ac o lonyddwch , yn enwedig tu allan i'r tymor ymwelwyr ar hyd y lan yn agos at y môr ym Morfa Harlech. VS24: <u>Arogl</u> ; <u>Swnllyd</u> ; <u>Cysgodol</u> ; <u>Pellennig</u> (40%) / <u>Arogl</u> ; <u>Deniadol</u> ; <u>Digysgod</u> ; <u>Gwylt</u> ; <u>Ysbrydol</u> (21%) / <u>Arogl</u> (11%) / <u>Arogl</u> ; <u>Digysgod</u> (7%) / <u>Llonydd</u> ; <u>Arogl</u> (17%)	-			-	-

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Gwerth o ran Tirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo'r dirwedd)</p> <p>Mae'r ACT gyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r nodweddion sydd wedi'u dynodi'n genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Lôn Las Cymru (rhif 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol).</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd wedi'i ddiffinio yn CDLIE fel Arfordir heb ei Ddatblygu.</p> <p>Mae Llwybr Arfordir Cymru'n rhedeg ar hyd y cyfan o'r ACT.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>VS50: <u>Uchel</u> (56%) / Canolig (41%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (56%) / Canolig (44%)</p> <p>LH45: <u>Canolig</u> (53%) / Neilltuol (46%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> (100%)</p> <p>GL31: <u>Neilltuol</u> (31%) / Canolig (10%) / IseI (59%)</p> <p>GL33: <u>Neilltuol</u> (31%) / Canolig (10%) / IseI (59%)</p>	↑			↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p> <p>Mae'r ACT hon tu mewn i Dirwedd Hanesyddol Cofrestredig Ardudwy.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Canolig-Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (51%) / Canolig (48%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (50%) / Canolig (40%) / Neilltuol (10%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (57%) / Canolig (41%)</p>	↑			↑	↑

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad²² (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel	<p>Mae hon yn dirwedd arfordirol ar raddfa ganolog sy'n cael ei dylanwadu gan y datblygiad modern a symudiad yn gysylltiedig efo'r A496 a Rheilffordd y Cambrian. Mae hynny, ynghyd â dylanwad y llinellau uwchben 400 kV tua'r gogledd-ddwyrain, yn lleihau'r sensitifrwydd yn lleol.</p> <p>Beth sy'n bwysicach na'r sensitifrwydd is yma ydi'r teimlad o fod yn bellennig ac o lonyddwch (yn enwedig tu allan i'r tymor ymwelwyr) sydd i'w gael wrth fynd i ffwrdd oddi wrth y rhwydwaith cludiant. Mae hefyd raddau uchel o welededd yn ôl a blaen o un lle i'r llall ar hyd yr arfordir ac mae llawer o'r dirwedd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Arfordir heb ei Ddatblygu. Yn ogystal, mae nifer o dderbynwyr sensitif, yn cynnwys golygfeydd tuag at ac oddi wrth Gastell Harlech - Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriau Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd, sy'n cynyddu sensitifrwydd cyffredinol yr ACT. Mae'r sensitifrwydd uchel yn cael ei atgyfnerthu gan bwysigrwydd y dirwedd o ran treftadaeth ddiwylliannol a'i dynodiad tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p>
--------------	---

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	1 datblygiad ar raddfa ficro
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (heblaw am nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa ddomestig y dylent ymwneud yn dda efo aneddiadau/adeiladau sy'n bodoli'n barod ac sydd tu allan i Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE ac Arfordir heb ei Ddatblygu CDLIE .)

MASTIAU FFONAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel	<p>Mae hon yn dirwedd arfordirol ar raddfa ganolog sy'n cael ei dylanwadu gan y datblygiad modern a symudiad yn gysylltiedig efo'r A496 a Rheilffordd y Cambrian. Mae hynny, ynghyd â dylanwad y llinellau uwchben 400 kV tua'r gogledd-ddwyrain, yn lleihau'r sensitifrwydd yn lleol i ddatblygiad.</p> <p>Beth sy'n bwysicach na'r sensitifrwydd is yma ydi'r teimlad o fod yn bellennig ac o lonyddwch (yn enwedig tu allan i'r tymor ymwelwyr) sydd i'w gael wrth fynd i ffwrdd oddi wrth y rhwydwaith cludiant. Mae hefyd raddau uchel o welededd yn ôl a blaen o un lle i'r llall ar hyd yr arfordir ac mae llawer o'r dirwedd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Arfordir heb ei Ddatblygu. Mae nifer o dderbynwyr sensitif, yn cynnwys golygfeydd tuag at ac oddi wrth Gastell Harlech - Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriau Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd, sy'n cynyddu sensitifrwydd</p>
--------------	--

²² NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

	cyffredinol yr ACT. Mae'r sensitifrwydd uchel yn cael ei atgyfnerthu ymhellach gan bwysigrwydd y dirwedd o ran treftadaeth ddiwylliannol a'i dynodiad tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.
--	--

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	1 datblygiad mast ffonau symudol
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol (heblaw am ar gyfer nifer cyfyngedig o fastiau ffonau symudol wedi'u cuddio a'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.)

PARCIAU CARAFANAU STATIG / CABANAU GWYLIAU AC ESTYNIADAU IDDYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel	<p>Mae hon yn dirwedd arfordirol ar raddfa ganolog sy'n cael ei dylanwadu gan y datblygiad modern a symudiad yn gysylltiedig efo'r A496 a Rheilffordd y Cambrian. Mae hynny, ynghyd â dylanwad y parciau carafanau statig/cabanau gwyliau sy'n bodoli'n barod tua'r de-orllewin a'r llinellau uwchben 400 kV tua'r gogledd-ddwyrain, yn lleihau'r sensitifrwydd yn lleol i ddatblygiad.</p> <p>Beth sy'n bwysicach na'r sensitifrwydd is yma ydi'r teimlad o fod yn bellennig ac o lonyddwch (yn enwedig tu allan i'r tymor ymwelwyr) sydd i'w gael wrth fynd i ffwrdd oddi wrth y rhwydwaith cludiant. Mae hefyd raddau uchel o welededd yn ôl a blaen o un lle i'r llall ar hyd yr arfordir ac mae llawer o'r dirwedd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Arfordir heb ei Ddatblygu. Yn ogystal, mae nifer o dderbynwyr sensitif, yn cynnwys golygfeydd tuag at ac oddi wrth Gastell Harlech - Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriau Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd, sy'n cynyddu sensitifrwydd cyffredinol yr ACT. Mae'r sensitifrwydd uchel yn cael ei atgyfnerthu gan bwysigrwydd y dirwedd o ran treftadaeth ddiwylliannol a'i dynodiad tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p>
--------------	--

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 1 datblygiad mawr - 1 datblygiad canolog - 1 datblygiad bychan iawn
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol does dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau parciau carafanau statig/cabanau gwyliau.

Canllawiau

Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau ac Estyniadau
Cadw prydfwerthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddau. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwithio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad barchu a chadw cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.	✓	✓	✓
Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac oddi wrth AHNE Llŷn.	✓	✓	✓
Cadw nodweddion arbennig Aber Glaslyn a Dwyrdd ac Ardaloedd Tirwedd Arbennig Porthmadog a Bae Tremadog.	✓	✓	✓
Cynnal cefndir a'r golygfeydd allweddol tuag at ac oddi wrth Gastell Harlech - Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriau Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd .	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirweddau Cofrestredig Hanesyddol Ardudwy ac Aberglaslyn.	✓	✓	✓
Amddiffyn cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill fel Parciau a Gerddi Cofrestredig ac atyniadau lleol pwysig fel Portmeirion; a'r golygfeydd allweddol at i mewn ac at allan o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o ddatblygiadau fertigol modern fel llinellau uwchben 400 kV. Dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddol y datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau poblogaidd yn cynnwys Llwybr Arfordir Cymru, Llwybr beicio cenedlaethol Lôn Las Cymru Sustrans (rhif 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilyniannol (yn cynnwys golygfeydd i ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli unrhyw ddatblygiad o fewn y llinellau gweld ar gyfer golygfeydd allweddol, yn enwedig allan i'r môr.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli unrhyw ddatblygiad ar hyd yr arfordir a'i gefndir uniongyrchol, ac yn enwedig osgoi manau sydd wedi'u diffinio fel Arfordir heb ei Ddatblygu CDLIE.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau twristiaeth prysur fel yr A496, Rheilffordd y Cambrian, Rheilffordd Ffestiniog a Rheilffordd Eryri.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓

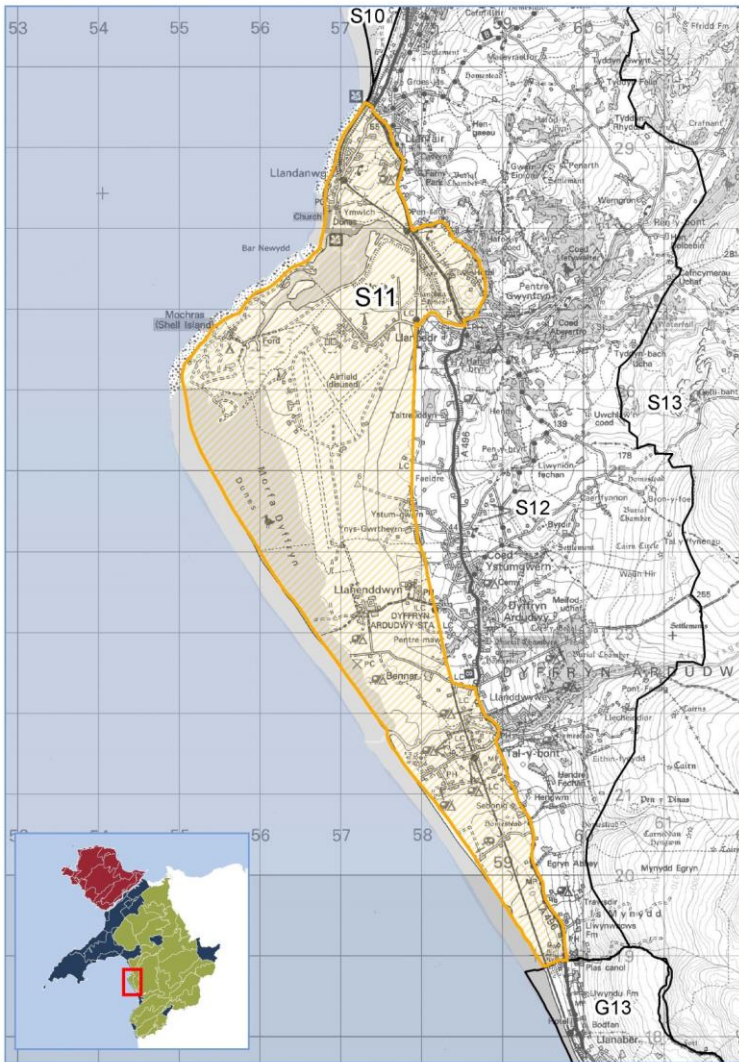
Yn ogystal â chymryd i ystyriaeth yr olygfa oddi wrth eiddo ar eu pennau eu hunain mewn lleoliadau uwch, dylai'r gwaith o leoli gymryd i ystyriaeth olygfeydd pwysig o anheddiad Porthmadog â'i phoblogaeth ddwysach. Mae nifer o gyrchfannau ymwelwyr yn gysylltiedig efo'r dref hon, a chanddi gysylltiad cryf efo'r dirwedd mae wedi'i lleoli ynddi.

✓

✓

✓

S11 Morfa Dyffryn

1:50,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr Swyddfa Ei Mawrhydi, © hawlfraint y Goron, Trwydded rhif 100023387

Lleoliad a Maint

Mae'r ACT hon yn estyn o aber Afon Artro yn y gogledd, yn cynnwys yr arfordir a'r tir tu cefn iddi ac yn gorffen ychydig i'r gogledd o Abermaw. Y tir hwn sy'n wyneb gorllewinol i ran o'r Parc Cenedlaethol.

Nodweddion Allweddol

- Graddfa ganolig, tirwedd agored
- Tirwedd arfordirol wastad
- ACT sy'n cynnwys ardal fawr o dwyni, yr ardal a elwir ym Mochras a Maes Awyr Llanbedr

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Tirwedd	Graddfa	Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa ganolig .				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd	Ddim yn gymwys				
	Tirffurf	Yn gyffredinol yn wastadedd arfordirol isel .				

VS8: Canolig (97%)

VS Dosbarthiad Lefel 2: Arfordirol (90%) / Ffurf Adeiledig (6%)

VS4: Gwastadeddau (97%)

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kv	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gorchudd Tir	<p>Mae'r gorchudd tir yn bennaf yn system twyni fawr, efo twyni a slaciau twyni tuag at yr arfordir a pharth rhynglanw llydan ym Morfa Dyffryn tua'r gogledd. Mae Maes Awyr Llanbedr a'r adeiladau cysylltiedig yn creu gorchudd tir trefol yn lleol tuag at ganol yr ACT.</p> <p>Ymhellach i mewn i'r tir, mae tir pori sy'n ffurfio patrwm afreolaidd o gaeau ar raddfa fechan.</p> <p>VS Dosbarthiad Lefel 3: <u>Twyni a Slaciau Twyni</u> ^(90%) / Trefol ^(6%)</p> <p>VS5: <u>Cymysgedd</u> ^(97%)</p>	-			-	-
Dylanwadau wedi'u Creu gan Bobl	<p>Isadeiledd cludiant, yn cynnwys yr A496 a Rheilffordd y Cambrian sy'n croesi'r ACT o gyfeiriad y gogledd i'r de ac yn diffinio ymyl dwyreiniol yr ACT.</p> <p>Mae datblygiadau modern hefyd yn cynnwys Maes Awyr Llanbedr ac adeiladau cysylltiedig, a nifer o aneddiadau bychan fel Llanfair, Coed Ystumgwern a Llanbedr.</p> <p>Mae nifer o barciau carafanau statig/cabanau gwyliau'n dylanwadu ar gymeriad yr ACT hon.</p> <p>VS6: <u>Gwledig Gwasgaredig/Fferm</u> ^(90%) / Trefol ^(6%)</p> <p>VS27: <u>Gweddol</u> ^(100%)</p>	↓			↓	↓
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefnidroedd	<p>Mae'r dirwedd tu mewn i'r ACT yn dir isel efo prinder tirffurfiau amlwg. Mae'r cefndir o fynyddoedd Eryri'n creu nenlinellau a chefnidroedd dramatig, yn enwedig cadwyn mynyddoedd y Rhinogau.</p>	↑			↑	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Gweledol	Symudiad	Mae presenoldeb traffig ffordd a rheilffordd yn dod â symudiad aml i rannau o'r ACT hon, yn enwedig yn ystod misoedd prysur yr haf. VS18: Cyson (6%) / Aml (90%)	-				
	Gweledd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r golygfeydd nodweddiadol yn yr ACT hon yn rhai agored , efo golygfeydd panoramig pellter hir i'w cael ar hyd yr arfordir a thuag at Benrhyn Llŷn tua'r gogledd-orllewin a'r ucheldir sy'n galon i'r Parc Cenedlaethol tua'r dwyrain, yn enwedig cadwyn mynyddoedd y Rhinogau. VS9: <u>Agored</u> (100%) Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y manau a ganlyn: <ul style="list-style-type: none"> Eiddo gwasgaredig Llwybrau pellter hir yn cynnwys Llwybr Arfordir Cymru a Llwybr beicio Sustrans Lôn Las Cymru (rhif 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) Ardaloedd Mynediad Agored Atyniadau lleol fel Mochras (Shell Island) Hawliau tramwy cyhoeddus lleol Rheilffordd y Cambrian Y rhwydwaith ffyrdd lleol, yn cynnwys llwybrau twristiaeth pwysig. 	↑		↑	↑	
	Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r rhain yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri Castell Harlech – Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriau Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd ATA Abermaw Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Ardudwy Parc a Gardd Hanesyddol Gofrestredig Arfordir heb ei Ddatblygu Morfa Harlech a Morfa Dyffryn CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑		↑		
	Cyflwr	Ddim yn gymwys					

Meini Prawf Sensitifrwydd		Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
			Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Aesthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa	Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi canolig . VS25: <u>Canolig</u> (100%) VS46: Uchel (33%) / <u>Canolig</u> (67%) VS47: Uchel (17%) / <u>Canolig</u> (83%) VS48: Uchel (30%) / <u>Canolig</u> (70%)	-			-	-
	Pellenigrwydd / Llonyddwch	I ffwrdd oddi wrth y rhwydwaith cludiant ymhellach i mewn yn y tir, mae'r dirwedd hon yn gymharol dawel, yn enwedig tu allan i'r tymor twristiaeth yn nhirwedd twyni arfordirol Mochras (Shell Island). VS24: Arogl (30%) / <u>Arogl</u> ; <u>Anymunol</u> ; <u>Digysgod</u> ; <u>Ysbrydol</u> (61%) / Arogl; Anymunol; Swnllyd; Cysgodol; Wedi ei Anheddu (6%)	-			-	-

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kv	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Gwerth o ran Tirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo'r dirwedd)</p> <p>Mae'r ACT cyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r nodweddion sydd wedi'u dynodi'n genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol pellter hir Sustrans Lôn Las Cymru (llwybr 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol).</p> <p>Mae'n cynnwys ardal wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Arfordir heb ei Ddatblygu.</p> <p>Mae Llwybr Arfordir Cymru'n rhedeg ar hyd y terfyn gogleddol a gorllewinol.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi canolig efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>VS50: Uchel (30%) / <u>Canolig</u> (64%) / Isel (6%)</p> <p>VS49: Uchel (30%) / <u>Canolig</u> (70%)</p> <p>LH45: <u>Canolig</u> (69%) / Neilltuol (29%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei Asesu</u> (100%)</p> <p>GL31: <u>Neilltuol</u> (100%)</p> <p>GL33: <u>Neilltuol</u> (100%)</p>	-	-	-	-	
	<p>Gwerth Hanesyddol</p> <p>Mae'r ACT hon tu mewn i Dirwedd Hanesyddol Gofrestredig Ardudwy.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (64%) / Canolig (32%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (77%) / Canolig (18%)</p> <p>HL40: <u>Canolig</u> (95%)</p>	↑	↑	↑		

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad²³ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Canolig-Uchel	<p>Mae hon yn dirwedd arfordirol gymharol wastad ar raddfa ganolig sy'n cael ei dylanwadu gan wahanol ffurfiau o ddatblygiad modern yn cynnwys seilwaith cludiant, Maes Awyr Llanbedr, aneddiadau bychan a nifer cymharol uchel o barciau carafanau statig/cabanau gwyliau. Mae maint a natur ddiwydiannol yr adeiladau yn y maes awyr yn cael effaith negyddol arbennig ar yr olygfa; a hyn, wedi'i gyfuno efo'r dylanwad wedi'i greu gan bobl oddi wrth ddatblygiadau eraill, yn achosi sensitifrwydd is.</p> <p>Yn gwrthbwysu hyn, mae'r ACT gyfan tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri ac mae ganddi bwysigrwydd uchel o ran treftadaeth ddiwylliannol. Hefyd mae gan y rhannau gorllewinol lefel gymharol isel o ddatblygiad ac yn hynny maen nhw wedi'u diffinio yn CDLIE fel Arfordir heb ei Ddatblygu. Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan y nifer uchel o dderbynwyr sensitif, ynghyd â'r lefel uchel o allu gweld o un i'r llall efo tirweddau arfordirol eraill yn cynnwys AHNE Llŷn a hefyd calon y Parc Cenedlaethol yn y mewndir.</p>
----------------------	---

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Dim datblygiadau ynni gwynt yn bodoli na chaniatâd ar eu cyfer.
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (heblaw am nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa ddomestig i ficro y dylent ymwneud yn dda efo aneddiadau/adeiladau sy'n bodoli'n barod ac sydd tu allan i Arfordir heb ei Ddatblygu CDLIE.)

MASTIAU FFONAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Canolig-Uchel	<p>Mae hon yn dirwedd arfordirol gymharol wastad ar raddfa ganolig sy'n cael ei dylanwadu gan wahanol ffurfiau o ddatblygiad modern yn cynnwys seilwaith cludiant, Maes Awyr Llanbedr, aneddiadau bychan a nifer cymharol uchel o barciau carafanau statig/cabanau gwyliau. Mae maint a natur ddiwydiannol yr adeiladau yn y maes awyr yn cael effaith negyddol arbennig ar yr olygfa; a hyn wedi'i gyfuno efo'r dylanwad wedi'i greu gan bobl oddi wrth ddatblygiadau eraill yn achosi sensitifrwydd is.</p> <p>Yn gwrthbwysu hyn, mae'r ACT gyfan tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri ac mae ganddi bwysigrwydd uchel o ran treftadaeth ddiwylliannol. Hefyd mae gan y rhannau gorllewinol lefel gymharol isel o ddatblygiad ac yn hynny maen nhw wedi'u diffinio yn CDLIE fel Arfordir heb ei Ddatblygu. Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan y nifer uchel o dderbynwyr sensitif, ynghyd â'r lefel uchel o allu gweld o un i'r llall efo tirweddau arfordirol eraill yn cynnwys AHNE Llŷn a hefyd calon y Parc Cenedlaethol yn y mewndir.</p>
----------------------	---

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

²³ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	1 datblygiad mast ffonau symudol
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol (heblaw am ar gyfer nifer cyfyngedig o fastiau ffonau symudol wedi'u cuddio a'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.)

PARCIAU CARAFANAU STATIG / CABANAU GWYLIAU AC ESTYNIADAU IDDYNT

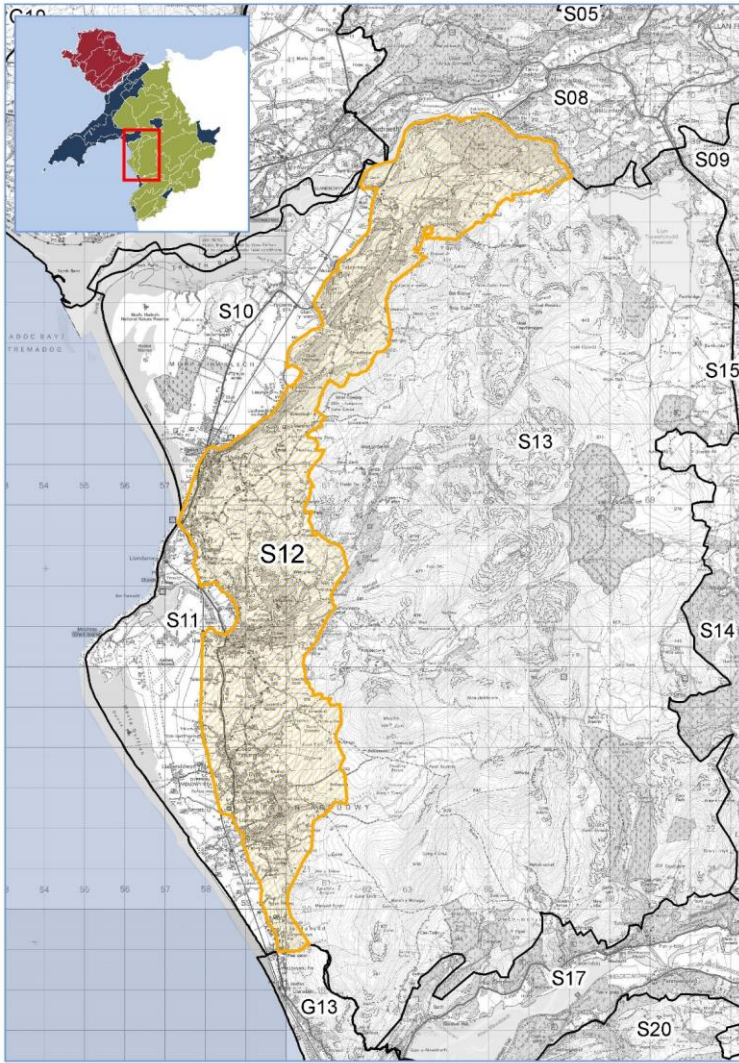
SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Canolig-Uchel	<p>Mae hon yn dirwedd arfordirol gymharol wastad ar raddfa ganolig sy'n cael ei dylanwadu gan wahanol ffurfiau o ddatblygiad modern yn cynnwys seilwaith cludiant, Maes Awyr Llanbedr, aneddiadau bychan a nifer cymharol uchel o barciau carafanau statig/cabanau gwyliau. Mae hynny'n gostwng y sensitifrwydd i ddatblygiadau pellach o barciau carafanau statig/cabanau gwyliau ac estyniadau iddynt. Mae maint a natur ddiwydiannol yr adeiladau yn y maes awyr yn cael effaith negyddol arbennig ar yr olygfa, ac felly hefyd y nifer gymharol uchel o garafanau statig yn yr ACT hon.</p> <p>Yn gwrthbwyso hyn, mae'r ACT gyfan tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri ac mae ganddi bwysigrwydd uchel o ran treftadaeth ddiwylliannol. Hefyd mae gan y rhannau gorllewinol lefel gymharol isel o ddatblygiad ac yn hynny maen nhw wedi'u diffinio yn CDLIE fel Arfordir heb ei Ddatblygu. Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan y nifer uchel o dderbynwyr sensitif, ynghyd â'r lefel uchel o allu gweld o un i'r llall efo tirweddau arfordirol eraill yn cynnwys AHNE Llŷn a hefyd calon y Parc Cenedlaethol yn y mewndir.</p>
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Er ei fod yn cael ei gydnabod bod Newid Tirwedd wedi digwydd lle mae datblygiadau niferus yn dylanwadu ar y dirwedd, yn enwedig ar yr arfordir deheuol; yr amcan uwchben popeth arall ydi Gwarchod y Dirwedd.
Gwaelodlin Datblygiad	<ul style="list-style-type: none"> - 4 o ddatblygiadau mawr iawn - 3 o ddatblygiadau mawr - 2 o ddatblygiadau canolig - 1 datblygiad bychan - 3 datblygiad bychan iawn
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau parciau carafanau statig/cabanau gwyliau pellach ar y sail bod y cynhwysedd wedi cael ei gyrraedd.

Canllawiau

Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau ac Estyniadau
Cadw prydferthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddau. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwthio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac oddi wrth AHNE Llŷn.	✓	✓	✓
Cadw nodweddion arbennig Ardal Tirwedd Arbennig Abermaw.	✓	✓	✓
Cynnal cefndir a'r golygfeydd allweddol tuag at ac oddi wrth Gastell Harlech, Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriau Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y môr a thuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig Arduwgy.	✓	✓	✓
Amddiffyn cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill fel Parciau a Gerddi Cofrestredig ac atyniadau lleol pwysig fel Mochras (Shell Island); a'r golygfeydd allweddol tuag at ac oddi wrth y nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o ddatblygiadau fertigol modern; dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddol y datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau poblogaidd, yn cynnwys Llwybr Arfordir Cymru, llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Lôn Las Cymru (rhif 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddu i asesu golygfeydd dilyniannol (yn cynnwys golygfeydd i ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli unrhyw ddatblygiad ar hyd yr arfordir a'i gefndir uniongyrchol, ac yn enwedig osgoi ardaloedd sydd wedi'u diffinio fel Arfordir heb ei Ddatblygu CDLIE.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau twristiaeth prysur fel yr A496 a Rheilffordd y Cambrian.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓

S12 Cefnwlad Arfordir Arduwgy

1:100,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr Swyddfa Ei Mawrhydi, © hawlfraint y Goron, Tnydded rhif 100023387

Lleoliad a Maint

Mae'r ACT hon yn union tua'r gorllewin o gadwyn mynyddoedd y Rhinogau ac yn estyn o geg Afon Dwryd yn y gogledd hyd at derfyn y Parc Cenedlaethol yn Abermaw yn y de.

Nodweddion Allweddol

- Tirwedd agored ar raddfa fawr
- Tirffurf yn rhedeg at i lawr yn ddramatig tuag at yr arfordir
- Diddordeb o ran Treftadaeth Ddiwylliannol

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffônau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Tirwedd	Graddfa	Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa fawr . VS8: <u>Bychan</u> (6%) / <u>Canolig</u> (10%) / <u>Mawr</u> (84%)	↓				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd	Ddim yn gymwys					
	Tirffurf	Mae'r tirffurf nodweddiadol yn dir tonnog efo cyfres o ddyffrynnoedd yn torri ar draws hynny. Mae'r tirffurf yn rhedeg at i lawr yn ddramatig tuag at yr arfordir yn y gorllewin. VS Dosbarthiad Lefel 2: <u>Dyffrynnoedd Iseldir</u> (6%) / <u>Iseldir Tonnog</u> (86%) VS4: <u>Tonnog</u> (87%) / <u>Bryniau</u> / <u>Dyffrynnoedd</u> (6%)	-			-	-

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gorchudd Tir	<p>Gorchudd tir o amaethyddiaeth pori yn bennaf, efo ardal fawr o iseldir agored isel tuag at yr arfordir. Planhigfeydd coed conwydd a rhai darnau o goetir lled-naturiol o bwysigrwydd cenedlaethol ar wasgar trwy'r cyfan.</p> <p>Mae nifer o gyrff dŵr bychan ar wasgar trwy'r cyfan o'r iseldir agored i'r gogledd-ddwyrain o'r ACT.</p> <p>VS Dosbarthiad Lefel 3: Mosaig Iseldir Tonnog ^(6%)/ <u>Iseldir Tonnog Agored</u> ^(81%)/ Dyffrynnoedd Iseldir Coediog ^(6%)</p> <p>VS5: <u>Cymysgedd</u> ^(97%)</p>	-			-	-
Dylanwadau wedi'u creu gan bobl	<p>Y patrwm anheddiad nodweddiadol ydi clystyrau o pentrefi bychan ar hyd yr A496 tuag at ran orllewinol yr ACT. Ar y tir uwch tua'r dwyrain o'r A496 mae'n nodweddiadol yn eiddo gwasgaredig.</p> <p>Mae llinellau uwchben 400 kV a 132 kV, tyrbinau gwynt a mastiau'n dod â rywffaint o ddatblygiadau fertigol modern i'r dirwedd. Mae hefyd nifer o barciau carafanau statig/cabanau gwyliau.</p> <p>Mae Castell Harlech yn nodwedd o bwysigrwydd hanesyddol ar ymyl gorllewinol yr ACT.</p> <p>VS6: <u>Clystyrau</u> ^(80%)/ Gwledig Gwasgaredig/Fferm ^(8%)/ Aneddiadau ^(9%)</p> <p>VS27: <u>Gweddol</u> ^(100%)</p>	-			-	-
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefnidroedd	<p>Mae'r tir sy'n rhedeg at i fyny yn rhan ddwyreiniol yr ACT wedi'i fframio gan nenlinell Eryri, sy'n ddylanwad uwchlaw popeth arall, yn enwedig cadwyn mynyddoedd y Rhinogau.</p> <p>Mae nenlinell eang tua'r gogledd o'r ACT, efo llinellau uwchben yn torri ar ei thraws.</p>	↑			↑	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Gweledol	Symudiad	Bydd traffig ffordd yn dod â symudiad achlysurol i'r dirwedd ar hyd yr A496, yn enwedig ym misoedd yr haf. VS18: <u>Achlysurol</u> (82%) / <u>Aml</u> (8%) / <u>Anaml</u> (13%)	↑				
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r golygfeydd nodweddiadol yn yr ACT hon yn rhai agored , efo tir uwch yn rhoi cysylltiad gweledol cryf rhwng y mynyddoedd a'r arfordir. Mae'r golygfeydd yn aml yn rhai eang efo brynau Penrhyn Llŷn i'w gweld tua'r gogledd. VS9: <u>Cyfyngedig</u> (6%) / <u>Wedi'i gau i mewn</u> (6%) / <u>Agored</u> (84%) Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y mannau a ganlyn: <ul style="list-style-type: none"> Eiddo niferus, yn nodweddiadol mewn clystyrau ar hyd yr A496. Castell Harlech Llwybrau pellter hir yn cynnwys Llwybr Arfordir Cymru a Llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Lôn Las Cymru (Llwybr 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) Ardaloedd Mynediad Agored Atyniadau a hawliau tramwy cyhoeddus lleol Rheilffordd y Cambrian Y rhwydwaith ffyrdd lleol, yn cynnwys yr A496, sy'n llwybr twristiaeth pwysig ar yr arfordir 	↑		↑	↑	
	Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol (tu mewn a thu	Mae'r rhain yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri Castell Harlech – Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriau Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd ATA Abermaw Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Arudwy Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor 	↑			↑	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<ul style="list-style-type: none"> Bryngaer Parciau a Gerddi Cofrestredig Ardal Harddwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) Arfordir Heb ei Ddatblygu Morfa Harlech a Morfa Dyffryn CDLIE (Polisi Datblygu 2) 					
Cyflwr	Ddim yn gymwys					
Aesthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi canolig . VS25: <u>Canolig</u> (90%) / <u>Cryf</u> (10%) VS46: <u>Uchel</u> (79%) / <u>Canolig</u> (21%) VS47: <u>Canolig</u> (84%) / <u>Uchel</u> (16%) VS48: <u>Uchel</u> (16%) / <u>Canolig</u> (84%)	-			-	-
	Pellenigrwydd / Llonyddwch I ffwrdd oddi wrth yr aneddiadau a choridor ffordd yr A496 mae cynnydd yn y teimlad o lonyddwch a bod yn bellennig . VS24: <u>Arall</u> (75%) / <u>Arall</u> ; <u>Tawel</u> ; <u>Cysgodol</u> ; <u>Pellennig</u> ; <u>Ysbrydol</u> (6%) / <u>Cysgodol</u> (6%) / <u>Arogl</u> (6%)	-			-	-

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwyrnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Gwerth o ran Tirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo'r dirwedd)</p> <p>Mae'r ACT gyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r nodweddion wedi'u dynodi'n genedlaethol yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Lôn Las Cymru (llwybr 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol).</p> <p>Rhannau bychan o Ardal o Brydferthwch Naturiol CDLIE.</p> <p>Mae Llwybr Arfordir Cymru'n rhedeg ar hyd rhannau bychan o'r ffin orllewinol ac yn croesi'r ACT tua'r gogledd.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Cymedrol efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>VS50: Uchel ^(16%) / <u>Canolig</u> ^(83%)</p> <p>VS49: Uchel ^(9%) / <u>Canolig</u> ^(90%)</p> <p>LH45: Uchel ^(21%) / <u>Canolig</u> ^(32%) / IseI ^(7%) / <u>Neilltuol</u> ^(40%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> ^(100%)</p> <p>GL31: Uchel ^(40%) / <u>Neilltuol</u> ^(58%)</p> <p>GL33: Uchel ^(40%) / <u>Neilltuol</u> ^(58%)</p>	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwylnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth Hanesyddol	<p>Mae'r ACT hon yn cynnwys Castell Harlech – Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriâu Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd.</p> <p>Mae'r ACT bron yn gyfan gwbl tu mewn i Dirwedd Hanesyddol Cofrestredig Ardudwy, heblaw am ran fechan yn y gogledd eithaf.</p> <p>Mae'r ardal hon hefyd yn cynnwys bryngaer.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Neilltuol.</p> <p>HL38: Uchel (9%) / Canolig (1.2%) / Neilltuol (23%) / <u>Heb ei asesu</u> (56%) /</p> <p>HL35: Uchel (40%) / <u>Neilltuol</u> (60%)</p> <p>HL40: Uchel (33%) / <u>Neilltuol</u> (63%)</p>	↑			↑	↑

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad²⁴ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Canolig-Uchel	<p>Mae hon yn dirwedd ar raddfa fawr, yn dir pori efo planhigfeydd conwydd yn gymysg yn hynny. Mae pentrefi sydd wedi'u clystyru ac wedi'u canolbwyntio ar hyd yr A496, ynghyd â Rheilffordd y Cambrian, yn dod â symudiad i ran orllewinol yr ACT hon. Yn y gogledd, mae strwythurau fertigol sy'n bodoli'n barod, fel llinellau uwchben, yn tarfu ar y nenlinellau ac yn lleihau sensitifrwydd ymhellach.</p>

²⁴ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

	Mae hyn yn cael ei wrthbwysu gan bresenoldeb Castell Harlech – Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriâu Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd, sy'n cyfrannu at werth neilltuol y dirwedd o ran treftadaeth ddiwylliannol ynghyd â nifer uchel o dderbynwyr sensitif a gweledd yn ôl a blaen o un lle i'r llall efo Ardaloedd Cadwraeth Tirwedd sensitif iawn. Yn ychwanegol, mae dynodiad yr ACT tu mewn i'r Parc Cenedlaethol yn atgyfnerthu'r sensitifrwydd ymhellach.
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 1 datblygiad bychan - 1 datblygiad domestig
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (heblaw am nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa ddomestig i ficro y dylent ymwneud yn dda efo aneddiadau/adeiladau sy'n bodoli'n barod ac sydd tu allan i Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE ac Arfordir heb ei Ddatblygu CDLIE .)

MASTIAU FFOAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Canolig-Uchel	Mae hon yn dirwedd ar raddfa fawr, yn dir pori efo planhigfeydd conwydd yn gymysg yn hynny. Mae pentrefi sydd wedi'u clystyru ac wedi'u canolbwyntio ar hyd yr A496; a'r rheiny ynghyd â Rheilffordd y Cambrian, sy'n cynrychioli dylanwadau wedi'u creu gan bobl tua'r gorllewin o'r ACT. Yn y gogledd, mae strwythurau fertigol sy'n bodoli'n barod, fel llinellau uwchben , yn tarfu ar y nenlinellau ac yn lleihau sensitifrwydd ymhellach. Mae hyn yn cael ei wrthbwysu gan bresenoldeb Castell Harlech – Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriâu Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd, sy'n cyfrannu at werth neilltuol y dirwedd o ran treftadaeth ddiwylliannol ynghyd â nifer uchel o dderbynwyr sensitif a gweledd yn ôl a blaen o un lle i'r llall efo Ardaloedd Cadwraeth Tirwedd sensitif iawn. Yn ychwanegol, mae dynodiad yr ACT tu mewn i'r Parc Cenedlaethol yn atgyfnerthu'r sensitifrwydd ymhellach.
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 10 datblygiad mastiau ffonau symudol - 2 ddatblygiad mastiau ffonau symudol wedi'u cuddio
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysedd pellach ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol (heblaw am ar gyfer nifer cyfyngedig o fastiau ffonau symudol wedi'u cuddio a'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.)

PARCIAU CARAFANAU STATIG / CABANAU GWYLIU AC ESTYNIADAU IDDYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Canolig-Uchel	Mae hon yn dirwedd ar raddfa fawr, yn dir pori efo planhigfeydd conwydd yn gymysg yn hynny. Mae pentrefi sydd wedi'u clystyru a pharciau carafanau statig/cabanau gwyliau'n bodoli'n barod wedi'u canolbwyntio ar hyd yr A496 a rhwydweithiau ffyrdd lleol; a'r rheiny ynghyd â Rheilffordd y Cambrian a llinellau uwchben yn cynrychioli dylanwadau wedi'u creu gan bobl tua'r gorllewin a'r gogledd o'r ACT ac yn lleihau sensitifrwydd yn lleol i ddatblygiadau parciau carafanau statig/cabanau gwyliau ac estyniadau iddynt. Mae hyn yn cael ei wrthbwysu gan bresenoldeb Castell Harlech – Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriâu Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd, sy'n cyfrannu at werth neilltuol y dirwedd o ran treftadaeth ddiwylliannol, ynghyd â nifer uchel o dderbynwyr sensitif a gweledd yn ôl a blaen o un lle i'r llall efo

	Ardaloedd Cadwraeth Tirwedd sensitif iawn. Mae dynodiad yr ACT tu mewn i'r Parc Cenedlaethol yn atgyfnerthu'r sensitifrwydd ymhellach, ac felly hefyd bresenoldeb rywfaint o goetir lled-naturiol a rhai rhannau golygfaol iawn o'r ACT hon, sydd wedi'u diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Brydferthwch Naturiol.
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 1 datblygiad o faint canolig - 3 datblygiad bychan - 4 datblygiad bychan iawn
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol does dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau parciau carafanau statig/cabanau gwyliau, yn enwedig yn yr Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE. Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, gallai fod cynhwysedd ar gyfer nifer cyfyngedig o ddatblygiadau sydd wedi'u lleoli'n sensitif, eu dylunio'n dda ac ar raddfa fechan iawn.

Canllawiau

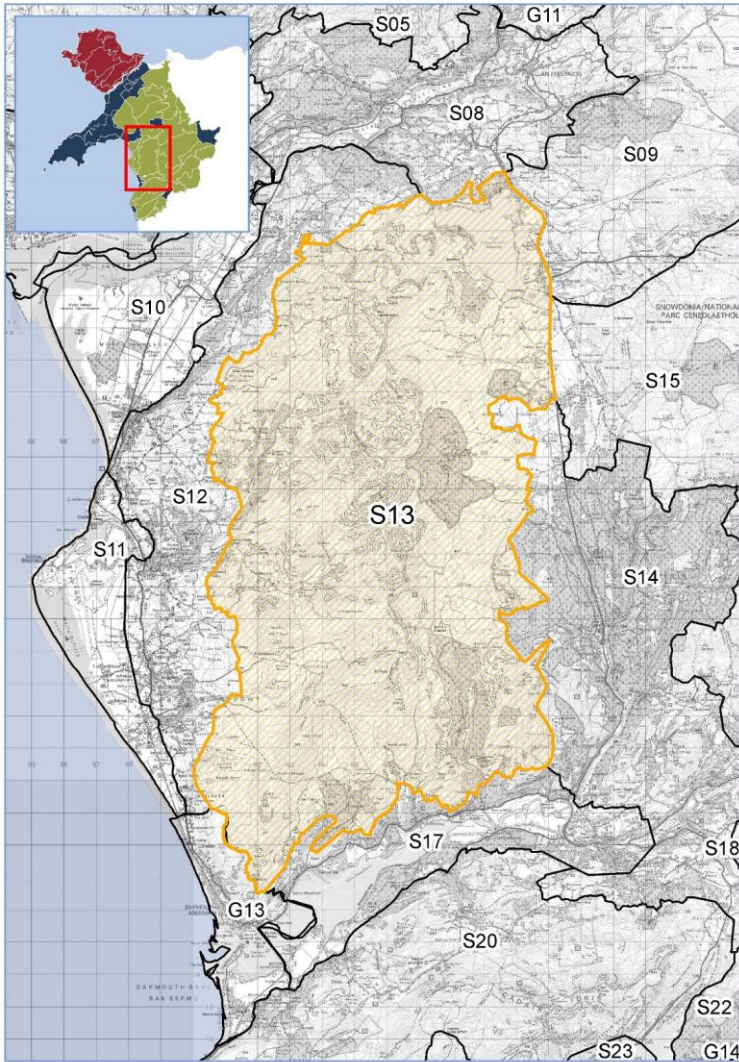
Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau ac Estyniadau
Cadw prydfferthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddau. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwithio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad barchu a chadw cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol ac Arfordir heb ei Ddatblygu, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.	✓	✓	✓
Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac oddi wrth AHNE Llŷn.	✓	✓	✓
Cadw nodweddion arbennig Ardal Tirwedd Arbennig Abermaw.	✓	✓	✓
Cynnal cefndir a'r golygfeydd allweddol tuag at ac oddi wrth Gastell Harlech - Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriau Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y môr a'r Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirweddau Cofrestredig Hanesyddol Arduwya a Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor.	✓	✓	✓
Amddiffyn cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol at i mewn ac at allan o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓

Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o ddatblygiadau fertigol modern; dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddol y datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau poblogaidd yn cynnwys Llwybr Arfordir Cymru, llwybr beicio cenedlaethol Lôn Las Cymru Sustrans (rhif 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddu i asesu golygfeydd dilyniannol (yn cynnwys golygfeydd i ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli unrhyw ddatblygiad ar hyd yr arfordir a'i gefndir uniongyrchol, ac yn enwedig osgoi mannau sydd wedi'u diffinio fel Arfordir heb ei Ddatblygu CDLIE.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau twristiaeth prysur fel yr A496 a Rheilffordd y Cambrian.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓
Cynnal y golygfeydd o un i'r llall rhwng nodweddion treftadaeth ddiwylliannol ar bennau bryniau.	✓	✓	

S13 Y Rhinogau

1:125,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr Swyddfa Ei Mawrhydi, © hawffrânt y Goron, Trwydded rhif 100023387

Lleoliad a Maint

Mae'r ACT hon wedi'i chanolbwyntio ar gadwyn mynyddoedd garw y Rhinogau, yn estyn o'r llethrau uwchben aberoedd Dwyrdd a Glaslyn yn y gogledd i lawr at aber Mawddach yn y de.

Nodweddion Allweddol

- Tirwedd ucheldir ddigysgod ar raddfa fawr
- Mynyddoedd a dyffrynnoedd garw
- Dylanwad (yn y gogledd-ddwyrain) oddi wrth gronfa Llyn Trawsfynydd a'r gyn-orsaf bŵer niwclear

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwylliau	
Tirwedd	Graddfa	Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa fawr. VS8: Canolig (8%) / Mawr (89%)	↓				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd	Ddim yn gymwys					
	Tirffurf	Cadwyn o fynyddoedd garw sy'n cynnwys bryniau uchel a dyffrynnoedd. VS Dosbarthiad Lefel 2: <u>Ucheldir/ Llwyfandir Digysgod</u> (76%) / <u>Dyffrynnoedd Ucheldir</u> (7%) / <u>Dŵr Mewndirol</u> (Yn cynnwys Ymylon Cysylltiedig) (6%) / <u>Dyffrynnoedd Iseldir</u> (5%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Aseiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwyrnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	VS4: <u>Bryniau Uchel/Mynyddoedd</u> (80%) / <u>Tonnog</u> (1.6%) / <u>Bryniau/ Dyffrynnoedd</u> (5%)					
Gorchudd Tir	<p>Y gorchudd tir nodweddiadol ydi copaon mynyddoedd agored garw a rhostir ucheldir efo ucheldir llwm a chreigiog yn gymysg yn hynny a llynnoedd rhewlifol yn aml. Mae nifer o blanhigfeydd coed conwydd a choetir cymysg yn bresennol ar ochrau rhai dyffrynnoedd.</p> <p>VS Dosbarthiad Lefel3: <u>Ucheldir Llwm/Creigiog</u> (1.4%) / <u>Llyn</u> (6%) / <u>Dyffrynnoedd Ucheldir Agored</u> (7%) / <u>Rhostir Ucheldir</u> (62%)</p> <p>VS5: <u>Tir Agored</u> (76%) / <u>Patrwm Caeau/ Mosaig</u> (12%) / <u>Coetir</u> (60%) / <u>Cymysgedd</u> (6%)</p>	↑			↑	↑
Dylanwadau wedi'u creu gan bobl	<p>Mae llawer o'r dirwedd hon heb gael ei anheddu a dylanwadau pobl wedi'u cyfyngu i'r rhwydwaith tenau o ffyrdd sy'n rhedeg yn ôl a blaen ar ymylon y galon fynyddig.</p> <p>Mae cronfa Llyn Trawsfynydd a'r gyn-orsaf bŵer niwclear yn nodwedd amlwg o'r dirwedd wedi'i chreu gan bobl yng ngogledd pellaf yr ACT. Mae llinellau uwchben yn gysylltiedig efo'r orsaf bŵer yn dod â strwythurau fertigol modern pellach i ran ogleddol yr ACT.</p> <p>VS6: <u>Pentref</u> (6%) / <u>Clystrau</u> (12%) / <u>Dim aneddiadau</u> (80%)</p> <p>VS27: <u>Da</u> (1.4%) / <u>Gweddol</u> (86%)</p>	↑			↑	↑
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefndiroedd	Mae'r nenlinellau wedi'u ffurfio gan y mynyddoedd creigiog a'r topograffi garw yn nodedig ac amlwg iawn . Mae gorsaf bŵer niwclear Trawsfynydd yn	↑			↑	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	nodwedd amlwg wedi'i chreu gan bobl yn lleol yn y gogledd.					
Gweledol	Symudiad Mae'r symudiad achlysurol wedi'i ganolbwyntio ar hyd y rhwydwaith tenau o ffyrdd tra bod cymeriad o lonyddwch yn perthyn i'r rhan fwyaf o'r tir uwch yn y gadwyn o fynyddoedd. VS18: Cyson (6%) / Achlysurol (82%) / Anaml (13%)	↑				
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd) Mae'r golygfeydd nodweddiadol yn yr ACT hon yn agored a digysgod, a'r manau uwch yn rhoi golygfeydd panoramig hir sydd heb gael eu difetha, tua'r dwyrain at yr arfordir a'r gogledd i galon y Parc Cenedlaethol . Mae cronfa Llyn Trawsfynydd a'r gyn-orsaf bŵer niwclear yn nodwedd amlwg wedi'i chreu gan bobl yn y gogledd. Wedi'i gau i mewn (5%) / Agored (16%) / Digysgod (76%) Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y manau a ganlyn: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ychydig o eiddo mewn clystyrau ▪ Llwybrau pellter hir yn cynnwys Llwybr Arfordir Cymru a llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans Bangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a Lôn Las Cymru (llwybr 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) ▪ Ardaloedd Mynediad Agored ▪ Atyniadau a hawliau tramwy cyhoeddus lleol ▪ Llwybrau twristiaeth yr A470 a'r A4212 ▪ Y rhwydwaith ffyrdd lleol 	↑		↑	↑	
	Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a	Mae'r rhain yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ ATA Abermaw ▪ Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Ardudwy ▪ Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Mawddach 	↑		↑	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Threftadaeth Ddiwylliannol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<ul style="list-style-type: none"> Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Dyffryn Dolgellau Bryngaerau Parciau a Gerddi Cofrestredig Ardal Harddwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) Arfordir Heb ei Ddatblygu Morfa Harlech a Morfa Dyffryn CDLIE (Polisi Datblygu 2) 					
Cyflwr	Ddim yn gymwys					
Aesthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa Mae llawer o'r dirwedd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol. Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel . VS25: <u>Cryf</u> (80%) / <u>Canolig</u> (20%) VS46: <u>Uchel</u> (79%) / <u>Neilltuol</u> (1,4%) VS47: <u>Uchel</u> (82%) / <u>Canolig</u> (12%) / <u>IseI</u> (6%) VS48: <u>Uchel</u> (68%) / <u>Canolig</u> (1,8%) / <u>Neilltuol</u> (1,4%)	↑			↑	↑
	Pellenigrwydd / Llonyddwch Mae teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch yn yr ardal hon, yn gysylltiedig efo'i bod yn ddiarffordd. Mae'r gyn-orsaf bŵer niwclear yn Nhrawsfynydd yn lleol yn tynnu oddi wrth y pellenigrwydd hwn yn y gogledd. VS24: <u>Tawel</u> (6%) / <u>Gwylt</u> (1,4%) / <u>Cysgodol</u> (6%) / <u>Digysgod</u> (62%) / <u>Arall</u> (1,2%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Mae'r ACT gyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae nodweddion wedi'u dynodi'n genedlaethol yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans Bangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a Lôn Las Cymru (llwybr 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol).</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel-Neilltuol.</p> <p>VS50: <u>Uchel</u> (64%) / Canolig (22%) / Neilltuol (14%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (64%) / Canolig (18%) / Neilltuol (14%)</p> <p>LH45: Uchel (13%) / Canolig (27%) / Isel (7%) / <u>Neilltuol</u> (53%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> (100%)</p> <p>GL31: Uchel (13%) / <u>Neilltuol</u> (86%)</p> <p>GL33: Uchel (13%) / <u>Neilltuol</u> (87%)</p>	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth Hanesyddol	<p>Mae hanner gorllewinol yr ACT hon tu mewn i Dirwedd Hanesyddol Cofrestredig Arudwy.</p> <p>Mae rhannau gogleddol o'r ACT hon tu mewn i Dirwedd Hanesyddol Cofrestredig Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor.</p> <p>Mae'r ardal hon hefyd yn cynnwys bryngaerau.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel-Neilltuol.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (36%) / <u>Neilltuol</u> (38%) / Heb ei asesu (26%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (13%) / <u>Canolig</u> (22%) / <u>Neilltuol</u> (66%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (34%) / <u>Neilltuol</u> (66%)</p>	↑			↑	↑

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad²⁵ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel iawn	<p>Mae hon yn dirwedd ar raddfa fawr efo dylanwad lleol arni oddi wrth gronfa Llyn Trawsfynydd a'r gyn-orsaf bŵer niwclear, sy'n nodwedd amlwg wedi'i greu gan bobl yng ngogledd yr ACT. Mae llinellau uwchben yn gysylltiedig efo'r orsaf bŵer yn dod â strwythurau fertigol modern i ogledd yr ACT, a thrwy hynny'n gostwng y sensitifrwydd yn lleol.</p> <p>Fodd bynnag, beth sy'n llawer pwysicach na hynny ydi nodweddion naturiol y mwyafrif o'r dirwedd fynyddig olygfaol iawn hon, sy'n bellennig a garw, ac yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc</p>

²⁵ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

	<p>Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan y nenlinellau dramatig a'r gweleddd cryf o un i'r llall efo Ardaloedd Cymeriad Tirwedd cyfagos.</p>
--	---

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Dim datblygiadau ynni gwynt yn bodoli na chaniatâd ar eu cyfer.
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt.

MASTIAU FFONAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel iawn	<p>Mae hon yn dirwedd ar raddfa fawr efo dylanwad lleol arni oddi wrth gronfa Llyn Trawsfynydd a'r gyn-orsaf bŵer niwclear, sy'n nodwedd amlwg wedi'i greu gan bobl yng ngogledd yr ACT. Mae linellau uwchben yn gysylltiedig efo'r orsaf bŵer yn dod â strwythurau fertigol modern i ogledd yr ACT, a thrwy hynny'n gostwng y sensitifrwydd yn lleol.</p> <p>Fodd bynnag, beth sy'n llawer pwysicach na hynny ydi nodweddion naturiol y mwyafrif o'r dirwedd fynyddig olygfaol iawn hon, sy'n bellennig a garw, ac yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan y nenlinellau dramatig a'r gweleddd cryf o un i'r llall efo Ardaloedd Cymeriad Tirwedd cyfagos.</p>

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 4 datblygiad mastiau ffonau symudol - 1 datblygiad mast ffôn symudol wedi'i guddio
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, does dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol yn yr Ardaloedd o Harddwch Naturiol CDLIE (heblaw am ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol cyfyngedig wedi'u lleoli a'u dylunio'n dda). Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, ac yn enwedig tua'r terfynau deheuol a gogledd-ddwyreiniol lle mae'r patrwm anheddiad yn fwyaf dwys, gallai fod cynhwysedd cyfyngedig ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol wedi'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.

PARCIAU CARAFANAU STATIG / CABANAU GWYLIAU AC ESTYNIADAU IDDYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel iawn	<p>Mae hon yn dirwedd ar raddfa fawr efo dylanwad lleol arni oddi wrth gronfa Llyn Trawsfynydd a'r gyn-orsaf bŵer niwclear, sy'n nodwedd amlwg wedi'i greu gan bobl yng ngogledd yr ACT. Mae linellau uwchben yn gysylltiedig efo'r orsaf bŵer yn dod â strwythurau fertigol modern i ogledd yr ACT, a thrwy hynny'n gostwng y sensitifrwydd yn lleol.</p> <p>Fodd bynnag, beth sy'n llawer pwysicach na hynny ydi nodweddion naturiol y mwyafrif o'r dirwedd fynyddig olygfaol iawn hon, sy'n bellennig a garw, ac yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc</p>

	<p>Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan natur arbennig o ddigysgod topograffi amrywiol a dramatig yr ACT er y gallai'r planhigfeydd conwydd gynnig rywfaint o gyfleoedd i sgrinio a thrwy hynny ddangos bod y sensitifrwydd yn is yn lleol.</p>
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	1 datblygiad bychan iawn
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau parciau carafanau statig/cabanau gwyliau.

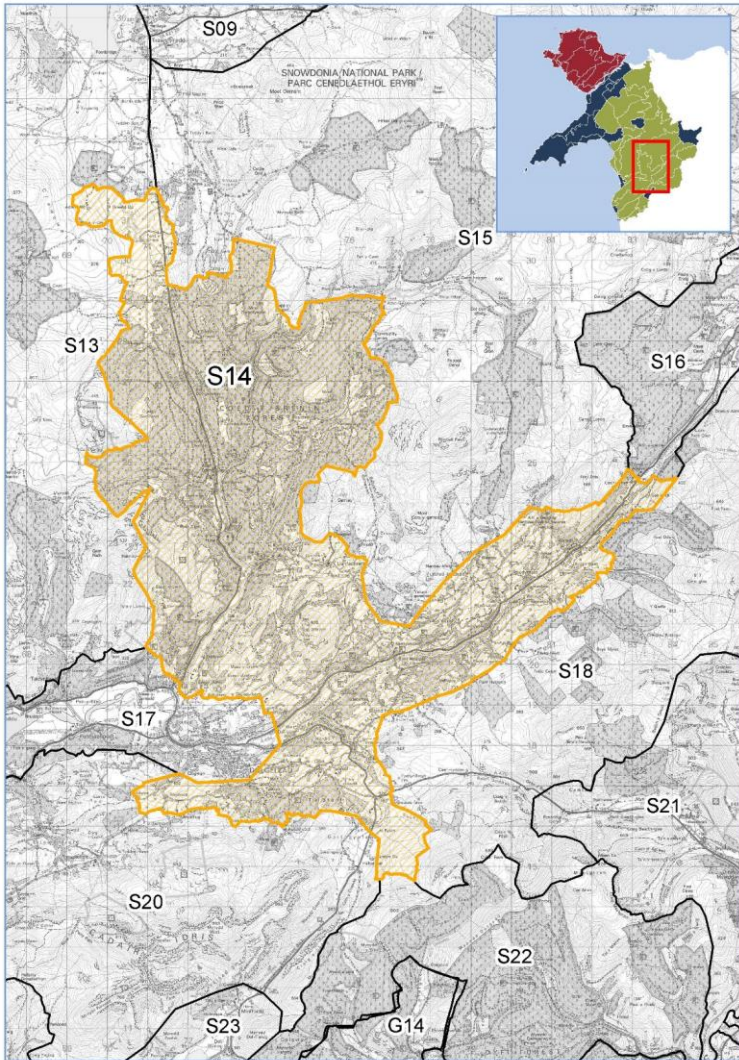
Canllawiau

Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynll Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau ac Estyniadau
Cadw prydferthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddau. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwithio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad barchu a chadw cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.			
Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac oddi wrth AHNE Llŷn.	✓	✓	✓
Cadw nodweddion arbennig Ardal Tirwedd Arbennig Abermaw.	✓	✓	✓
Cynnal cefndir a'r golygfeydd allweddol tuag at ac oddi wrth Gastell Harlech - Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriau Tref y Brenin Edward yng Ngwynedd	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirweddau Cofrestredig Hanesyddol Arduwy, Mawddach, Basn Trawsfynydd and Chwm Prysor a Dyffryn Dolgellau.	✓	✓	✓
Amddiffyn cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol at i mewn ac at allan o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o ddatblygiadau fertigol modern fel llinellau uwchben 400 kV. Dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	

Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddol y datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau poblogaidd yn cynnwys Llwybr Arfordir Cymru, Llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Bangor i Abergwaun (rhif 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol), Llwybr Lôn Las Cymru (rhif 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddu i asesu golygfeydd dilyniannol (yn cynnwys golygfeydd i ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau ar gefndir ardaloedd sydd wedi'u diffinio yn CDLIE fel Arfordir heb ei Ddatblygu.	✓	✓	✓
Cynnal y golygfeydd o un i'r llall rhwng nodweddion treftadaeth ddiwylliannol ar bennau bryniau.	✓	✓	

S14 Dyffrynnoedd Mawddach a'r Wnion

1:100,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr Swyddfa Ei Mawrhydi, © hawffrânt y Goron, Trwydded rhif 100023387

Lleoliad a Maint

Yr ACT hon ydi dyffrynnoedd Mawddach ac Eden, sy'n llifo o'r ucheldiroedd sydd tua'r gogledd o Ddolgellau ac yn estyn tua'r dwyrain ar hyd cwrs afon Wnion.

Nodweddion Allweddol

- Tirwedd ar raddfa ganolig, wedi'i chau i mewn
- Topograffi cymhleth wedi'i ddiffinio gan y tri prif ddyffryn, efo llethrau serth a blociau o ucheldir o'u cwmpas
- Planhigfeydd coed conwydd helaeth tua'r gogledd a bandiau aml o goetir llydanddail mewn rhannau eraill

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwylliau
Tirwedd	Graddfa Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa ganolig VS8: Canolig (41%) / Mawr (58%)	↓				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd Ddim yn gymwys					
	Tirffurf Topograffi cymhleth wedi'i ddiffinio gan y tri prif ddyffryn efo llethrau serth a blociau o ucheldir o'u cwmpas. VS Lefel Dosbarthiad2: Ucheldir/Llwyfandir Digysgod (8%) / <u>Bryniau, Llwyfandir Is a Llethrau Sgar</u> (43%) / Iseldir Tonnog (16%) / Dyffrynnoedd Iseldir (25%) / Dyffrynnoedd Ucheldir (7%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Fronau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	VS4: <u>Bryniau Uchel/Mynyddoedd</u> (52%) / <u>Tonnog</u> (24%) / <u>Bryniau/Dyffrynnoedd</u> (25%)					
Gorchudd Tir	<p>Cymysgedd o orchudd tir, sy'n bennaf yn ochrau dyffrynnoedd wedi'u gorchuddio'n dda gan goed, dyffryn iseldir efo coetir yn lleol, a thir gwlyb yn gysylltiedig efo Afonydd Eden ac Wnion.</p> <p>Ar ochrau uwch dyffrynnoedd ac mewn ardaloedd ucheldir, mae'r coetiroedd yn gymysgedd o blanhigfeydd conwydd masnachol mwy helaeth a bandiau o goetir llydanddail sy'n tueddu i fod yn fwy cyffredin ar rannau is ochrau'r dyffrynnoedd ac ar lawr dyffryn.</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: <u>Mosaig Dyffrynnoedd Iseldir</u> (12%) / <u>Dyffrynnoedd Ucheldir Agored</u> (7%) / <u>Mosaig Iseldir Tonnog</u> (16%) / <u>Rhostir Ucheldir</u> (8%) / <u>Llethrau Coediog a Llethrau Sgarp</u> (43%) / <u>Dyffrynnoedd Iseldir Coediog</u> (13%)</p> <p>VS5: <u>Tir Agored</u> (8%) / <u>Patrwm Caeau</u> / <u>Mosaig</u> (36%) / <u>Coetir</u> (45%) / <u>Cymysgedd</u> (11%)</p>	-			-	-
Dylanwadau wedi'u creu gan bobl	<p>Mae'r dylanwadau wedi'u creu gan bobl yn aneddiadau wedi'u clystyru ar hyd lawr y dyffryn, wedi'u cysylltu gan ffyrdd yr A470 a'r A494, sy'n llwybrau prysur, yn enwedig ym misoedd yr haf.</p> <p>Mae canolfan beicio mynydd Coed y Brenin yn gyrchfan boblogaidd i dwristiaid ac yn cynnwys canolfan ymwelwyr a maes parcio; mae hefyd nifer o barciau carafanau statig/cabanau gwyliau tu mewn i'r ACT hon.</p>	-			-	-

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	<p>Mae nifer o fastiau ffonau symudol wedi'u gwasgaru ym mhob rhan o'r ACT ar hyd y brif rwydwaith ffyrdd ac yn dod â datblygiadau fertigol yn lleol i'r ardal.</p> <p>Mae coedwigaeth fasnachol ar rai o'r llethrau uwch yn dod â dylanwad wedi'i greu gan bobl i bob rhan o'r ACT, ond yn enwedig yn rhan ogleddol yr ACT.</p> <p>VS6: Clystyrau (29%) / Cymysgedd (16%) / <u>Dim Aneddiadau</u> (52%)</p> <p>VS27: <u>Gweddol</u> (100%)</p>					
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefnidroedd	Mae topograffi amrywiol yr ACT hon yn rhoi rywffaint o nenlinell sy'n ddylanwad uwchlaw popeth arall . Fodd bynnag, mae'r gorchudd tir o glytiau o goetir yn byrhau llawer o'r golygfeydd o'r nenlinellau.	↑			↑	
Symudiad	Bydd traffig ffordd yn dod â symudiad aml ar adegau ar hyd ffyrdd yr A470 a'r A494, yn enwedig yn ystod misoedd yr haf gan fod rhain yn ffyrdd twristiaeth prysur tuag at yr arfordir.	-				
	VS18: <u>Achlysurol</u> (50%) / <u>Aml</u> (25%) / <u>Anaml</u> (25%)					
Gweledd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<p>Golygfeydd wedi'u cyfyngu gan goetir mewn mannau, efo rhai golygfeydd agored, pellter hir o dir uwch o gwmpas y dyffrynnoedd.</p> <p>VS9: Wedi'i gau i mewn (13%) / <u>Agored</u> (38%) / Digysgod (6%) / <u>Cyfyngedig</u> (43%)</p> <p>Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y mannau ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Eiddo Llwybrau pellter hir yn cynnwys llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans Bangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a Lôn Las Cymru (llwybr 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) 	-			-	-

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Fronau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	<ul style="list-style-type: none"> Ardaloedd Mynediad Agored Atyniadau a hawliau tramwy cyhoeddus lleol Llwybrau twristiaeth yr A487, A470 a'r A494 Y rhwydwaith ffyrdd lleol 					
Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<p>Mae'r rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Dyffryn Dolgellau Bryngaerau Parciau a Gerddi Cofrestredig Ardal Harddwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑			↑	
Cyflwr	Ddim yn gymwys					
Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa	<p>Rhannau bychan wedi'u diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Canolig-Uchel.</p> <p>VS25: <u>Cryf</u> (51%) / <u>Gwan</u> (16%) / <u>Canolig</u> (33%)</p> <p>VS46: <u>Uchel</u> (28%) / <u>Canolig</u> (29%) / <u>Isel</u> (43%)</p> <p>VS47: <u>Uchel</u> (54%) / <u>Canolig</u> (46%)</p> <p>VS48: <u>Uchel</u> (52%) / <u>Canolig</u> (48%)</p>	-			-	-
Pellenigrwydd / Llonyddwch	<p>I ffwrdd oddi wrth y rhwydwaith ffyrdd mae'r ACT hon yn cael ei gweld fel ardal gymharol dawel.</p> <p>VS24: <u>Cvsgodol</u> (56%) / <u>Digysgod</u> (6%) / <u>Arall</u> (36%)</p>	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Fronau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Mae'r ACT gyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r nodweddion wedi'u dynodi'n genedlaethol yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Bangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a Lôn Las Cymru (llwybr 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol).</p> <p>Rhannau bychan wedi'u diffinio yn CDLIE fel Ardal o Brydferthwch Naturiol.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Cymedrol efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>VS50: Uchel (11%) / <u>Canolig</u> (89%)</p> <p>VS49: Uchel (7%) / <u>Canolig</u> (50%) / <u>Ise</u>l (43%)</p> <p>LH45: Uchel (23%) / <u>Canolig</u> (60%) / <u>Ise</u>l (9%) / <u>Neilltuol</u> (7%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> (95%)</p> <p>GL31: Uchel (12%) / <u>Neilltuol</u> (86%)</p> <p>GL33: Uchel (12%) / <u>Neilltuol</u> (86%)</p>	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Fronau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth Hanesyddol	<p>Mae rhan fawr o'r ACT hon yn Nhirwedd Hanesyddol Cofrestredig Dyffryn Dolgellau.</p> <p>Mae rhan fechan o'r ACT yn Nhirwedd Hanesyddol Cofrestredig Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor.</p> <p>Mae'r ACT hefyd yn cynnwys Gerddi a Pharciau Cofrestredig.</p> <p>Mae'r ardal hon hefyd yn cynnwys bryngaerau.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (89%) / Heb ei asesu (9%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (59%) / Neilltuol (41%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (44%) / Neilltuol (56%)</p>	↑			↑	↑

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad²⁶ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Canolig- Uchel	<p>Mae hon yn dirwedd ar raddfa fawr o ddyffrynnoedd, a'i nodweddion ydi ochrau dyffrynnoedd efo gorchudd da o goed a phlanhigfeydd conwydd mawr yn digwydd yn aml. Mae'r golygfeydd yn aml yn rhai lleol, wedi'u cyfyngu gan goetir, yn enwedig yn rhan ddeheuol yr ACT, a thrwy hynny'n lleihau sensitifrwydd.</p> <p>I ffwrdd oddi wrth y rhannau prysurach ar lawr dyffryn a'r prif ffyrdd, er gwaethaf y goedwigaeth fasnachol helaeth mae gan y dirwedd deimlad o fod yn bellennig</p>

²⁶ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

	<p>ac o lonyddwch, sy'n rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri.</p> <p>Mae sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan y gwerth o ran treftadaeth ddiwylliannol a natur olygfaol iawn rhai rhannau o'r ACT hon, sy'n cael eu diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Brydferthwch Naturiol.</p>
--	--

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Dim datblygiadau ynni gwynt yn bodoli na chaniatâd ar eu cyfer.
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (heblaw am nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa ddomestig i ficro y dylent ymwneud yn dda efo aneddiadau/adeiladau sy'n bodoli'n barod ac sydd tu allan i Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE.)

MASTIAU FFOAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Canolig-Uchel	<p>Mae hon yn dirwedd ar raddfa fawr o ddyffrynnoedd, a'i nodweddion ydi ochrau dyffrynnoedd efo gorchudd da o goed a phlanhigfeydd conwydd mawr yn digwydd yn aml. Mae'r golygfeydd yn aml yn rhai lleol, wedi'u cyfyngu gan goetir, yn enwedig yn rhan ddeheuol yr ACT; mae hynny, ynghyd â phresenoldeb nifer o fastiau ffonau symudol sy'n bodoli'n barod, yn lleihau sensitifrwydd.</p> <p>I ffwrdd oddi wrth y rhannau prysurach ar lawr dyffryn a'r prif ffyrdd, er gwaethaf y goedwigaeth fasnachol helaeth mae gan y dirwedd deimlad o fod yn bellennig ac o lonyddwch, sy'n rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan y gwerth o ran treftadaeth ddiwylliannol a natur olygfaol iawn rhai rhannau o'r ACT hon, sy'n cael eu diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Brydferthwch Naturiol.</p>

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	14 o ddatblygiadau mastiau ffonau symudol
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol, yn enwedig tu mewn i Ardaloedd o Harddwch Naturiol CDLIE. Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, gallai fod cynhwysedd cyfyngedig ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol wedi'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.

PARCIAU CARAFANAU STATIG / CABANAU GWYLIU AC ESTYNIADAU IDDYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Canolig-Uchel	<p>Mae hon yn dirwedd ar raddfa fawr o ddyffrynnoedd, a'i nodweddion ydi ochrau dyffrynnoedd efo gorchudd da o goed a phlanhigfeydd conwydd mawr yn digwydd yn aml, sy'n cynnig cyfleoedd sgrinio posibl ar gyfer datblygiadau parciau carafanau statig/cabanau gwyliau. Mae'r golygfeydd yn aml yn rhai lleol, wedi'u cyfyngu gan goetir, yn enwedig yn rhan ddeheuol yr ACT; mae hynny, ynghyd â phresenoldeb nifer o ddatblygiadau parciau carafanau statig/cabanau gwyliau sy'n bodoli'n barod, yn lleihau'r sensitifrwydd i ddatblygiadau parciau carafanau statig/cabanau gwyliau pellach ac estyniadau iddynt.</p> <p>I ffwrdd oddi wrth y rhannau prysurach ar lawr dyffryn a'r prif ffyrdd ac er gwaethaf y goedwigaeth fasnachol helaeth mae gan y dirwedd deimlad o fod yn bellennig ac o lonyddwch, sy'n rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain</p>

	at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae sensitifrwydd yn cael ei gynyddu gan y gwerth o ran treftadaeth ddiwylliannol a natur olygfaol iawn rhai rhannau o'r ACT hon, sy'n cael eu diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Brydferthwch Naturiol.
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	- 5 datblygiad o faint canolig - 2 ddatblygiad bychan
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol does dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau parciau carafanau statig/cabanau gwyliau, yn enwedig yn yr Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE. Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, gallai fod cynhwysedd ar gyfer nifer cyfyngedig o ddatblygiadau sydd wedi'u lleoli'n sensitif, eu dylunio'n dda ac ar raddfa fechan i fechan iawn.

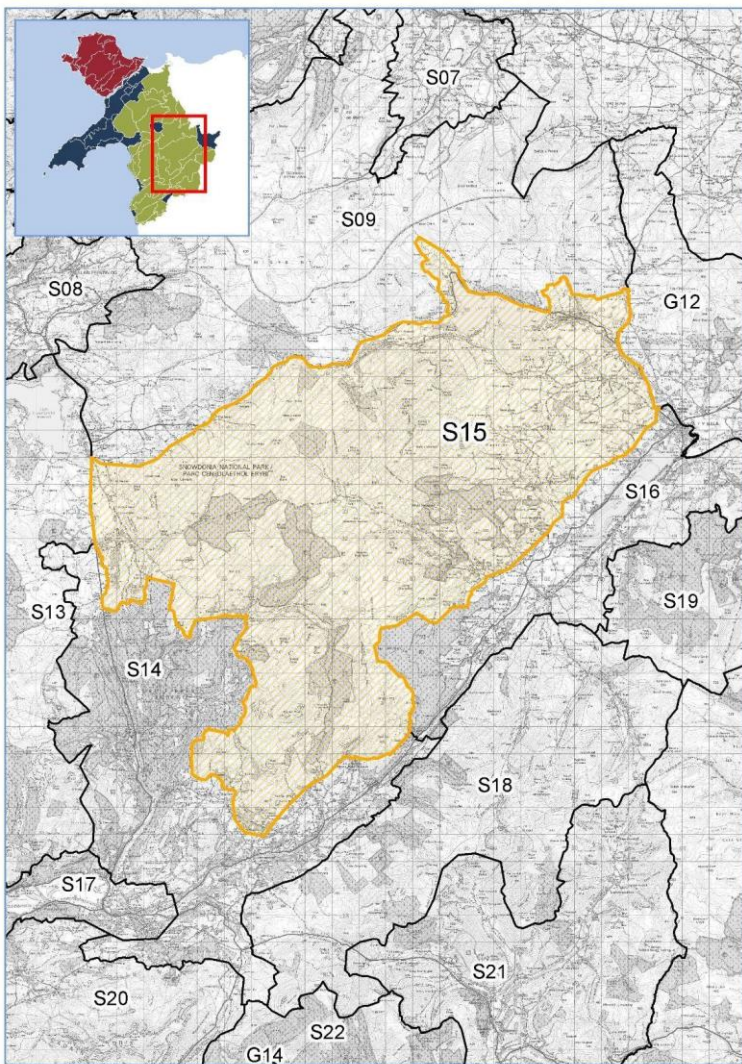
Canllawiau

Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau ac Estyniadau
Cadw prydfferthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddau. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwithio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad barchu a chadw cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirweddau Cofrestredig Hanesyddol Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor a Dyffryn Dolgellau.	✓	✓	✓
Amddiffyn cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol at i mewn ac at allan o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o ddatblygiadau fertigol modern; dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	

Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddol y datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau poblogaidd fel llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans Bangor i Abergwaun (rhif 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a llwybr Lôn Las Cymru (rhif 8 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddu i asesu golygfeydd dilyniannol (yn cynnwys golygfeydd i ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓
Cynnal y golygfeydd o un i'r llall rhwng nodweddion treftadaeth ddiwylliannol ar bennau bryniau.	✓	✓	

S15 Yr Arenig

1:150,000

Allgynhychwyd o'r map Arolwg Ordnans gyda chaniatad yr Arolwg Ordnans ar ran Swyddfa Ei Mawrhydi rhyd trwydded hawlfraint y goron © 100023387

Lleoliad a Graddau

Mae'r ACT yn canolbwyntio ar yr Arenig Fawr gyda dyffryn Tryweryn tua'r dwyrain (ar ffin y Parc Cenedlaethol) a Choed y Brenin tua'r gorllewin. Tua'r gogledd mae Ucheldiroedd y Mignient tra fo Dyffryn Dyfrdwy Uchaf wedi ei leoli tua'r de.

Nodweddion Allweddol

- Tirwedd agored, ar raddfa fawr
- Bryniau ucheldirol uchel gyda dyffrynnoedd nodedig a llynnoedd rhewlifol bach
- Pellennig ac ansefydlog

Gwerthusiad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos y gwerthusiad hwn o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) yn erbyn y Meini Prawf Sensitifrwydd sydd wedi cael eu penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math gwahanol o ddatblygu.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Meini prawf / math o ddatblygiad Ddim yn berthnasol
----------------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

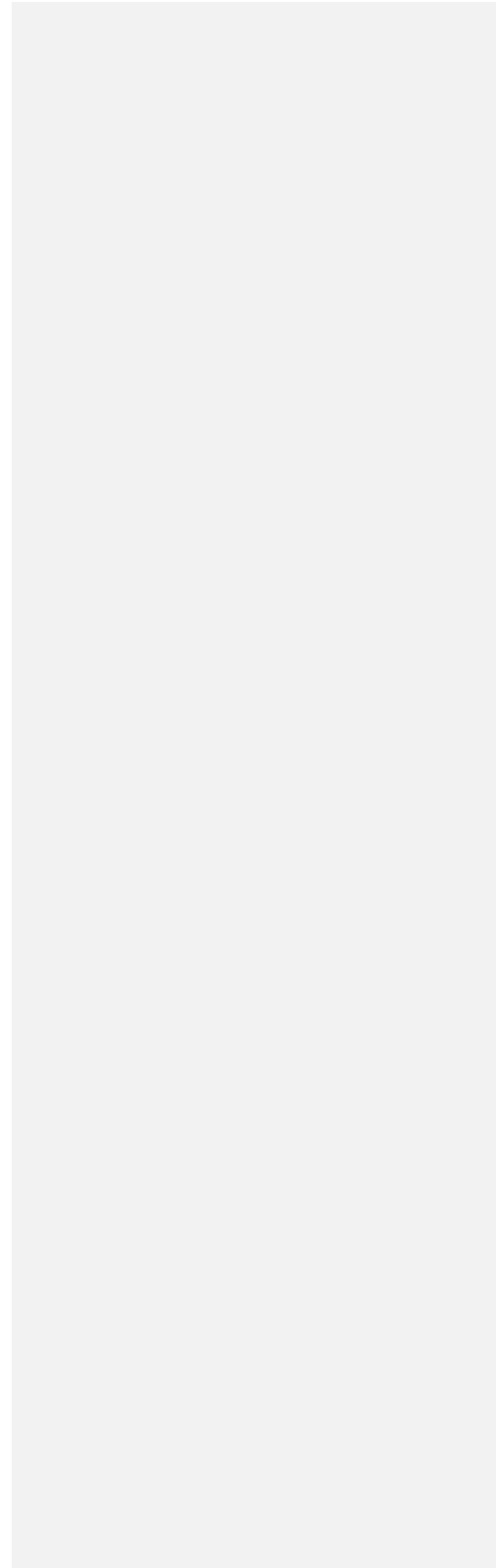
Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i bob Math o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni PV Heulol ar Raddfa Cae	Linell Uwchben 400 KV	Mastiau Symudol	Meysydd Carafanau Statig / Cabanau	
Tirwedd	Graddfa	Tirwedd graddfa fawr yn nodweddiadol. VS8: Canolig ^(27%) / <u>Mawr</u> ^(73%)	↓				
	Patrwm, Graddfa ac Amgaead Cae	Ddim yn berthnasol					
	Tirffurf	Bryniau ucheldirol uchel gydag ardaloedd o lwyfandir ucheldirol a dyffrynnoedd a chymoedd nodedig yn lleol ar siâp U-siâp a rhai llynnoedd rhewlifol bychain. VS Lefel Dosbarthiad 2: <u>Ucheldir Agored / Llwyfandir</u> ^(67%) / Bryniau, Llwyfandir Is & Llethrau Sgarp ^(20%) / Dyffrynnoedd Ucheldirol ^(5%) VS4: <u>Bryniau Uchel / Mynyddoedd</u> ^(67%) / Treigl / Tonnog ^(24%) / Bryniau / Dyffrynnoedd ^(8%)	-		-	-	

Gorchudd tir	<p>Mae'r gorchudd tir yn bennaf yn weundir ucheldirol heb goed ac yn gymysg â gwlypdiroedd a dyfroedd gyda Chronfa ddŵr fawr Llyn Celyn wedi ei leoli tua'r gogledd-ddwyrain. Mae gwregysau bach o blanhigfeydd conifer masnachol wedi eu lleoli yn yr ucheldiroedd canolog ac ar hyd rhai o ochrau'r dyffryn tra bo llethrau isaf y dyffrynnoedd yn cynnwys brithwaith o dir ffermio bugeiliol gyda digon o goed.</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: Mosaig bryniog & llethrau sgarp (20%) / Dyffrynnoedd Ucheldirol Agored (5%) / Rhostir Ucheldirol (67%) VS5: Tir Agored (68%) / Patrwm Cae / Mosaig (28%)</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: Mosaig bryniog & llethrau sgarp (20%) / Dyffrynnoedd Ucheldirol Agored (5%) / Rhostir Ucheldirol (67%) VS5: Tir Agored (68%) / Patrwm Cae / Mosaig (28%)</p>	↓		-	↑	
Dylanwadau a Wnaed Gan Ddyn	<p>Mae'r ACT yn ansefydlog yn bennaf gyda llinellau trydan 400 kV uwchben yng Nghwm Tryweryn tua'r gogledd, gwaith trin dŵr yn Lliidiardau, coedwigaeth masnachol a gweddillion chwareli i gyd yn cael dylanwad leol.</p> <p>Patrwm gwasgaredig o aneddiadau, wedi eu crynhoi yn y dyffrynnoedd ac ar y llethrau isaf maent yn cael eu cysylltu gan rwydwaith o ffyrdd lleol ac mae'n cynnwys nifer o feysydd carafanau statig / cabanau. Mae'r A4212 a'r A470 sy'n goridorau trafniadaeth pwysig ac yn arbennig o brysur yn ystod misoedd yr haf, yn ymylu'r ACT.</p> <p>VS6: Clystyrog (24%) / Dim aneddiadau (70%) / Pentref (00%) / Gwledig Gwasgaredig / Fferm (5%)</p> <p>VS27: Teg (99%)</p>	↑		↑	↑	
Patrwm Anheddiad	Ddim yn berthnasol					
Nenlinellau a Gosodiadau	<p>Mewn rhai manau mae'r nenlinellau /gorwelion yn yr ACT hon yn syml, yn ysgubol a di-dor. Fodd bynnag, mae copaon yr Arenig Fawr, Moel Llyfnant a'r Rhobell Fawr yn dirffurfiau amlwg mewn rhai golygfeydd, fel y mae'r nenlinellau / gorwelion dramatig a grëwyd gan y cadwyni mynyddoedd cyfagos. Mae'r gorwelion tua'r gogledd yn cael eu hatalnodi gan beilonau mawr.</p>	↑		↑		

Gweledol	Symudiad	Mae'r dirwedd hon yn cael ei hystyried fel un sy'n gymharol lonydd ac eithrio traffig achlysurol ar y ffyrdd sy'n dod â symudiad ar hyd y brif rwydwaith ffyrdd (A4212 tua'r dwyrain a'r A470 i'r gorllewin) yn enwedig yn ystod misoedd yr haf. VS18: Achlysurol ^(50%) / Aml ^(25%) / Anaml ^(25%)	↑				
	Gweledd, Golygfeydd Allweddol, Golygfeydd a Derbynyddion Nodweddiadol (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r golygfeydd yn nodweddiadol agored o fewn yr ACT hon gyda golygfeydd panoramig hirbell ar gael o gopaon mynyddoedd; yn enwedig o gopa'r Arenig sy'n darparu golygfeydd di-dor o'r holl gadwyni mynyddoedd o bwys yng Ngogledd Cymru. VS9: Amgaeedig ^(7%) / Agored ^(93%) Mae derbynyddion nodweddiadol yn cynnwys deiliaid, defnyddwyr ac ymwelwyr â'r canlynol: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eiddo gwasgareid ▪ Llwybrau beicio pellter hir cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (llwybrffordd 82) a llwybr ffyrdd rhanbarthol 13, 14 ac 15 Sustrans <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ardaloedd Mynediad Agored ▪ Atyniadau lleol a hawliau tramwy cyhoeddus ▪ Llwybrau twristiaeth yr A470, A4212 a A494 ▪ Y rhwydwaith ffyrdd lleol 	↑		↑	↑	
	Golygfeydd i ac o Nodweddion Tirwedd a Threftadaeth Ddiwyllianno I Bwysig (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r rhain yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ Bryniau Clwyd ac AHNE Dyffryn Dyfrdwy <ul style="list-style-type: none"> ▪ ACT cefnwlad Y Bala ▪ Y Bala a Thirwedd Gofrestredig Hanesyddol Glannau'r Llynnoedd yn Y Bala <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parciau a Gerddi Cofrestredig <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ardal o Harddwch Naturiol yn y CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑			↑	
Cyflwr		Ddim yn berthnasol					

Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd Golygfaol a Chymeriad	<p>Mae llawer o'r dirwedd yn cael ei diffinio o fewn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP yn nodweddiadol Gymhedrol-Uchel.</p> <p>VS25: Cryf_(31%) / <u>Canolig</u>_(66%)</p> <p>VS46: <u>Uchel</u>_(93%) / Canolig_(6%)</p> <p>VS47: Uchel_(22%) / <u>Canolig</u>_(77%)</p> <p>VS48: <u>Uchel</u>_(69%) / Canolig_(30%)</p>	↑		↑	↑
	Pellenigrwydd / Tawelwch	<p>Mae llawer o'r ucheldiroedd yn anhygyrch ar y ffyrdd ac mae ymdeimlad cryf o bellenigrwydd a llonyddwch yn yr ACT.</p> <p>VS24: Deniadol_(12%) / Tawel_(17%) / <u>Aral</u>_(28%) / <u>Bygythiol</u>_(38%)</p>	↑		↑	↑

<p>Gwerth</p>	<p>Gwerth Tirwedd (gan gynnwys nodweddion perthnasol i'r dirwedd)</p>	<p>Mae'r ACT gyfan yn dod o fewn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae nodweddion a ddynodwyd yn genedlaethol yn cynnwys ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Bangor i Abergwaun (llwybr NCN 82).</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd yn cael ei diffinio o fewn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP yn nodweddiadol Gymhedrol-Uchel.</p> <p>VS50: <u>Uchel</u>_(31%) / <u>Canolig</u>_(69%)</p> <p>VS49: <u>Canolig</u>_(99%) /</p> <p>LH45: <u>Uchel</u>_(8%) / <u>Canolig</u>_(19%) / <u>Ise</u>_(19%) / <u>Eithriadol</u>_(54%)</p> <p>LH42: <u>Uchel</u>_(8%) / <u>Canolig</u>_(19%) / <u>Ise</u>_(19%) / <u>Eithriadol</u>_(54%)</p> <p>GL31: <u>Uchel</u>_(16%) / <u>Eithriadol</u>_(81%)</p> <p>GL33: <u>Uchel</u>_(16%) / <u>Eithriadol</u>_(84%)</p>				
<p>Gwerth</p>	<p>Hanesyddol</p>	<p>Mae rhannau gogledd orllewinol yr ACT hon yn gorwedd o fewn Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor.</p> <p>Mae rhan fach o'r ACT hon o fewn Y Bala a Thirwedd Gofrestredig Hanesyddol Glannau'r Llynnoedd yn Y Bala.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol Canolig-Uchel gyda rhai ardaloedd yn Eithriadol</p> <p>HL38: <u>Uchel</u>_(27%) / <u>Canolig</u>_(62%) /</p> <p>Heb ei asesu _(11%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u>_(73%) / <u>Eithriadol</u>_(25%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u>_(92%) / <u>Eithriadol</u>_(8%)</p>				

Sensitifrwydd a Strategaeth y Dirwedd yn ei Chyfanrwydd

Mae'r tablau canlynol yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau datblygu perthnasol (yn seiliedig ar y tabl gwerthuso sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r Strategaeth Tirwedd arfaethedig:

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel Iawn	<p>Er y gall graddfa fawr y dirwedd hon fod yn arwydd o lai o sensitifrwydd i ddatblygiad ynni gwynt caiff hyn ei orbwyso gan nodweddion naturiol y dirwedd fynyddig ucheldirol olygfaol iawn hon sy'n cyfleu lefel gref o sensitifrwydd sydd wedi arwain at gael ei dynodi o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd yn cael ei diffinio o fewn y CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cryfhau ymhellach yn sgil y copaon amlwg a'r nenlinellau o fewn yr ACT hon gyda lefel uchel o ryngweledd gydag Ardaloedd Cymeriad Tirwedd a thirweddau sensitif eraill yng Ngogledd Cymru. Mae diffyg cymharol o ran dylanwad dynol yn cyfleu ymdeimlad cryf o fod yn anghysbell ac ymdeimlad o dawelwch; ac mae hyn, ynghyd â gwerth treftadaeth ddiwylliannol yn atgyfnerthu'r sensitifrwydd ymhellach.</p>
STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	Dim datblygiadau ynni gwynt presennol nac rhai wedi derbyn caniatâd
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau ynni gwynt yn enwedig mewn Ardaloedd o Harddwch Naturiol yn CDLIE (ac eithrio nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa ddomestig a ddylai gysylltu'n dda gydag aneddiadau / adeiladau presennol ac sydd y tu allan i'r Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol CDLIE.)

MASTIAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel Iawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd fynyddig ucheldirol hon gyda golygfeydd trawiadol yn cyfleu lefel uchel o sensitifrwydd ac mae hynny wedi arwain at ei ddynodiad o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd yn cael ei diffinio o fewn y CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd i ddatblygiad mastiau ffonau symudol yn cael ei gryfhau ymhellach yn sgil y copaon amlwg a'r nenlinellau o fewn yr ACT hon gyda lefel uchel o ryngweledd gydag Ardaloedd Cymeriad Tirwedd a thirweddau sensitif eraill yng Ngogledd Cymru. Mae diffyg cymharol dylanwad dynol yn cyfleu ymdeimlad cryf o fod yn anghysbell ac ymdeimlad o dawelwch; ac mae hyn, ynghyd â gwerth treftadaeth ddiwylliannol yn atgyfnerthu'r sensitifrwydd ymhellach.</p>
STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	<ul style="list-style-type: none"> - 8 o ddatblygiadau mastiau symudol - 2 o ddatblygiadau mast wedi eu cuddliwio
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti pellach ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol yn enwedig mewn Ardaloedd CDLIE o Harddwch Naturiol (Mastiau Symudol ac eithrio nifer gyfyngedig wedi'u lleoli a'u dylunio yn dda ac wedi eu cuddliwio).

MEYSYDD CARAFANNAU STATIG / CABANAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD

Uchel iawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd fynyddig ucheldirol hon gyda golygfeydd trawiadol yn cyfleu lefel uchel o sensitifrwydd ac mae hynny wedi arwain at ei dynodi o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd yn cael ei diffinio o fewn y CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd i ddatblygiad meysydd carafanau statig / cabanau yn cael ei gynyddu ymhellach yn sgil natur agored y dirwedd a diffyg cymharol dylanwad dynol sy'n rhoi ymdeimlad cryf o bellenigrwydd a llonyddwch; sy'n cael ei atgyfnerthu gan werth treftadaeth ddiwylliannol yr ACT.</p>
-------------------	--

STRATEGAETH TIRWEDD

Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	<ul style="list-style-type: none"> - 1 datblygiad mawr iawn - 2 ddatblygiad canolig - 1 datblygiad bach
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol nid oes dim capasiti ar gyfer datblygiadau meysydd carafanau statig / cabanau yn enwedig o fewn Ardaloedd o Harddwch Naturiol CDLIE (ac eithrio nifer cyfyngedig o ddatblygiadau bach iawn wedi eu lleoli'n sensitif, sydd wedi eu cynllunio yn dda, ar raddfa fechan tua'r gogledd-ddwyrain).

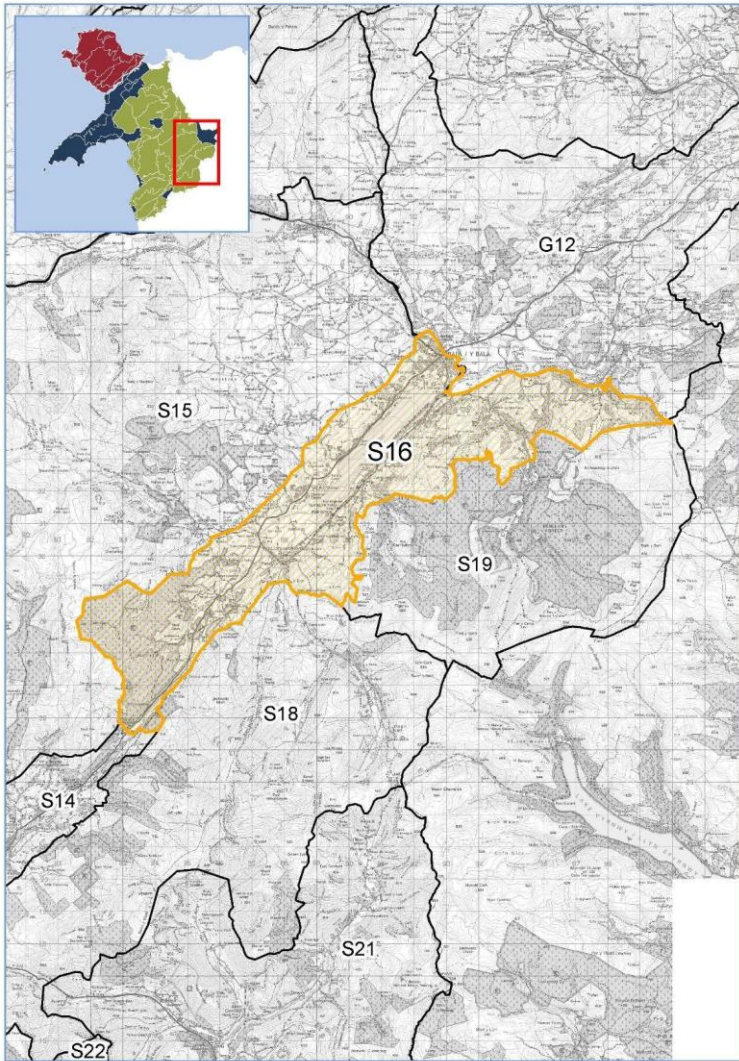
Canllaw

Mae'r tabl isod yn darparu Nodiadau Canllaw ACT penodol ar leoli datblygiadau i leihau effeithiau andwyol.

Nodiadau Canllaw ar Leoli	Ynni Gwynt	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau statig / cabanau ac estyniadau
Gwarchod harddwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i leoliad ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried datblygiad y tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol gan ddefnyddio delweddau effaith. Mae'n rhaid i ddatblygiad osgoi creu ymdeimlad annerbyniol o lechfeddiannu, amgylchynu, amlygrwydd, neu anghydweddu, yn unigol ac yn gronol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiadau barchu a diogelu cymeriad a lleoliad y dirwedd a ddiffinnir yn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig mewn ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion anghysbell a gwyllt.	✓	✓	✓
Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad ystyried a gwarchod nodweddion arbennig Ardal Tirwedd Arbennig Cefnwlad Y Bala.	✓	✓	✓

Dylid ceisio osgoi lleoli datblygiadau ar orwelion agored neu fryniau agored a diogelu golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Dylid cynnal cyfanrwydd Y Bala a Glannau Llynnoedd Y Bala a Thirweddau Hanesyddol Cofrestredig Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor.	✓	✓	✓
Gwarchod gosodiadau nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill dynodedig fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol i ac o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried golygfeydd o dderbynyddion preswyl, yn enwedig y rhai sydd â golygfeydd o ddatblygiadau fertigol modern sydd eisoes yn bodoli, megis Llinell 400 kVs Uwchben. Dylai lleoliad y datblygiad fertigol ychwanegol anelu at osgoi effeithiau gweledol cronrus.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau yn cael eu gwahanu yn glir fel bod eu heffaith ar y canfyddiad o'r dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nid oes unrhyw ddylanwad ar y cyd / cronrus yn dylanwadu ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn ymfyn rhoi ystyriaeth arbennig o ofalus i effeithiau cronrus datblygiadau presennol ac arfaethedig.	✓	✓	✓
Dylid osgoi effeithiau cronrus ar lwybrau beicio cenedlaethol poblogaidd Sustrans Bangor i Abergwaun (llwybr NCN 82) a Llwybrau Sustrans Rhanbarthol 13 a 15, a golygfannau lleol gwerthfawr eraill – fe ddylid defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilyniannol (gan gynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad presennol).	✓	✓	✓
Dylid lleoli safleoedd datblygu llai yn agos at adeiladau sy'n bodoli eisoes er mwyn osgoi gormodedd o ddatblygiad o fewn rhannau llai datblygedig yr ACT hon.	✓	✓	✓
Dylid ystyried lleoliadau'r datblygiad presennol ac arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd er mwyn osgoi effaith cronrus cynyddol.	✓	✓	✓

S16 Llyn Tegid A Dyffryn Dyfrdwy

1:125,000

Aiğynhychwyd o'r map Arolwg Ordnans gyda chaniatad yr Arolwg Ordnans ar ran Swyddfa Ei Mawrhydi rhif trwydded hawffrains y goron © 100023387

Lleoliad a Graddau

Mae'r ACT hon yn cynnwys Dyffryn Uchaf Dyfrdwy sy'n ymestyn o Lyn Tegid yn y dwyrain (sy'n nodi ffin ddwyreiniol y Parc Cenedlaethol) i drobwynt yr Afon Dyfrdwy a'r Afon Wnion yn y de orllewin.

Nodweddion Allweddol

- Tirwedd maint canolig
- Tirffurf dyffryn siâp U
- Llyn rhewlifol dyfn mawr

Gwerthusiad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos y gwerthusiad hwn o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) yn erbyn y Meini Prawf Sensitifrwydd sydd wedi cael eu penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math gwahanol o ddatblygu.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Meini prawf / math o ddatblygiad	
							Ddim yn berthnasol	

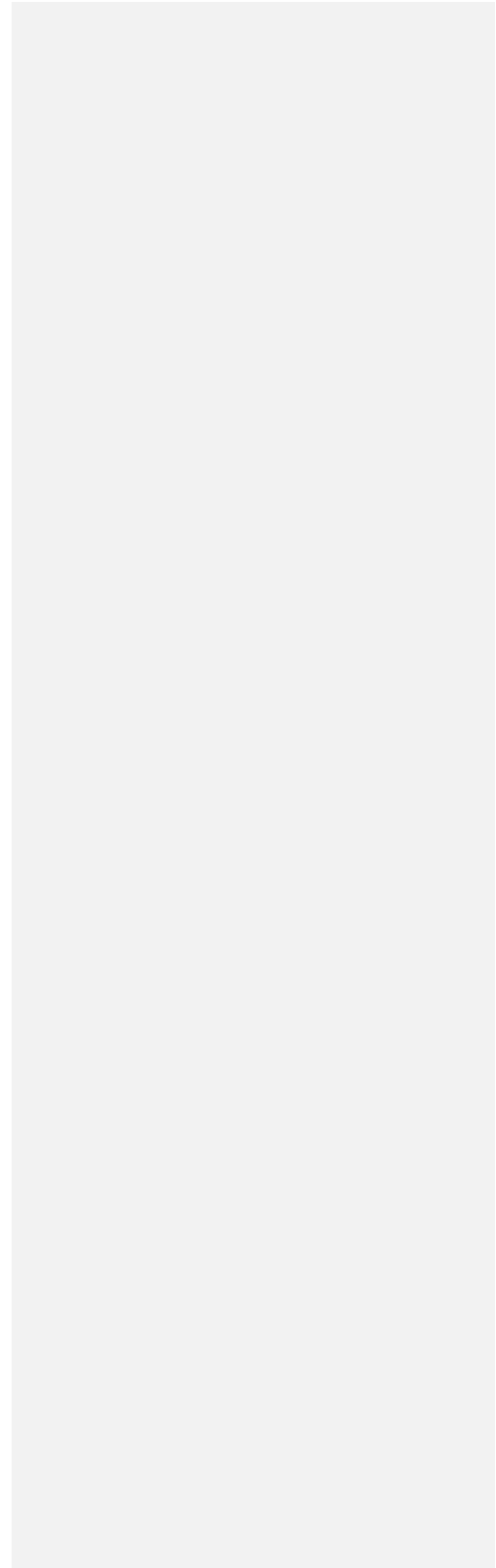
Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i bob Math o Ddatblygiad				
		Ynni Gwyrnt	Ynni PV Heulol ar Raddfa Cae	Llinell Uwchben 400 kV	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / Cabanau
Tirwedd	Graddfa	Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa ganolig. VS8: <u>Canolig</u> (67%) / <u>Mawr</u> (21%) / <u>Eang</u> (13%)				
	Patrwm, Graddfa ac Amgaead Cae	Ddim yn berthnasol				
	Tirffurf	Dyffryn siâp U. VS Lefel Dosbarthiad 2: <u>Ucheldir Agored</u> / <u>Llwyfandir</u> (13%) / <u>Bryniau, Llwyfandir Is & Llethrau Sgarp</u> (55%) / <u>Dŵr Mewndirol</u> (Gan Gynnwys yr Ymylon Cysylltiedig) (8%) / <u>Dyffrynnoedd Iseldirol</u> (23%)				

	VS4: Lefelau (00%) / <u>Bryniau Uchel / Mynyddoedd</u> (33%) / Treigl / Tonnog (35%) / Bryniau / Dyffrynnoedd (29%)					
Gorchudd tir	<p>Tirwedd bugeiliol cryf gyda brithwaith o gaeau bach, afreolaidd eu siâp, coed aeddfed gwasgaredig a choetiroedd llydanddail bach. Mae pocedi o laswelltir garw agored a rhostir ar gopaon bryniau ar y llethrau uchaf. Mae blociau sylweddol a bandiau o blanhigfeydd conifferaidd a chymysg ar ochrau'r dyffryn i'r de. Mae Afon Dyfrdwy yn dolennu drwy'r dirwedd i'r de ac yn bwydo i mewn i Lyn Tegid (y llyn naturiol mwyaf yng Nghymru) sy'n tra arglwyddiaethu ar lawr y dyffryn.</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: <u>Ymyl bryniau & Llethrau Sgarp Mosaig</u> (35%) / Llyn (8%) / Dyffrynnoedd Iseldirol Mosaig (22%) / Ucheldir Gweundirol (13%) / Ymyl bryniau & Llethrau Sgarp (20%)</p> <p>VS5: Tir Agored (13%) / <u>Patrwm Cae / Mosaig</u> (29%) / Dŵr (8%) / Coedlan (20%) / Cymysg (31%)</p>	↑		↑	↑	
Dylanwadau a Wnaed Gan Ddyn	<p>Mae'r dylanwadau a Wnaed Gan Ddyn yn cynnwys aneddiadau'r Bala a Llanuwchllyn; wedi eu lleoli ar ddau ben i Lyn Tegid a gysylltir gan ffyrdd cymharol brysus yr A494 a'r B4403.</p> <p>Mae datblygiadau twristaidd, megis nifer o feysydd carafannau statig / cabanau, safleoedd gwersylla a meysydd parcio yn dod â symudiadau a gweithgareddau i'r ardal, yn enwedig yn ystod misoedd prysur yr haf. Mae Rheilffordd Llyn Tegid yn dilyn traethlin ddeheuol Dyffryn Dyfrdwy.</p> <p>VS6: Clystyrog (10%) / Pentref (19%) / Gwledig / Fferm (35%) / Dim Aneddiadau (33%) VS27: Gweddol (100%)</p>	-		-	↓	
Patrwm Anheddiad	Ddim yn berthnasol					
Nenlinellau a Gosodiadau	Anaml y gwelir llawer o'r dirwedd o fewn yr ACT hon fel nodwedd nenlinellol /gorwel ; fodd bynnag, mae'r gorwelion a grëwyd gan y rhannau uwch o'r ACT hon a'r ardaloedd ucheldirol cyfagos hyn yn amlwg ; mae'r rhain yn fframio ac yn gefndir i olygfeydd allan o'r dyffryn.	↑		↑		

Gweledol	Symudiad	Mae traffig rheilffyrdd a ffyrdd yn dod â symudiad yn aml i rannau o'r ACT, ynghyd â gweithgareddau cychod a chwaraeon dŵr ar y llyn. Mewn mannau eraill, mae'r symudiad yn fwy anaml. VS18: Achlysurol ^(21%) / Aml ^(36%) / Anaml ^(40%)				
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Golygfeydd a Derbynyddion Nodweddiadol (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r golygfeydd yn nodweddiadol agored ar dir uwch sydd uwchben Llyn Tegid gyda golygfeydd mwyr caeedig yn y dyffryn a drwy gyfrwng ymyrraeth tirlfurf a llystyfiant tua'r de. VS9: <u>Amgaaeedig</u> ^(29%) / Agored ^(13%) / Cyfyngedig ^(20%) / Agored ^(39%) Mae derbynyddion nodweddiadol yn cynnwys deiliaid, defnyddwyr ac ymwelwyr â'r canlynol: <ul style="list-style-type: none"> • Eiddo niferus yn enwedig yn Y Bala a Llanuwchllyn • Ardaloedd Mynediad Agored • Llwybrau beicio rhanbarthol Sustrans 12, 13, 14 a 15 • Atyniadau lleol gan gynnwys Rheilffordd Llyn Tegid • Hawliau tramwy cyhoeddus lleol • Llwybr ffyrdd twristiaeth A4212 a A494 • Y rhwydwaith ffyrdd lleol • Cychod a chwaraeon dŵr 			↑	↑
	Golygfeydd i ac o Nodweddion Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol Pwysig (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r rhain yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ ACT Cefnwlad Y Bala ▪ Y Bala a'r Dirwedd Hanesyddol restredig ar Lannau'r llyn yn Y Bala <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parciau a Gerddi Cofrestredig <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑		↑	
	Cyflwr	Ddim yn berthnasol				

Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	<p>Ansawdd Golygfaol a Chymeriad</p> <p>Ardaloedd bach wedi eu diffinio o fewn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP yn nodweddiadol Gymhedrol-Uchel.</p> <p>VS25: <u>Cryf</u> (41%) / <u>Gwan</u> (14%) / <u>Canolig</u> (45%) /</p> <p>VS46: <u>Uchel</u> (45%) / <u>Canolig</u> (35%) / <u>Isef</u> (20%)</p> <p>VS47: <u>Uchel</u> (49%) / <u>Canolig</u> (51%)</p> <p>VS48: <u>Uchel</u> (42%) / <u>Canolig</u> (55%)</p>					
	<p>Pellenigrwydd / Tawelwch</p> <p>Mae presenoldeb aneddiadau a'r rhwydwaith trafndiaeth yn lleihau'r naws anghysbell a llonyddwch er draw oddi wrth yr aneddiadau a'r prif goridrau ffyrdd mae'r ymdeimlad o lonyddwch a phellenigrwydd yn cynyddu.</p> <p>VS24: <u>Tawel</u> (8%) / <u>Wedi'i Gysgodi</u> (21%) / <u>Agored</u> (13%) / <u>Arall</u> (57%)</p>					

Gwerth	<p>Gwerth Tirwedd (gan gynnwys nodweddion perthnasol i'r dirwedd)</p>	<p>Mae'r ACT gyfan yn dod o fewn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Nodweddion a ddynodwyd yn genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored</p> <p>Ardaloedd bach wedi eu diffinio o fewn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP yn nodweddiadol Gymedrol gyda rhai ardaloedd Eithriadol.</p> <p>VS50: Uchel ^(14%) / <u>Canolig</u> ^(86%)</p> <p>VS49: Uchel ^(13%) / <u>Canolig</u> ^(67%) / IseI ⁽²⁰⁾</p> <p>LH45: Eithriadol ^(11%) / <u>Canolig</u> ^(39%) / <u>IseI</u> ^(48%)</p> <p>LH42: Eithriadol ^(11%) / <u>Canolig</u> ^(39%) / <u>IseI</u> ^(48%)</p> <p>GL31: <u>Eithriadol</u> ^(79%) / IseI ^(20%)</p> <p>GL33: <u>Eithriadol</u> ^(79%) / IseI ^(20%)</p>	↑		↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p>	<p>Mae llawer o'r dirwedd hon yn gorwedd o fewn Y Bala a Thirwedd Gofrestredig Hanesyddol ar Lannau Ilyn yn Y Bala.</p> <p>Mae'r ACT ar ymylon Parc a Gardd Hanesyddol Gofrestredig tua'r gogledd.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP yn nodweddiadol Uchel gyda rhai ardaloedd Eithriadol.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> ^(83%) / Canolig ^(17%)</p> <p>HL35: Uchel ^(17%) / Canolig ^(16%) / <u>Eithriadol</u> ^(68%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> ^(83%) / Eithriadol ^(17%)</p>	↑		↑	↑

Sensitifrwydd a Strategaeth y Dirwedd yn ei Chyfanrwydd

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau datblygu perthnasol (yn seiliedig ar y tabl gwerthuso sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r Strategaeth Tirwedd arfaethedig:

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Canolig- Uchel	<p>Mae'r dyffryn hwn o faint canolig wedi ei leoli yn y Parc Cenedlaethol ac yn cael ei nodweddu gan glytwaith ar raddfa fach o gaeau afreolaidd, coed gwasgaredig aeddfed a choetiroedd llydanddail bach sydd fel arfer yn cynyddu sensitifrwydd.</p> <p>Mae yna nifer o olygfeydd allweddol a derbynyddion sensitif yn yr ACT hon, gan gynnwys golygfeydd i ac o nifer o nodweddion tirwedd a threftadaeth ddiwylliannol sy'n cynyddu sensitifrwydd ymhellach. Hefyd, mae hon yn ardal lle mae gwerth y dreftadaeth ddiwylliannol yn uchel.</p> <p>Mae hyn yn cael ei wrthbwyo gan bresenoldeb elfennau o waith modern a wnaed gan ddyn fel tref Y Bala, pentrefi, priffyrdd a rheilffordd gul sy'n cyflwyno symudiad aml i mewn i'r dirwedd hon ac o ganlyniad mae'r sensitifrwydd yn lleihau.</p>
STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	Dim datblygiadau ynni gwynt presennol nac wedi derbyn caniatâd
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (ac eithrio nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa ddomestig a ddylai gysylltu'n dda gydag anheddiadau / adeiladau presennol ac sydd y tu allan i'r Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol CDLIE.)

MASTIAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Canolig- Uchel	<p>Mae'r dyffryn hwn o faint canolig wedi ei leoli yn y Parc Cenedlaethol ac yn cael ei nodweddu gan glytwaith ar raddfa fach o gaeau afreolaidd, coed gwasgaredig aeddfed a choetiroedd llydanddail bach sydd fel arfer yn cynyddu sensitifrwydd.</p> <p>Mae yna nifer o olygfeydd allweddol a derbynyddion sensitif yn yr ACT hon, gan gynnwys golygfeydd i ac o nifer o nodweddion tirwedd a threftadaeth ddiwylliannol sy'n cynyddu sensitifrwydd ymhellach. Hefyd, mae hon yn ardal o werth treftadaeth ddiwylliannol uchel.</p> <p>Mae hyn yn cael ei wrthbwyo gan bresenoldeb elfennau o waith modern a wnaed gan ddyn fel tref Y Bala, pentrefi, priffyrdd a rheilffordd gul sy'n cyflwyno symudiad aml i mewn i'r dirwedd hon ac o ganlyniad mae hyn yn lleihau'r sensitifrwydd.</p>
STRATEGAETH TIRWEDD	

Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	2 o ddatblygiadau mastiau symudol
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol yn arbennig o fewn Ardaloedd o Harddwch Naturiol y CDLIE (ac eithrio nifer gyfyngedig wedi eu lleoli'n dda a mastiau symudol sydd wedi eu cynllunio i fod wedi eu cuddio / cuddliwio) Fodd bynnag, y tu allan i'r ardaloedd hyn, efallai y bydd capasiti cyfyngedig ar gyfer datblygiadau mast ffôn symudol wedi eu lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.

MEYSYDD CARAFANNAU STATIG / CABANAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Canolig- Uchel	Mae hyn yn cael ei wrthbwyso gan bresenoldeb elfennau o waith modern a wnaed gan ddyn fel tref y Bala, pentrefi, priffyrdd, rheilffordd gul a pharciau carafanau / cabanau sefydlog presennol sydd yn cyflwyno symud yn aml i mewn i dirwedd hon a thrwy hynny ostwng sensitifrwydd i ddatblygiad carafanau sefydlog / cabanau pellach.

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	- 3 o ddatblygiadau Canolig - 1 datblygiad bach - 1 o ddatblygiadau bach iawn
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti pellach ar gyfer datblygiadau meysydd carafanau statig / cabanau yn enwedig o fewn Ardaloedd o Harddwch Naturiol y CDLIE. Fodd bynnag, y tu allan i'r ardaloedd hyn, mae'n bosibl y bydd capasiti ar gyfer nifer cyfyngedig wedi eu lleoli'n sensitif, a gynlluniwyd yn dda ar gyfer datblygiadau carafán / cabanau ar raddfa fach iawn i fach.

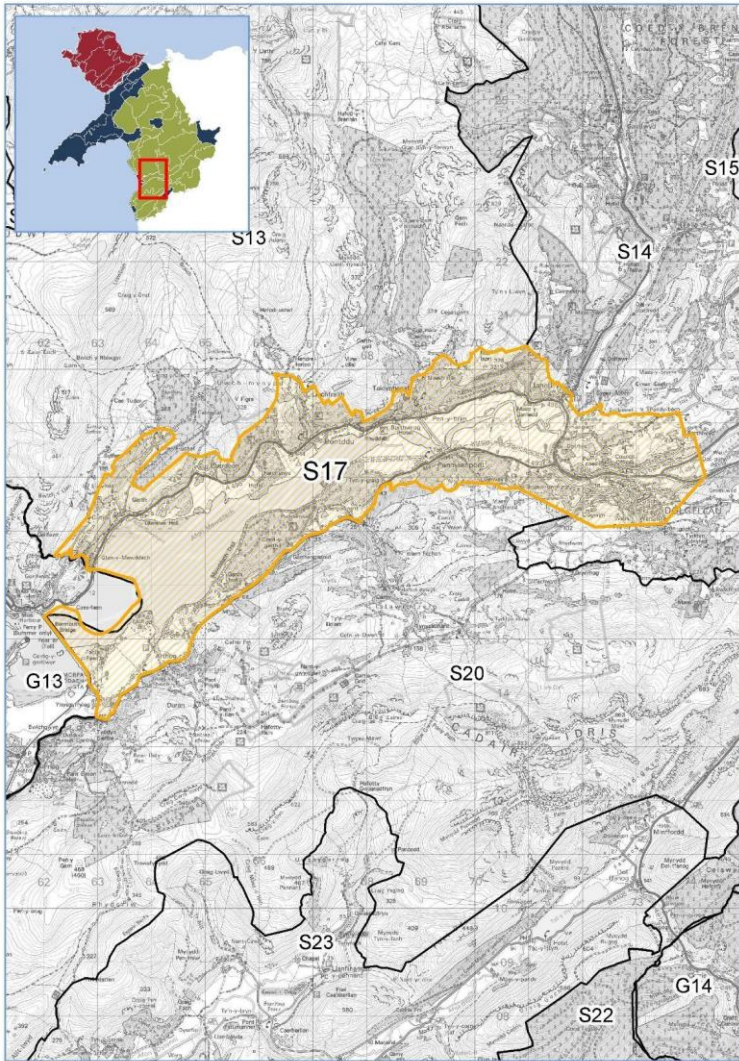
Canllaw

Mae'r tabl isod yn darparu Nodiadau Canllaw ACT penodol ar leoli datblygiadau i leihau effeithiau andwyol.

Nodiadau Canllaw ar Leoli	Ynni Gwynt	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / cabanau ac estyniadau
Gwarchod harddwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i leoliad ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad y tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol trwy ddefnyddio delweddau. Mae'n rhaid i ddatblygiad osgoi creu ymdeimlad o lechfeddiant annerbiniol, amgylchyniad, amlygrwydd, neu ddiffyg cydweddiad, yn unigol neu gyda'i gilydd ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓

Dylai datblygiadau barchu a diogelu cymeriad a lleoliad y dirwedd a ddiffinnir yn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig mewn ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion anghysbell a gwyllt.	✓	✓	✓
Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad ystyried a gwarchod y nodweddion arbennig yr Ardal Tirwedd Arbennig Cefnwlad Y Bala.	✓	✓	✓
Dylid ceisio osgoi lleoli datblygiadau lleoli ar orwelion agored neu fryniau agored a diogelu golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirwedd Gofrestredig Hanesyddol Glannau Llynnoedd yn Y Bala.	✓	✓	✓
Gwarchod gosodiadau nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill dynodedig fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol i ac o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried golygfeydd o dderbynyddion preswyl, yn enwedig y rhai sydd â golygfeydd o ddatblygiadau fertigol modern sydd eisoes yn bodoli; Dylai lleoliad y datblygiad fertigol ychwanegol anelu i osgoi effeithiau gweledol cronol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau yn cael eu gwahanu yn glir fel bod eu heffaith ar y canfyddiad o'r dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nid oes unrhyw ddylanwad ar y cyd / cronus yn dylanwadu ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen rhoi ystyriaeth arbennig o ofalus i effeithiau cronus datblygiadau presennol ac arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronol ar lwybrau beicio poblogaidd fel llwybrau cylchol rhanbarthol Sustrans 12, 13, 15 a 16 a golygfannau lleol a werthfawrogrir – defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilyniannol (gan gynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad presennol).	✓	✓	✓
Lleoli safleoedd datblygu llai yn agos at adeiladau sy'n bodoli eisoes er mwyn osgoi gormodedd o ddatblygiad o fewn rhannau llai datblygedig yr ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau'r datblygiad presennol ac arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd er mwyn osgoi effaith cronus cynyddol.	✓	✓	✓
Yn ogystal â chymryd golygfannau o eiddo pellennig uchel i ystyriaeth, fe ddylai lleoli ystyried golygfannau pwysig o aneddiadau mwy poblog Y Bala a Llanuwchllyn. Mae'r nifer o atyniadau ymwelwyr sy'n gysylltiedig â hwy yn yr aneddiadau hyn a chysylltiad cryf â'r dirwedd lle y maent wedi'u lleoli.	✓	✓	✓

S17 Aber Y Fawddach

1:75,000

Ailgynhyrchwyd o'r map Arolwg Ordnans gyda chaniatod
yr Arolwg Ordnans ar ran Swyddfa Ei Mawrthdyd i'w
trwydded hawffraint y goron © 100023387

Lleoliad a Graddau

Mae'r ACT hon yn canolbwyntio ar Aber y Fawddach, yn ymestyn o Ddolgellau yn y dwyrain tuag at ymylon ceg yr aber ger Bermo yn y gorllewin.

Nodweddion Allweddol

- Tirwedd maint canolig
- Aber agored eang gyda thirffurf yn codi'n serth o boptu iddo
- Coetir coniferaidd a llydanddail helaeth
- Diddordeb treftadaeth ddiwylliannol

Gwerthusiad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos y gwerthusiad hwn o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) yn erbyn y Meini Prawf Sensitifrwydd sydd wedi cael eu penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math gwahanol o ddatblygu.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑ Sensitifrwydd Canolig	- Sensitifrwydd Is	↓ Meini prawf / math o ddatblygiad Ddim yn berthnasol	
---------	--------------------	-------------------------	--------------------	---	--

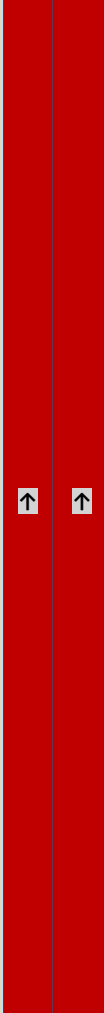
Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i bob Math o Ddatblygiad				
		Ynni Gwyrnt	Ynni PV Heulol ar Raddfa Cae	Linell Uwchben 400 kV	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / Cabanau
Tirwedd						
Graddfa	Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa ganolig. VS8: <u>Canolig</u> (77%) / Mawr (23%)					
Patrwm, Graddfa ac Amgaead Cae	Ddim yn berthnasol					
Tirffurf	Aber lydan, wastad sy'n cynnwys tirffurf yn codi'n serth ar y naill ochr a'r llall. VS Lefel Dosbarthiad 2: Tir adeiledig (6%) / Bryniau, Llwyfandir Iseldirol & Llethrau Sgarp	↑			↑	↑

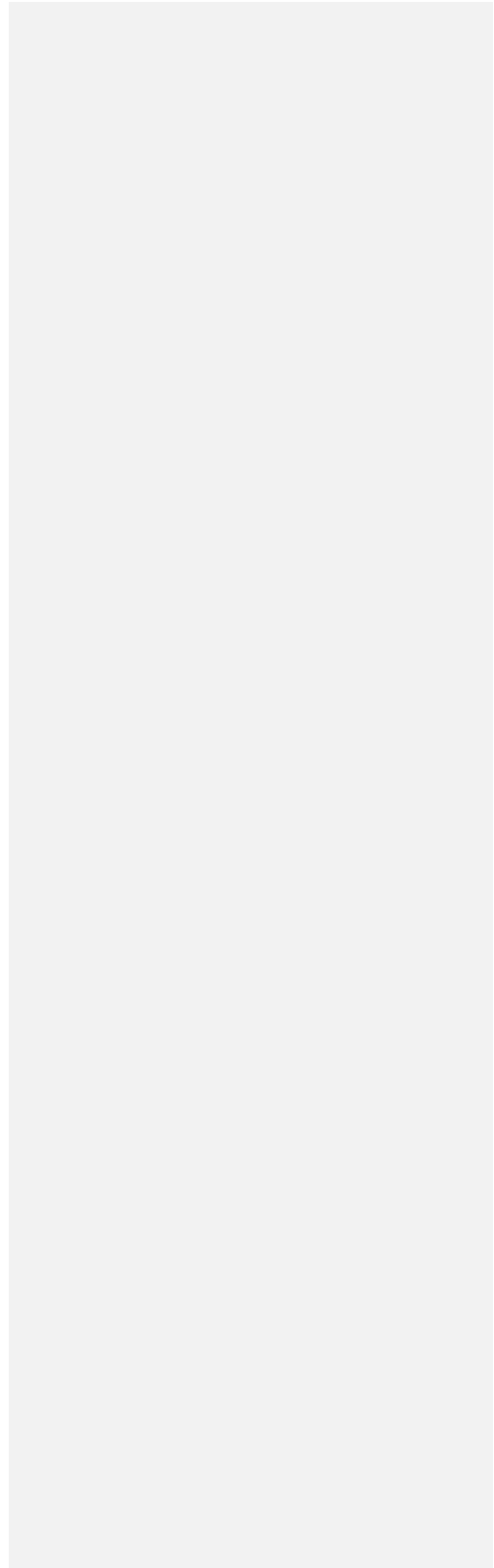

	<p>(21%) / Iseldir eang (8%) / Dyffrynnoedd Iseldirol (20%) /</p> <p><u>Arfordirol</u> (44%)</p> <p>VS4: Lefelau (21%) / Bryniau Uchel / Mynyddoedd (8%) / <u>Treigl / Tonnog</u> (45%) / Bryniau / Dyffrynnoedd (26%)</p>				
Gorchudd tir	<p>Mae'r tirffurf ei hun yn cael ei nodweddu gan yr aber ei hun. Mae mannau pori corsiog yma ar ymylon yr aber ynghyd â phocedi o gaeau rheolaidd ar raddfa fach a chaeau bugeiliol afreolaidd. Mae ymylon y dyffryn yn cael eu dominyddu gan blanhigfeydd coniferaidd a choedlannau llydanddail. Tua'r dwyrain mae mosaig mwy cymhleth o gaeau rheolaidd ar raddfa fach a chaeau afreolaidd bugeiliol gyda blociau bach o goedlannau a nifer o goed gwrych.</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: Bryniau & Llethrau Sgarp Mosaig (15%) / <u>Rhynglanwol</u> (44%) / Iseldir eang Mosaig (7%) / Trefol (6%) / Llethrau Bryniog Coediog & Sgarp (6%) / Dyffrynnoedd Iseldirol Coediog (16%)</p> <p>VS5: Patrwm Caeau / Mosaig (26%) / Datblygiad (6%) / Coedlan (7%) / Cymysg (58%)</p>	↑		↑	↑
Dylanwadau a Wnaed Gan Ddyn	<p>Yn bennaf wedi eu crynhoi o gwmpas tref farchnad hanesyddol Dolgellau a hefyd ar hyd prif ffyrdd A470, A496 a'r A493, gan gynnwys nifer o feysydd carafanau statig / cabanau, a nifer fechan o dyrbinau gwynt a Mastiau Symudol. Mae pont reilffordd Gradd II* Bermo yn nodwedd nodedig a wnaed gan ddyn tua ymyl orllewinol yr ACT hon. Mewn mannau eraill, yn enwedig ar dir uwch, mae'r dylanwadau a wnaed gan ddyn yn llawer llai amlwg.</p> <p>VS6: Trefol (6%) / Pentref (15%) / <u>Gwledig Gwasgaredig / Fferm</u> (44%) / Cymysg (7%) /</p> <p>Dim Aneddiadau (8%)</p> <p>VS27: Gweddol (100%)</p>	-		-	-

	Patrwm Anheddiad	Ddim yn berthnasol					
	Nenlinellau a Gosodiadau	Tirffurf amlwg o fewn yr ACT hon, gan gynnwys Cadair Idris, yn creu nenlinellau amlwg .	↑			↑	
Gweledol	Symudiad	Mae traffig lleol o fewn aneddiadau, yn bennaf Dolgellau, a thraffig ar hyd y prif ffyrdd yn cyflwyno symudiad aml i lawer o'r dirwedd. Draw oddi wrth y ffyrdd, mae'n llai aml . VS18: Cyson ^(6%) / Achlysurol ^(8%) / <u>Aml</u> ^(49%) / Anaml ^(36%)	↓				
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Golygfeydd a Derbynyddion Nodweddiadol (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Er bod y dirwedd hon yn nodweddiadol yn amgaaedig gyda thirffurf gydag ymylon serth ar y naill ochr a'r llall o'r aber, ceir golygfeydd pellgyrhaeddol o fannau golygfaol uwch dros yr aber tua'r arfordir a hefyd yn fewndirol tuag at fynyddoedd fel Cadair Idris. VS9: <u>Amgaaedig</u> ^(65%) / Agored ^(26%) / Cyfyngedig ^(6%) Mae derbynyddion nodweddiadol yn cynnwys deiliaid, defnyddwyr ac ymwelwyr â'r canlynol: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eiddo ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ Llwybrau hirbell, gan gynnwys Llwybr Arfordir Cymru, llwybrau beicio Sustrans cenedlaethol Bangor i Abergwaun (llwybr NCN 82), llwybr Lôn Las Cymru (Llwybr NCN 8) a dolen bellach i lwybr NCN 8 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ardaloedd Mynediad Agored ▪ Atyniadau lleol gan gynnwys Pont Abermaw ▪ Hawliau tramwy cyhoeddus lleol <ul style="list-style-type: none"> ▪ Llwybrau twristiaeth yr A470, A494 a'r A493 a Rheilffordd Arfordir y Cambrian ▪ Y rhwydwaith ffyrdd lleol 	↑		↑	↑	

	<p>Golygfeydd i ac o Nodweddion Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol Pwysig (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</p>	<p>Mae'r rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ ACT Abermaw ▪ Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig y Fawddach ▪ Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dyffryn Dolgellau ▪ Parciau a Gerddi Cofrestredig ▪ Ardaloedd o Harddwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) ▪ Ardaloedd o Arfordir Annatblygedig Morfa Harlech a Morfa Dyffryn CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑			↑	
	Cyflwr	Ddim yn berthnasol					
Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	<p>Ansawdd Golygfaol a Chymeriad</p>	<p>Mae'r dirwedd hon yn olygfaol iawn sy'n cael ei adlewyrchu yn ei dynodiad fel rhan o'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol yn gymedrol-uchel.</p> <p>VS25: Cryf (31%) / Gwan (7%) / <u>Canolig</u> (62%)</p> <p>VS46: <u>Uchel</u> (65%) / Canolig (23%) / IseI (12%)</p> <p>VS47: <u>Uchel</u> (52%) / <u>Canolig</u> (42%) / IseI (6%)</p> <p>VS48: <u>Uchel</u> (67%) / Canolig (27%) / IseI (6%)</p>	↑			↑	↑
	<p>Pellenigrwydd / Tawelwch</p>	<p>Mae'r prif ffyrdd a'r gweithgaredd wedi eu canolbwyntio o gwmpas Dolgellau yn lleol yn lleihau'r ymdeimlad o dawelwch sy'n ganfyddiadol mewn lleoedd eraill. Mae ardaloedd o dir uchel mewn lleoedd eraill yn fwy pellennig o ran cymeriad.</p> <p>VS24: Deniadol (23%) / Ddim yn ddeniadol (6%) / Cysgodol (8%) / Bach (21%) / <u>Arall</u> (40%) /</p>	-			-	-

<p>Gwerth</p>	<p>Gwerth Tirwedd (gan gynnwys nodweddion perthnasol i'r dirwedd)</p>	<p>Mae'r ACT gyfan yn dod o fewn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae nodweddion a ddynodwyd yn genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr ffyrdd beicio cenedlaethol Sustrans Bangor i Abergwaun (llwybr ffordd NCN 82), llwybr ffordd Lôn Las Cymru (llwybr ffordd NCN 8) a chysylltiad pellach at llwybr ffordd NCN 8.</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd wedi ei diffinio o fewn CDLIE fel Arfordir Annatblygedig gyda rhannau bach o Ardaloedd Harddwch Naturiol CDLIE.</p> <p>Mae llwybr Arfordir Cymru yn rhedeg ar hyd ochr orllewinol yr ACT hon.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol yn Uchel-Eithriadol</p> <p>VS50: <u>Uchel</u>^(61%) / <u>Canolig</u>^(33%) / <u>Isel</u>^(06%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u>^(61%) / <u>Canolig</u>^(27%) / <u>Isel</u>^(12%)</p> <p>LH45: <u>Uchel</u>^(11%) / <u>Eithriadol</u>^(64%) / <u>Isel</u>^(21%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei Asesu</u>^(98%)</p> <p>GL31: <u>Eithriadol</u>^(60%) / <u>Canolig</u>^(40%)</p> <p>GL33: <u>Eithriadol</u>^(60%) / <u>Canolig</u>^(40%)</p>				
----------------------	---	---	--	--	--	---

<p>Gwerth Hanesyddol</p>	<p>Mae llawer o'r ACT hon yn gorwedd o fewn Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig y Fawddach gyda mwyafrif yr ardaloedd sy'n weddill yn gorwedd o fewn Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dyffryn Dolgellau.</p> <p>Parciau a Gerddi Cofrestredig hefyd yn gorwedd o fewn yr ACT hon.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol yn Uchel-Eithriadol</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (22%) / <u>Eithriadol</u> (18%) / <u>Heb ei Asesu</u> (54%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (7%) / <u>Eithriadol</u> (93%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (22%) / <u>Eithriadol</u> (78%)</p>	<p>↑</p>		<p>↑</p>	<p>↑</p>	
---------------------------------	---	----------	--	----------	----------	--

Sensitifrwydd a Strategaeth y Dirwedd yn ei Chyfanrwydd

Mae'r tablau canlynol yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau datblygu perthnasol (yn seiliedig ar y tabl gwerthuso sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r Strategaeth Tirwedd arfaethedig

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

<p>SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD</p>	
<p>Uchel</p>	<p>Mae'r dirwedd aberol, graddfa ganolig hon wedi ei amgáu gan ochrau dyffrynog serth ac mae wedi ei gynnwys yn gyfan gwbl o fewn y Parc Cenedlaethol. Mae'r cymeriad datblygedig, yn enwedig tua'r dwyrain ac ar hyd y rhwydwaith prif ffyrdd, yn lleihau sensitifrwydd.</p> <p>Mae hyn yn cael ei wrth bwysu gan y gosodiad dyffrynog golygfaol nodedig, ac mae llawer ohono yn cael ei ddiffinio o fewn y CDLIE fel Arfordir Annatblygedig. Y mae'r golygfeydd panoramig a'r nifer uchel o dderbynyddion gweledol sensitif, llwybrau beicio a ddynodwyd yn genedlaethol a'r ddwy Dirwedd Hanesyddol o bwysigrwydd cenedlaethol, ynghyd â lefel uchel o rhyngweledd y tirlun pwysig a'r nodweddion treftadaeth ddiwylliannol (gan gynnwys rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol, Llwybr Arfordir Cymru a Pharc a Gardd Gofrestredig) yn dwysau'r sensitifrwydd ymhellach.</p>

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	1 datblygiad domestig
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol does dim capasiti ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (ac eithrio nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa ddomestig i raddfa micro a ddylai berthnasu'n dda gyda datblygiad / adeiladau presennol ac sydd y tu allan i Ardaloedd Harddwch Naturiol CDLIE ac Arfordir Annatblygedig CDLIE.)

MASTIAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel	<p>Mae'r dirwedd aberol, graddfa ganolig hon wedi ei amgáu gydag ochrau dyffrynog serth ac mae wedi ei gynnwys yn gyfan gwbl o fewn y Parc Cenedlaethol. Mae'r cymeriad datblygedig, yn enwedig tua'r dwyrain ac ar hyd y rhwydwaith prif ffyrdd, yn lleihau sensitifrwydd. Ymhellach at hynny, mae'r ardaloedd eang o goedlannau yn darparu'r potensial i liniaru a chynnig lle ar gyfer datblygiad o'r fath.</p> <p>Mae hyn yn cael ei wrth bwysu gan y gosodiad dyffrynog golygfaol nodedig, ac mae llawer ohono yn cael ei ddiffinio o fewn y CDLIE fel Arfordir Annatblygedig. Mae'r golygfeydd panoramig a nifer uchel o dderbynyddion gweledol sensitif, y llwybrau beicio a ddynodwyd yn genedlaethol a'r ddwy Dirwedd Hanesyddol o bwysigrwydd cenedlaethol, ynghyd â lefel uchel o ryngweledded o dirlun pwysig a nodweddiad treftadaeth ddiwylliannol (gan gynnwys rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol, Llwybr Arfordir Cymru a Pharc a Gardd Gofrestredig) yn dwysau'r sensitifrwydd ymhellach.</p>

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	8 o ddatblygiadau mastiau symudol
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau mastiau symudol o fewn Ardaloedd CDLIE o Harddwch Naturiol ac Arfordir Annatblygedig CDLIE, (Mastiau Symudol ac eithrio nifer gyfyngedig wedi'u lleoli a'u dylunio yn dda a'u cuddliwio.) Fodd bynnag, y tu allan i'r meysydd hyn, mae'n bosibl y bydd capasiti cyfyngedig ar gyfer datblygiadau mast ffôn symudol wedi eu lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda, yn enwedig o amgylch ardaloedd mwy poblog, megis Dolgellau.

MEYSYDD CARAFANNAU STATIG / CABANAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel	<p>Mae'r dirwedd aberol, graddfa ganolig hon wedi ei amgáu gydag ochrau dyffrynog serth ac mae wedi ei gynnwys yn gyfan gwbl o fewn y Parc Cenedlaethol. Mae'r cymeriad datblygedig, yn enwedig tua'r dwyrain ac ar hyd y rhwydwaith prif ffyrdd, yn lleihau sensitifrwydd. Yn ychwanegol at hynny mae'r ardaloedd eang o goed yn darparu'r potensial ar gyfer lliniaru a chynnig lle ar gyfer datblygiad o'r fath.</p> <p>Mae hyn yn cael ei wrth bwysu gan y gosodiad dyffrynog golygfaol nodedig, ac mae llawer ohono yn cael ei ddiffinio o fewn y CDLIE fel Arfordir Annatblygedig, y golygfeydd panoramig a nifer uchel o dderbynyddion gweledol sensitif, llwybrau beicio a ddynodwyd yn genedlaethol a dwy o Dirweddau Hanesyddol o bwysigrwydd cenedlaethol, ynghyd â lefel uchel o ryngweledded o dirlun pwysig a</p>

	nodweddion treftadaeth ddiwylliannol gan gynnwys rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol, Llwybr Arfordir Cymru a Pharc a Gardd Gofrestredig yn cryfhau sensitifrwydd ymhellach.
STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	- 1 datblygiad canolog - 2 o ddatblygiadau bach - 1 datblygiad bach iawn
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti pellach ar gyfer datblygiadau meysydd carafanau statig / cabanau.

Canllaw

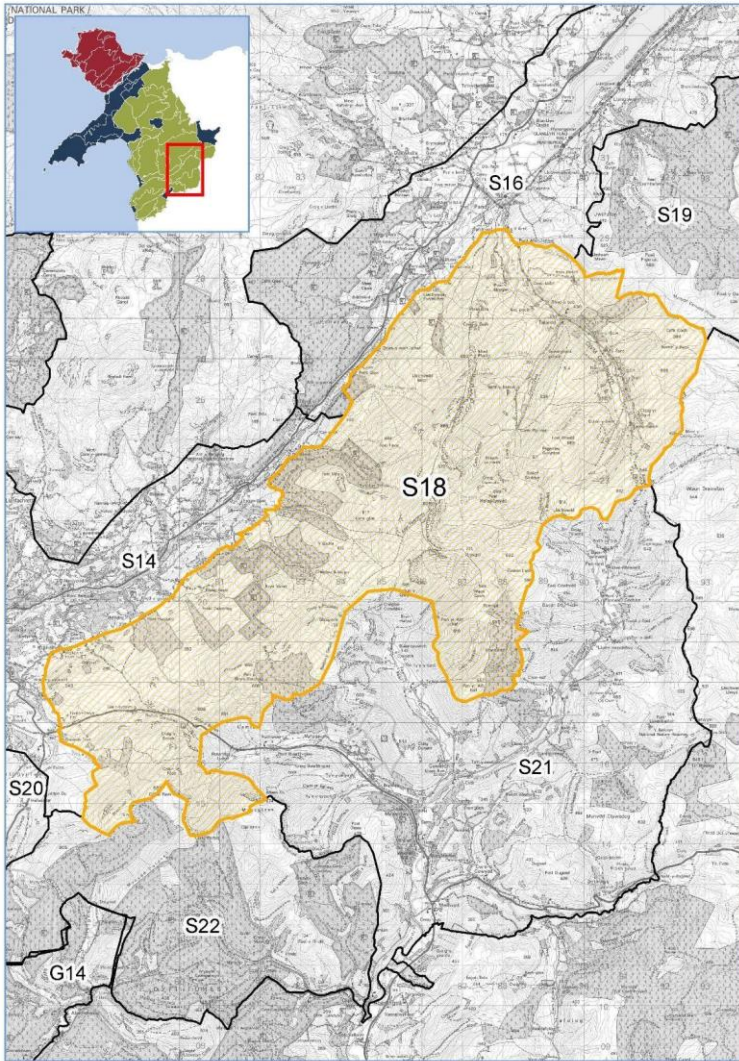
Mae'r tabl isod yn darparu Nodiadau Canllaw ACT penodol ar leoli datblygiadau i leihau effeithiau andwyol.

Nodiadau Canllaw ar Leoli	Ynni Gwrynt	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / cabanau ac estyniadau
Gwarchod harddwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i leoliad ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad y tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol trwy ddefnyddio delweddau. Mae'n rhaid i ddatblygiad osgoi creu ymdeimlad o lechfeddiant annerbyniol, amgylchyniad, amlygrwydd, neu ddiffyg cydweddiad, yn unigol neu gyda'i gilydd ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiadau barchu a diogelu cymeriad a lleoliad y dirwedd a ddiffinnir yn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig mewn ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion anghysbell a gwyllt.	✓	✓	✓
Gwarchod nodweddion arbennig Ardal Tirwedd Arbennig Abermaw	✓	✓	✓
Ceisio osgoi lleoli datblygiadau ar orwelion agored neu fryniau a diogelu golygfeydd allweddol, yn enwedig tua'r môr a thuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd y Fawddach a Bro Tirweddau Cofrestredig Hanesyddol Dolgellau.	✓	✓	✓
Diogelu lleoliadau nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig dynodedig ac eraill megis Parciau a Gerddi Cofrestredig ac atyniadau lleol pwysig fel Pont y Bermo; a'r golygfeydd allweddol i ac o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried golygfeydd o dderbynyddion preswyl, yn enwedig y rhai sydd â golygfeydd o ddatblygiadau fertigol modern sydd eisoes yn bodoli; Dylai lleoliad y datblygiad fertigol ychwanegol anelu i osgoi effeithiau gweledol cronol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau yn cael eu gwahanu yn glir fel bod eu heffaith ar y canfyddiad o'r dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nid oes unrhyw ddylanwad ar y cyd / cronus yn dylanwadu ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen rhoi ystyriaeth arbennig o ofalus i effeithiau cronus datblygiadau presennol ac arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronol ar lwybrau poblogaidd megis Llwybr Arfordir Cymru, llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (llwybr NCN 82), llwybr	✓	✓	✓

Lôn Las Cymru (Llwybr NCN 8), cyswllt pellach â llwybr NCN 8 a golygfannau lleol gwerthfawr eraill - defnyddio delweddau i asesu barn ddilyniannol (gan gynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad presennol).			
Lleoli safleoedd datblygu llai yn agos at adeiladau sy'n bodoli eisoes er mwyn osgoi gormodedd o ddatblygiad o fewn rhannau llai datblygedig yr ACT hon.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau ar ardaloedd diffiniedig o fewn y CDLIE fel Arfordir Annatblygedig ac ar eu lleoliad.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronrus ar lwybrau twristaidd prysur fel yr A470, A494 a'r A493 a Rheilffordd Arfordir y Cambrian.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau'r datblygiad presennol ac arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd er mwyn osgoi effaith cronrus cynyddol.	✓	✓	✓
Yn ogystal â chymryd i ystyriaeth golygfeydd o eiddo ynysig uchel, dylai lleoliad gymryd i ystyriaeth golygfeydd pwysig o setliad mwyaf poblog Dolgellau. Mae gan y dref nifer o atyniadau ymwelwyr sy'n gysylltiedig â hi a chysylltiad cryf â'r dirwedd lle y'i lleolir.	✓	✓	✓

S18 Mynyddoedd Yr Aran

1:100,000

Allgynhychwyd o'r map Arolwg Ordnans gyda chaniatod
yr Arolwg Ordnans ar ran Swyddfa Ei Mawrhydi rhif
trwydded hawffrwyd y goron © 100023387

Lleoliad a Graddau

Mae'r ACT hon yn ymestyn i ddyffryn Afon Twrch a Chwm Cynllwyd i'r gogledd ac mae'n cynnwys prif grib yr Aran yn rhedeg i'r de-orllewin tuag at Ddolgellau ac yn ymestyn i Fwlch y Groes ger ffin ddwyreiniol y Parc Cenedlaethol.

Nodweddion Allweddol 33

- Tirwedd ucheldirol mynyddig eang
- Crib mynydd amlwg pellennig agored

Gwerthusiad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos y gwerthusiad hwn o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) yn erbyn y Meini Prawf Sensitifrwydd sydd wedi cael eu penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math gwahanol o ddatblygu.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Meini prawf / math o ddatblygiad Ddim yn berthnasol	
----------------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i bob Math o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni PV Heulol ar Raddfa Cae	Llinell Uwchben 400 kV	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / Cabanau	
Tirwedd	Graddfa	Tirwedd nodweddiadol eang. VS8: Canolig (13%) / Mawr (6%) / Eang (81%)	↓				
	Patrwm, Graddfa ac Amgaead Cae	Ddim yn berthnasol					
	Tirffurf	Mae'r tirffurf yn cael ei nodweddu gan fryniau uchel a mynyddoedd gyda chrib amlwg yn rhedeg ar hyd yr ACT. VS Lefel Dosbarthiad 2: Ucheldir Agored / Llwyfandir (86%) / Dyffrynnoedd Iseldirol (6%) / Dyffrynnoedd Ucheldirol (5%) / VS4: Bryniau Uchel / Mynyddoedd (87%) / Bryniau / Dyffrynnoedd (11%)	↑			↑	↑
	Gorchudd tir	Er bod prif grib yr Aran yn cael ei nodweddu gan orchudd tir garw a chreigiog mae llawer o'r ACT hon	-			-	↑

	<p>yn cael ei ddominyddu gan Weundir Ucheldirol wedi ei atalnodi tua'r gorllewin gan blanhigfeydd conifer mawr. Mae rhwydwaith lleol o borfeydd afreolaidd ar loriau'r dyffrynnoedd.</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: Diffwrth / Ucheldir creigiog ^(5%) / Mosaic Dyffrynnoedd Iseldirol ^(6%) / Dyffrynnoedd Ucheldirol Ucheldirol ^(5%) / <u>Gweundir Ucheldirol</u> ^(81%)</p> <p>VSS: <u>Tir Agored</u> ^(86%) / Patrwm Cae/ Mosaic ^(11%)</p>					
	<p>Dylanwadau a Wnaed Gan Ddyn</p> <p>Ac eithrio'r A470 tua'r de orllewin mae'r Dylanwadau a Wnaed Gan Ddyn yn gyfyngedig. Mae'r ACT hon yn ansefydlog ac nid oes ffyrdd yma gan mwyaf.</p> <p>VS6: Gwledig Gwasgaredig/ Fferm ^(7%) / Clystyrog ^(6%) / <u>Dim Aneddiadau</u> ^(87%)</p> <p>VS27: Da ^(5%) / Teg ^(95%)</p>	↑			↑	↑
	<p>Patrwm Anheddiad</p> <p>Ddim yn berthnasol</p>					
	<p>Nenlinellau a Gosodiadau</p> <p>Tirffurf nodweddiadol o fewn yr ACT hon yn creu gorwelion dramatig.</p>	↑			↑	
Gwledol	<p>Symudiad</p> <p>Symudiad anaml yn y dirwedd hon yn creu cymeriad llonydd.</p> <p>VS18: Achlysurol ^(6%) / Frequent ^(6%) / <u>Anaml</u> ^(89%)</p>	↑				
	<p>Gweledd, Golygfeydd Allweddol, Golygfeydd a Derbynyddion Nodweddiadol (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</p> <p>Mae'r golygfeydd yn nodweddiadol agored a phellgyrhaeddol o fewn yr ACT hon. Mae golygfeydd panoramig helaeth ar gael tuag at brif gopaon Eryri sef y Rhinogau a Chadair Idris ac i'r dwyrain ar draws Mynyddoedd y Berwyn ehangach, gan gynnwys y Llyn Efyrynwy gerllaw.</p> <p>VS9: Amgaeedig ^(6%) / Agored ^(8%) / <u>Digysgod</u> ^(86%)</p> <p>Mae derbynyddion nodweddiadol yn cynnwys deiliaid, defnyddwyr ac ymwelwyr â'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cymharol ychydig o eiddo ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ Llwybr rhanbarthol 12 <p>Sustrans a llwybr beicio cenedlaethol Lôn Las Cymru (NCN Llwybr 8)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ardaloedd Mynediad Agored ▪ Atyniadau lleol a hawliau tramwy cyhoeddus ▪ Llwybrau twristiaid yr A470 a'r A494 	↑			↑	↑

		<ul style="list-style-type: none"> Y rhwydwaith ffyrdd cyfyngedig 				
	Golygfeydd i ac o Nodweddion Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol Pwysig (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<p>Mae'r rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dyffryn Dolgellau Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Bala a Glanllyn y Bala Ardal o Harddwch Naturiol yn y CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑		↑	
	Cyflwr	Ddim yn berthnasol				
Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd Golygfaol a Chymeriad	<p>Mae llawer o'r dirwedd yn cael ei diffinio o fewn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP yn nodweddiadol Uchel gyda rhai ardaloedd Eithriadol.</p> <p>VS25: <u>Cryf</u>_(87%)/ <u>Canolig</u>_(13%) /</p> <p>VS46: <u>Uchel</u>_(94%)/ <u>Eithriadol</u>_(5%)</p> <p>VS47: <u>Uchel</u>_(89%)/ <u>Canolig</u>_(6%)/</p> <p>Eithriadol_(5%)</p> <p>VS48: <u>Uchel</u>_(82%)/ <u>Canolig</u>_(13%)/</p> <p>Eithriadol_(5%)</p>	↑		↑	↑
	Pellenigrwydd / Tawelwch	<p>Mae llawer o'r dirwedd hon â chymeriad gwyllt, anghysbell a thawel.</p> <p>VS24: Gwyllt_(5%) / <u>Agored</u>_(81%)/ Arall_(13%)</p>	↑		↑	↑

Gwerth	<p>Gwerth Tirwedd (gan gynnwys nodweddion perthnasol i'r dirwedd)</p> <p>Mae'r ACT gyfan yn dod o fewn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Nodweddion a ddynodwyd yn genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored.</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd yn cael ei diffinio o fewn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol Uchel - Eithriadol.</p> <p>VS50: <u>Uchel</u>^(81%)/ <u>Canolig</u>^(14%)/ Rhagorol^(5%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u>^(81%)/ <u>Canolig</u>^(13%)/ Eithriadol^(5%)</p> <p>LH45: <u>Ise</u>^(85%)/ <u>Eithriadol</u>^(8%)</p> <p>LH42: Heb ei Asesu^(36%)/ (<u>blanc</u>)^(64%)</p> <p>GL31: <u>Uchel</u>^(14%)/ <u>Eithriadol</u>^(86%)</p> <p>GL33: <u>Uchel</u>^(14%)/ <u>Eithriadol</u>^(86%)</p>				
	<p>Gwerth Hanesyddol</p> <p>Mae rhan fach o'r ACT hon tua'r de orllewin yn disgyn o fewn Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dyffryn Dolgellau.</p> <p>Mae rhan fach iawn o'r ACT hon yn gorwedd o fewn ymylon allanol Y Bala a Thirwedd Hanesyddol Gofrestredig Ymyl Llyn Tegid Bala.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP yn nodweddiadol Uchel gyda rhai ardaloedd Eithriadol.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u>^(100%)</p> <p>HL35: <u>Canolig</u>^(86%)/ <u>Eithriadol</u>^(10%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u>^(100%)</p>	↑		↑	↑

Sensitifrwydd a Strategaeth y Dirwedd yn ei Chyfanrwydd

Mae'r tablau canlynol yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau datblygu perthnasol (yn seiliedig ar y tabl gwerthuso sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r Strategaeth Tirwedd arfaethedig:

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel Iawn	<p>Nid oes llawer o bobl yn byw ar y dirwedd helaeth ucheldirol hon, mae yma ardaloedd sylweddol o rostir agored a blociau o blanhigfeydd coniferaidd. Er y gall y nodweddion hyn fod yn arwydd o sensitifrwydd is i ddatblygiadau ynni gwynt, maent yn cael eu gorbwyso gan yr ansawdd golygfaol uchel, cymeriad mynyddig unigryw a nenlinellau dramatig yr ACT yn creu lefel uchel o sensitifrwydd sydd wedi arwain at ei dynodiad o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Caiff hyn ei ddwysáu gan fod llawer o'r ardal hon yn cael ei ddiffinio o fewn y CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol a phresenoldeb amlwg gefnen yr Aran sy'n un o nodweddion allweddol yr ACT a lle gall datblygiadau ynni gwynt amharu yn sylweddol. Gall datblygiadau o'r fath hefyd effeithio ar y golygfeydd eang a panoramig ar gael yn yr ACT ac mae hyn, ynghyd â phresenoldeb derbynyddion gweledol sensitif iawn, lefel uchel o rhyngweledd o dirluniau pwysig a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol (gan gynnwys rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol) a dau yn Dirwedd Hanesyddol yn genedlaethol pwysig gynyddu'r sensitifrwydd yn fawr.</p>

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	1 datblygiad micro
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (ac eithrio nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa micro a ddylai berthnasu'n dda l'r anheddiad / adeiladau ac sydd y tu allan Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE.)

MASTIAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel Iawn	<p>Nid oes llawer o bobl yn byw ar y dirwedd helaeth ucheldirol hwn, mae ganddo ardaloedd sylweddol o rostir agored a blociau o blanhigfeydd coniferaidd ac yn brin o ddylanwadau a wnaed gan ddyn. Mae'r ansawdd golygfaol uchel, cymeriad mynyddig unigryw a nenlinellau dramatig yr ACT yn creu lefel uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodiad o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Caiff hyn ei ddwysáu gan lawer o'r ardal hon yn cael ei ddiffinio o fewn y CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol a phresenoldeb amlwg gefnen yr Aran sy'n un o nodweddion allweddol yr ACT a lle gellir datblygiad mastiau ffonau symudol amharu yn sylweddol. Gall datblygiadau o'r fath hefyd effeithio ar y golygfeydd eang a panoramig ar gael yn yr ACT ac mae hyn, ynghyd â phresenoldeb derbynyddion gweledol sensitif iawn, lefel uchel o rhyngweledd o dirluniau pwysig a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol (gan gynnwys rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol) a dau yn Dirwedd Hanesyddol yn genhedlaethol pwysig gynyddu'r sensitifrwydd yn fawr.</p>

STRATEGAETH TIRWEDD	
---------------------	--

Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	- 7 o ddatblygiadau mastiau symudol - 2 o ddatblygiadau mast wedi eu cuddliwio
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau mastiau symudol (ac eithrio nifer cyfyngedig o fastiau symudol sydd wedi'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda mewn cuddliw)

MEYSYDD CARAFANNAU STATIG / CABANAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel Iawn	<p>Ynghyd ag ansawdd golygfaol uchel a chymeriad mynyddig nodedig mae'r ACT hon yn creu lefel uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei ddynodiad o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd yn cael ei diffinio o fewn y CDLIE yn Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae natur a threfniant o ddatblygiadau parc carafannau statig / cabanau gwyliau fel arfer yn gwrthdaro â nodweddion naturiol o lawer o'r dirwedd hon. Gall datblygiadau o'r fath hefyd effeithio ar y golygfeydd eang a panoramig sydd ar gael i ac o'r ACT ac mae hyn, ynghyd â phresenoldeb derbynyddion gweledol sensitif iawn, lefel uchel o rhyngweledd o dirluniau pwysig a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol (gan gynnwys rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol) a dau o Dirweddau Hanesyddol o bwysigrwydd cenedlaethol yn cynyddu sensitifrwydd yn fawr.</p>
STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	Dim datblygiadau parc carafannau sefydlog / cabanau presennol neu wedi'u cydsynio
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol nid oes dim capasiti ar gyfer datblygiadau meysydd carafannau / cabanau.

Canllaw

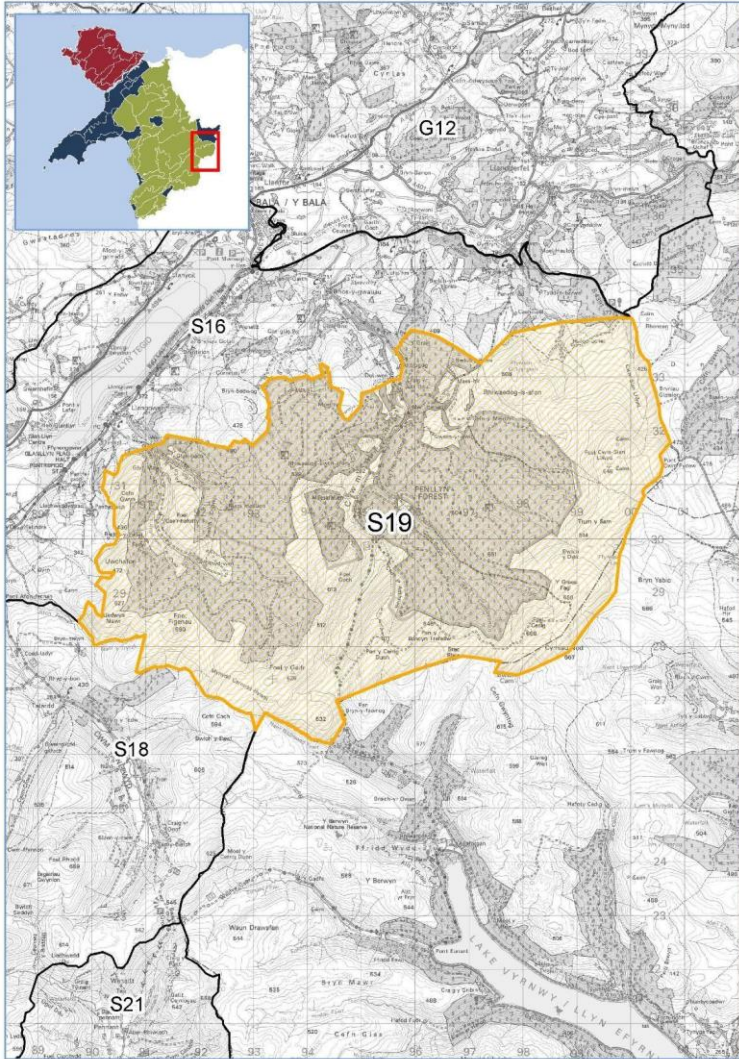
Mae'r tabl isod yn darparu Nodiadau Canllaw ACT penodol ar leoli datblygiadau i leihau effeithiau andwyol.

Nodiadau Canllaw ar Leoli	Ynni Gwynt	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / Cabanau ac Estyniadau
Gwarchod harddwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i leoliad ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o Barc	✓	✓	✓

Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad y tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol trwy ddefnyddio delweddau. Mae'n rhaid i ddatblygiad osgoi creu ymdeimlad o lechfeddiant annerbyniol, amgylchyniad, amlygrwydd, neu ddiffyg cydweddïad, yn unigol neu gyda'i gilydd ar y Parc Cenedlaethol.			
Dylai datblygiadau barchu a diogelu cymeriad a lleoliad y dirwedd a ddiffinnir yn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig mewn ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion anghysbell a gwyllt.			
Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy.	✓	✓	✓
Dylid ceisio osgoi lleoli datblygiadau lleoli ar orwelion agored neu fryniau agored a diogelu golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y Parc Cenedlaethol...	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd y Bala a Glanllyn y Bala a'r Dirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dyffryn Dolgellau.	✓	✓	✓
Diogelu lleoliadau nodweddion treftadaeth ddiwylliannol sy'n ddynodedig bwysig a'r golygfeydd allweddol i ac o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried golygfeydd o dderbynyddion preswyl, yn enwedig y rhai sydd â golygfeydd o ddatblygiadau fertigol modern sydd eisoes yn bodoli; Dylai lleoliad y datblygiad fertigol ychwanegol anelu i osgoi effeithiau gweledol cronol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau yn cael eu gwahanu yn glir fel bod eu heffaith ar y canfyddiad o'r dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nid oes unrhyw ddylanwad ar y cyd / cronus yn dylanwadu ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen rhoi ystyriaeth arbennig o ofalus i effeithiau cronus datblygiadau presennol ac arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronus ar lwybrau poblogaidd fel Llwybr Rhanbarthol 12 Sustrans, llwybr beicio cenedlaethol Lôn Las Cymru (Llwybr NCN 8) a golygfannau lleol gwerthfawr eraill – defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilynïannol (gan gynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad presennol).	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronol ar lwybr yr A470 i dwristiaid.			
Lleoli safleoedd datblygu llai yn agos at adeiladau sy'n bodoli eisoes er mwyn osgoi gormodedd o ddatblygiad o fewn rhannau llai datblygedig yr ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau'r datblygiad presennol ac arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd er mwyn osgoi effaith cronus cynyddol.	✓	✓	✓

S19 Coedwig Penllyn

1:75,000

Ailgynhyrchwyd o'r map Arolwg Ordnans gyda chaniatad
yr Arolwg Ordnans ar ran Swyddfa Ei Mawrhydi rhif
trwydded hawlfraint y goron © 100023387

Lleoliad a Graddau

Mae'r ACT hon wedi'i lleoli yng Nghoedwig Penllyn yng nghornel de-ddwyreiniol y Parc Cenedlaethol.

Nodweddion Allweddol

- Tirwedd sy'n fawr i enfawr o ran graddfa
- Planhigfeydd coniferaidd helaeth
- Gweundir ucheldirol yn codi uwchben llethrau sgarpiog a bryniau coediog
- Nifer o nentydd sy'n llifo'n gyflym a rhaedrau yn ffurfio blaenddyfroedd yr afonydd isod

Gwerthusiad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos y gwerthusiad hwn o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) yn erbyn y Meini Prawf Sensitifrwydd sydd wedi cael eu penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math gwahanol o ddatblygu.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Meini prawf / math o ddatblygiad/ ddim yn berthnasol	
----------------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--	--

	Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i bob Math o Ddatblygiad				
			Ynni Gwyrnt	Ynni PV Heulol ar Raddfa Cae	Llinell Uwchben 400 kV	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / Cabanau
Tirwedd	Graddfa	Tirwedd nodweddiadol mawr i enfawr . VS8: Mawr (50%) / Eang (47%)	↓				
	Patrwm, Graddfa ac Amgaead Cae	Ddim yn berthnasol					
	Tirffurf	Mae tirffurf yn cael ei nodweddu gan lwyfandir ucheldirol a chyfres o fryniau crwn yn cael eu 'torri' gan lethrau sgarpiog . VS Lefel Dosbarthiad 2: <u>Ucheldir Agored/ Llwdfandir</u> (47%) / <u>Bryniau, Llwdfandir Isel a Llethrau Sgarpiog</u> (50%) VS4: <u>Bryniau Uchel / Mynyddoedd</u> (95%)	-			-	-

	Gorchudd tir	<p>Planhigfeydd coniferaidd helaeth, a'r tu allan iddynt, mae rhostir grug agored ucheldirol yn dominyddu gyda chaeau bugeiliol wedi'u ffermio ar lawr y dyffryn.</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3:</p> <p><u>Gweundir Ucheldirol</u> (47%) / Bryniau Coediog a Llethrau Sgarpiog (50%)</p> <p>VS5: <u>Tir Agored</u> (47%) / <u>Coetir</u> (50%)</p>	↓		↓	↓
	Dylanwadau a Wnaed Gan Ddyn	<p>Mae'r dirwedd hon yn ansefydlog yn bennaf heb lawer o ddatblygiad modern. Mae dylanwadau dynol modern yn cael eu cyfyngu i ardaloedd mawr o blanhigfeydd coniferaidd masnachol.</p> <p>VS6: <u>Dim Aneddiadau</u> (97%)</p> <p>VS27: <u>Teg</u> (98%)</p>	↑		↑	↑
	Patrwm Anheddiad	Ddim yn berthnasol				
	Nenlinellau a Gosodiadau	<p>Mae gorwelion / nenlinellau tonnog iawn a di-dor i raddau helaeth yn cael eu creu gan y bryniau crwn o fewn yr ACT hon. Mae blociau mawr o blanhigfeydd coniferaidd yn nodweddion o rai o'r gorwelion uwch.</p>	↑		↑	
Gweledol	Symudiad	<p>Mae diffyg aneddiadau a rhwydweithiau ffyrdd yn golygu mai dim ond symudiad achlysurol ac anaml sydd yn y dirwedd hon, sy'n creu ymdeimlad o gymeriad llonydd.</p> <p>VS18: <u>Achlysurol</u> (50%) / <u>Anaml</u> (48%)</p>	↑			
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Golygfeydd a Derbynyddion Nodweddiadol (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<p>Mae golygfeydd yn aml yn cael eu hamgáu gan dirffurf serth neu gan yr ardaloedd helaeth o blanhigfeydd. Lle mae tirffurf a gorchudd tir yn caniatáu, mae golygfeydd yn bellgyrhaeddol ac ar adegau yn banoramig gyda golygfeydd hardd tua'r gogledd a'r gorllewin a rhyngwelededd cryf gyda Mynyddoedd y Berwyn a Llyn Efyrynwy.</p> <p>VS9: <u>Cyfyngedig</u> (50%) / <u>Agored</u> (47%)</p> <p>Mae derbynyddion nodweddiadol yn cynnwys deiliaid, defnyddwyr ac ymwelwyr â'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cymharol ychydig o eiddo ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ Llwybr 12 rhanbarthol <p>Sustrans</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ardaloedd Mynediad Agored 	-		-	-

		<ul style="list-style-type: none"> Atyniadau lleol a hawliau tramwy cyhoeddus Y rhwydwaith ffyrdd gyfyngedig leol 					
	Golygfeydd i ac o Nodweddion Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol Pwysig (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<p>Mae'r rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri Bryniau Clwyd ac AHNE Dyffryn Dyfrdwy AHNE Cynwyd a Llandrillo (yn Ninbych) CLG Cefnwlod Bala Tirwedd Gofrestredig Hanesyddol Dyffryn Tanat Tirwedd Gofrestredig Hanesyddol Berwyn Y Bala a Thirwedd Gofrestredig Hanesyddol Glannau'r Llynnoedd yn Y Bala Ardal o Harddwch Naturiol yn y CDLIE (Polisi Datblygu 2) 					
	Cyflwr	Ddim yn berthnasol					
Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd Golygfaol a Chymeriad	<p>Mae'r dirwedd hon yn hardd iawn ac mae ymdeimlad cryf o le yn perthyn iddi ac fe adlewyrchir hyn yn ei dynodiad fel rhan o'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol Uchel.</p> <p>VS25: <u>Cryf</u> (97%)</p> <p>VS46: <u>Uchel</u> (50%) / <u>Ise</u> (50%)</p> <p>VS47: <u>Uchel</u> (100%)</p> <p>VS48: <u>Uchel</u> (100%)</p>					
	Pellenigrwydd / Tawelwch	<p>Mae gan y dirwedd hon ymdeimlad cryf o bellenigrwydd a thawelwch.</p> <p>VS24: Wedi'i Gysgodi (53%) / <u>Agored</u> (45%)</p>					

Gwerth	<p>Gwerth Tirwedd (gan gynnwys nodweddion perthnasol i'r dirwedd)</p> <p>Mae'r ACT gyfan yn disgyn o fewn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r nodweddion a ddynodwyd yn genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored.</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd yn cael ei diffinio o fewn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol Uchel-Rhagorol.</p> <p>VS50: <u>Uchel</u>_(50%) / <u>Canolig</u>_(50%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u>_(47%) / <u>Ise</u>_(50%)</p> <p>LH45: <u>Uchel</u>_(46%) / <u>Eithriadol</u>_(42%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei Asesu</u>_(98%)</p> <p>GL31: <u>Eithriadol</u>_(98%)</p> <p>GL33: <u>Eithriadol</u>_(98%)</p>	↑		↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p> <p>Mae Cefn Gwyn i'r Gorllewin yn disgyn o fewn Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Y Bala a glan llyn Y Bala.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol Uchel gyda rhai ardaloedd Cymedrol.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u>_(98%)</p> <p>HL35: <u>Canolig</u>_(98%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u>_(98%)</p>	↑		↑	↑

Sensitifrwydd a Strategaeth y Dirwedd yn ei Chyfanrwydd

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau datblygu perthnasol (yn seiliedig ar y tabl gwerthuso sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r Strategaeth Tirwedd arfaethedig:

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel	<p>Tirwedd ansefydlog yn bennaf, gyda llwyfandir ucheldirol, sy'n fawr i enfawr o ran graddfa a nodweddir gan Weundir Ucheldirol a phlanhigfeydd conifferaidd helaeth. Er y gall y nodweddion hyn fod yn arwydd o lai o sensitifrwydd i ddatblygiad mastiau ffôn symudol, maent yn cael eu gwrthbwyso gan ansawdd golygfaol uchel, cymeriad mynyddig unigryw a nenlinellau amlwg o'r ACT sy'n rhannu lefel uchel o sensitifrwydd ac sydd wedi arwain at ei ddynodiad o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae hyn, ynghyd â diffyg amlwg dylanwad dynol modern (yn gyfyngedig i blanhigfeydd masnachol wedi eu britho gyda rhwydwaith o</p>

	<p>lwybrau mynediad i goedwigoedd) yn cynyddu'r sensitifrwydd. Mae rhannau o'r ardal hon hefyd yn cael eu diffinio o fewn y CDLIE yn Ardaloedd o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gall datblygiadau ynni gwynt effeithio ar y golygfeydd eang a panoramig sydd ar gael mewn rhannau o'r ACT hon. Ceir lefel uchel o rhyngweledded gyda nodweddion treftadaeth a thirwedd ddiwylliannol bwysig gan gynnwys rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol, Bryniau Clwyd ac AHNE Dyffryn Dyfrdwy, CLG Cefnwlod Y Bala a tri o Dirweddau Hanesyddol o bwys cenedlaethol sy'n cynyddu sensitifrwydd ymhellach.</p>
STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	Dim datblygiadau ynni gwynt presennol nac wedi derbyn caniatad
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (ac eithrio nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa ddomestig a ddylai gysylltu'n dda â anheddiadau / adeiladau presennol ac sydd y tu allan i'r Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol CDLIE.)

MASTIAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel	<p>Tirwedd ansefydlog yn bennaf, gyda llwyfandir ucheldirol, mawr i enfawr o ran graddfa a nodweddir gan Weundir Ucheldirol a phlanhigfeydd conifferaidd helaeth. Er y gall y nodweddion hyn fod yn arwydd o lai o sensitifrwydd i ddatblygiad mast ffôn symudol, maent yn cael eu gwrthbwyso gan ansawdd golygfaol uchel, cymeriad mynyddig unigryw a nenlinellau amlwg o'r ACT sy'n rhannu lefel uchel o sensitifrwydd ac sydd wedi arwain at ei ddynodiad o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae hyn, ynghyd â diffyg amlwg dylanwad dynol modern (yn gyfyngedig i blanhigfeydd masnachol wedi eu britho gyda rhwydwaith o lwybrau mynediad i goedwigoedd) yn cynyddu sensitifrwydd. Mae rhannau o'r ardal hon hefyd yn cael eu diffinio o fewn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gall datblygiadau mast symudol effeithio ar y golygfeydd eang a panoramig sydd ar gael mewn rhannau o'r ACT hon. Ceir lefel uchel o rhyngweledded gyda nodweddion treftadaeth a thirwedd ddiwylliannol bwysig gan gynnwys rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol, Bryniau Clwyd ac AHNE Dyffryn Dyfrdwy, CLG Cefnwlod Y Bala a tri o Dirweddau Hanesyddol o bwys cenedlaethol sy'n cynyddu sensitifrwydd ymhellach.</p>
STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	Dim datblygiadau mastiau symudol yn bresennol nac wedi'u cydsynio / caniatáu
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau mastiau symudol (ac eithrio nifer cyfyngedig o fastiau symudol a fyddai'n cael eu lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda ac wedi eu cuddliwio.)

MEYSYDD CARAFANNAU STATIG / CABANAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD

Uchel	<p>Mae'r ACT yn cynnwys tirwedd ucheldirol helaeth ac ansefydlog yn bennaf gydag ardaloedd sylweddol o rostir agored a helaeth o blanhigfeydd coniferaidd. Mae dylanwad a wnaed gan ddyd yn amlwg o fewn yr ACT hon yn gyfyngedig i blanhigfeydd masnachol sy'n gymysg â rhwydwaith o lwybrau mynediad i'r coedwigoedd. Mae ansawdd olygfaol uchel a chymeriad nodedig mynyddig yr ACT hon yn creu lefel uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodiad o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae rhannau o'r ardal hon hefyd yn cael eu diffinio o fewn y CDLIE yn Ardaloedd o Harddwch Naturiol. Er y gall y planhigfeydd gynnig cyfleoedd sgrinio dichonol ac maent yn fynegol o sensitifrwydd gweledol llai o ran datblygiadau meysydd carafannau statig / cabanau gwyliau, mae natur a threfniant datblygiadau o'r fath fel arfer yn gwrthdaro â nodweddion naturiol sawl rhan o'r dirwedd hon.</p> <p>Ceir lefel uchel o ryngweledded i ac o nodweddion tirweddol a threftadaeth diwylliannol pwysig (gan gynnwys rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol) a dwy Dirwedd Hanesyddol o bwys cenedlaethol sy'n cynyddu sensitifrwydd ymhellach.</p>
STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	Ni does dim datblygiadau meysydd carafannau statig / cabanau gwyliau presennol na rhai a gydsyniwyd / ganiatawyd
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol nid oes dim capasiti ar gyfer datblygiadau meysydd carafannau / cabanau gwyliau.

Canllaw

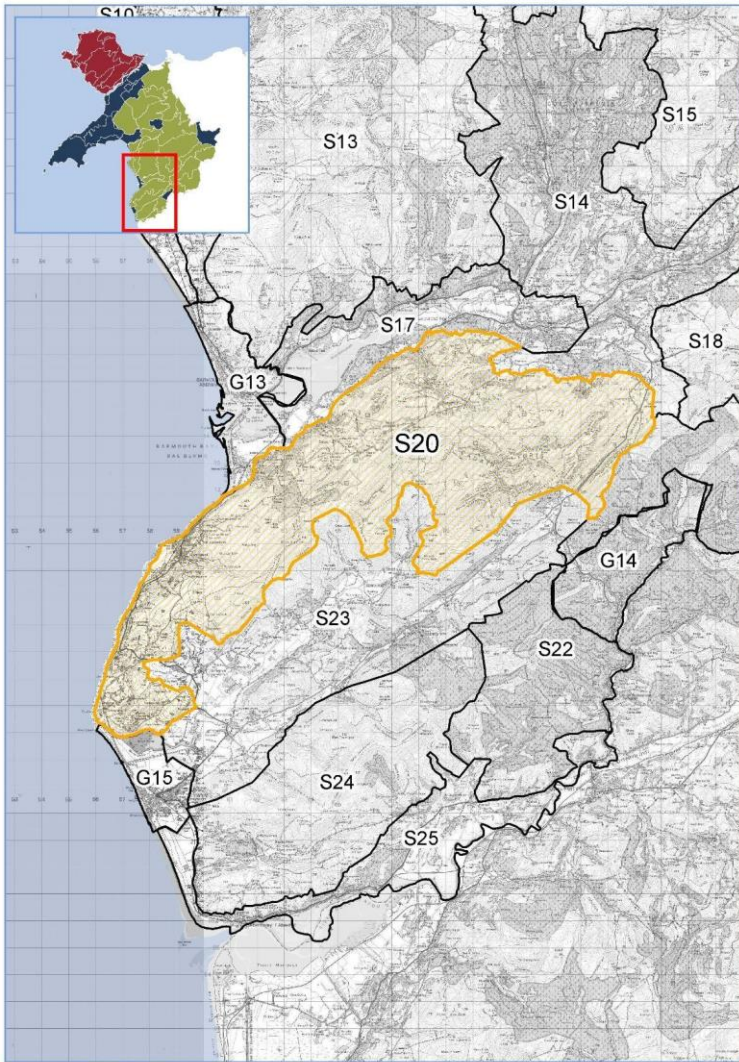
Mae'r tabl isod yn darparu Nodiadau Canllaw ACT benodol ar leoli datblygiadau i leihau effeithiau andwyol.

Nodiadau Canllaw ar Leoli	Ynni Gwynt	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / Cabanau ac Estyniadau
Gwarchod harddwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i lleoliad ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad y tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol trwy ddefnyddio delweddau. Mae'n rhaid i ddatblygiad osgoi creu ymdeimlad o lechfeddiant annerbyniol, amgylchyniad, amlygrwydd, neu ddiffyg cydweddiad, yn unigol neu gyda'i gilydd ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiadau barchu a diogelu cymeriad a lleoliad y dirwedd a ddiffinnir yn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig mewn ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion anghysbell a gwyllt.	✓	✓	✓
Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o Fryniau Clwyd ac AoHNE Dyffryn Dyfrdwy.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad ystyried a gwarchod y nodweddion arbennig Ardal Tirwedd Arbennig Y Bala.	✓	✓	✓
Osgoi datblygiadau wedi eu lleoli ar orwelion agored / nenlinell neu fryniau a diogelu golygfeydd allweddol.	✓	✓	

Cynnal cyfanrwydd y Dyffryn Tanat, y Berwyn a'r Bala a Thirweddau Hanesyddol Cofrestredig Ymylon Llyn Y Bala.	✓	✓	✓
Diogelu gosodiadau nodweddion dynodedig ac eraill o dreftadaeth ddiwylliannol bwysig; a'r golygfeydd allweddol i ac o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyrid golygfeydd o dderbynyddion preswyl, yn enwedig y rhai sydd â golygfeydd o ddatblygiadau fertigol modern, sydd eisoes yn bodoli; dylai lleoli datblygiad fertigol ychwanegol anelu at osgoi effeithiau gweledol cronol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau yn cael eu gwahanu yn glir fel bod eu heffaith ar y canfyddiad o'r dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nid oes unrhyw ddylanwad ar y cyd / cronus diffiniadol o'r profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn gofyn am ystyriaeth arbennig o ofalus o ran effeithiau cronus datblygiadau presennol ac arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronol ar lwybrau poblogaidd fel llwybr rhanbarthol Sustrans 12 a golygfannau lleol eraill a werthfawrogir - defnyddiwch ddelweddau i asesu barn ddilyniannol (gan gynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad presennol).	✓	✓	✓
Safle datblygu llai yn agos at adeiladau sy'n bodoli eisoes er mwyn osgoi gormodedd o ddatblygiad o fewn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau'r datblygiadau presennol ac arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd er mwyn osgoi effaith cronus gynyddol.	✓	✓	✓

S20 Cadair Idris

1:150,000

Ailgynhyrchwyd o'r map Arolwg Ordnans gyda
chaniatad yr Arolwg Ordnans ar ran Swyddfa Ei
Mawrhydi rhif trwydded hawlfraint y goron © 100023387

Lleoliad a Graddau

Mae'r ACT yn cynnwys ucheldiroedd yn union i'r de o Aber y Fawddach gan ymestyn i'r de ddwyrain gan gynnwys masif Cadair Idris a thua'r de orllewin i anheddiad Llwyngwriil ar yr arfordir.

Nodweddion Allweddol

- Tirwedd fynyddig ar raddfa fawr, yn ymestyn tua'r arfordir
- Copaon agored a llethrau yn cyferbynnu â dyffrynnoedd lle mae digon o goed
- Diddordeb treftadaeth ddiwylliannol

Gwerthusiad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos y gwerthusiad hwn o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) yn erbyn y Meini Prawf Sensitifrwydd sydd wedi cael eu penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math gwahanol o ddatblygu.

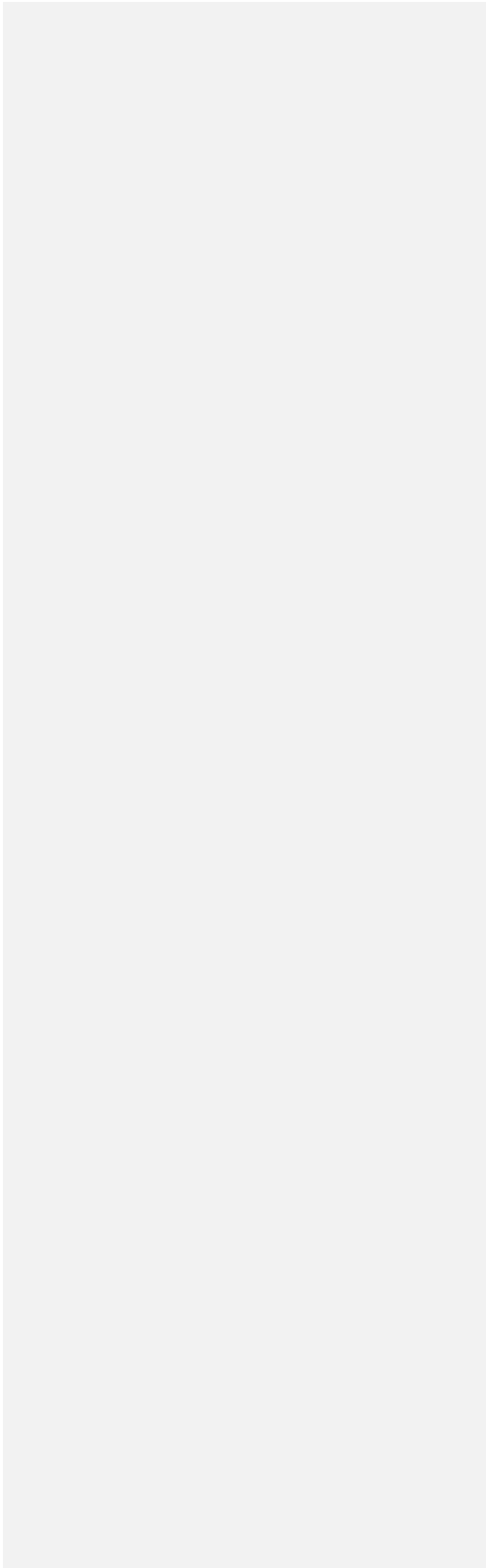
Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Isel	↓	Meini prawf / math o ddatblygiad/ ddim yn berthnasol	
----------------	--------------------	---	-----------------------	---	--------------------	---	--	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i bob Math o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni PV Heuliol ar Raddfa Cae	Linell Uwchben 400 KV	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / Cabanau
Tirwedd	Graddfa Tirwedd graddfa fawr yn nodweddiadol. VS8: Canolig (30%)/ <u>Mawr</u> (58%)/ Eang (12%)	↓				
	Patrwm, Graddfa ac Amgaead Cae Ddim yn berthnasol					
	Tirffurf Nodweddir gan fryniau uchel a mynyddoedd yn ymestyn i lain arfordirol gul. VS Lefel Dosbarthiad 2: <u>Ucheldir Agored/Llwyfandir</u> (48%)/ Bryniau, <u>Llwyfandir Isel a Llethrau Sgarpiog</u> (46%) VS4: <u>Bryniau Uchel / Mynyddoedd</u> (48%)/ <u>Treigl / Tonnog</u> (44%)/ Bryniau / Dyffrynnoedd (6%)	↑			↑	↑

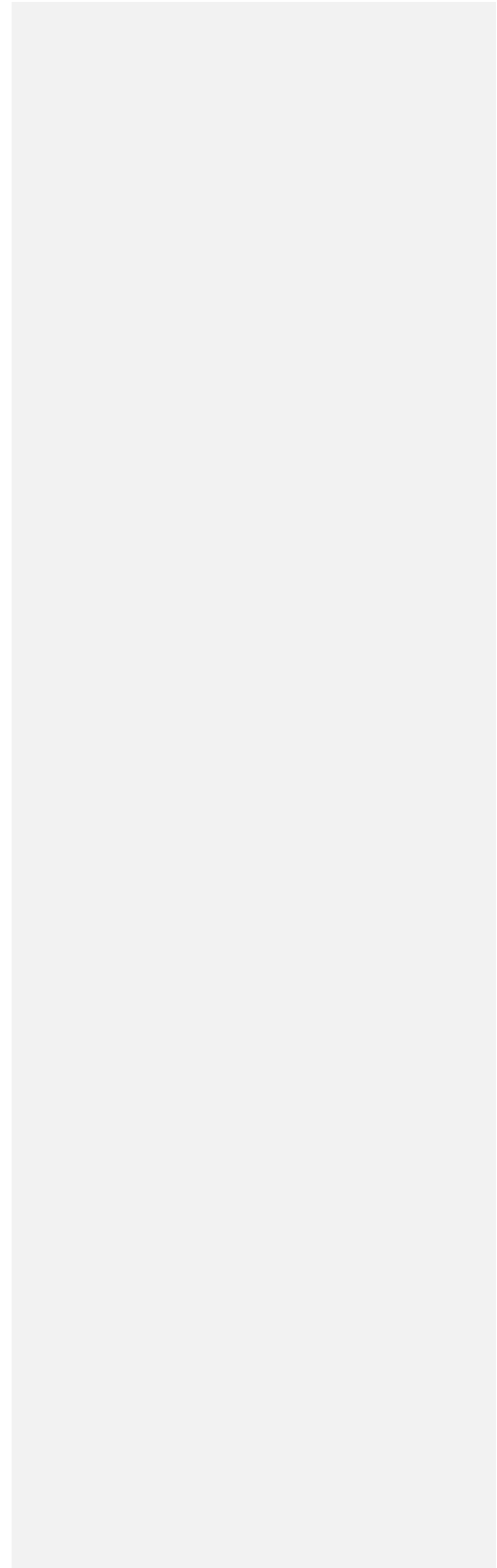
	Gorchudd tir	<p>Copaon mynydd creigiog agored a llethrau sgarp. Gweundir ucheldirol wedi eu hamgylchynu gan borfeydd wedi eu gwella. Caeau afreolaidd ar raddfa fechan yn gymysg â choetir o fewn y cymoedd a drychiadau is gan gynnwys nifer o blanhigfeydd conifer mawr.</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: Bryniau a Llethrau Sgarpiog Mosaig ^(21%) / Diffwrwyth / Ucheldir creigiog ^(11%) / <u>Gweundir Ucheldirol</u> ^(37%) / Bryniau Coediog a Llethrau Sgarpiog Pori ^(25%)</p> <p>VS5: <u>Tir Agored</u> ^(39%) / <u>Patrwm Cae</u> / <u>Mosaic</u> ^(47%) / Cymysg ^(14%)</p>	-			↑	↑
	Dylanwadau a Wnaed Gan Ddyn	<p>Mae llawer o'r ACT yn ansefydlog. Mae datblygiadau wedi'u crynhoi ar hyd llain arfordirol gul tua'r gorllewin ac yn cynnwys yr A493, Rheilffordd Arfordir y Cambrian, aneddiadau bychain, nifer o barciau carafanau statig / cabanau gwyliau a hen chwarel, ynghyd â chwpl o fastiau telathrebu a thyrbinau gwynt. Mae'r A487 yn rhedeg i lawr ochr dwyreiniol yr ACT.</p> <p>VS6: Pentref ^(23%) / Gwledig Gwasgaredig / Fferm ^(25%) / Dim Aneddiadau ^(62%)</p> <p>VS27: Teg ^(100%)</p>	↑			↑	↑
	Patrwm Anheddiad	Ddim yn berthnasol					
	Nenlinellau a Gosodiadau	Mae tirffurfiau amlwg o fewn yr ACT hon yn creu gorwelion nodedig .	↑			↑	
Gweledol	Symudiad	Ac eithrio traffig aml ar y ffyrdd ar hyd llain arfordirol gul i'r gorllewin ac ar yr A487 i'r dwyrain, llonydd yw cymeriad y dirwedd.	↑				
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Golygfeydd a Derbynyddion Nodweddiadol (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<p>Mae golygfeydd o fewn yr ACT hon yn nodweddiadol agored ac yn amlwg ac yn medru bod yn bellgyrhaeddol tuag at yr arfordir a thu hwnt i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>VS9: <u>Agored</u> ^(49%) / <u>Yn amlwg</u> ^(48%)</p> <p>Mae derbynyddion nodweddiadol yn cynnwys deiliaid, defnyddwyr ac ymwelwyr â'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eiddo ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ Llwybrau pellter hir gan gynnwys Llwybr Arfordir Cymru, llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i 	↑			↑	↑

		<p>Abergwaun (Ilwybr NCN 82), Lôn Las Cymru (Llwybr NCN 8) a dolen fer arall rhwng y ddau</p> <ul style="list-style-type: none"> Ardaloedd Mynediad Agored Atyniadau lleol a hawliau tramwy cyhoeddus Y llwybrau twristiaid yr A493 a'r A487 a'r Rheilffordd Arfordir y Cambrian Y rhwydwaith ffyrdd lleol 				
	<p>Golygfeydd i ac o Nodweddion Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol Pwysig (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</p>	<p>Mae'r rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri ACT Abermaw ACT Corris Uchaf Tirwedd Hanesyddol <p>Gofrestredig Ardudwy</p> <ul style="list-style-type: none"> Tirwedd Hanesyddol <p>Gofrestredig Dyffryn Dolgellau</p> <ul style="list-style-type: none"> Tirwedd Hanesyddol <p>Gofrestredig y Fawddach</p> <ul style="list-style-type: none"> Tirwedd Hanesyddol <p>Gofrestredig Dyffryn Dysynni</p> <ul style="list-style-type: none"> Bryngaerau Parciau a Gerddi <p>Cofrestredig</p> <ul style="list-style-type: none"> Ardal o Harddwch Naturiol yn y CDLIE (Polisi Datblygu 2) Ardaloedd o Arfordir <p>Annatblygedig Morfa Harlech a Morfa Dyffryn CDLIE (Polisi Datblygu 2)</p>	↑		↑	
	Cyflwr	Ddim yn berthnasol				
<p>Esthetig, Camfyddiadol a Phrofiadol</p>	<p>Ansawdd Golygfaol a Chymeriad</p>	<p>Mae llawer o'r dirwedd yn cael ei diffinio o fewn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol Canolig-Uchel gyda rhai ardaloedd yn Eithriadol</p> <p>VS25: Cryf_(12%)/Canolig_(88%)</p> <p>VS46: Uchel_(51%)/ Eithriadol_(46%)</p> <p>VS47: Uchel_(48%)/ Canolig_(52%)</p> <p>VS48: Uchel_(60%)/ Canolig_(29%)/ Eithriadol_(11%)</p>	↑		↑	↑
	<p>Pellenigrwydd / Tawelwch</p>	<p>Mae llonyddwch a phellenigrwydd llawer o'r dirwedd hon yn creu ymdeimlad o fod yn wyllt mewn mannau.</p>	↑		↑	↑

		VS24: Gwyllt (11%) / <u>Agored</u> (62%) / Arall (23%)							
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Gwerth	<p>Gwerth Tirwedd (gan gynnwys nodweddion perthnasol i'r dirwedd)</p>	<p>Mae'r ACT gyfan yn dod o fewn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r nodweddion a ddynodwyd yn genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (llwybr NCN 82), Lôn Las Cymru (llwybr NCN 8) a dolen fer arall rhwng y ddau.</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd yn cael ei diffinio o fewn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol. Mae'r ACT hefyd yn cynnwys ardaloedd a ddiffinnir o fewn y CDLIE fel Ardal o Arfordir Annatblygedig.</p> <p>Mae llwybr Arfordir Cymru hefyd yn rhedeg ar hyd ymyl orllewinol yr ACT hon.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol yn Uchel-Eithriadol</p> <p>VS50: <u>Uchel</u>_(60%) / <u>Canolig</u>_(29%) /</p> <p>Eithriadol_(11%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u>_(60%) / <u>Canolig</u>_(29%) /</p> <p>Eithriadol_(11%)</p> <p>LH45: <u>Uchel</u>_(14%) / <u>Isel</u>_(6%) / <u>Canolig</u>_(37%) /</p> <p><u>Eithriadol</u>_(43%)</p> <p>LH42: <u>Uchel</u>_(16%) / <u>Heb ei Asesu</u>_(83%)</p> <p>GL31: <u>Eithriadol</u>_(100%)</p> <p>GL33: <u>Eithriadol</u>_(100%)</p>	↑		↑	↑	
--------	--	---	---	--	---	---	--

Gwerth Hanesyddol	<p>Mae llawer o'r ACT hon yn gorwedd o fewn Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Y Fawddach</p> <p>Mae rhannau bach o'r ACT hon yn gorwedd o fewn Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dyffryn Dolgellau a Thirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dyffryn Dysynni.</p> <p>Mae'r nodweddion a ddynodwyd yn genedlaethol hefyd yn cynnwys bryngaerau.</p> <p>Mae'r ardal hon yn cynnwys bryngaer hefyd.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol yn Uchel-Eithriadol</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (46%) / <u>Canolig</u> (26%) /</p> <p>Heb ei Asesu (28%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (52%) / <u>Eithriadol</u> (45%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (51%) / <u>Eithriadol</u> (45%)</p>	↑		↑	↑
--------------------------	--	---	--	---	---

Sensitifrwydd a Strategaeth y Dirwedd yn ei Chyfanrwydd

Mae'r tablau canlynol yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau datblygu perthnasol (yn seiliedig ar y tabl gwerthuso sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r Strategaeth Tirwedd arfaethedig:

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel iawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd ucheldirol fynyddig unigryw gyda'r golygfeydd trawiadol hyn yn creu lefel uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodiad o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal yn cael ei ddiffinio o fewn y CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol. Draw oddi wrth yr arfordir cyfagos, mae'r dirwedd ar raddfa fawr yn nodweddiadol ansefydlog ac ychydig o ffyrdd lleol sydd ynddi; ac mae hyn yn ei dro yn creu ymdeimlad cryf o lonyddwch a phellenigrwydd ac ymdeimlad o fod yn wyllt mewn mannau.</p> <p>Mae sensitifrwydd i ddatblygiadau mast ffôn symudol yn cael ei gynyddu ymhellach gan werth treftadaeth ddiwylliannol uchel y dirwedd a phresenoldeb rhai gorwelion amlwg a nodedig, a ffurfiwyd gan fynyddoedd a chefnen / cribau megis Cadair Idris. Ceir lefel uchel o ryngweledd gyda thirweddau cyfagos a golygfeydd pellgyrhaeddol tuag at yr arfordir, a thu hwnt i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae sensitifrwydd o fewn rhannau lleol gorllewinol yr ACT hon yn cael ei leihau ychydig oherwydd dylanwad datblygiadau modern presennol.</p>

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	2 ddatblygiad domestig
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (ac eithrio nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt domestig i raddfa micro a ddylai berthnasu'n dda gyda datblygiad / adeiladau presennol sydd y tu allan i'r CDLIE Ardal o Harddwch Naturiol a CDLIE Arfordir Annatblygedig.)

MASTIAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel lawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd ucheldirol fynyddig unigryw gyda'r golygfeydd trawiadol hyn yn creu lefel uchel o sensitifrwydd ac mae hynny wedi arwain at ei ddynodi o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal yn cael ei diffinio o fewn y CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol. Draw oddi wrth yr arfordir cyfagos, mae'r dirwedd ar raddfa fawr yn nodweddiadol ansefydlog ac mae ynddi ychydig o ffyrdd lleol; sy'n creu ymdeimlad cryf o lonyddwch a phellenigrwydd ac ymdeimlad o fod yn wyllt mewn mannau.</p> <p>Mae sensitifrwydd i ddatblygiadau mast ffôn symudol yn cael ei gynyddu ymhellach yn sgil gwerth treftadaeth ddiwylliannol uchel y dirwedd a phresenoldeb rhai gorwelion amlwg a nodedig, a ffurfiwyd gan fynyddoedd a chefnen / cribau megis Cadair Idris. Ceir lefel uchel o rhyngweledd gyda thirweddau cyfagos a golygfeydd pellgyrhaeddol tuag at yr arfordir, a thu hwnt i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae sensitifrwydd o fewn rhannau lleol gorllewinol yr ACT hon yn cael ei leihau ychydig oherwydd dylanwad datblygiadau modern presennol.</p>

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	- 3 o ddatblygiadau mastiau symudol - 2 o ddatblygiadau mastiau wedi eu cuddliwio
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol nid oes capasiti ar gyfer datblygiadau mastiau symudol o fewn Ardaloedd CDLIE o Ardaloedd o Harddwch Naturiol ac Arfordir Annatblygedig CDLIE, (Mastiau Symudol ac eithrio nifer cyfyngedig wedi'u lleoli a'u dylunio yn dda a'u cuddliwio.) Fodd bynnag, y tu allan i'r ardaloedd hyn, fe all fod capasiti cyfyngedig ar gyfer datblygiadau mastiau symudol wedi eu dylunio'n dda ac wedi eu lleoli'n sensitif.

MEYSYDD CARAFANNAU STATIG / CABANAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel lawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd unigryw a mynyddig gyda golygfeydd ucheldir trawiadol yn creu lefel uchel o sensitifrwydd sydd wedi arwain at ei dynodiad o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal yn cael ei ddiffinio o fewn y CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol. Draw oddi wrth yr arfordir cyfagos, mae'r dirwedd ar raddfa fawr yn nodweddiadol ansefydlog ac mae ychydig o ffyrdd lleol ynddi. Mae lonyddwch a phellenigrwydd llawer o'r dirwedd hon yn creu ymdeimlad o fod yn wyllt mewn rhai mannau sy'n cynyddu sensitifrwydd.</p>

Caiff hyn ei wella yn sgil natur sensitif a nifer y derbynyddion gweledol, lefel uchel o ryngwelededd a golygfeydd pellgyrhaeddol tua'r arfordir, a thu hwnt i'r Parc Cenedlaethol ynghyd â'r dirwedd uchel a gwerth treftadaeth ddiwylliannol y dirwedd.

Mae sensitifrwydd o fewn rhannau gorllewinol lleol yr ACT hon yn cael ei leihau ychydig oherwydd dylanwad y carafannau statig / cabanau gwyliau presennol.

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	- 1 datblygiad mawr iawn - 1 datblygiad mawr - 1 datblygiad bach - 2 ddatblygiad bach iawn
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol nid oes dim capasiti ar gyfer datblygiadau meysydd carafannau / cabanau.

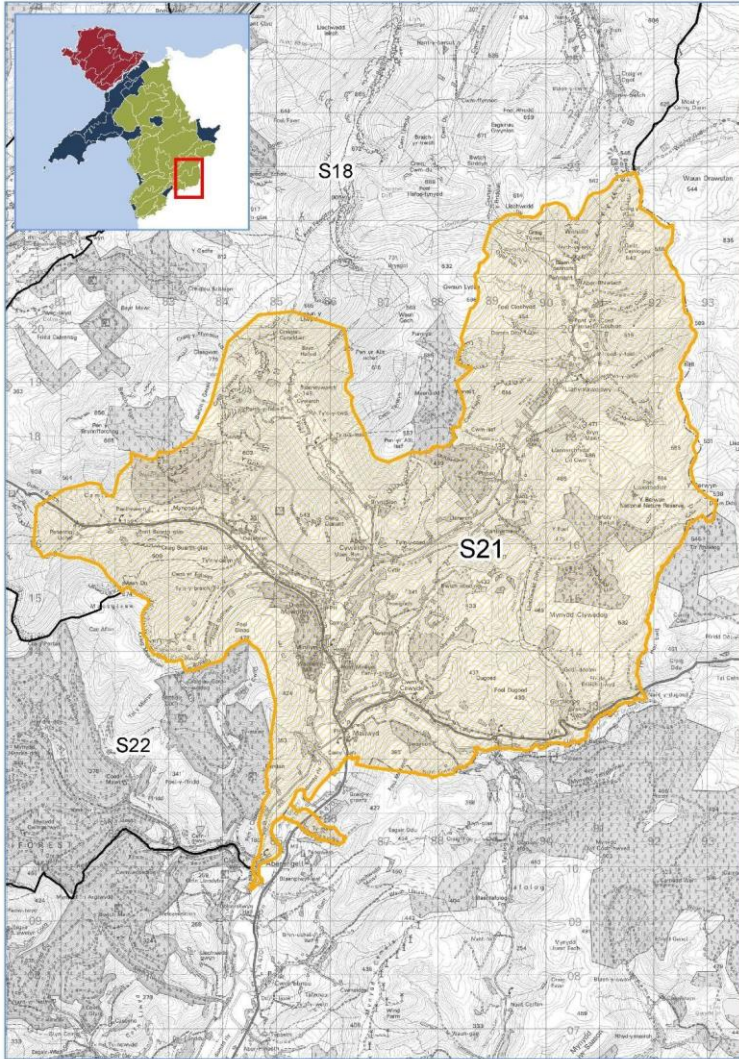
Canllaw

Mae'r tabl isod yn darparu Nodiadau Canllaw ACT benodol ar leoli datblygiadau i leihau effeithiau andwyol.

Nodiadau Canllaw ar Leoli	Ynni Gwynt	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / cabanau ac estyniadau
Gwarchod harddwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i leoliad ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad y tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol trwy ddefnyddio delweddau. Mae'n rhaid i ddatblygiad osgoi creu ymdeimlad o lechfeddiant annerbyniol, amgylchyniad, amlygrwydd, neu ddiffyg cydweddiad, yn unigol neu gyda'i gilydd ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiadau barchu a diogelu cymeriad a lleoliad y dirwedd a ddiffinnir yn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig mewn ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion anghysbell a gwyllt.	✓	✓	✓
Gwarchod nodweddion arbennig Ardaloedd Tirwedd Arbennig Uchaf Abermaw a Chorris.	✓	✓	✓
Ceisio osgoi lleoli datblygiadau ar orwelion agored neu fryniau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig tua'r môr a thuag at ucheldiroedd y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig Ardudwy, Bro Dolgellau, Mawddach a Dysynni.	✓	✓	✓
Gwarchod gosodiadau nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill dynodedig fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol i ac o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓

Ystyried golygfeydd o dderbynyddion preswyl, yn enwedig y rhai sydd â golygfeydd o ddatblygiadau fertigol modern sydd eisoes yn bodoli; Dylai lleoliad y datblygiad fertigol ychwanegol anelu i osgoi effeithiau gweledol cronol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau yn cael eu gwahanu yn glir fel bod eu heffaith ar y canfyddiad o'r dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nid oes unrhyw ddylanwad ar y cyd / cronus yn dylanwadu ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen rhoi ystyriaeth arbennig o ofalus i effeithiau cronus datblygiadau presennol ac arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronus ar lwybrau poblogaidd megis Llwybr Arfordir Cymru, llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (llwybr NCN 82), llwybr beicio Lôn Las Cymru (llwybr NCN 8) a dolen fer arall rhwng y ddau, a golygfeydd lleol eraill sy'n cael eu gwerthfawrogi - defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilyniannol (gan gynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad presennol).	✓	✓	✓
Dylid lleoli safleoedd datblygu llai yn agos at adeiladau sy'n bodoli eisoes er mwyn osgoi gormodedd o ddatblygiad o fewn rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli unrhyw ddatblygiad ar hyd y morlin a'i gyffiniau gerllaw, gan osgoi yn enwedig yr ardaloedd a ddiffinnir fel Arfordir Annatblygedig yn CDLIE.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronol ar lwybrau twristiaid prysur megis y A493 a'r A487 a Rheilffordd Arfordir y Cambrian.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau'r datblygiad presennol ac arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd er mwyn osgoi effaith cronus cynyddol.	✓	✓	✓
Cynnal rhyngweledd rhwng nodweddion treftadaeth ddiwylliannol ar ben bryniau	✓	✓	

S21 Pen Dyffryn Dyfi

1:75,000

Ailgynhyrchwyd o'r map Arolwg Ordnans gyda chaniatod yr Arolwg Ordnans ar ran Swyddfa Ei Mawrthdi rhif trwydded hawffraint y goron © 100023387

Lleoliad a Graddau

Mae'r ACT hon wedi'i lleoli i'r de-ddwyrain pell o'r Parc Cenedlaethol

Nodweddion Allweddol

- Mawr i enfawr o ran maint
- Rhwydaith o ddyffrynoedd siâp U ag ochrau serth rhwng bryniau uchel a mynyddoedd

Gwerthusiad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos y gwerthusiad hwn o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) yn erbyn y Meini Prawf Sensitifrwydd sydd wedi cael eu penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math gwahanol o ddatblygu.

Allwedd	Sensitifrwydd Uchel	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Meini prawf / math o ddatblygiad/ ddim yn berthnasol
----------------	---------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i bob Math o Ddatblygiad					
		Ynni Gwyrnt	Ynni PV Heulol ar Raddfa Cae	Llinell Uwchben 400 kV	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / Cabanau	
Tirwedd	Graddfa	Tirwedd nodweddiadol eang. VS8: Mawr (38%) / Eang (62%)	↓				
	Patrwm, Graddfa ac Amgaead Cae	Ddim yn berthnasol					
	Tirffurf	Tirffurf yn cael ei nodweddu gan ddyffrynoedd siâp U ag ochrau serth rhwng bryniau uchel a mynyddoedd. VS Lefel Dosbarthiad 2: <u>Ucheldir Agored / Llwyfandir</u> (62%) / Dyffrynoedd Iseldir (37%) VS4: <u>Bryniau Uchel / Mynyddoedd</u> (62%) / Bryniau / Dyffrynoedd (37%)	↑			↑	↑
	Gorchudd tir	Rhostir ucheldir wedi ei bori'n helaeth ar gopaon bryniau ac ochrau'r dyffryn gyda rhai planhigfeydd coniferaidd mawr cyferbyniol gyda mosaig o borfeydd ar raddfa fach yn gymysg â choed gwrych	-			-	↑

		aeddfed a chlystyrau o goetir wedi'u lleoli ar hyd llawr y dyffryn. VS Lefel Dosbarthiad 3: Dyffrynnoedd Iseldir Mosaig (38%) / <u>Rhostir Ucheldir</u> (62%) VS5: Tir Agored (62%) / Patrwm Cae/ Mosaig (38%)					
	Dylanwadau a Wnaed Gan Ddyn	Mae'r dylanwadau a wnaed gan ddyn yn gyfyngedig i brif goridorau'r ffordd A470 a'r A458 ac yn cynnwys nifer o fastiau symudol. Mae eiddo ynysedig ac is ffordd wedi'u lleoli ar hyd llawr y dyffryn a cheir crynodiad o ddatblygiadau gan gynnwys meysydd carafanau statig / parciau cabanau gwyliau o amgylch pentref hanesyddol Dinas-Mawddwy. Mae rhannau uwch o'r ACT hon yn parhau i fod yn gymharol ansefydlog ac nid oes yma ddylanwad dynol. VS6: Pentref (37%) / Dim Aneddiadau (62%) VS27: <u>Teg</u> (99%)	↑			↑	↑
	Patrwm Anheddiad	Ddim yn berthnasol					
	Nenlinellau a Gosodiadau	Mae tirlurf o fewn yr ACT hon yn creu gorwelion amlwg .	↑			↑	
Gwleadedol	Symudiad	Mae traffig ffordd ar hyd yr A458 a'r A470 yn dod â symudiad rheolaidd i dde-orllewin yr ACT hon, mewn mannau eraill ar hyd lloriau'r dyffrynnoedd mae symudiad yn llai aml ac mae cymeriad llonydd yn y tir uwch. VS18: Yn Aml (37%) / <u>Anaml</u> (62%)	-				
	Gwleadedd, Golygfeydd Allweddol, Golygfeydd a Derbynyddion Nodweddiadol (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae llawer o'r dirwedd hon yn agored gyda golygfeydd panoramig pellgyrhaeddol dros y Parc Cenedlaethol ac ar draws Mynyddoedd y Berwyn o ardaloedd lle mae'r tir yn uchel. Mewn cyferbyniad mae golygfeydd o loriau dwfn y dyffrynnoedd wedi'u hamgáu . VS9: Amgaeedig (37%) / <u>Agored</u> (62%) Mae derbynyddion nodweddiadol yn cynnwys deiliaid, defnyddwyr ac ymwelwyr â'r canlynol: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eiddo ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ Mynyddoedd y Berwyn ▪ Darn byr o lwybr rhanbarthol 12 Sustrans yn rhedeg ar hyd y ffin i'r gogledd-ddwyrain <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ardaloedd Mynediad Agored ▪ Atyniadau lleol a hawliau tramwy cyhoeddus 	↑			↑	↑

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ffyrdd twristiaid yr A458 a'r A470 ▪ Y rhwydwaith ffyrdd lleol 					
	Golygfeydd i ac o Nodweddion Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol Pwysig (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<p>Mae'r rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ Ardal o Harddwch Naturiol yn y CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑			↑	
	Cyflwr	Ddim yn berthnasol					
Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd Golygfaol a Chymeriad	<p>Mae llawer o'r dirwedd yn cael ei diffinio o fewn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol Uchel.</p> <p>VS25: <u>Cryf</u> (63%) / <u>Canolig</u> (37%)</p> <p>VS46: <u>Uchel</u> (100%)</p> <p>VS47: <u>Uchel</u> (100%)</p> <p>VS48: <u>Uchel</u> (100%)</p>	↑			↑	↑
	Pellenigrwydd / Tawelwch	<p>Tirwedd yn nodweddiadol dawel a chymharol anghysbell.</p> <p>VS24: <u>Setledig</u> (37%) / <u>Agored</u> (62%)</p>	↑			↑	↑

Gwerth	Gwerth Tirwedd (gan gynnwys nodweddion perthnasol i'r dirwedd)	<p>Mae'r ACT gyfan yn dod o fewn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Nodweddion a ddynodwyd yn genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored.</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd yn cael ei diffinio o fewn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol Uchel-Eithriadol.</p> <p>VS50: <u>Uchel</u> (100%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (62%) / <u>Canolig</u> (38%)</p> <p>LH45: <u>Uchel</u> (9%) / <u>Canolig</u> (25%) / <u>Eithriadol</u> (28%) / <u>Isef</u> (38%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> (71%) / (blanc) (28%)</p> <p>GL31: <u>Uchel</u> (5%) / <u>Eithriadol</u> (95%)</p> <p>GL33: <u>Uchel</u> (5%) / <u>Eithriadol</u> (95%)</p>	↑		↑	↑
	Gwerth Hanesyddol	<p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol Uchel.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (67%) / <u>Heb ei asesu</u> (32%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (33%) / <u>Canolig</u> (67%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (100%) /</p>	↑		↑	↑

Sensitifrwydd a Strategaeth y Dirwedd yn ei Chyfanrwydd

Mae'r tablau canlynol yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau datblygu perthnasol (yn seiliedig ar y tabl gwerthuso sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r Strategaeth Tirwedd arfaethedig:

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD

Uchel lawn	<p>Cyfeirir at yr ACT hon yng 'Nghanllawiau Cynllunio Atodol Tirweddau Eryri' fel 'porth' i'r Parc Cenedlaethol; mae'n cynnwys rhwydwaith o ddyffrynnoedd gydag ochrau serth sy'n gorwedd rhwng y brynau uchel a'r mynyddoedd. Mae anheddau gwasgaredig yn gyfyngedig i loriau'r dyffrynnoedd cymharol dawel lle mae datblygiad modern cysylltiedig yn cynnwys nifer o delathrebu / mastiau symudol a meysydd carafanau statig / cabanau gwyliau presennol sy'n lleihau sensitifrwydd yn lleol. Mewn ardaloedd o dir uwch mae'r naws anghysbell a thawelwch ac ansawdd golygfaol y dirwedd yn cyfleu lefel uchel o sensitifrwydd sydd wedi arwain at ddynodiad y dirwedd hon o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae rhannau uchel hefyd yn cael eu diffinio o fewn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r golygfeydd eang a roddir i ac o'r ACT hon ac ardaloedd eraill yn y Parc Cenedlaethol a Mynyddoedd y Berwyn yn cynyddu sensitifrwydd ymhellach.</p>
------------	--

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	Dim datblygiadau ynni gwynt presennol nac wedi derbyn caniatad
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (ac eithrio nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa micro a ddylai berthnasu'n dda gyda'r anheddiad / adeiladau ac sydd y tu allan I Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE.)

MASTIAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel Iawn	<p>Cyfeirir at yr ACT hon yng 'Nghanllawiau Cynllunio Atodol Tirweddau Eryri' fel 'porth' i'r Parc Cenedlaethol; mae'n cynnwys rhwydwaith o ddyffrynnoedd gydag ochrau serth sy'n gorwedd rhwng y bryniau uchel a'r mynyddoedd. Mae anheddau gwasgaredig yn gyfyngedig i loriau'r dyffrynnoedd cymharol dawel lle mae datblygiad modern cysylltiedig yn cynnwys nifer o delathrebu / mastiau symudol a meysydd carafanau sefydlog / cabanau gwyliau presennol sy'n lleihau sensitifrwydd yn lleol. Mewn ardaloedd o dir uwch mae'r naws anghysbell a thawelwch ac ansawdd golygfaol y dirwedd yn trosglwyddo lefel uchel o sensitifrwydd sydd wedi arwain at ddynodiad y dirwedd hon o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae rhannau uchel hefyd yn cael eu diffinio o fewn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r golygfeydd eang a roddir i ac o'r ACT hon ac ardaloedd eraill yn y Parc Cenedlaethol a Mynyddoedd y Berwyn yn cynyddu sensitifrwydd ymhellach mewn ardaloedd agored o dir uwch.</p>

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	- 3 o ddatblygiadau mastiau symudol - 3 o ddatblygiadau mastiau wedi eu cuddliwio
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau mastiau symudol o fewn y CDLIE Ardaloedd o Harddwch Naturiol (ac eithrio nifer gyfyngedig o fastiau symudol wedi'u lleoli a'u dylunio yn dda a'u cuddliwio.) Fodd bynnag, y tu allan i'r meysydd hyn, mae'n bosibl y bydd capasiti cyfyngedig ar gyfer datblygiadau mastiau symudol sydd wedi'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.

MEYSYDD CARAFANAU STATIG / CABANAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel Iawn	<p>Cyfeirir at yr ACT hon yng 'Nghanllawiau Cynllunio Atodol Tirweddau Eryri' fel 'porth' i'r Parc Cenedlaethol; mae'n cynnwys rhwydwaith o ddyffrynnoedd gydag ochrau serth sy'n gorwedd rhwng y bryniau uchel a'r mynyddoedd. Mae anheddau gwasgaredig yn gyfyngedig i loriau'r dyffrynnoedd cymharol dawel lle mae datblygiad modern cysylltiedig yn cynnwys nifer o delathrebu / mastiau symudol a meysydd carafanau statig / cabanau gwyliau presennol sy'n lleihau sensitifrwydd yn lleol. Mewn ardaloedd o dir uwch mae'r naws anghysbell a thawelwch ac ansawdd golygfaol y dirwedd yn cyfleu lefel uchel o sensitifrwydd sydd wedi arwain at ddynodiad y dirwedd hon o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae rhannau uchel hefyd yn cael eu diffinio o fewn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r golygfeydd eang a roddir i ac o'r ACT hon ac ardaloedd eraill yn y Parc Cenedlaethol a Mynyddoedd y Berwyn yn cynyddu sensitifrwydd ymhellach mewn ardaloedd agored o dir uwch.</p>

STRATEGAETH TIRWEDD

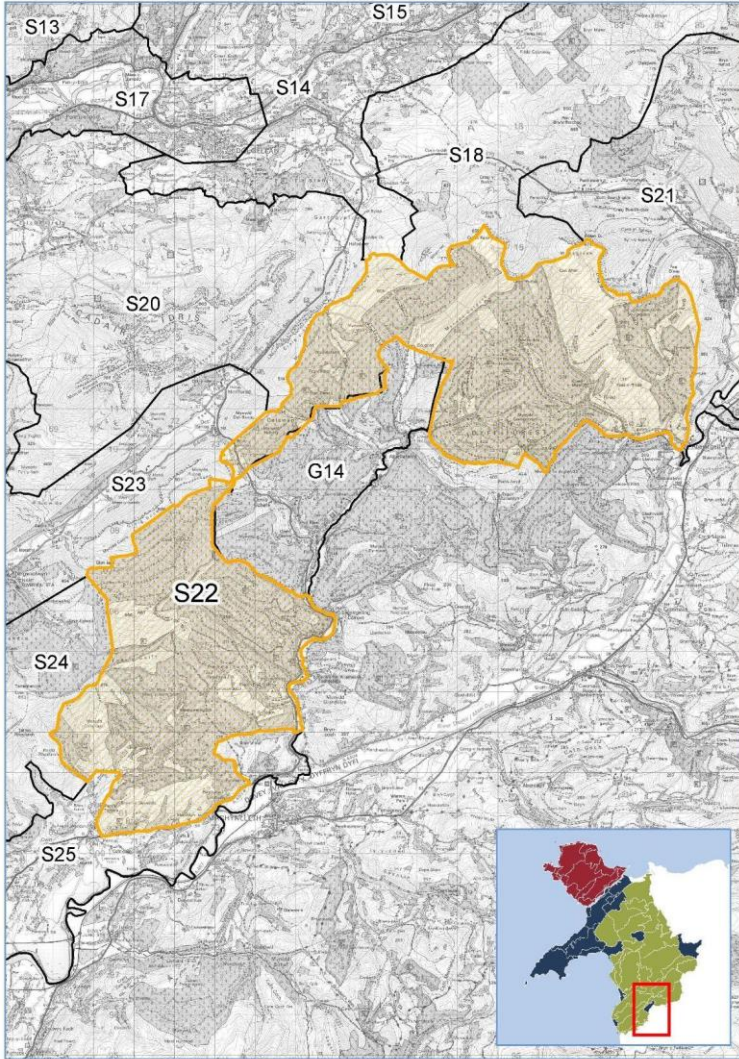
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	- 1 datblygiad canolog - 1 datblygiad bach
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti o fewn y CDLIE Ardal o Harddwch Naturiol ar gyfer datblygiadau carafannau statig / parc cabanau gwyliau. Fodd bynnag, y tu allan i'r meysydd hyn, mae'n bosibl y bydd capasiti ar gyfer nifer cyfyngedig o garafannau statig / parc cabanau gwyliau sydd wedi'u lleoli'n sensitif, a gynlluniwyd yn dda ac ar raddfa fach.

Canllaw

Mae'r tabl isod yn darparu Nodiadau Canllaw ACT penodol ar leoli datblygiadau i leihau effeithiau andwyol.

Nodiadau Canllaw ar Leoli	Ynni Gwynt	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / cabanau ac estyniadau
Gwarchod harddwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i leoliad ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad y tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol trwy ddefnyddio delweddau. Mae'n rhaid i ddatblygiad osgoi creu ymdeimlad o lechfeddiant annerbyniol, amgylchyniad, amlygrwydd, neu ddiffyg cydweddiad, yn unigol neu gyda'i gilydd ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiadau barchu a diogelu cymeriad a lleoliad y dirwedd a ddiffinnir yn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig mewn ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion anghysbell a gwyllt.	✓	✓	✓
Dylid ceisio osgoi lleoli datblygiadau ar orwelion agored neu fryniau a diogelu golygfeydd allweddol.	✓	✓	
Diogelu lleoliadau nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig a nodweddion dynodedig eraill a chyrchfannau twristaidd pwysig megis Mynyddoedd y Berwyn a'r golygfeydd allweddol i ac o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried golygfeydd o dderbynyddion preswyl, yn enwedig y rhai sydd â golygfeydd o ddatblygiadau fertigol modern sydd eisoes yn bodoli; Dylai lleoliad y datblygiad fertigol ychwanegol anelu i osgoi effeithiau gweledol cronol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau yn cael eu gwahanu yn glir fel bod eu heffaith ar y canfyddiad o'r dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nid oes unrhyw ddylanwad ar y cyd / cronrus yn dylanwadu ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen rhoi ystyriaeth arbennig o ofalus i effeithiau cronrus datblygiadau presennol ac arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronrus ar llwybrau poblogaidd fel llwybr rhanbarthol 12 Sustrans a safbwyntiau lleol gwerthfawr eraill – defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilyniannol (gan gynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad presennol).	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronol ar y llwybrau twristiaid yr A458 a'r A470.			
Lleoli safleoedd datblygu llai yn agos at adeiladau sy'n bodoli eisoes er mwyn osgoi gormodedd o ddatblygiad o fewn rhannau llai datblygedig yr ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau'r datblygiad presennol ac arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd er mwyn osgoi effaith cronrus cynyddol.	✓	✓	✓

S22 Coedwig Dyfi

1:100,000

Ailgynhychwyd o'r map Arolwg Ordnans gyda chaniatod yr Arolwg Ordnans ar ran Swyddfa Ei Mawrhydi rhif trwydded hawffraint y goron © 100023387

Lleoliad a Graddau

ACT goediog iawn sy'n cynnwys tir uwch a chymoedd uwchlaw Corris a Chorris Uchaf. Mae'r dirwedd hon yn ffurfio ymylon canolbarth-ddeheuol y Parc Cenedlaethol.

Nodweddion Allweddol

- Mae hon yn bennaf yn dirwedd ar raddfa fawr
- Tirffurf cymhleth o ddyffrynnoedd serth dros ben gyda chopaon bryniau crwn yn torri drwy dirwedd ucheldirol
- Wedi ei orchuddio bron yn gyfan gwbl gyda phlanhigfa gonifferaidd

Gwerthusiad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos y gwerthusiad hwn o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) yn erbyn y Meini Prawf Sensitifrwydd sydd wedi cael eu penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math gwahanol o ddatblygu.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Meini prawf / math o ddatblygiad/ ddim yn berthnasol	
----------------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i bob Math o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni PV Heulol ar Raddfa Cae	Linell Uwchben 400 kV	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / Cabanau
Tirwedd	Graddfa Tirwedd graddfa fawr yn nodweddiadol. VS8: Canolig (5%) / <u>Mawr</u> (83%) / Eang (12%)	↓				
	Patrwm, Graddfa ac Amgaead Cae Ddim yn berthnasol					
	Tirffurf Tirffurf cymhleth o ddyffrynnoedd serth dros ben gyda chopaon bryniau crwn yn torri drwy dirwedd yr ucheldir. VS Lefel Dosbarthiad 2: Ucheldir Agored/Llwyfandir (14%) / <u>Bryniau, Llwyfandir Is a Llethrau Scarpiog</u> (81%) / Dyffrynnoedd Iseldir (5%) VS4: <u>Bryniau Uchel</u> / <u>Mynyddoedd</u> (95%) / Bryniau / Dyffrynnoedd (5%)	↑			↑	↑

	Gorchudd tir	Bron iawn wedi ei orchuddio yn gyfan gwbl gyda phlanhigfa gonifferaidd gyda bandiau cul o goetir llydanddail ar hyd ochrau'r dyffryn. VS Lefel Dosbarthiad 3: Rhostir Ucheldir ^(12%) / Bryniau Coediog a Llethrau Sgarpiog ^(81%) VS5: Tir Agored ^(14%) / Patrwm Cae/ Mosaig ^(5%) / Coetir ^(81%)	↓			↓	↓
	Dylanwadau a Wnaed Gan Ddyn	Mae'r dylanwadau a wnaed gan ddyn yn gyfyngedig i chwareli segur a thomenni. Y dylanwad dynol mwyaf nodedig yn yr ACT hon yw'r ardaloedd helaeth o blanhigfeydd coniferaidd masnachol. VS6: Pentref ^(5%) / <u>Dim Aneidiadau</u> ^(95%) VS27: Teg ^(96%)	-			-	-
	Patrwm Anheddiad	Ddim yn berthnasol					
	Nenlinellau a Gosodiadau	Mae Tirffurf amlwg o fewn yr ACT hon yn creu gorwelion nodedig .	↑			↑	
Gweledol	Symudiad	Mae Symudiad achlysurol ac anaml o fewn y dirwedd hon yn rhoi'r argraff o gymeriad llonydd . VS18: <u>Achlysurol</u> ^(83%) / Yn Aml ^(5%) / Anaml ^(12%)	↑				
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Golygfeydd a Derbynyddion Nodweddiadol (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Fel arfer mae'r golygfeydd wedi'u cyfyngu o fewn yr ACT hon. I ffwrdd o ardaloedd coediog a lle mae tirffurf a drychiad yn caniatáu, ceir golygfeydd eang o Ddyffryn Dyfi, Cadair Idris a Chadwyni'r Aran. VS9: Amgaeedig ^(5%) / <u>Cyfyngedig</u> ^(81%) / Agored ^(14%) Mae derbynyddion nodweddiadol yn cynnwys deiliaid, defnyddwyr ac ymwelwyr â'r canlynol: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cymharol ychydig o eiddo ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ Llwybrau pellter hir, gan gynnwys Llwybr Arfordir Cymru, Llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (NCN 82), Llwybr Lôn Las Cymru (Llwybr NCN 8) a Llwybr rhanbarthol 80 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ardaloedd Mynediad Agored ▪ Hawliau tramwy cyhoeddus lleol ▪ Llwybrau twristiaid yr A487 a'r A493 ▪ Y rhwydwaith o ffyrdd cyfyngedig lleol 	-			-	-
	Golygfeydd i ac o	Mae'r rhain yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parc Cenedlaethol Eryri 	↑			↑	

	Nodweddion Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol Pwysig (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CLG Corris ▪ Tirwedd Hanesyddol <p>Gofrestredig Dyffryn Dolgellau</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parc a Gardd Gofrestredig ▪ Ardal o Harddwch Naturiol yn y CDLIE (Polisi Datblygu 2) 					
	Cyflwr	Ddim yn berthnasol					
Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd Golygfaol a Chymeriad	<p>Mae'n cynnwys ardaloedd a ddiffinnir o fewn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP fel arfer yn uchel.</p> <p>VS25: <u>Cryf</u> (93%)/ <u>Canolig</u> (7%)</p> <p>VS46: <u>Uchel</u> (14%)/ <u>Isef</u> (81%)</p> <p>VS47: <u>Uchel</u> (100%)</p> <p>VS48: <u>Uchel</u> (100%)</p>	↑			↑	↑
	Pellenigrwydd / Tawelwch	<p>Tirwedd ynysig gydag ymdeimlad cryf o bellnigrwydd a llonyddwch.</p> <p>VS24: Wedi Setlo (5%)/ <u>Cysgodol</u> (81%)/ Agored (12%)</p>	↑			↑	↑

Gwerth	<p>Gwerth Tirwedd (gan gynnwys nodweddion perthnasol i'r dirwedd)</p>	<p>Mae'r ACT gyfan yn dod o fewn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r nodweddion a ddynodwyd yn genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (NCN 82) a llwybr Lôn Las Cymru (NCN 8).</p> <p>Yn cynnwys ardaloedd a ddiffinnir o fewn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP fel arfer yn Uchel gyda rhai ardaloedd Eithriadol.</p> <p>VS50: Uchel ^(19%)/ Canolig ^(81%)</p> <p>VS49: Uchel ^(14%)/ Canolig ^(5%)/ IseL ^(81%)</p> <p>LH45: Uchel ^(32%)/ Canolig ^(19%)/ IseL ^(49%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> ^(89%)/ (blanc) ^(11%)</p> <p>GL31: <u>Uchel</u> ^(66%)/ Eithriadol ^(34%)</p> <p>GL33: <u>Uchel</u> ^(66%)/ Eithriadol ^(34%)</p>	↑		↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p>	<p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol gymedrol-uchel .</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> ^(100%)</p> <p>HL35: <u>Canolig</u> ^(99%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> ^(54%)/ <u>Canolig</u> ^(46%)</p>	-		-	-

Sensitifrwydd a Strategaeth y Dirwedd yn ei Chyfanrwydd

Mae'r tablau canlynol yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau datblygu perthnasol (yn seiliedig ar y tabl gwerthuso sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r Strategaeth Tirwedd arfaethedig:

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD

Uchel	<p>Mae'r dirwedd ucheldir nodweddiadol ar raddfa fawr hon, yn cael ei dominyddu gan nifer helaeth o blanhigfeydd coniferaidd ac mae presenoldeb derbynyddion gweledol sensitif o fewn yr ACT yn gyfyngedig; a thrwy hynny yn arwydd o dirwedd sydd lle mae'r sensitifrwydd gweledol wedi lleihau.</p>
--------------	---

Caiff hyn ei wrthbwyso gan y ffaith bod y dirwedd hon yn amddifad gan mwyaf o ddatblygiad modern ac mae ganddo nifer cymharol fach o ffyrdd lleol sy'n cyfleu

	ymdeimlad o lonyddwch a phellenigrwydd. Mae tirffurf fynyddig amrywiol yr ACT a chynhwysiant yr ardal yn y Parc Cenedlaethol a'i gysylltiadau cryf â thirweddau hanesyddol sy'n cael ei werthfawrogi'n fawr, hefyd yn cynyddu sensitifrwydd.
--	--

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	Dim datblygiadau ynni gwynt presennol nac wedi derbyn caniatad
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (ac eithrio nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa micro a ddylai berthnasu'n dda gyda'r anheddiad / adeiladau ac sydd y tu allan Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE.)

MASTIAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel	<p>Mae'r dirwedd ucheldirol nodweddiadol hon ar raddfa fawr, yn cael ei dominyddu gan nifer helaeth o blanhigfeydd conifferaidd. Mae presenoldeb derbynyddion gweledol sensitif o fewn yr ACT yn gyfyngedig ac mae ardaloedd helaeth o goetir yn darparu potensial i liniaru ac ymdopi â datblygiad o'r fath, a thrwy hynny yn arwydd o dirwedd lle mae'r sensitifrwydd gweledol wedi lleihau.</p> <p>Caiff hyn ei wrthbwyso gan y ffaith nad yw'r dirwedd hon, gan mwyaf yn cynnwys datblygiad modern ac mae ynddi nifer gymharol fach o ffyrdd lleol sy'n cyfleu ymdeimlad o lonyddwch a phellenigrwydd. Mae tirffurf fynyddig amrywiol yr ACT a chynhwysiant yr ardal yn y Parc Cenedlaethol a'i gysylltiadau cryf â thirweddau hanesyddol sy'n cael ei werthfawrogi'n fawr, hefyd yn cynyddu sensitifrwydd.</p>

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	Dim datblygiadau mastiau symudol presennol na rhai a gydsyniwyd / ganiatawyd
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau mastiau symudol o fewn y CDLIE Ardaloedd o Harddwch Naturiol (mastiau symudol ac eithrio nifer cyfyngedig wedi'u lleoli a'u dylunio yn dda a'u cuddliwio.) Fodd bynnag, y tu allan i'r meysydd hyn, mae'n bosibl y byddai capasiti cyfyngedig ar gyfer datblygiadau mastiau symudol sydd wedi'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.

MEYSYDD CARAFANNAU STATIG / CABANAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
--------------------------------	--

Uchel	<p>Mae'r dirwedd ucheldir nodweddiadol hon ar raddfa fawr, yn cael ei dominyddu gan nifer helaeth o blanhigfeydd conifferaidd. Mae presenoldeb derbynyddion gweledol sensitif o fewn yr ACT yn gyfyngedig ac mae ardaloedd helaeth o goetir yn darparu potensial i liniaru ac ymdopi â datblygiad o'r fath, a thrwy hynny yn arwydd o dirwedd lle mae'r sensitifrwydd gweledol wedi lleihau.</p> <p>Caiff hyn ei wrthbwyso gan y ffaith nad oes fawr o ddatblygiad modern yma ac mae yma nifer cymharol fach o ffyrdd lleol sy'n cyfleu ymdeimlad o lonyddwch a phellenigrwydd. Mae tirlfurf fynyddig amrywiol yr ACT a chynhwysiant yr ardal yn y Parc Cenedlaethol a'i gysylltiadau cryf â thirweddau hanesyddol sy'n cael ei werthfawrogi'n fawr, hefyd yn cynyddu sensitifrwydd.</p>
STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	Dim datblygiadau carafannau sefydlog / parciau cabanau gwyliau presennol nac ychwaith rhai a gysysniwyd / ganiatawyd
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol nid oes dim capasiti ar gyfer datblygiadau meysydd carafannau / cabanau yn enwedig o fewn y CDLIE Ardaloedd o Harddwch Naturiol. Fodd bynnag, y tu allan o'r meysydd hyn, mae'n bosibl y bydd gallu ar gyfer nifer cyfyngedig o ddatblygiadau carafannau sefydlog / parc cabanau gwyliau sydd wedi eu lleoli'n sensitif, a gynlluniwyd yn dda ac ar raddfa fach iawn.

Canllaw

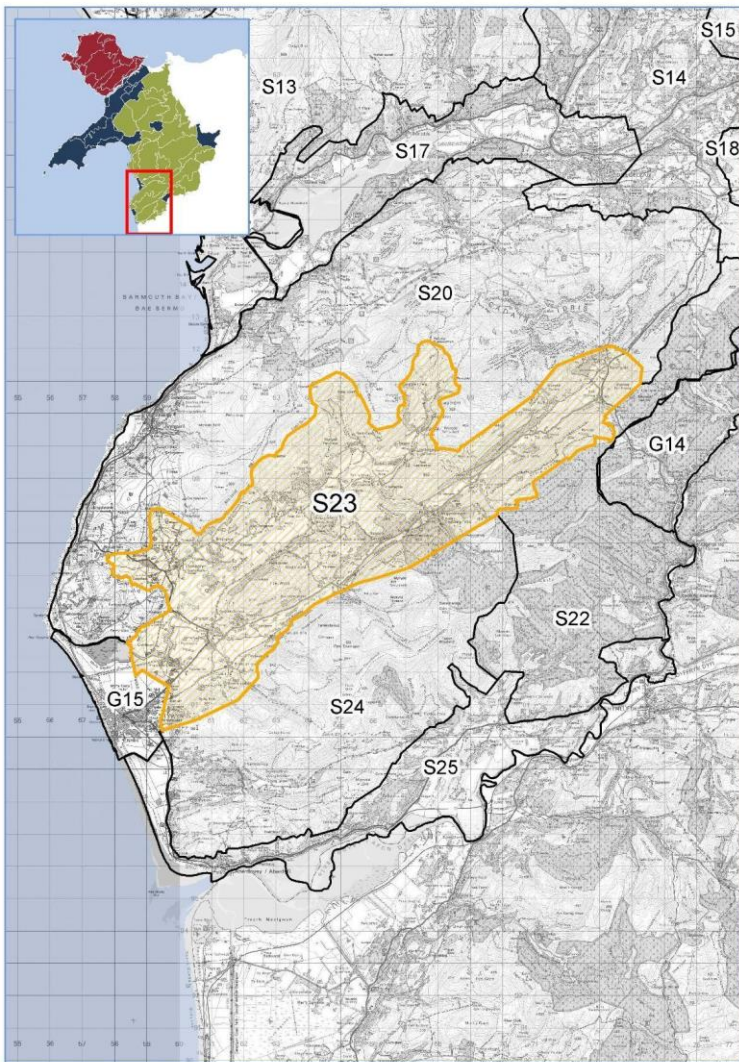
Mae'r tabl isod yn darparu Nodiadau Canllaw ACT benodol ar leoli datblygiadau er mwyn lleihau effeithiau andwyol.

Nodiadau Canllaw ar Leoli	Ynni Gwynt	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / cabanau ac estyniadau
Gwarchod harddwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i leoliad ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad y tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol trwy ddefnyddio delweddau. Mae'n rhaid i ddatblygiad osgoi creu ymdeimlad o lechfeddiant annerbyniol, amgylchyniad, amlygrwydd, neu ddiffyg cydweddiad, yn unigol neu gyda'i gilydd ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiadau barchu a diogelu cymeriad a lleoliad y dirwedd a ddiffinnir yn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig mewn ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion anghysbell a gwyllt.	✓	✓	✓
Gwarchod nodweddion arbennig Ardal Tirwedd Arbennig Corris.	✓	✓	✓
Ceisio osgoi lleoli datblygiadau ar orwelion agored neu fryniau a diogelu golygfeydd allweddol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dyffryn Dolgellau.	✓	✓	✓

Gwarchod gosodiadau nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill dynodedig fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol i ac o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried golygfeydd o dderbynyddion preswyl, yn enwedig y rhai sydd â golygfeydd o ddatblygiadau fertigol modern sydd eisoes yn bodoli; Dylai lleoliad y datblygiad fertigol ychwanegol anelu at osgoi effeithiau gweledol cronol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau yn cael eu gwahanu yn glir fel bod eu heffaith ar y canfyddiad o'r dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nid oes unrhyw ddylanwad ar y cyd / cronrus yn dylanwadu ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen rhoi ystyriaeth arbennig o ofalus i effeithiau cronrus datblygiadau presennol ac arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronrus ar lwybrau poblogaidd fel Llwybr Arfordir Cymru, llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (NCN 82), Llwybr Lôn Las Cymru (Llwybr NCN 8), llwybr rhanbarthol 80, a safbwyntiau lleol gwerthfawr eraill – defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilyniannol (gan gynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad presennol).	✓	✓	✓
Lleoli safleoedd datblygu llai yn agos at adeiladau sy'n bodoli eisoes er mwyn osgoi gormodedd o ddatblygiad o fewn rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau'r datblygiad presennol ac arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd er mwyn osgoi effaith cronrus cynyddol.	✓	✓	✓

S23 Dyffryn Dysynni

1:125,000

Ailgynhyrchwyd o'r map Arolwg Ordnans gyda chaniatod yr Arolwg Ordnans ar ran Swyddfa Ei Mawrhydi rhif trwydded hawftraint y goron © 100023387

Lleoliad a Graddau

Mae'r ACT hon yn cynnwys y brif ran o Ddyffryn Dysynni gan gynnwys ei orlifdir eang a chymoedd cul wrth ei ffynhonnell yn Llyn Mwyngil. Mae hefyd yn cynnwys dyffrynnoedd isaf yr Afon Cadair a Nant-caw.

Nodweddion Allweddol

- Tirwedd maint canolig
- Dyffryn cul, gydag ochrau dwfn, siâp U yn agor i mewn i orlifdir eang o'r Afon Dysynni i'r gorllewin.
- Gorchudd tir amrywiol yn amrywio o rostir ucheldirol, planhigfa gonifferaidd a chymysg, a glaswelltir bugeiliol ar lawr y dyffrynnoedd a morfa heli a gwelyau cyrs yng ngheg y dyffryn.

Gwerthusiad

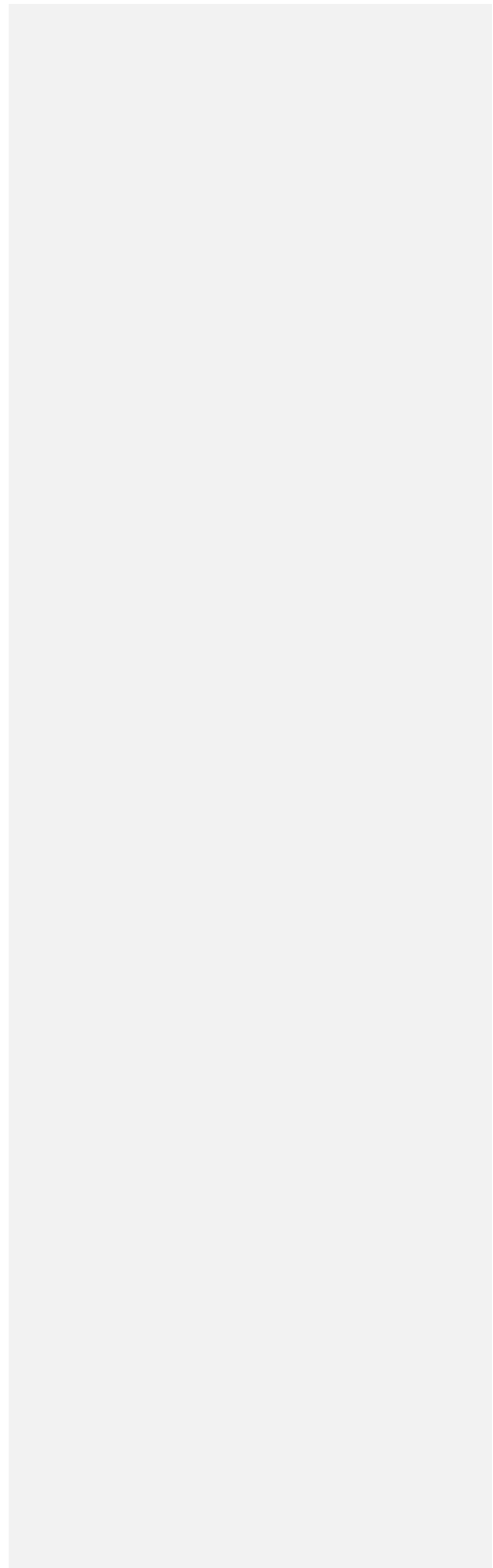
Mae'r tabl a ganlyn yn dangos y gwerthusiad hwn o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) yn erbyn y Meini Prawf Sensitifrwydd sydd wedi cael eu penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math gwahanol o ddatblygu.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Meini prawf / math o ddatblygiad/ ddim yn berthnasol	
----------------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--	--

Meini Prawf Sensiffrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensiffrwydd y Dirwedd i bob Math o Ddatblygiad					
		Ynni Gwyrnt	Ynni PV Heulol ar Raddfa Cae	Llinell Uwchben 400 kV	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / Cabanau	
Tirwedd	Graddfa	Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa ganolig. VS8: <u>Canolig</u> (61%) / Mawr (28%) / Eang (10%)	-				
	Patrwm, Graddfa ac Amgaead Cae	Ddim yn berthnasol					
	Tirffurf	Dyffryn cul, gydag ochrau dwfn, siâp U yn agor i mewn i orlifdir eang yr Afon Dysynni tua'r gorllewin. I'r dwyrain, mae'r ACT yn cael ei dominyddu gan lyn rhewlifol sef Llyn Mwyngil, uwchben y mae llethrau serth a llwyfandir uchel .	↑			↑	↑

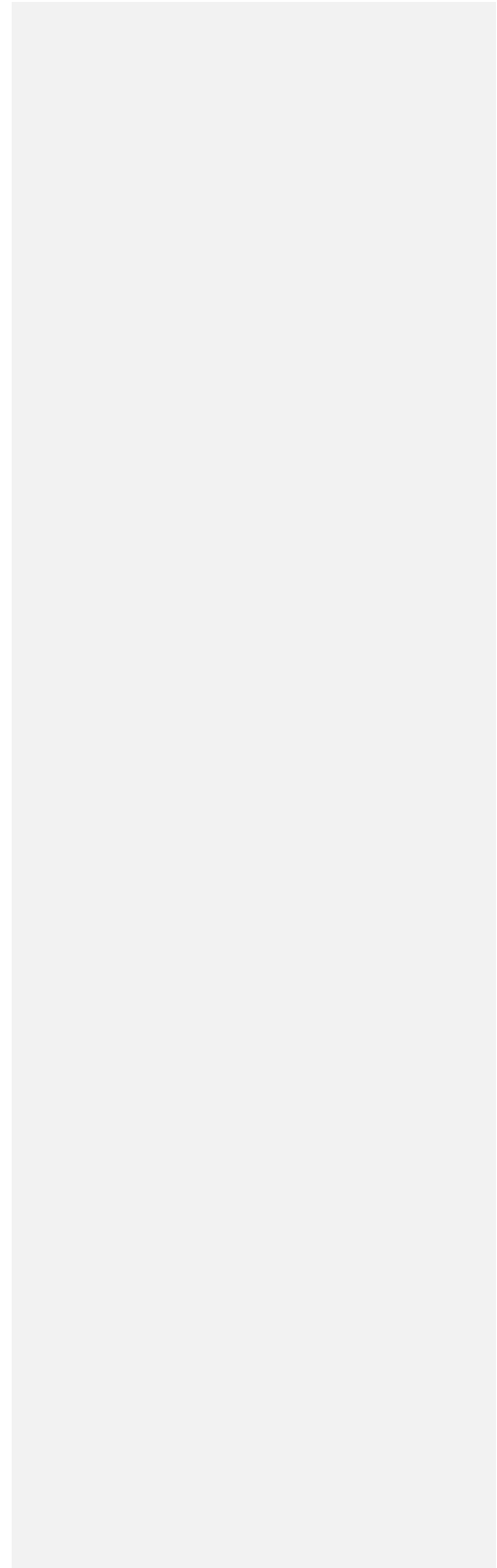
	<p>VS Lefel Dosbarthiad 2: Bryniau, <u>Llwyfandir Is a Llethrau Scarpiog</u> (28%) / <u>Ucheldir Agored / Llwyfandir</u>(35%) / <u>Dyffrynnoedd Iseldir</u>(28%) / <u>Iseldir Fflat/Lefelau</u> (7%)</p> <p>VS4: Bryniau Uchel / Mynyddoedd (39%) / Lefelau (8%) / <u>Bryniau / Dyffrynnoedd</u> (52%)</p>				
Gorchudd tir	<p>Ochrau dyffrynnoedd yn cynnwys blociau mawr o blanhigfeydd coniferaidd a chymysg gyda bandiau o goetir llydanddail. Rhostir a glaswelltir ar y llethrau uwch a'r ucheldiroedd uwchben Llyn Mwyngil. Ochrau agored y dyffryn wedi eu pori a mosaig o frithwaith a blociau coetir i lawr y dyffryn. Gorchudd tir sy'n gysylltiedig â lleoliad arfordirol megis morfa heli a gwelyau cyrs wedi'u lleoli tua'r gorllewin yng ngheg y dyffryn.</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: Tir Fferm Iseldir Fflat Agored (7%) / Pori Bryn a Llethrau Sgarpiog(25%) / Dyffrynnoedd Iseldir Agored(25%) / Pori Ucheldir(17%) / Rhostir Ucheldir (18%)</p> <p>VS5: <u>Tir Agored</u> (36%) / <u>Patrwm Cae / Mosaig</u> (35%) / <u>Cymysg</u> (25%)</p>	-		-	-
Dylanwadau a Wnaed Gan Ddyn	<p>Mae dylanwad datblygiadau modern fel arfer wedi'i gyfyngu i loriau'r dyffrynnoedd ac yn cynnwys nifer o bentrefi cymharol fawr (Abergynolwyn, Llanegryn a Brynchrug), mae ffermydd a phentrefannau wedi eu gwasgaru ar draws yr ACT ac yn cael eu cysylltu gan rwydwaith o ffyrdd gan gynnwys yr A493, A487 a'r B4405. Mae dylanwadau eraill a wnaed gan ddyn yn cynnwys nifer o dyrbinau gwynt bach, mastiau symudol, chwareli segur a nifer o gyrchfannau ymwelwyr gan gynnwys carafannau sefydlog / parciau cabanau gwyliau, safleoedd carafannau / gwersylla a Rheilffordd Talyllyn. Mae ardaloedd helaeth o blanhigfeydd coniferaidd a chymysg yn nodwedd amlwg hefyd. Mae dylanwadau a wnaed gan ddyn yn llawer llai amlwg tuag at gopaon y bryniau / mynyddoedd.</p>	-		-	-

	VS6: Pentref (12%) / <u>Gwledig Gwasgarog /Fferm</u> (46%) / <u>Dim Aneddiadau</u> (40%) VS27: <u>Teg</u> (99%)					
	Patrwm Anheddiad	Ddim yn berthnasol				
	Nenlinellau a Gosodiadau	Mae tirffurf y dyffryn ag ochrau serth sy'n cyferbynnu gyda'r tirffurf ucheldirol o amgylch sy'n amlwg weithiau yn creu gorwelion nodedig .	↑		↑	
	Symudiad	Mae traffig lleol a thwristiaeth o fewn a rhwng aneddiadau, yn enwedig tua'r gorllewin tuag at Tywyn a'r arfordir yn cyflwyno symudiad aml i mewn i lawr y dyffryn. Mewn mannau eraill, mae symudiad yn llai aml . VS18: Achlysurol (29%) / Yn Aml (14%) / <u>Anam</u> (58%)	-			
Gwledol	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Golygfeydd a Derbynyddion Nodweddiadol (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Er bod golygfeydd yn amgaeedig fel arfer o fewn yr ACT hon mae rhai golygfannau o ben y dyffryn ac o ucheldiroedd cyfagos lle mae golygfeydd hir ar gael tuag at yr arfordir a thros y Parc Cenedlaethol. VS9: <u>Amgaeedig</u> (52%)/ Agored (9%)/ Agored iawn (35%) Mae derbynyddion nodweddiadol yn cynnwys deiliaid, defnyddwyr ac ymwelwyr â'r canlynol: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eiddo ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ Llwybrau pellter hir, gan gynnwys llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (NCN 82) a dolen i lwybr NCN 8; Llwybr beicio Lôn Dysynni. ▪ Ardaloedd Mynediad Agored ▪ Atyniadau lleol megis Rheilffordd Talylyn ▪ Hawliau tramwy cyhoeddus lleol ▪ Y ffyrdd twristiaid A487 a'r A493 ▪ Y rhwydwaith ffyrdd lleol	↑		↑	↑
	Golygfeydd i ac o	Mae'r rhain yn cynnwys:	↑		↑	

	Nodweddion Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol Pwysig (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ CLG Corris ▪ Tirwedd Hanesyddol <p>Gofrestredig Dyffryn Dysynni</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tirwedd Hanesyddol <p>Gofrestredig y Fawddach</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bryngaer ▪ Parc a Gardd Gofrestredig ▪ Ardal o Harddwch Naturiol <p>yn y CDLIE (Polisi Datblygu 2)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ardaloedd o Arfordir <p>Annatblygedig Morfa Harlech a Morfa Dyffryn CDLIE (Polisi Datblygu 2)</p>					
	Cyflwr	Ddim yn berthnasol					
Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd Golygfaol a Chymeriad	<p>Mae'r dirwedd hon yn hardd iawn ac mae hyn yn cael ei adlewyrchu yn ei dynodiad fel rhan o'r Parc Cenedlaethol a rhannau o'r ACT yn cael eu diffinio yn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP yn nodweddiadol gymedrol-uchel .</p> <p>VS25: Cryf(17%) / Gwan(19%) / <u>Canolig</u>(64%)</p> <p>VS46: Uchel (31%) / <u>Canolig</u>(56%) /</p> <p>Eithriadol(8%)</p> <p>VS47: <u>Uchel</u> (46%) / <u>Canolig</u>(53%)</p> <p>VS48: <u>Uchel</u> (57%) / <u>Canolig</u>(43%)</p>	↑		↑	↑	
	Pellenigrwydd / Tawelwch	<p>Draw oddi wrth y prif ffyrdd mae ymdeimlad cryf o bellnigrwydd a llonyddwch.</p> <p>VS24: Agored; Gwylt (17%) / Cysgodol(10%) / <u>Agored</u> (43%) / Arall (22%)</p>	↑		↑	↑	

Gwerth	Gwerth Tirwedd (gan gynnwys nodweddion perthnasol i'r dirwedd)	<p>Mae'r ACT gyfan yn dod o fewn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r nodweddion a ddynodwyd yn genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a'r llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (NCN 82) a chyswllt i lwybr NCN 8.</p> <p>Mae rhai rhannau o'r ACT yn cael eu diffinio fel CDLIE Ardaloedd o Naturiol Eithriadol ac Arfordir Annatblygedig.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol Canolig-Uchel gyda rhai ardaloedd yn Eithriadol</p> <p>VS50: <u>Uchel</u> (39%)/ <u>Canolig</u> (60%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (39%)/ <u>Canolig</u> (57%)</p> <p>LH45: <u>Uchel</u> (19%)/ <u>Canolig</u> (68%)/ Eithriadol (12%)</p> <p>LH42: <u>Uchel</u> (40%) / <u>Heb ei asesu</u> (60%)</p> <p>GL31: <u>Eithriadol</u> (99%)</p> <p>GL33: <u>Eithriadol</u> (99%)</p>	↑		↑	↑	
---------------	--	---	---	--	---	---	--

Gwerth Hanesyddol	Mae llawer o'r ACT yn disgyn o fewn Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dyffryn Dysynni.	
	Mae'r ACT hon hefyd yn cynnwys Parc a Gardd Gofrestredig.	
	Mae'r ardal hon hefyd yn cynnwys bryngaer.	
	Gwerthusiad LANDMAP yn nodweddiadol Uchel gyda rhai ardaloedd Eithriadol.	
	HL38: <u>Uchel</u> (74%) / Canolig (23%)	
	HL35: <u>Uchel</u> (63%) / Canolig (19%) / Eithriadol (18%)	
	HL40: <u>Uchel</u> (89%) / Canolig (8%)	

Sensitifrwydd a Strategaeth y Dirwedd yn ei Chyfanrwydd

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau datblygu perthnasol (yn seiliedig ar y tabl gwerthuso sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r Strategaeth Tirwedd arfaethedig:

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel	Mae'r dyffryn ar raddfa ganolig gydag ochrau dwfn, yn agor i mewn i orlifdir eang yr Afon Dysynni tua'r gorllewin. Mae nifer cyfyngedig o ddatblygiadau modern, gan gynnwys tyrbinau gwynt, seilwaith telathrebu a pharciau carafanau sefydlog / cabanau yn cael eu cyfyngu i lawr y dyffryn ac ar hyd y fan honno mae'r sensitifrwydd wedi ei leihau yn lleol.
	Caiff hyn ei wrthbwyso gan leoliad nodedig a golygfaol y dyffryn, gorwelion dramatig a'r potensial i brofi golygfeydd pellgyrhaeddol o dir uwch. Mae nifer uchel o dderbynyddion gweledol sensitif, llwybrau beicio a ddynodwyd yn genedlaethol a Thirwedd Hanesyddol o bwys cenedlaethol a Pharc a Gardd Gofrestredig ynghyd â lefel uchel o ryngweledd o nodweddion tirluniadol a threftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill (gan gynnwys rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol a Llwybr Arfordir Cymru) yn cynyddu sensitifrwydd yn fawr iawn.

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	1 datblygiad domestig
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (ac eithrio nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt domestig i raddfa micro a ddylai gysylltu'n dda gydag anheddiad / adeiladau presennol sydd y tu allan i'r CDLIE Ardaloedd o Harddwch Naturiol a CDLIE Arfordir Annatblygedig.)

MASTIAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel	<p>Mae'r dyffryn hwn ar raddfa ganolig gydag ochrau dwfn, yn agor i mewn i orlifdir eang yr Afon Dysynni i'r gorllewin. Mae nifer cyfyngedig o ddatblygiadau modern, gan gynnwys tyrbinau gwynt, seilwaith telathrebu a pharciau carafanau sefydlog / cabanau yn cael ei gyfyngu i lawr y dyffryn ble mae'r sensitifrwydd yn lleihau.</p> <p>Caiff hyn ei wrthbwyso gan leoliad nodedig a golygfaol y dyffryn, y potensial i brofi golygfeydd pellgyrhaeddol o dir uwch. Mae nifer uchel o dderbynyddion gweledol sensitif, llwybrau beicio a ddynodwyd yn genedlaethol a Thirwedd Hanesyddol o bwys cenedlaethol a Pharc a Gardd Gofrestredig ynghyd â lefel uchel o rhyngweledd o nodweddion tirlun a threftadaeth ddiwylliannol bwysig eraill (gan gynnwys rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol a Llwybr Arfordir Cymru) yn cynyddu sensitifrwydd.</p>

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	- 3 o ddatblygiadau mastiau symudol - 2 o ddatblygiadau mhastau wedi eu cuddliwio
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Fel arfer nid oes dim capasiti ar gyfer datblygiadau mastiau symudol o fewn y CDLIE Ardaloedd o Harddwch Naturiol a CDLIE Arfordir Annatblygedig, (mastiau symudol ac eithrio nifer gyfyngedig wedi'u lleoli a'u dylunio yn dda a'u cuddliwio.) Fodd bynnag, y tu allan i'r ardaloedd hyn, mae'n bosibl y bydd capasiti cyfyngedig ar gyfer datblygiadau mastiau symudol sydd wedi eu lleoli'n sensitif ac a gynlluniwyd yn dda.

MEYSYDD CARAFANAU STATIG / CABANAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel	<p>Mae'r dyffryn raddfa ganolig gydag ochrau dwfn, siâp U yn agor i mewn i orlifdir eang yr Afon Dysynni tua'r gorllewin. Mae nifer cyfyngedig o ddatblygiadau modern, gan gynnwys tyrbinau gwynt, seilwaith telathrebu a meysydd carafanau sefydlog / cabanau gwyliau yn cael eu cyfyngu i lawr y dyffryn ac ar hyd y fan honno mae'r sensitifrwydd yn lleihau (yn benodol tua'r gorllewin o fewn y rhan ehangach honno o'r dyffryn).</p> <p>Caiff hyn ei wrthbwyso gan leoliad nodedig a golygfaol y dyffryn, a'r potensial i brofi golygfeydd pellgyrhaeddol o dir uwch. Mae nifer uchel o dderbynyddion gweledol sensitif, llwybrau beicio a ddynodwyd yn genedlaethol a Thirwedd Hanesyddol o bwys cenedlaethol a Pharc a Gardd Gofrestredig ynghyd â lefel uchel o rhyngweledd o nodweddion tirlun a threftadaeth ddiwylliannol bwysig eraill (gan gynnwys rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol a Llwybr Arfordir Cymru) yn cynyddu sensitifrwydd.</p>

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	<ul style="list-style-type: none"> - 1 datblygiad mawr iawn - 1 datblygiad mawr - 3 datblygiad canolog - 1 datblygiad bach
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol nid oes dim capasiti ar gyfer datblygiadau meysydd carafannau / cabanau. Yn arbennig o fewn yr Ardaloedd CDLIE o Naturiol Eithriadol neu Arfordir Annatblygedig CDLIE. Fodd bynnag, y tu allan i'r meysydd hyn, mae'n bosibl y bydd gallu ar gyfer nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ar raddfa fach o feysydd carafannau statig / parc cabanau gwyliau sydd wedi eu lleoli'n sensitif, a gynlluniwyd yn dda ac yn fach iawn.

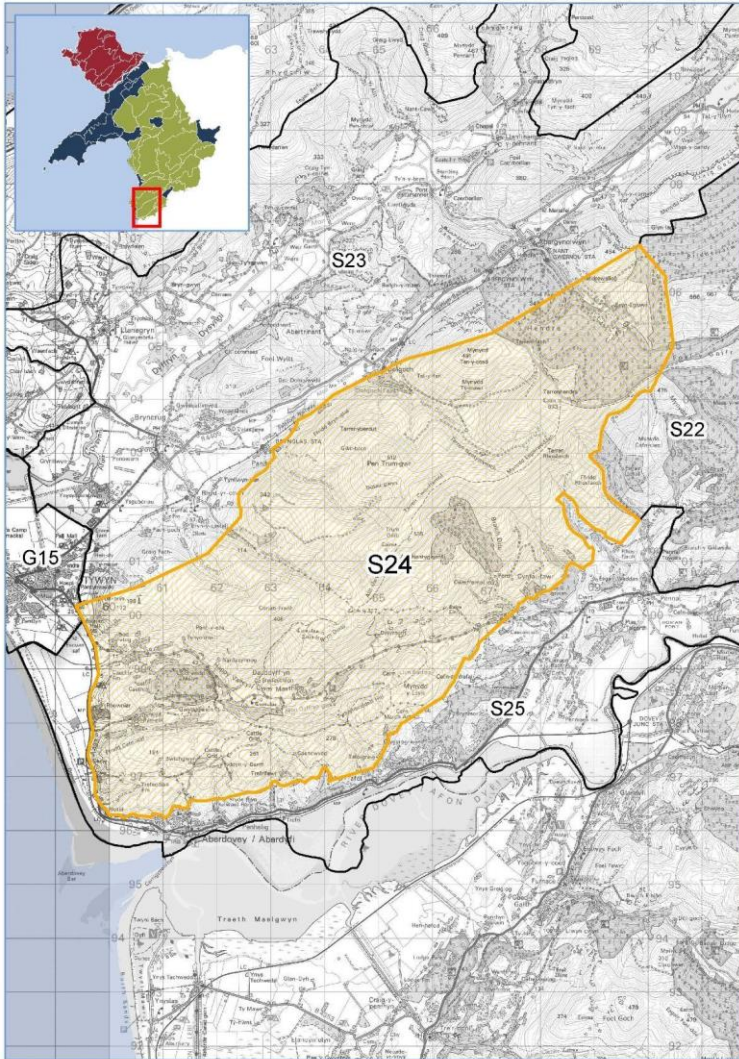
Canllaw

Mae'r tabl isod yn darparu Nodiadau Canllaw ACT penodol ar leoli datblygiadau i leihau effeithiau andwyol.

Nodiadau Canllaw ar Leoli	Ynni Gwynt	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / cabanau ac estyniadau
Gwarchod harddwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i leoliad ehangach. Mae angen ystyried effaith datblygiadau ar y golygfeydd i ac o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried datblygiad y tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol gan ddefnyddio delweddau effaith.	✓	✓	✓
Dylai datblygiadau barchu a diogelu cymeriad a lleoliad y dirwedd a ddiffinnir yn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig mewn ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion anghysbell a gwyllt.	✓	✓	✓
Gwarchod nodweddion arbennig Ardaloedd Tirwedd Arbennig Corris.	✓	✓	✓
Ceisio osgoi lleoli datblygiadau ar orwelion agored neu fryniau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig golygfeydd tua'r môr a'r rheini tuag at ucheldiroedd y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig y Mawddach a Dysynni.	✓	✓	✓
Gwarchod gosodiadau nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill dynodedig fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol i ac o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried golygfeydd o dderbynyddion preswyl, yn enwedig y rhai sydd â golygfeydd o ddatblygiadau fertigol modern sydd eisoes yn bodoli; Dylai lleoliad y datblygiad fertigol ychwanegol anelu at osgoi effeithiau gweledol cronnol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau yn cael eu gwahanu yn glir fel bod eu heffaith ar y canfyddiad o'r dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nid oes unrhyw ddylanwad ar y cyd / cronnus yn dylanwadu ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen	✓	✓	✓

rhoi ystyriaeth arbennig o ofalus i effeithiau cronrus datblygiadau presennol ac arfaethedig.			
Osgoi effeithiau cronrus ar lwybrau poblogaidd fel llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (NCN 82), dolen i lwybr NCN 8; Llwybr beicio Lôn Dysynni a safbwyntiau lleol gwerthfawr eraill – defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilyniannol (gan gynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad presennol).	✓	✓	✓
Lleoli safleoedd datblygu llai yn agos at adeiladau sy'n bodoli eisoes er mwyn osgoi gormodedd o ddatblygiad o fewn rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau ar osodiad ardaloedd diffiniedig o fewn y CDLIE fel Arfordir Annatblygedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronrol ar lwybrau twristiaid prysur fel yr A493 a'r atyniadau twristiaid fel Rheilffordd Talylyn.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau'r datblygiad presennol ac arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd er mwyn osgoi effaith cronrus cynyddol.	✓	✓	✓
Cynnal rhyngweledd rhwng nodweddion treftadaeth ddiwylliannol ben bryn.	✓	✓	

S24 Y Tarrenau

1:75,000

Ailgynhychwyd o'r map Arolwg Ordnans gyda chaniatad yr Arolwg Ordnans ar ran Swyddfa Ei Mawrhydi rhif trwydded hawffrait y goron © 100023387

Lleoliad a Graddau

Mae'r ACT hon yn cynnwys tir sy'n esgyn o'r arfordir ac aber Afon Dyfi yn y de orllewin sy'n ffurfio cyfres o ucheldiroedd, wedi'u rhannu gan ddyffryn Cwm Maethlon, a elwir hefyd yn 'Happy Valley'.

Nodweddion Allweddol

- Tirwedd graddfa fawr yn nodweddiadol
- Ardal ucheldir rhwng dyffrynnoedd y Dysynni a'r Ddyfi, yn cynnwys esgair o gopaon wedi'u torri gan Gwm Maethlon.
- Ardaloedd eang o rostir ucheldirol gyda nifer helaeth o ardaloedd gyda phlanhigfeydd coniferaidd gyda mwy o borfeydd yn y tir is.

Gwerthusiad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos y gwerthusiad hwn o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) yn erbyn y Meini Prawf Sensitifrwydd sydd wedi cael eu penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math gwahanol o ddatblygu.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Meini prawf / math o ddatblygiad/ddim yn berthnasol	
----------------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i bob Math o Ddatblygiad					
		Ynni Gwyrnt	Ynni PV Heulol ar Raddfa Cae	Llinell Uwchben 400 kV	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / Cabanau	
Tirwedd	Graddfa	Tirwedd graddfa fawr yn nodweddiadol. VS8: Canolig (10%) / <u>Mawr</u> (88%)	↓				
	Patrwm, Graddfa ac Amgaead Cae	Ddim yn berthnasol					
	Tirffurf	Tirwedd ucheldirol rhwng dyffrynnoedd Dysynni a Dyfi gydag ardaloedd o lwyfandir ucheldir ac esgair o gopaon wedi'u torri gan ddyffryn Cwm Maethlon. VS Lefel Dosbarthiad 2: <u>Ucheldir Agored /Llwyfandir</u> (81%) / Bryniau, Llwyfandir Isaf a Llethrau Sgarpiog (9%) / Dyffrynnoedd Iseldir (10%)	-			-	↑

		VS4: <u>Bryniau Uchel / Mynyddoedd</u> (89%) / Bryniau / Dyffrynnoedd (10%)				
	Gorchudd tir	Mae ardaloedd helaeth o rostir a gweundir ucheldirol yn dominyddu'r ACT hon ynghyd â phlanhigfeydd coniferaidd mawr tua'r dwyrain. Mae bandiau o goetir llydandail yn byw ar ochrau'r dyffryn gyda thir pori wedi'i wella ar hyd llawr y dyffryn. VS Lefel Dosbarthiad 3: <u>Pori Ucheldirol</u> (79%) / Dyffryn Coediog a Llethrau Sgarp (9%) / Dyffrynnoedd Iseldir Coediog (9%) VS5: Tir Agored (81%) / Patrwm Cae / Mosaig (10%) / Coetir (9%)	↓		-	↑
	Dylanwadau a Wnaed Gan Ddyn	Cyfyngedig i rai ardaloedd mawr o goedwigaeth fasnachol yn yr hanner gogledd ddwyreiniol o'r ACT a rhai o'r eiddo a'r meysydd carafanau / cabanau statig sydd wedi eu crynhoi yn y de a'r gorllewin. Mae datblygiadau fertigol modern yn cynnwys nifer fach o dyrbinau gwynt a mastiau symudol tua'r de-orllewin. Datblygiad fertigol modern yn cynnwys nifer fach o dyrbinau gwynt a mastiau symudol tua'r de-orllewin. VS6: Gwledig Gwasgaredig / Fferm (10%) / Dim Aneiddiadau (89%) VS27: Teg (100%)	↑		↑	↑
	Patrwm Anheddiad	Ddim yn berthnasol				
	Nenlinellau a Gosodiadau	Mae'r natur ddyrchafedig a gosodiad arfordirol llawer o'r ACT yn cynhyrchu rhai gorwelion amlwg a nodedig .	↑		↑	
Gwledol	Symudiad	Symudiad yn gyfyngedig o fewn yr ardal hon sydd â chymeriad llonydd yn gyffredinol. VS18: <u>Achlysurol</u> (88%) / Anaml (12%)	↑			
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Golygfeydd a Derbynyddion Nodweddiadol (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Fel arfer mae'r golygfeydd yn cael eu hamlygu o fewn yr ACT hon. Mae natur uwch llawer o'r ACT hon yn caniatáu golygfeydd eang dros dde Eryri, gan gynnwys y Rhinogau, Cadair Idris ac i'r de tuag at Fynyddoedd y Cambria. VS9: Amgaeedig (10%) / Cyfyng (9%) / <u>Agored</u> (81%) Mae derbynyddion nodweddiadol yn cynnwys deiliaid, defnyddwyr ac ymwelwyr â'r canlynol: <ul style="list-style-type: none"> Cymharol ychydig o eiddo 	↑		↑	↑

		<ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri Llwybrau pellter hir, gan gynnwys y llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (NCN 82) a llwybr rhanbarthol 80 Ardaloedd Mynediad Agored Atyniadau lleol megis Rheilffordd Tallylyn Hawliau tramwy cyhoeddus lleol Y llwybr A493 i dwristiaid Y rhwydwaith cyfyngedig lleol 				
	Golygfeydd i ac o Nodweddion Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol Pwysig (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<p>Mae'r rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri CLG Corris Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dyffryn Dysynni Parciau a Gerddi Cofrestredig CDLIE Ardal o Harddwch Naturiol (Polisi Datblygu 2) Ardaloedd o Arfordir Annatblygedig Morfa Harlech a Morfa Dyffryn CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑		↑	
	Cyflwr	Ddim yn berthnasol				
Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd Golygfaol a Chymeriad	<p>Mae llawer o'r dirwedd yn cael ei diffinio o fewn y CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad Uchel LANDMAP yn nodweddiadol.</p> <p>VS25: Cryf ^(11%) / <u>Canolig</u> ^(89%)</p> <p>VS46: <u>Uchel</u> ^(81%) / Canolig ^(10%) / Isel ^(9%)</p> <p>VS47: <u>Uchel</u> ^(90%) / Canolig ^(10%)</p> <p>VS48: <u>Uchel</u> ^(99%)</p>	↑		↑	↑
	Pellenigrwydd / Tawelwch	<p>Mae llonyddwch a phellenigrwydd llawer o'r dirwedd hon yn cyfleu ymdeimlad o fod yn wyllt mewn mannau.</p> <p>VS24: Setledig ^(9%) / <u>Gwylt</u> ^(79%) / Cysgodedig ^(10%)</p>	↑		↑	↑

Gwerth	<p>Gwerth Tirwedd (gan gynnwys nodweddion perthnasol i'r dirwedd)</p> <p>Mae'r ACT gyfan yn dod o fewn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Nodweddion a ddynodwyd yn genedlaethol yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (NCN 82).</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd yn cael ei diffinio o fewn y CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP yn nodweddiadol Uchel gyda rhai ardaloedd Eithriadol.</p> <p>VS50: <u>Uchel</u> (81%) / <u>Canolig</u> (19%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (81%) / <u>Canolig</u> (10%) / <u>Ise</u> (9%)</p> <p>LH45: <u>Uchel</u> (13%) / <u>Canolig</u> (74%) / <u>Ise</u> (13%)</p> <p>LH42: <u>Uchel</u> (9%) / <u>Heb ei asesu</u> (91%)</p> <p>GL31: <u>Uchel</u> (43%) / <u>Eithriadol</u> (57%)</p> <p>GL33: <u>Uchel</u> (43%) / <u>Eithriadol</u> (57%)</p>	↑		↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p> <p>Mae'r rhan orllewinol ganolog o'r ACT hon yn disgyn o fewn Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig Dyffryn Dysynni.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol gymedrol-uchel.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (100%)</p> <p>HL35: <u>Canolig</u> (100%)</p> <p>HL40: <u>Canolig</u> (98%)</p>	-		-	-

Sensitifrwydd a Strategaeth y Dirwedd yn ei Chyfanrwydd

Mae'r tablau canlynol yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau datblygu perthnasol (yn seiliedig ar y tabl gwerthuso sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r Strategaeth Tirwedd arfaethedig:

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD

Uchel lawn	<p>Mae'r dirwedd ucheldirol ar raddfa fawr hon yn cael ei dominyddu gan ardaloedd helaeth o weundir agored a rhostir; nodweddion sydd yn arwydd o sensitifrwydd llai.</p> <p>Fodd bynnag, mae hyn yn cael ei orbwysu gan y ffaith bod y dirwedd hon yn nodweddiadol ansefydlog fel arfer, gyda nifer cymharol fach o ffyrdd ac nid oes yma ddatblygiad modern. Mae'n rhoi'r argraff o lonyddwch, o fod yn anghysbell ac, mewn rhai manau, ei bod yn wyllt - sydd wedi arwain at ei dynodiad o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd yn cael ei diffinio o fewn y CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol ac mae ganddi gysylltiadau cryf a</p>
-------------------	---

	rhyngweledd hefo thirweddau hanesyddol a werthfawrogrir yn fawr sy'n cynyddu ei sensitifrwydd.
--	--

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	1 datblygiad bach
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Fel arfer nid oes capasiti ar gyfer datblygiadau ynni gwynt.

MASTIAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel Iawn	<p>Mae'r dirwedd ucheldirol ar raddfa fawr hon yn cael ei dominyddu gan ardaloedd helaeth o weundir agored a rhostir; nodweddion sydd yn arwydd o sensitifrwydd llai.</p> <p>Fodd bynnag, mae hyn yn cael ei orbwyso gan y ffaith bod y dirwedd ansefydlog hon fel arfer, hefo nifer cymharol fach o ffyrdd ac yn amddifad o ddatblygiad modern. Mae'n rhoi'r argraff o lonyddwch, o fod yn anghysbell ac, mewn rhai manau, ei fod yn wyllt sydd wedi arwain at ei dynodiad o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd yn cael ei diffinio o fewn y CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol ac mae ganddi gysylltiadau cryf a rhyngweledd hefo thirweddau hanesyddol a werthfawrogrir yn fawr sy'n cynyddu ei sensitifrwydd.</p>

STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	1 datblygiad mast ffôn
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Fel arfer nid oes capasiti ar gyfer datblygiadau mast ffôn symudol (ac eithrio nifer cyfyngedig o fastiau symudol sydd wedi eu lleoli'n sensitif a'u dylunio a'u cuddliwio yn dda)

MEYSYDD CARAFANNAU STATIG / CABANAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel Iawn	<p>Mae'r dirwedd ucheldirol hon ar raddfa fawr yn cael ei dominyddu gan ardaloedd helaeth o weundir agored a rhostir gyda golygfeydd eang a rhyngweledd.</p> <p>Mae'r dirwedd yn nodweddiadol ansefydlog, hefo cymharol ychydig o ffyrdd ac nid oes yma ddatblygiad modern ac maent i gyd yn rhoi'r argraff o lonyddwch, o fod yn anghysbell ac, mewn rhai manau, ei bod yn wyllt ac mae hynny wedi arwain at ei dynodiad o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd yn cael ei diffinio o fewn y CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol ac mae ganddi gysylltiadau cryf a rhyngweledd hefo thirweddau hanesyddol a werthfawrogrir yn fawr sy'n cynyddu ei sensitifrwydd.</p>

STRATEGAETH TIRWEDD	
---------------------	--

Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	- 1 datblygiad mawr - 1 datblygiad canolig
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol nid oes dim capasiti ar gyfer datblygiadau meysydd carafannau / cabanau.

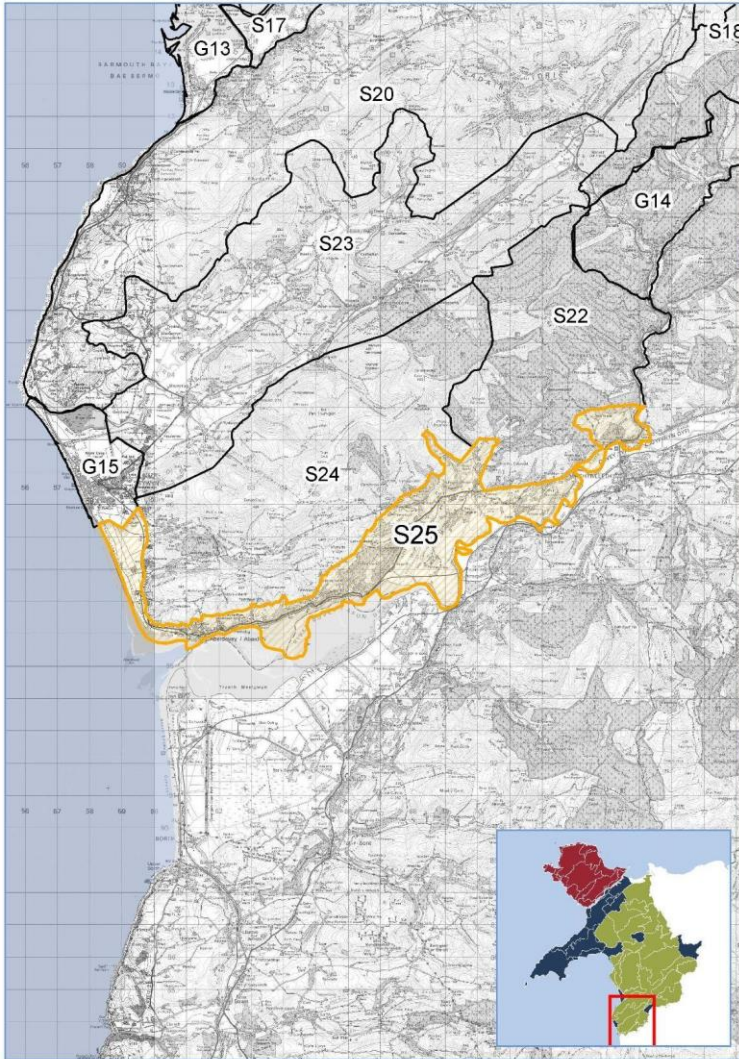
Canllaw

Mae'r tabl isod yn darparu Nodiadau Canllaw ACT benodol ar leoli datblygiadau i leihau effeithiau andwyol.

Nodiadau Canllaw ar Leoli	Ynni Gwynt	Mastiau Symudol	Meysydd Carafannau Statig / cabanau ac estyniadau
Gwarchod harddwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i lleoliad ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad y tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol trwy ddefnyddio delweddau. Mae'n rhaid i ddatblygiad osgoi creu ymdeimlad o lechfeddiant annerbyniol, amgylchyniad, amlygrwydd, neu ddiffyg cydweddiad, yn unigol neu gyda'i gilydd ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiadau barchu a diogelu cymeriad a lleoliad y dirwedd a ddiffinnir yn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig mewn ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion anghysbell a gwyllt.	✓	✓	✓
Gwarchod nodweddion arbennig Ardaloedd Tirwedd Arbennig Corris.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar orwelion agored neu fryniau a diogelu golygfeydd allweddol, yn enwedig golygfeydd tua'r môr a'r rheini tuag at ucheldiroedd y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig Dysynni.	✓	✓	✓
Gwarchod gosodiadau nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill dynodedig fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol i ac o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried golygfeydd o dderbynyddion preswyl, yn enwedig y rhai sydd â golygfeydd o ddatblygiadau fertigol modern sydd eisoes yn bodoli; Dylai lleoliad y datblygiad fertigol ychwanegol anelu at osgoi effeithiau gweledol cronol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau yn cael eu gwahanu yn glir fel bod eu heffaith ar y canfyddiad o'r dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nid oes unrhyw ddylanwad ar y cyd / cronus yn dylanwadu ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen rhoi ystyriaeth arbennig o ofalus i effeithiau cronus datblygiadau presennol ac arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronus ar lwybrau poblogaidd fel llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (NCN 82), llwybr rhanbarthol 80 a safbwyntiau lleol gwerthfawr eraill - defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilyniannol (gan gynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad presennol).	✓	✓	✓

Lleoli safleoedd datblygu llai yn agos at adeiladau sy'n bodoli eisoes er mwyn osgoi gormodedd o ddatblygiad o fewn rhannau llai datblygedig yr ACT hon.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronol ar lwybrau twristiaid prysur fel yr A493 a'r atyniadau twristiaid fel Rheilffordd Talylyn.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau'r datblygiad presennol ac arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd er mwyn osgoi effaith cronus cynyddol.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau ar osodiad ardaloedd diffiniedig o fewn y CDLIE fel Arfordir Annatblygedig.	✓	✓	✓

S25 Aber y Ddyfi

1:125,000

Allgynhychwyd o'r map Arolwg Ordnans gyda chaniatad yr Arolwg Ordnans ar ran Swyddfa Ei Mawrhydi rhif trwydded hawffrains y goron © 100023387

Lleoliad a Graddau

Mae'r ACT hon yn cynnwys glannau gogleddol Aber y Ddyfi a thref gwyliau Aberdyfi, yn dilyn cwrs yr afon a'i llednentydd i mewn i'r tir at ymyl y Parc Cenedlaethol ychydig i'r gogledd o Fachynlleth.

Nodweddion Allweddol

- Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa ganolig
- Yn cynnwys y Ddyfi yn bennaf a'i gorlifdir gyda'r tir yn codi i'r gogledd a'r dwyrain i mewn i dirwedd o ddyffrynnoedd serth tonnog
  - Tirwedd morydol yn bennaf gyda banciau tywod ar yr ymylon, fflatiau llaid a thwyni tywod, gan ymgodi i lethrau coediog i dirwedd ucheldirol o goetir a thir pori garw

Gwerthusiad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos y gwerthusiad hwn o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) yn erbyn y Meini Prawf Sensitifrwydd sydd wedi cael eu penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math gwahanol o ddatblygu.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Meini prawf / math o ddatblygiad / ddim yn berthnasol	
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i bob Math o Ddatblygiad					
		Ynni Gwyrnt	Ynni PV Heulol ar Raddfa Cae	Llinell Uwchben 400 kV	Mastiau Symudol	Meysydd Carefannau Statig / Cabanau	
Tirwedd	Graddfa	Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa ganolig. VS8: <u>Canolig</u> (78%) / Mawr (22%)	-				
	Patrwm, Graddfa ac Amgaead Cae	Ddim yn berthnasol					
	Tirffurf	Llain arfordirol gul sy'n gorwedd yn isel gyda gorlifdir afon fewndirol lydan. Mae'r tir yn codi'n serth i'r gogledd a'r dwyrain i dirwedd o fryniau a dyffrynnoedd. VS Lefel Dosbarthiad 2: Dyffrynnoedd, Llwyfandir Is a Llethrau Scarpiog (9%) / Ucheldir Agored / Llwyfandir (8%) / Dyffrynnoedd Iseldir (68%) / Arfordirol (12%)	-			-	-

		VS4: Lefelau (15%) / Bryniau Uchel / Mynyddoedd (8%) / <u>Bryniau / Dyffrynoedd</u> (77%)					
	Gorchudd tir	<p>Gorchudd tir amrywiol gan gynnwys banciau tywod aberol, fflatiau llaid a thwyni tywod, gyda rhannau o'r gorlifdir a adferwyd yn ffurfio cors bori. Wrth i'r tir godi, mae blocciau o goetir llydanddail a chonifferaidd i'w cael ar y llethrau ynghyd â thir pori agored. Yn fewndirol ac ar yr ardaloedd is ceir mosäig o borfeydd gyda gwrychoedd a choed gwrychoedd a blocciau coetir bach.</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: Twyni a Llac Twyni (11%) / Bryniau a Llethrau Sgarp Mosaig (9%) / Cymoedd Iseldirol Agored (54%) / Ucheldir Pori (8%) / Dyffrynoedd Iseldir Coediog (14%)</p> <p>VS5: Bryniau Uchel / Mynyddoedd (8%) / Bryniau / Dyffrynoedd (77%) / Lefelau (15%)</p>	↑			↑	↑
	Dylanwadau a Wnaed Gan Ddyn	<p>Mae dylanwadau a wnaed gan ddyn wedi'u canoli o amgylch tref wyliau boblogaidd Aberdyfi a chysylltu cysylltiadau cludiant o'r A493 a'r Rheilffordd Arfordir y Cambrian.</p> <p>Mae datblygiadau yn cynnwys nifer o feysydd carafanau statig / cabanau gwyliau, mastiau symudol a thyrbin gwynt bach wedi eu lleoli o fewn yr ACT hon, yn nodweddiadol yn gysylltiedig â choridor yr A493.</p> <p>VS6: Clystyrog (8%) / Pentref (54%) / Gwledig Gwasgaredig / Fferm (26%) / Dim Aneddiadau (12%) VS27: Da (57%) / Teg (42%)</p>	-			-	↓
	Patrwm Anheddiad	Ddim yn berthnasol					
	Nenlinellau a Gosodiadau	Mae'r gosodiad aberol llydan gyda thirffurf sydd yn codi'n serth y tu ôl iddo yn creu gorwelion unigryw .	↑			↑	
Gweledol	Symudiad	<p>Mae symudiad aml ac weithiau cyson wedi ei grynhoi o fewn aneddiadau Aberdyfi a Phennal ac ar hyd yr A493. Mae cerbydau a threnau yn teithio ar hyd y rhwydwaith cysylltiedig o ffyrdd lleol a'r Rheilffordd Arfordir y Cambrian hefyd yn cyflwyno symudiad. Mewn mannau eraill, i mewn i'r tir ac mewn rhannau o'r aber, mae'r dirwedd yn gymharol lonydd.</p> <p>VS18: Cyson (14%) / Achlysurol (12%) / <u>Aml</u> (66%) / Anaml (9%)</p>	-				
	Gweledd, Golygfeydd	Tra bo'r dirwedd wedi'i amgáu gan y tirffurf serth i'r gogledd o'r aber, mae golygfeydd pellgyrhaeddol i'w	↑			↑	↑

<p>Allweddol, Golygfeydd a Derbynyddion Nodweddiadol (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</p>	<p>gweld o fannau uchel dros aber y Ddyfi i'r arfordir ac i mewn i'r tir yn ne Eryri a Cheredigion.</p> <p>VS9: <u>Amgaaedig</u> (65%) / Agored (27%) / Agored (8%)</p> <p>Mae derbynyddion nodweddiadol yn cynnwys deiliaid, defnyddwyr ac ymwelwyr â'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eiddo ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ Llwybrau pellter hir, gan gynnwys Llwybr Arfordir Cymru, llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans, Lôn Las Cymru (NCN Llwybr 8), llwybr o Fangor i Abergwaun (NCN 82) a llwybr rhanbarthol 80 ▪ Ardaloedd Mynediad Agored ▪ Atyniadau lleol a hawliau tramwy cyhoeddus ▪ Y llwybrau dwristiaid A493 a'r A487 a Rheilffordd Arfordir y Cambrian ▪ Y llwybrau dwristiaid A487 a'r A493 ▪ Y rhwydwaith ffyrdd lleol 					
<p>Golygfeydd i ac o Nodweddion Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol Pwysig (o fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</p>	<p>Mae'r rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parc Cenedlaethol Eryri ▪ CLG Corris ▪ Tirwedd Hanesyddol <p>Gofrestredig Dyffryn</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parciau a Gerddi <p>Cofrestredig</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ardal o Harddwch Naturiol yn y CDLIE (Polisi Datblygu 2) ▪ Ardaloedd o Arfordir Annatblygedig Morfa Harlech a Morfa Dyffryn CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑		↑		
<p>Cyflwr</p>	<p>Ddim yn berthnasol</p>					

Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd Golygfaol a Chymeriad	<p>Mae'r dirwedd arfordirol hon yn nodedig a darluniadwy fel yr adlewyrchir gan yr ardal a ddynodir fel rhan o'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol gymedrol-uchel.</p> <p>VS25: Cryf_(5%)/ <u>Canolig</u>_(95%)</p> <p>VS46: Uchel_(26%)/ <u>Canolig</u>_(70%)</p> <p>VS47: <u>Uchel</u>_(73%)/ Canolig_(24%)</p> <p>VS48: <u>Uchel</u>_(81%)/ Canolig_(16%)</p>	↑		↑	↑
	Pellenigrwydd / Tawelwch	<p>Mae'r prif ffyrdd / rheilffyrdd a gweithgaredd o amgylch aneddiadau, yn enwedig y rhai o Aberdyfi a Phennal, yn lleihau'r teimlad o lonyddwch yn lleol. Mewn mannau eraill o dir uwch ac ar rannau o'r aber mae ymdeimlad o bellenigrwydd a llonyddwch yn parhau i fod.</p> <p>VS24: Setledig (54%) / Gwyllt (8%) / Ysbrydol (7%) / Agored (9%) / Arall (11%) / Diogel (8%)</p>	-		-	-

Gwerth	<p>Gwerth Tirwedd (gan gynnwys nodweddion perthnasol i'r dirwedd)</p>	<p>Mae'r ACT yn gorwedd o fewn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Nodweddion a ddynodwyd yn genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (NCN 82).</p> <p>Yn cynnwys ardal a ddiffinnir o fewn CDLIE fel Ardal o Arfordir Annatblygedig.</p> <p>Mae llwybr Arfordir Cymru hefyd yn rhedeg ar hyd ymyl orllewinol yr ACT hon.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol Canolig-Uchel gyda rhai ardaloedd yn Eithriadol</p> <p>VS50: <u>Uchel</u> (80%) / <u>Canolig</u> (17%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (21%) / <u>Canolig</u> (77%)</p> <p>LH45: <u>Uchel</u> (32%) / <u>Canolig</u> (45%) / <u>Isef</u> (20%)</p> <p>LH42: <u>Uchel</u> (5%) / <u>Heb ei asesu</u> (91%)</p> <p>GL31: <u>Uchel</u> (35%) / <u>Eithriadol</u> (62%)</p> <p>GL33: <u>Uchel</u> (38%) / <u>Eithriadol</u> (62%)</p>	↑		↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p>	<p>Mae'r ymyl arfordirol gogleddol o fewn Tirwedd Gofrestredig Hanesyddol Dyffryn Dysynni.</p> <p>Gwerthusiad LANDMAP nodweddiadol Canolig-Uchel gyda rhai ardaloedd yn Eithriadol</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (57%) / <u>Canolig</u> (29%) / <u>Isef</u> (14%)</p> <p>Heb ei Asesu (11%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (40%) / <u>Canolig</u> (55%) / <u>Eithriadol</u> (5%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (39%) / <u>Canolig</u> (56%) / <u>Eithriadol</u> (5%)</p>	-		-	-

Sensitifrwydd a Strategaeth y Dirwedd yn ei Chyfanrwydd

Mae'r tablau canlynol yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau datblygu perthnasol (yn seiliedig ar y tabl gwerthuso sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r Strategaeth Tirwedd arfaethedig:

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel	<p>Mae'r dirwedd raddfa ganolog arfordirol / aberol hon yn gorwedd yn gyfan gwbl o fewn y Parc Cenedlaethol. Mae'r ardal yn nodedig a darluniadol gyda gorwelion amlwg a grëwyd gan ochrau'r dyffryn. Mae yna batrwm amrywiol o orchudd tir gan gynnwys dylanwadau a wnaed gan ddyn sy'n canolbwyntio ar brif aneddiadau a llwybrau trafndiaeth. Mae rhannau o'r arfordir sy'n union gerllaw yn gymharol annatblygedig a fe'i diffiniwyd yn y CDLIE fel Arfordir Annatblygedig.</p> <p>Mae sensitifrwydd i ddatblygiadau ynni gwynt yn cynyddu ymhellach oherwydd presenoldeb nifer o dderbynyddion gweledol sensitif a rhyngweledd rhwng hyn a thirweddau a werthfawrogi'r yn fawr eraill, gan gynnwys Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig a rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol.</p>
STRATEGAETH TIRWEDD	
Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	- 1 datblygiad bach - 1 datblygiad domestig
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (ac eithrio nifer cyfyngedig o ddatblygiadau ynni gwynt ar raddfa ddomestig a ddylai gysylltu'n dda gydag anheddiad / adeiladau presennol ac sydd y tu allan i Arfordir Annatblygedig CDLIE.)

MASTIAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Uchel	<p>Mae'r dirwedd raddfa ganolog arfordirol / aberol hon o fewn y Parc Cenedlaethol. Mae'r ardal yn nodedig a darluniadol gyda gorwelion amlwg a grëwyd gan ochrau'r dyffryn. Mae yna batrwm amrywiol o orchudd tir gan gynnwys dylanwadau a wnaed gan ddyn sy'n canolbwyntio ar brif aneddiadau a llwybrau trafndiaeth. Mae rhannau o'r arfordir sy'n union gerllaw yn gymharol annatblygedig a fe'i diffiniwyd yn y CDLIE fel Arfordir Annatblygedig.</p> <p>Mae sensitifrwydd i ddatblygiadau mast ffôn symudol yn cael ei gynyddu ymhellach oherwydd presenoldeb nifer o dderbynyddion gweledol sensitif a rhyngweledd rhwng hyn a thirweddau eraill a werthfawrogi'r yn fawr, gan gynnwys Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig a rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol.</p>
STRATEGAETH TIRWEDD	

Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	- 7 o ddatblygiadau mastiau symudol - 1 datblygiad mast wedi'i guddliwio
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti pellach ar gyfer datblygiadau mast ffôn symudol yn enwedig Arfordir Annatblygedig CDLIE (Mastiau Symudol ac eithrio nifer gyfyngedig wedi'u lleoli a'u dylunio yn dda a'u cuddliwio.)

MEYSYDD CARAFANAU STATIG / CABANAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD YN EI GYFANRWYDD	
Canolig-Uchel	<p>Mae'r dirwedd arfordirol / aberol raddfa ganolig hon o fewn y Parc Cenedlaethol. Mae blociau o goetir llydanddail a chonifferaidd yn dylanwadu dros rannau o'r dirwedd hon ac, ynghyd â thirffurf tonnog yn gryf, yn cyfyngu'r golygfeydd drwy'r rhan fwyaf o'r ACT. Mae hyn yn cynnig cyfleoedd sgrinio posibl sydd yn arwydd o sensitifrwydd gweledol is i ddatblygiadau meysydd carafannau statig / cabanau. Mae'r dylanwadau a wnaed gan ddyn ar y tirlun hwn yn cynnwys nifer o barciau carafanau statig / cabanau presennol wedi'u cronni o amgylch prif aneddiadau a llwybrau trafniadaeth; gan leihau sensitifrwydd lleol. Fodd bynnag, mae rhannau o'r arfordir sy'n union gerllaw yn gymharol annatblygedig ac fel y cyfryw yn cael eu diffinio o fewn y CDLIE fel Arfordir Annatblygedig.</p> <p>Mae sensitifrwydd yn cael ei gynyddu fwy o ganlyniad i nodweddion unigryw a hardd yr ardal, ynghyd â phresenoldeb nifer o dderbynyddion gweledol sensitif a rhyngweledd rhwng hyn a thirweddau eraill a werthfawrogir yn fawr (gan gynnwys Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig a rhannau eraill o'r Parc Cenedlaethol gan gynnwys y rhai a ddiffinnir yn y CDLIE fel Ardal o Arfordir Annatblygedig).</p>

STRATEGAETH TIRWEDD

Amcan Tirwedd	Gwarchodaeth Tirwedd
Datblygiad Gwaelodlin	- 2 o ddatblygiadau mawr - 3 o ddatblygiadau canolig - 2 o ddatblygiadau bach - 1 datblygiad bach iawn
Capasiti Mynegol yn ei Gyfanrwydd	Yn nodweddiadol dim capasiti pellach ar gyfer datblygiadau meysydd carafanau statig / cabanau.

Canllaw

Mae'r tabl isod yn darparu Nodiadau Canllaw ACT benodol ar leoli datblygiadau i leihau effeithiau andwyol.

Nodiadau Canllaw ar Leoli	Ynni Gwyrnt	Ynni Heulol PV ar raddfa cae	Meysydd Carafannau Statig / Cabanau ac Estyniadau
Gwarchod harddwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i leoliad ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad y tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol trwy ddefnyddio delweddau. Mae'n rhaid i ddatblygiad osgoi creu ymdeimlad o lechfeddiant annerbyniol, amgylchyniad, amlygrwydd, neu ddiffyg cydweddiad, yn unigol neu gyda'i gilydd ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiadau barchu a diogelu cymeriad a lleoliad y dirwedd a ddiffinnir yn y CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig mewn ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion anghysbell a gwyllt.	✓	✓	✓
Gwarchod nodweddion arbennig Ardal Tirwedd Arbennig Corris.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar orwelion agored neu fryniau a diogelu golygfeydd allweddol, yn enwedig golygfeydd tua'r môr a'r rheini tuag at ucheldiroedd y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirwedd Gofrestredig Hanesyddol Dysynni	✓	✓	✓
Gwarchod gosodiadau nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill dynodedig fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol i ac o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried golygfeydd o dderbynyddion preswyl, yn enwedig y rhai sydd â golygfeydd o ddatblygiadau fertigol modern sydd eisoes yn bodoli; Dylai lleoliad y datblygiad fertigol ychwanegol anelu i osgoi effeithiau gweledol cronol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau yn cael eu gwahanu yn glir fel bod eu heffaith ar y canfyddiad o'r dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nid oes unrhyw ddylanwad ar y cyd / cronrus yn dylanwadu ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen rhoi ystyriaeth arbennig o ofalus i effeithiau cronrus datblygiadau presennol ac arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronol ar lwybrau poblogaidd fel Llwybr Arfordir Cymru, llwybrau beicio cenedlaethol Sustrans Lôn Las Cymru (llwybr ffordd 8), llwybr o Fangor i Abergwaun (NCN 82), llwybr rhanbarthol 80, cyswllt byr arall rhwng y ddau a golygfeydd lleol gwerthfawr eraill - defnyddio delweddau i asesu golygfeydd dilyniantol (gan gynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad presennol).	✓	✓	✓
Lleoli safleoedd datblygu llai yn agos at adeiladau sy'n bodoli eisoes er mwyn osgoi gormodedd o ddatblygiad o fewn rhannau llai datblygedig yr ACT hon.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli unrhyw ddatblygiad ar hyd y morlin a'i union leoliad, gan osgoi yn enwedig yr ardaloedd a ddiffinnir fel Arfordir Annatblygedig yn CDLIE.	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cronol ar lwybrau twristaidd prysur fel y A493 a Rheilffordd Arfordir y Cambrian.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau'r datblygiad presennol ac arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd er mwyn osgoi effaith cronrus cynyddol.	✓	✓	✓
Yn ogystal â chymryd golygfeydd o eiddo ynysig uchel i ystyriaeth, dylai lleoli gymryd golygfeydd pwysig setliad mwyaf poblog Aberdyfi i ystyriaeth. Mae'r dref yn gyrchfan boblogaidd i ymwelwyr ac mae ganddi gysylltiad cryf â'r dirwedd lle y'i lleolir.	✓	✓	✓

RHAN 4: CANLLAW GENERIG AR LEOLI & DYLUNIAD

- 4.1 Mae'r astudiaeth sensitifrwydd a chapasiti yn darparu'r sail ar gyfer adnabod nodweddion tirwedd allweddol yn yr ACT a'r ardal ehangach. Mae hefyd yn nodi sensitifrwydd y dirwedd i ynni, telathrebu a / neu ddatblygiadau twristiaeth ac unrhyw nodweddion arbennig y dylid eu diogelu. Fodd bynnag, mae hon yn astudiaeth strategol ac ym mhob achos, rhaid i geisiadau gael eu hystyried yn ôl eu rhinweddau unigol ac mae angen dadansoddiad manwl i werthfawrogi yn llawn natur y datblygiad, y safle a'r hyn sydd o'i gwmpas.
- 4.2 Mae'r CCA hwn yn darparu canllawiau strategol. Er mwyn deall a all datblygu gael ei integreiddio o fewn ei gydddestun lleol, fodd bynnag, mae hyn yn ymfyn asesiad tirwedd a gweledol gweledol penodol i safle. Gall y ffactorau tirwedd a nodir yn Nhabl A.03 gael ei ddefnyddio i asesu cynhwysed y dirwedd yn ardal y safle yn ystod y cam datblygu dichonolrwydd. Lle mae niferDdangosyddion o sensitifrwydd uwch yn bresennol, mae'r dirwedd yn llai tebygol o fod yn gallu darparu ar gyfer datblygiad. Pan fydd ardaloedd o Harddwch Naturiol a Nodweddion Arbennig yn cael eu mynegi yn gryf ac yn amlwg, mae'r dirwedd yn llai tebygol o allu ymdopi â datblygiadau (gweler yr Adra 6- Beth yw Harddwch Naturiol?). Yn y ddau achos bydd cynllunio cynigion gofalus mewn ymateb i gymeriad lleol ac argaeledd safbwyntiau yn angenrheidiol er mwyn sicrhau y gall datblygiad gael ei integreiddio gyda chydymdeimlad heb niweidio diben y dynodiad tirwedd statudol
- 4.3 Byddai angen i gynigion ddangos sut mae'r asesiad o asesu sensitifrwydd tirwedd / capasiti ac asesiad safle wedi hysbysu'r cais cynllunio.
- 4.4 Mae hefyd angen styried effeithiau datblygiad ar olygfeydd i ac o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae delweddau 'Wireframe' a 'montage ffotograffig' yn debygol o fod yn angenrheidiol ar gyfer datblygiadau gwynt sy'n fwy na micro o ran graddfa.
- 4.5 Wrth ystyried sut mae'r datblygiad arfaethedig yn cyd-fynd gyda sensitifrwydd a chapasiti'r Tirlun, bydd angen rhoi sylw i'r ddwy ACT lle mae'r cynnig datblygu a chyfagos i Ardaloedd Cymeriad Tirwedd lle mae graddfa'r datblygiad fel y cyfryw yn arwain at effeithiau gweledol ehangach. Lle bo'r cynnig yn gorwedd tuag at ymyl Parc Cenedlaethol Eryri
- 4.6 Mae'r camau cychwynnol wrth gynllunio unrhyw ddatblygiad yn golygu adnabod math / graddfa briodol datblygiad a rhoi ystyriaeth i a dewis safle addas er mwyn lleihau effeithiau ar y dirwedd ac effeithiau gweledol. Er enghraifft, efallai y gall dewis safle priodol helpu i liniaru effaith weledol datblygiad hyd yn oed cyn y cam dylunio manwl. Fel man cychwyn, dylid ymgynghori gydag asesiad sensitifrwydd yr ACT berthnasol ar gyfer pob datblygiad posibl er mwyn cael dealltwriaeth o waelodlin cymeriad y dirwedd a sensitifrwydd allweddol i'r math penodol hwnnw o ddatblygiad.
- 4.7 Y cam nesaf yw ymgynghori â'r strategaeth ar gyfer y math hwnnw o ddatblygiad o fewn yr ACT hynny ydi ble y gall sgôp fod ar gyfer darparu ar ei gyfer, ac os felly, lle yw'r lle gorau i'w leoli. Gall y canllawiau lleoli a dylunio penodol a gynhyrchwyd ar gyfer pob ACT hefyd gynorthwyo wrth ddewis safle addas a math / maint y datblygiad. Ar y pwynt hwn mae hi hefyd yn bwysig deall sut y gall y sefyllfa waelodlin mewn perthynas â'r math hwn o ddatblygiad penodol fod wedi newid efallai trwy ymgynghori gyda'r awdurdod cynllunio lleol (mae hyn yn arbennig o bwysig lle gall fod angen ystyried effeithiau cronol posibl (cyfeiriwch at Adran 6) .
- 4.8 Mae'n bwysig nodi bod yna amrywiadau lleol yn aml yng nghymeriad a sensitifrwydd pob ACT, felly dylai dadansoddiad safle penodol gael ei gynnal i nodi unrhyw faterion potensial tirweddol a / neu weledol mewn unrhyw leoliad penodol. Fel rhan o hyn, bydd yn bwysig ystyried effaith bosibl ar y canlynol:
- Cymeriad y dirwedd (yn enwedig nodweddion allweddol)
  - Golygfeydd allweddol

- Rhinweddau arbennig (dynodiadau tirwedd / pellenigrwydd / tawelwch ayyb)

4.9 Mae effeithiau ar gymeriad tirwedd yn debygol o fod yn gysylltiedig â'r canlynol:

Effeithiau posibl ar Gymeriad y Dirwedd	Ynni Gwynt	Ynni Heulol PV ar Raddfa Cae	Llinell Uwchben 400 kV	Mastiau Symudol	Meysydd Carafanau Statig / Cabanau
Graddfa'r dirwedd – boed yn fach neu'n fawr ac a yw'r datblygiad arfaethedig ar raddfa briodol	✓		✓		
Patrwm Cae, Graddfa ac Amgaead - boed graddfa cae yn fawr neu'n fach a phatrymau yn syml neu'n gymhleth a sut y mae'r datblygiad arfaethedig yn perthnasu neu'n gwrthdaro â hyn ynghyd â'r ymdeimlad o amgáu.		✓			
Tirffurf – pa un a yw'r tirffurf yn gymhleth neu'n syml, a sut mae natur y datblygiad arfaethedig yn gweddu â hyn neu'n mynd yn groes iddo. Os na fydd datblygiadau'n cael eu lleoli'n ofalus yna gallent gymryd drosodd yr	✓	✓	✓	✓	✓
Gorchudd tir - sut mae'r datblygiadau arfaethedig yn cyd-fynd neu'n gwrthdaro â phatrwm y gorchudd tir a pha nodweddion sensitif a allai fod mewn perygl.	✓	✓	✓	✓	✓
Dylanwadau Dynol – a yw'r datblygiad arfaethedig yn cyflwyno dylanwad dynol annodweddiadol yn y dirwedd?	✓	✓	✓	✓	✓
Patrwm Anheddiad – ni all llinellau uwchben 400 kV yn hawdd wyro o amgylch eiddo unigol neu grwpiau bach o eiddo			✓		
Nenlinellau a lleoliadau – gall strwythurau fertigol megis tyrbinau gwynt, peilonau a mastiau ffonau symudol effeithio ar symlrwydd nenlinell neu gribau hyd yn oed os ydynt wedi'u lleoli oddi tan nodweddion o'r fath	✓		✓		

Ffynonellau Defnyddiol o Wybodaeth

4.10 Mae'r dogfennau canllawiau canlynol yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth i gynorthwyo â lleoli a dylunio datblygiadau ynni adnewyddadwy, seilwaith trawsyrru a / neu dwristiaeth yn sensitif:

Datblygiadau Ynni Gwynt

- *Comisiwn Dylunio Cymru (2012) Dylunio Ffermydd Gwynt yng Nghymru*
- *Cyfoeth Naturiol Cymru (2013) Nodyn Canllaw Gwybodaeth LANDMAP 3: Defnyddio LANDMAP ar gyfer Asesiad o Effaith ar Dirwedd a Gweledol Tyrbinau Gwynt ar y Tir*
- *Scottish Natural Heritage (1996, golygwyd yn 2000) Guidelines on the Environmental Impacts of Windfarms and Small Scale Hydroelectric Schemes*
- *Scottish Natural Heritage (2009) Siting and Designing Wind Farms in the Landscape, Version 1*
- *EN-1, mae Adran 4.5 yn nodi'r egwyddorion ar gyfer dyluniad da y dylid eu cymhwyso i bob seilwaith ynni*

- EN-1, mae Adran 5.9 yn ymdrin ag effeithiau tirwedd a gweledol generig prosiectau ynni
- Y Sefydliad Tirwedd a'r Sefydliad Rheoli ac Asesu Amgylcheddol (2013) Canllawiau ar gyfer Asesu Effaith ar Dirwedd a Gweledol, 3ydd Argraffiad, Routledge (GLVIA3)
- Y Sefydliad Tirwedd, Nodyn Cyngor 01/11: Ffotograffiaeth a Ffotogyfosodiad ar gyfer Asesiad o Effaith ar Dirwedd a Gweledol, Mawrth 2011

Mastiau Ffonau Symudol

- Llywodraeth Cynulliad Cymru, Polisi Cynllunio Cymru, Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 19: Telathrebu (2002)
- Turnbull Jeffrey Partnership (2002). *Siting and Design Guidelines for Mobile Telecommunications Developments in the Highlands and Islands*. Scottish Natural Heritage Commissioned Report No. F00AA508
- Code of Best Practice on Mobile Network Development in England (2013) – Appendix B Siting and Design Principles (a gynhyrchwyd ar y cyd gan gynrychiolwyr o lywodraeth ganolog a lleol a'r diwydiant ffonau symudol, ac mae'n adeiladu ar ganllawiau'r Llywodraeth ac ymrwymadau gweithredwyr)
- Y Sefydliad Tirwedd a'r Sefydliad Rheoli ac Asesu Amgylcheddol (2013) Canllawiau ar gyfer Asesu Effaith ar Dirwedd a Gweledol, 3ydd Argraffiad, Routledge (GLVIA3)
- Y Sefydliad Tirwedd, Nodyn Cyngor 01/11: Ffotograffiaeth a Ffotogyfosodiad ar gyfer Asesiad o Effaith ar Dirwedd a Gweledol, Mawrth 2011

Datblygiadau Parciau Carafanau Sefydlog / Cabanau

- Llywodraeth Cynulliad Cymru, Canllawiau Cynllunio (Cymru), Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 13: Twristiaeth (1997)
- Y Sefydliad Tirwedd a'r Sefydliad Rheoli ac Asesu Amgylcheddol (2013) Canllawiau ar gyfer Asesu Effaith ar Dirwedd a Gweledol, 3ydd Argraffiad, Routledge (GLVIA3)
- Y Sefydliad Tirwedd, Nodyn Cyngor 01/11: Ffotograffiaeth a Ffotogyfosodiad ar gyfer Asesiad o 4.8 Yn ychwanegol at y ffynonellau uchod o wybodaeth mae Cadw hefyd wedi cynhyrchu nifer o gyhoeddiadau defnyddiol. Y rhai sy'n arbennig o berthnasol i'r astudiaeth hon yw:
- Gofalu am Dreftadaeth yr Arfordir
http://cadw.wales.gov.uk/docs/cadw/publications/Caring_for_Coastal_Heritage_EN_CY.pdf
- Gofalu am Dirweddau Hanesyddol
http://cadw.wales.gov.uk/docs/cadw/publications/Caring_for_Historic_Landscapes_EN_CY.pdf

RHAN 5: CANLLAWIAU AR GYFER ASESU EFFEITHIAU TIRWEDD CRONNUS A GWELEDOL

- 5.1 Er bod yr astudiaeth sensitifrwydd a chapasiti tirwedd hon wedi adnabod y gall rhannau o'r Parc Cenedlaethol ddarparu ar gyfer ynni adnewyddadwy, mastiau telathrebu a datblygiadau twristiaeth, rhaid bod yn ofalus i atal effeithiau annerbyniol (arwyddocaol) tirluniadol cronrus ac effeithiau gweledol sy'n deillio naill ai o ddatblygiadau lluosog o'r un math neu ddatblygiadau lluosog o wahanol fathau.
- 5.2 Mae'r maes hwn sydd a wnelo asesu'r dirwedd a'r gweledol yn esblygu ac nid oes unrhyw ddull rhagnodedig gan fod y materion yn dibynnu ar nodweddion penodol y datblygiadau arfaethedig a lleoliad y maent yn cael eu lleoli. Nid yw'n bosibl i ddarparu canllawiau generig ar niferoedd neu bellter rhwng datblygiadau arfaethedig ac fe ddylai pob cynnig gael eu hystyried ar sail achos wrth achos. Cyflawnir hyn fel arfer trwy asesiad tirwedd cronrus ac asesiad gweledol fel rhan o'r broses asesu effaith amgylcheddol (AEA). Mae'r gofyniad ar gyfer ystyried effeithiau tirwedd cronrus ac effeithiau gweledol yn fater i gytuno arno yn ystod cam cwmpasu'r asesiad drwy drafod gyda'r awdurdod cynllunio perthnasol a'r cyrff ymgynghori perthnasol.
- 5.3 Dylai canlyniadau'r asesiad o dirwedd cronrus ac effeithiau gweledol unrhyw ddatblygiad gael eu hadolygu yn erbyn y strategaeth tirwedd a gwrthrychol ar gyfer yr ACT / Ardaloedd Cymeriad Tirwedd y maen gorwedd ynddynt, yn ogystal â'r rhai ar gyfer Ardaloedd Cymeriad Tirwedd cyfagos. Mae hyn yn bwysig o ran penderfynu a yw'r datblygiad arfaethedig (ar y cyd â / neu fel ychwanegiad at yr amrywiol ddatblygiadau eraill) yn cyd-fynd ai pheidio gyda'r strategaeth tirwedd a nodwyd ar gyfer yr ACT neu a fyddai'n gwrthdaro â'r strategaeth.

Diffiniad o Effeithiau Tirwedd Cronrus a Gweledol

- 5.4 Mae'r asesiad o effeithiau tirwedd a chronrus yn delio gyda'r effeithiau gweledol datblygiad arfaethedig wrth ryngweithio gydag effeithiau datblygiad (au) arall (sy'n gysylltiedig â neu ar wahân i'r datblygiad arfaethedig). Mae hyn er mwyn cydnabod y gall effeithiau tirwedd a gweledol cyfunol cyffredinol nifer o ddatblygiadau tebyg wedi eu crynhoi mewn un ardal fod yn fwy na chyfanswm yr effeithiau o'r un datblygiadau petaent yn cael eu hystyried yn unigol
- 5.5 Mae GLVIA3²⁷ (para. 7.3) yn cyfeirio at ddiffiniad Scottish Natural Heritage (SNH) o effeithiau cronrus fel y'i gosodir yn eu papur 2012²⁸:
- **Effeithiau cronrus yw** 'the additional changes caused by a proposed development in conjunction with other similar developments or as the combined effect of a set of developments, taken together' (SNH, 2012: 4);
  - **Effeithiau cronrus tirwedd yw** effeithiau a all 'can impact on either the physical fabric or character of the landscape, or any special values attached to it' (SNH, 2012: 10); a
  - **Effeithiau cronrus gweledol yw** effeithiau a all gael eu hachosi ac all gael eu hachosi trwy gyfrwng gwelededd cyfunedig, h.y., 'occurs where the observer is able to see two or more developments from one view-point' and/or sequential effects which 'occur when the observer has to move to another viewpoint to see different developments' (SNH, 2012: 11). (CAEG3 / GLVIA3 Paragraff7.3)

Gofyniad i Asesu Effeithiau Tirwedd Cronrus a Gweledol

- 5.6 Mae'r asesiad o effeithiau cronrus wedi ei osod o fewn fframwaith AEA. Mae'r AEA yn ymagwedd drefnus tuag at gynnal asesiad o'r effeithiau sylweddol tebygol y gallai prosiect arfaethedig ei gael ar yr amgylchedd; gan alluogi'r sawl sy'n gwneud penderfyniadau i gymryd yr effeithiau hyn i ystyriaeth wrth ystyried ceisiadau.
- 5.7 Mae angen AEA bob amser ar gyfer datblygiadau sy'n disgyn o fewn Atodlen 1 o'r Rheoliadau; fodd bynnag, nid yw'r un o'r datblygiadau a ystyrir yn yr astudiaeth hon yn dod o fewn y categori hwn.
- 5.8 Efallai y bydd angen AEA ar gyfer datblygiadau sydd wedi eu lleoli mewn, neu'n rhannol mewn 'ardal sensitif' neu sy'n dod o fewn Atodlen 2 o'r Rheoliadau ac sy'n rhagori ar y trothwyon perthnasol. Mae datblygiadau

²⁷ Landscape Institute and Institute for Environmental Management and Assessment (2013) Guidelines for Landscape and Visual Impact Assessment, 3rd Edition, Routledge

²⁸ SNH (2012) Assessing the cumulative impact of onshore wind energy development, Inverness: Scottish Natural Heritage

Atodlen 2 yn cynnwys, gosodiadau cynhyrchu ynni megis ffermydd gwynt, a datblygiad twristiaeth gyda'r trothwyon canlynol:

- 'The threshold for wind energy developments is more than 2 turbines, or where the hub height of any turbine or any other structure exceeds 15 metres (Regulation 2(1))
- The threshold for tourist development in relation to **static caravan/chalet parks** (permanent camp sites and caravan sites) is where the area of the development exceeds 1 hectare, or where the area of development exceeds 0.5 hectare if it is a permanent caravan site with more than 200 pitches²⁹

- 5.9 Lle byddai datblygiad yn fwy na'r trothwyon hyn mae angen i'r cynnig gael ei sgrinio gan yr awdurdod cynllunio i benderfynu a yw effeithiau sylweddol yn debygol ac felly a oes angen AEA. Mae angen i brosiectau a restrir yn Atodlen 2 sydd wedi eu lleoli mewn, neu'n rhannol mewn ardal sensitif gael eu sgrinio hefyd, hyd yn oed os ydynt yn is na'r trothwyon neu os nad ydynt yn bodloni'r meini prawf.
- 5.10 Nid yw **Datblygiad mast symudol (isadeiledd telathrebu)** wedi ei rhestr o dan Atodlen 2 ychwaith ac felly mae hyn y tu allan i'r Rheoliadau; fodd bynnag, efallai y bydd datblygiadau o'r fath angen caniatâd cynllunio yn arbennig o fewn y Parc Cenedlaethol. Yna byddai'r awdurdod cynllunio lleol benderfynu pa lefel o asesiad sydd ei angen.
- 5.11 Os yw datblygiad arfaethedig yn golygu fod AEA yn ofynnol, yna mae Atodlen 4, Rhan 1 o'r Rheoliadau AEA yn nodi : 'a description of the likely significant effects of the Development on the environment, which should cover the direct effects and any indirect, secondary, cumulative, short, medium and long term, permanent and temporary, positive and negative effects of the development.....'³⁰
- 5.12 Mae cylchlythyr 02/99, sy'n darparu arweiniad ar y Rheoliadau yn datgan: 'in judging.... the effects of a development....local planning authorities should always have regard to the possible cumulative effects with any existing or approved development' (paragraff 46).
- 5.13 Unwaith y bydd wedi cael ei sefydlu bod angen AEA, dylid gwneud cais am farn gwmpasu gan yr awdurdod cynllunio lleol i benderfynu pa bynciau y dylid eu hystyried o fewn yr Asesiad o Effeithiau Amgylcheddol; bydd hyn yn penderfynu a oes angen asesiad tirwedd ac effaith weledol (ETEG) ac asesiad tirwedd cronol ac effeithiau gweledol. Mae'n ofynnol cael asesiadau manwl o'r effeithiau tirwedd cronol ac effeithiau gweledol pan ystyrir y gallai'r cynnig arwain at effaith gronnu sylweddol a allai ddylanwadu ar y penderfyniad cynllunio yn y pen draw.
- 5.14 Mae'n bwysig nodi bod CAEG3 yn argymhell er y gall asesiadau tirwedd cronol ac asesiad effeithiau gweledol fod yn berthnasol i unrhyw fath o ddatblygiad, er mwyn cadw'r dasg yn rhesymol a chymesur, mae'n bwysig canolbwyntio ar effeithiau sylweddol tebygol; 'the emphasis on EIA is on likely significant effects rather than on comprehensively cataloguing of every conceivable effect that might occur'³¹.
- 5.17 Nid yw arwyddocâd yn absoliwt a gellir ddim ond ei ddiffinio mewn perthynas â phob datblygiad a'i leoliad. Mae CAEG3 yn nodi nad oes unrhyw reolau pendant, ond yn gyffredinol:
- *'The most significant cumulative landscape effects are likely to be those that would give rise to changes in the landscape character of the study area of such an extent as to have major effects on its key characteristics and even, in some cases, to transform it into a different landscape type.'* (para 7.28)
  - *'Higher levels of significance may rise from cumulative visual effects related to developments that are in close proximity to the main project and are clearly visible together in views.'*
  - *Developments that are highly inter-visible with overlapping ZTVs - even though the individual developments may be at some distance from the main project and from individual viewpoints, and when viewed individually not particularly significant, the overall combined effect on a viewer at a particular viewpoint may be more significant.'* (para 7.38)

²⁹ <http://planningguidance.planningportal.gov.uk/blog/guidance/environmental-impact-assessment/considering-and-determining-planning-applications-that-have-been-subject-to-an-environmental-impact-assessment/annex/>

³⁰ Assessing the Cumulative Impact of Onshore Wind Energy Developments', Scottish Natural Heritage, March 2012

³¹ GLVIA3 Paragraph 7.5

Canllawiau wedi'u Cyhoeddi

- 5.18 Mae tair prif ffynhonnell o ganllawiau a gyhoeddir ar gyfer gwneud asesiad o effeithiau tirwedd cronrus a gweledol:
- *Scottish Natural Heritage (March 2012) Assessing the Cumulative Impact of Onshore Wind Energy Developments*
  - *Landscape Institute and the Institute for Environmental Management and Assessment (IEMA) (Third Edition 2013) Guidelines for Landscape and Visual Impact Assessment (GLVIA3)*
  - *Nodyn Canllaw 3 LANDMAP : Canllaw ar gyfer Cymru, 'Using LANDMAP for Landscape and Visual Impact Assessment of Onshore Wind Turbines' (May 2013)*

Cymhwysio'r Canllaw

- 5.19 Gall y datblygiadau a ystyrir yn yr astudiaeth hon yn fras gael eu torri i ddau 'ffurf' o ddatblygiad, datblygiad 'fertigol' a datblygiad 'llorweddol' fel a ganlyn:

Datblygiad Fertigol	Datblygiad Llorweddol
Datblygiad Ynni Gwynt	
	Datblygiad Maes Carafanau Statig / Cabanau
Datblygiad Mast Symudol	

- 5.20 Gall y dull dangosol a amlinellir isod gael ei ddefnyddio fel man cychwyn ar gyfer asesu'r dirwedd cronrus ac effeithiau gweledol unrhyw un o'r datblygiadau hyn ac mae'n nodi unrhyw wahaniaethau yn y patrwm neu ddull gweithredu rhwng yr asesiad o ddatblygiadau 'fertigol' a 'llorweddol'.
- 5.21 Dylai'r asesiad o dirwedd cronrus ac effeithiau gweledol ar gyfer datblygiadau 'fertigol' yn fras dilyn y canllawiau a gynhrychwyd gan SNH (*Assessing the Cumulative Impact of Onshore Wind Energy Developments*) ac un a nodir o fewn Canllawiau ar gyfer Asesiad Effaith Gweledol 3ydd (CAEG3) a Nodyn 3 Canllaw LANDMAP. Nid oes unrhyw ganllawiau penodol ar gyfer asesu'r effeithiau tirwedd cronrus ac effeithiau gweledol datblygiadau ynni solar PV ar raddfa cae neu feysydd carafannau statig / cabanau felly argymhellir y dylai asesiad o ddatblygiad 'llorweddol' ddilyn y canllawiau a nodir o fewn CAEG3
- 5.22 Dylai cwmplas yr asesiad cronrus (lefel y manylion sy'n ofynnol) gael ei gytuno gyda'r awdurdod cynllunio lleol, a bydd yn dibynnu ar sensitifrwydd y safle, natur y cynnig a'r datblygiadau eraill a ganiatawyd a gweithredol eraill a'r potensial am effeithiau cronrus arwyddocaol (gan gofio y dylai'r asesiad barhau i fod yn briodol ac yn gymesur).

Yr Ardal Astudio

- 5.23 Gall sefydlu'r ardal yr astudiaeth ddbynnu ar nifer o ffactorau, fel a ganlyn:
- Maint cyffredinol a graddfa'r datblygiad newydd arfaethedig
  - Maint a lleoliad datblygiadau presennol ac arfaethedig eraill yn y dirwedd
  - Topograffeg y dirwedd lle y'i cynigir
  - Sensitifrwydd y dirwedd a'r dirwedd cyfagos neu dirweddau sy'n bellach
- 5.24 Y dasg gychwynnol wrth ddiffinio ardal astudio yw nodi pob datblygiad mawr (gweithredol, wedi cael caniatad neu yn cael ei / rhan o gynllunio) a all ryngweithio gyda'r datblygiad arfaethedig, sy'n gallu arwain at effeithiau tirwedd cronrus ac effeithiau gweledol posibl.
- 5.25 Er mwyn gwneud hyn, mae angen adnabod y pellter lle byddai'r effeithiau sylweddol yn debygol o ddigwydd ar gyfer pob math o ddatblygiad. Mae hyn oherwydd bod y pellter rhwng y prif ddatblygiad arfaethedig ac unrhyw ddatblygiad arall sydd i'w cynnwys yn yr asesiad cronrus yn effeithio ar faint yr effeithiau cronrus a ll digwydd ac o ganlyniad y farn ynghylch eu harwyddocâd.

- 5.26 Esbonnir hyn ymhellach isod drwy gyfeirio at barthau dylanwad – ardaloedd sydd fwyaf tebygol o weld effeithiau tirwedd a gweledol arwyddocaol.
- 5.27 Dylid cytuno â'r awdurdod cynllunio lleol ar ddechrau'r astudiaeth ynglŷn â'r math o ddatblygiad i'w ystyried ynghyd â'r parthau dylanwad. Fel yr amlinellir yn Nodyn Cyfarwyddyd LANDMAP 3 (Mai 2013), nid yw o reidrwydd yn golygu y dylai asesiadau cronrus o ddatblygiadau ynni gwynt ond ystyried datblygiadau ynni gwynt gweithredol neu gymeradwy eraill, gall yr asesiadau hyn hefyd ystyried mathau fertigol eraill o ddatblygiad megis llinellau uwchben yn ogystal â datblygiadau llorweddol megis solar ffotovoltaig ar raddfa caeau lle gofynnir am hyn neu y cytunir â'r awdurdod cynllunio lleol.
- 5.28 *'A CLVIA should describe and assess any additional and combined cumulative effects of a potential wind energy development (wind turbines and associated infrastructure) on the landscape when considered in conjunction with other existing or consented wind energy developments or those "in planning", and potentially other non-energy developments.'* Adran 8, Nodyn Cyfarwyddyd LANDMAP 3 (Mai 2013)
- 5.29 Ar gyfer datblygiadau 'fertigol' gall ardaloedd yr astudiaeth ymestyn i ddechrau dros bellteroedd cymharol fawr. Mae'r pellteroedd a argymhellir ar gyfer y parthau gweledd damcaniaethol (ZTV) ar gyfer tyrbinau gwynt o wahanol uchder wedi'u hamlinellu yn Nhabl 2 o gyhoeddiad SNH 'Visual Representation of Windfarms, Good Practice Guidance' (2006); mae'r rhain yn dangos y gallai ardaloedd yr astudiaeth ymestyn hyd at 35 km. Gellid defnyddio'r tabl hwn fel man cychwyn ar gyfer sefydlu ardaloedd yr astudiaeth ar gyfer yr asesiadau cronrus o'r datblygiadau 'fertigol'; fodd bynnag, er mwyn cadw'r dasg yn gymesur argymhellir eu bod yn cael eu gostwng i 'barthau dylanwad' fel y mae dadansoddiad manylach yn pennu ardaloedd lle mae'n rhesymol ystyried y gall effeithiau sylweddol ddigwydd.
- 5.30 Ar gyfer datblygiadau 'llorweddol' mae'n rhesymol tybio y byddai ardal yr astudiaeth yn llai mewn cymhariaeth gan fod effeithiau tirwedd a gweledol datblygiadau o'r fath yn annhebygol o ymestyn dros bellteroedd o'r fath. Gall ardaloedd astudio ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad fod hyd at 10 km yn y lle cyntaf, ond eto gallai cynnydd dadansoddiad manylach ostwng y meintiau i ganolbwyntio ar 'barthau dylanwad' lle mae'r effeithiau sylweddol yn fwyaf tebygol o ddigwydd.

Parth Cronrus o Weledd Damcaniaethol

- 5.31 Mae parth cronrus o weledd damcaniaethol (CZTV) yn aml yn declyn defnyddiol a ddefnyddir i lywio'r asesiad o effeithiau gweledol cronrus. Pan ystyrir ei fod yn fuddiol, dylid cynhyrchu parth o weledd damcaniaethol (ZTV) ar gyfer y prif ddatblygiad sy'n cael ei gynnig. Yna gellir ei gymharu ar gynllun â'r ZTVs ar gyfer y datblygiadau eraill sy'n cael eu hystyried (yn aml bydd y ZTVs hyn wedi'u cynhyrchu fel rhan o'r EIA / cais cynllunio ar gyfer y datblygiadau eraill - os nad yw hyn yn wir mae'n rhaid gwneud penderfyniad ynglŷn â pha mor ddefnyddiol fyddai cynhyrchu ZTV newydd ar gyfer pob un o'r datblygiadau eraill). Yna gellir cyfuno'r ZTVs gwahanol i ddadansoddi lle mae'n debygol y gwelir rhyngweithio rhwng datblygiadau a'i gyflwyno fel CZTV neu gyfres o CZTVs gwahanol i helpu i egluro'r gwahanol senarios cronrus sy'n cael eu hasesu (gweler isod). Gall y teclyn hwn hefyd gael ei ddefnyddio i fireinio ardal gyffredinol yr astudiaeth.

Senarios Cronrus

- 5.32 Pan fydd nifer o gynigion datblygu gwahanol dan sylw, bydd asesiadau o effeithiau tirwedd a gweledol cronrus yn aml yn ystyried amrywiaeth o senarios.
- 5.33 Ar gyfer pob senario dylai'r CLVIA asesu effeithiau'r cynllun arfaethedig ar y cyd â'r datblygiadau eraill a nodi'r cyfraniad y mae'r cynllun arfaethedig yn ei wneud i faint yr effaith gronrus. Mae GLVIA3 yn datgan *'agreement should be reached about whether the cumulative effects assessment is to focus primarily on the additional effects of the main project under consideration, or on the combined effects of all the past, present and future proposals together with the new project.'* Paragraff 1.18, GVLIA
- 5.34 Dylid cytuno ar y senarios a'r ymagwedd tuag at eu hasesu gyda'r awdurdod cynllunio lleol.

Asesiad o Effeithiau Tirwedd Cronrus

- 5.35 Mae'r asesiad o effeithiau tirwedd cronrus yn ymwneud â chyfanrwydd yr effeithiau posibl ar y dirwedd, gan ystyried cyfuniad cyffredinol yr effeithiau o adeiladu a gweithrediad y datblygiad arfaethedig ynghyd â datblygiadau tebyg eraill fel y cyfunir yn y gwahanol senarios cronrus. Gall yr effeithiau hyn ddeillio o newidiadau yng ngwneuthuriad, agweddau esthetig a chymeriad cyffredinol y dirwedd mewn manau penodol, a ddaw yn sgil cyflwyno elfennau newydd neu gael gwared neu ddifrodi'r rhai presennol.

- 5.36 Dylai'r broses o nodi ac asesu arwyddocâd yr effeithiau tirwedd cronus ddilyn yr un dull ag a gymerir yn y LVIA. Dylai pwyslais yr asesiad, fodd bynnag, bob amser fod ar y datblygiad arfaethedig a sut neu pa un a fyddai'n ychwanegu at (neu'n cyfuno â) datblygiadau eraill sy'n cael eu hystyried i greu neu gynyddu maint yr effaith sylweddol ar y dirwedd.
- 5.37 Wrth ffurfio barn, dylai'r asesiad ystyried:
- Rhagueddiad y dirwedd i'r mathau o ddatblygiad sy'n cael eu hystyried.
  - Y gwerth sydd ynghlwm wrth y dirwedd, sy'n adlewyrchu ei statws dynodiad a chydrannau gwerthfawr eraill o'r dirwedd.
  - Natur neu faint yr effeithiau, o ran maint ac ardal ddaearyddol.
- 5.38 Yna dylid asesu arwyddocâd yr effeithiau tirwedd cronus a bennwyd trwy ddefnyddio barn broffesiynol, sy'n seiliedig ar gyfuniad o'r ffactorau uchod a pa un ai a yw'r newid yn debygol o fod dros dro neu'n barhaol, yn dymor hir neu fyr.
- 5.39 Nid yw arwyddocâd yn absoliwt ac ni ellir ond ei ddiffinio mewn perthynas â phob datblygiad a'i leoliad. Mae GLVIA3 yn nodi nad oes unrhyw reolau pendant, ond yn gyffredinol:
- *'Major loss or irreversible negative effects over an extensive area, on elements and/or aesthetic and perceptual aspects that are key to the character of nationally valued landscapes are likely to be of the greatest significance.'*
  - *'Reversible negative effects of short duration, over a restricted area, on elements and/or aesthetic and perceptual aspects that contribute to but are not key characteristics of the character of landscapes of community value are likely to be of least significance and may, depending on the circumstances, be judged as not significant.'*
  - *'Where assessment of significance place landscape effects between these extremes, judgements must be made about whether or not they are significant, with full explanations of why these conclusions have been reached.'* (para.5.56)
- 5.40 Mae GLVIA3 hefyd yn nodi:
- 5.41 *'the most significant cumulative landscape effects are likely to be those that would give rise to changes in the landscape character of the study area of such an extent as to have major effects on its key characteristics and even, in some cases, to transform it into a different landscape type. This may be the case where the project itself tips the balance through its additional effects. The emphasis must always remain on the main project being assessed and how or whether it adds to or combines with the others being considered to create a significant cumulative effect.'* para. 7.27
- 5.42 Argymhellir bod yr asesiad yn ystyried yr effeithiau posibl ar dirweddau dynodedig yn y lle cyntaf (gan dalu sylw arbennig i nodweddion arbennig unigol yr ardaloedd hynny), cyn mynd ati i asesu'r effeithiau cronus ar y gwahanol Ardaloedd Cymeriad Tirwedd sy'n debygol o gael eu heffeithio.
- Asesiad o Effeithiau Gweledol Cronus**
- 5.43 Mae'r asesiad o effeithiau gweledol cronus yn ymwneud â phennu ac asesu'r effeithiau ychwanegol ar olygfeydd pobl sy'n deillio o'r datblygiad arfaethedig pan y'i gwelir ynghyd â'r prosiectau eraill fel y nodwyd yn y senarios cronus gwahanol. Byddai'r effeithiau hyn yn deillio o newidiadau yng nghymeriad a chynnwys y golygfeydd a brofir o ganlyniad i gyflwyno elfennau newydd neu symud neu ddifrodi'r rhai presennol.
- 5.44 Mae'r broses o bennu ac asesu arwyddocâd yr effeithiau gweledol cronus yn dilyn yr un dull ag a gymerir yn y LVIA. Dylai pwyslais yr asesiad, fodd bynnag, bob amser fod ar y datblygiad arfaethedig a sut neu pa un a fyddai'n ychwanegu at, neu'n cyfuno â, datblygiadau eraill sy'n cael eu hystyried i greu neu gynyddu maint yr effaith gweledol sylweddol.
- 5.45 Dylai'r asesiad gweledol cronus gael ei gefnogi gan fframiau gwifren cronus a osodir o dan ffotograffau a / neu ffotogyfosodiadau a baratowyd o olygfannau allweddol i ddangos maint yr effeithiau gweledol cronus (gall y rhain hefyd fod yn ddefnyddiol i ddangos natur a maint y newid cronus i'r dirwedd).
- 5.46 Dylid dewis nifer o safbwyntiau cynrychioliadol a / neu waethaf a chytuno arnynt â'r awdurdod cynllunio lleol i ddangos yr effeithiau gweledol cronus posibl sy'n deillio o'r prif ddatblygiad sy'n cael ei asesu, ar y cyd â

datblygiadau eraill o fewn y gwahanol senarios. Dylid dewis golygfannau yn benodol i ddangos yr effeithiau cronus.

- 5.47 Dylai'r derbynyddion gweledol gael eu categorio o ran eu pwysigrwydd a'u tueddiad i newid. Yna dylid llunio barn ar faint yr effeithiau gweledol, ac ystyried y modd y byddai unrhyw olygfeydd dilyniannol yn cael eu profi o ffyrdd a llwybrau pwysig fel Llwybrau Beicio Cenedlaethol a Llwybr Arfordir Cymru.
- 5.48 Mae arwyddocâd effeithiau'r datblygiad ar olygfeydd yn ymwneud â natur a sensitifrwydd y derbynydd, nodweddion y datblygiad a gynigir a graddau, natur a nodweddion y golygfeydd, sydd ei hun yn adlewyrchiad o gymeriad y dirwedd.
- 5.49 Mae GLVIA3 (para. 7.38) yn nodi yr ystyrir bod lefelau uwch o ran arwyddocâd yn deillio fel arfer o:
- 'Developments that are in close proximity to the main project and are clearly visible together in views from the selected viewpoints.
  - Developments that are highly inter-visible with overlapping ZTVs – even though the individual developments may be at some distance from the main project and from individual viewpoints, and when viewed individually not particularly significant, the overall combined cumulative effect on a viewer at a particular viewpoint may be more significant.'
- 5.50 Argymhellir bod yr asesiad yn ystyried yr effeithiau posibl ar olygfeydd i dirweddau dynodedig ac ohonynt yn y lle cyntaf cyn mynd ati i asesu'r effeithiau gweledol cronus sy'n seiliedig ar olygfannau dethol, ac asesiad o'r effeithiau gweledol cronus ar wahanol dderbynyddion ar hyd y ffordd (â'r pwyslais ar bennu'r effeithiau sylweddol tebygol).

Asesu Arwyddocâd

- 5.51 Dylid asesu arwyddocâd yr effeithiau tirwedd a gweledol cronus a bennwyd trwy ddefnyddio barn broffesiynol, yn seiliedig ar gyfuniad o sensitifrwydd y derbynydd tirwedd / gweledol, maint y newid a pa un ai a yw'r newid yn debygol o fod dros dro neu'n barhaol, yn dymor hir neu fyr. Dylai'r asesiad cronus nodi pa effeithiau y tybir eu bod yn sylweddol (yng nghyd-destun y Rheoliadau EIA ar gyfer datblygiad EIA) yn ogystal ag a ydynt yn niweidiol neu'n fuddiol.

RHAN 6: DATGANIAD CYFOETH NATURIOL CYMRU AR HARDDWCH NATURIOL

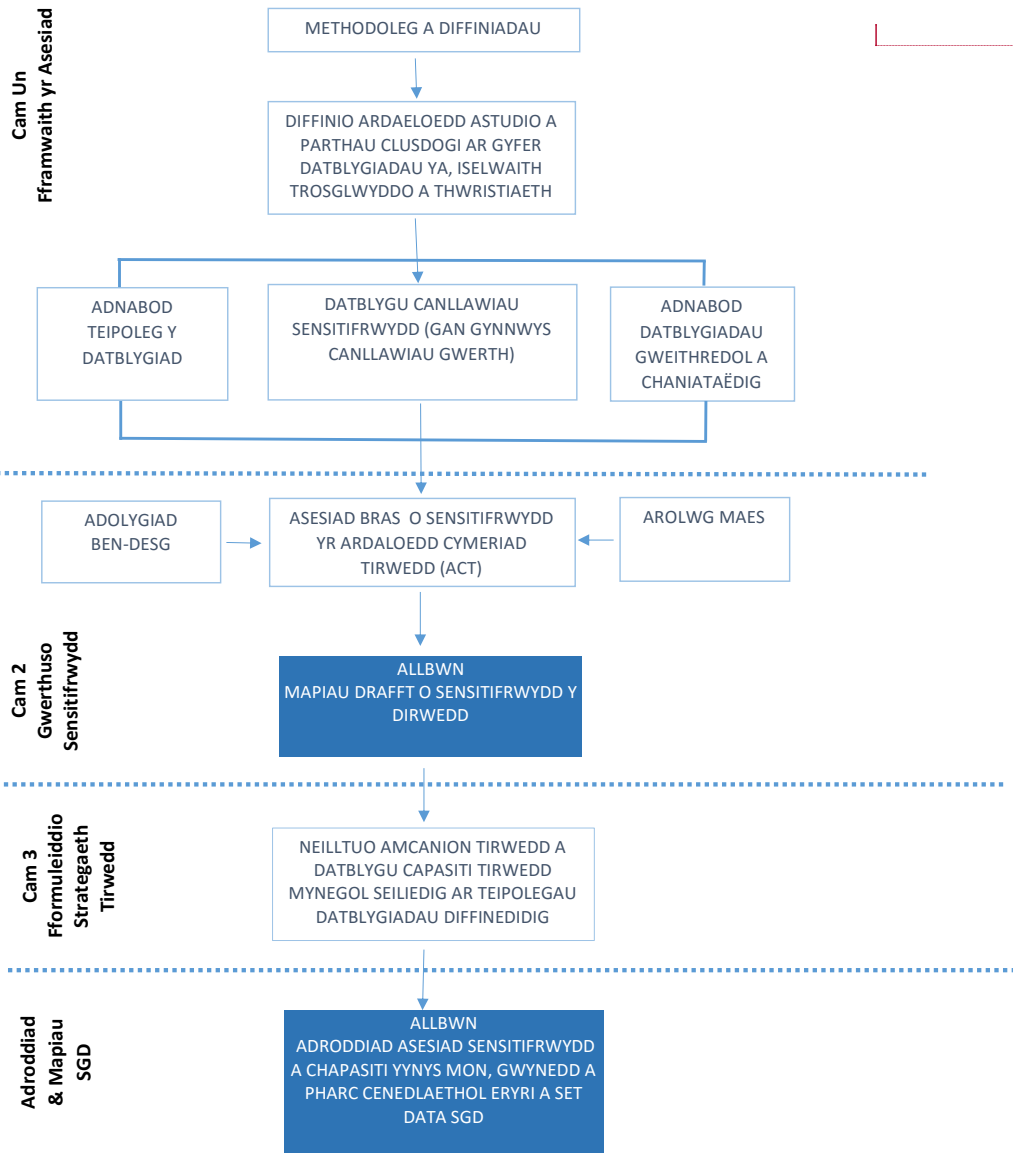
Bet yw Harddwch Naturiol?

- 6.1 Nid yw Ddeddf y Parciau Cenedlaethol a Mynediad i Gefn Gwlad 1949, (fel y'i diwygiwyd) yn cynnwys diffiniad o 'harddwch naturiol', er bod cyfeiriad at gadwraeth harddwch naturiol yn cynnwys cadwraeth fflora, ffawna a nodweddion daearegol a ffisiograffigol. Fodd bynnag, mae CNC wedi datblygu datganiad ar harddwch naturiol. Mae'r datganiad yn cynnwys yr amrywiaeth o rinweddau tirweddol sy'n cyfrannu at ddealltwriaeth o harddwch naturiol. Mae eu presenoldeb o fewn ardaloedd cydlynol o ran tirwedd, mynegiant o dirweddau sydd o werth cenedlaethol a dymunoldeb i ddynodi, wrth wraidd y patrwm gweithredu yn y DU o ddynodi Parciau Cenedlaethol ac AoHNE i sicrhau eu bod yn cael lefel genedlaethol o warchodaeth cynllunio:
- *Priodweddau golygfaol, o safbwynt agweddau estheteg y dirwedd (yr agweddau hynny sy'n rhoi pleser i'r synhwyrâu), y dimensiwn ymdeimladol a'r effaith ysbrydol ac emosiynol y mae'r ddau beth yma yn ei gael ar bobl. Dylai fod consensws barn ynglŷn â harddwch tirwedd ymhlith arbenigwyr a'r cyhoedd;*
  - *Ymdeimlad o le, o safbwynt undod a hynodrwydd cymeriad y dirwedd*
  - *Ansawdd y dirwedd, o ran cyfanrwydd a chyflwr y tirwedd, i'r graddau y mae hyn yn helpu sicrhau hynodrwydd cymeriad tirwedd mewn unrhyw fan*
  - *Cyfanrwydd, yn nhermau cyflwr y cymeriad gwledig ac absenoldeb cyffredinol unrhyw ddatblygiadau mawr sy'n tarfu ar y tirwedd neu sydd, fel arall, yn anghymarus.*
  - *Priodweddau canfyddiadol sy'n cyfrannu mewn ffordd arbennig at ymdeimlad o le, gan gynnwys natur wyllt a llongydwch;*
  - *Cysylltiadau pwysig rhwng y tirwedd a phobl, lleoedd neu ddigwyddiadau sy'n berthnasol i fan arbennig;*
  - *Tystiolaeth o bwysigrwydd y tirwedd drwy gyfeiriadau neu ddisgrifiadau mewn celf, llenyddiaeth, cerddoriaeth neu ffurfiau celfyddydol eraill, drwy iaith a llen gwerin a thrwy gyfryngau cyfoes;*
  - *Pa mor brin, neu gynrychioliadol yw'r tirwedd, un ai yn ei gyfanrwydd neu elfennau ohono a nodweddion oddi fewn iddo;*
  - *Diddordeb cadwraethol, boed yn fywyd gwyllt, gwyddor daear, archeoleg neu'n diddordeb hanesyddol a diwylliannol, sydd yn ychwanegu gwerth at y tirwedd yn ogystal â bod yn gynhenid werthfawr o safbwynt cadwraeth*
  - *Wrth ystyried dichonoldeb datblygiad mewn lleoliad penodol, mae'n bwysig nodi'r Nodweddion Arbennig a nodir yn y Cynllun Rheoli Statudol ac ychwanegu at hyn gyda dadansoddiad a dealltwriaeth leol o bresenoldeb Harddwch Naturiol a pha fath o brofiad yw hyn o fewn golygfeydd sydd ar gael.*

- 6.2 Mae lleoedd o fewn tirweddau dynodedig sy'n arddangos ansawdd golygfaol uchel, yn meddu ar ymdeimlad cryf o le, arwahanrwydd, cywirdeb uchel a rhinweddau canfyddiadol yn debygol o fod yn arbennig o fregus i newid mewn cymeriad;
- 6.3 Mae tirweddau cyfagos yn cyfrannu tuag at osodiad yr ardaloedd dynodedig. Gall rhinweddau canfyddiadol o lonyddwch, pellenigrwydd, gwylltineb a rhyddid gael eu heffeithio gan ddatblygiad y tu allan i'r ardal ddynodedig.
- 6.4 Mae dynodiad y Parc Cenedlaethol yn sefydlu bod Gwerth Uchel i'r dirwedd. Felly mae'r angen i warchod a gwella yr ardaloedd hyn yn bwysig iawn o ran polisi.
- 6.5 Byddai'n anoddach cynnwys newid o du datblygiad sydd o natur a chymeriad sydd yn cyferbynnu â'r dirwedd bresennol, yn y lleoliadau hyn.
- 6.6 Bydd angen i asesiadau tirwedd ac effaith weledol a gyflwynwyd i ddangos pa mor dderbyniol yw datblygiad arfaethedig asesu'r effeithiau ar ganfyddiadau lleol o Harddwch Naturiol.

ATODIAD TECHNEGOL: METHODOLEG

A.1 Mae methodoleg yr adroddiad wedi'i dangos yn y siart llif isod ac yn cael ei disgrifio'n fanylach yn y testun sy'n dilyn.

Commented [GL1]: ETOD 7DEFINITIONS

Cam Un: Fframwaith Asesu

A.2 Cafodd y fethodoleg ei llywio nifer o ddogfennau gan gynnwys canllawiau a ddatblygwyd i'w defnyddio yn yr Alban sy'n cael eu derbyn yn helaeth yng Nghymru a Lloegr. Roedd y ddogfen arferion da canlynol yn llawn gwybodaeth:

- *Canllawiau ar gyfer Asesu Effaith Tirwedd a Gweledol (GLVIA3)*. Y Sefydliad Tirwedd a'r Sefydliad Rheoli ac Asesu Amgylcheddol (IEMA) (Trydydd Argraffiad 2013). Dyma safon y diwydiant ar gyfer asesu tirwedd a gweledol.

A.3 Mae GLVIA3 yn hyrwyddo'r defnydd o farn broffesiynol ynghyd â dealltwriaeth o gymeriad tirwedd i gynorthwyo ar gyfer rhagdybiaethau ynglŷn â'r hyn sy'n gwneud un dirwedd yn fwy neu'n llai sensitif na thirwedd arall i fathau penodol o ddatblygiad. Yn allweddol i hyn yw dealltwriaeth o ba agweddau o'r dirwedd sy'n dueddol i'r mathau o ddatblygiad a gynigiwyd. Mae'r rhain yn cynnwys nodweddion ffisegol, canfyddiadol a phrofiadol. Mae tueddiad y rhain yn cael ei asesu ar wahân yn gyntaf cyn cael eu cyfuno â safbwynt ar werth cymharol y dirwedd dan sylw a llunio safbwynt o sensitifwydd cyffredinol drwy asesiad cytbwys o'r holl nodweddion.

Ffynonellau Data

A.4 Hysbyswyd yr asesiad gan ddata a gasglwyd o ffynonellau o wybodaeth sylfaenol a restrir yn Atodiad 5, sy'n cynnwys mapiau, asesiadau cymeriad tirwedd a hanesyddol perthnasol, LANDMAP, gwaith maes ac ymgynghoriadau â'r Grŵp Llywio.

LANDMAP

A.5 LANDMAP yw'r fethodoleg a fabwysiadwyd yn ffurfiol ar gyfer asesu tirwedd yng Nghymru ac mae wedi'i defnyddio'n helaeth yn yr astudiaeth hon. Mae LANDMAP yn adnodd tirwedd GIS Cymru gyfan lle cofnodir cymeriad, rhinweddau a dylanwadau ar y dirwedd a'u gwerthuso mewn cyfres o ddata cenedlaethol cyson. Mae LANDMAP yn cynnwys pum cyfres o ddata perthynol (haenau) – Tirwedd Ddaearegol, Tirwedd Cynefinoedd, Gweledol a Synhwyrol, Tirwedd Hanesyddol a Thirwedd Ddiwylliannol.

A.6 Gyda'i gilydd mae'r rhain yn dangos beth yw nodweddion tirwedd, beth sy'n ei gwneud yn unigryw, a pha fath o newidiadau a phwysau y gallai'r dirwedd fod yn sensitif iddynt. Mae gwybodaeth ar bob un wedi'i nodi ym Methodoleg LANDMAP: Canllawiau Cymru (CNC, 2013).

A.7 Mae pob un o'r pum haen ofodol wedi'i rhannu'n unedau daearyddol arwahanol (polygonau GIS) y cyfeirir atynt fel ardaloedd agwedd. Mae pob ardal agwedd ar y map yn cael ei diffinio gan ei nodweddion a rhinweddau tirwedd adnabyddedig. Gyda phob ardal agwedd mae disgrifiad (cofnod Arolwg Casglwr) sy'n disgrifio ac yn dogfennu cymeriad, nodweddion a rhinweddau'r dirwedd. Mae argymhellion rheoli hefyd yn cael eu nodi, ynghyd â sgôr gwerthusiad cyffredinol, yng nghyd-destun pwysigrwydd lleol i bwysigrwydd rhyngwladol.

A.8 Mae pob Arolwg Casglwr yn cofnodi gwybodaeth o safbwynt unigryw'r haen LANDMAP dan sylw, gyda phob haen LANDMAP yn cael ei chynhyrchu ar wahân ar gyfer pob un o'r pum haen. Felly, pan gyfeirir at nodweddion allweddol ar draws nifer o haenau ar gyfer yr un ardal daearyddol, pwysleisir eu pwysigrwydd. Fodd bynnag, dim ond drwy asesu pob haen yn unigol y gellir deall pa agweddau o gymeriad a nodweddion y dirwedd sy'n sensitif.

A.9 Er bod GLVIA3 yn argymhell y dylid defnyddio data o'r pum haen LANDMAP mewn unrhyw asesiad, nid oedd yr wybodaeth ynglŷn â Thirwedd Ddiwylliannol yn yr haen Tirwedd Ddiwylliannol yn ddigon manwl i fod yn ddefnyddiol ar gyfer yr astudiaeth hon³², felly cytunwyd â'r Grŵp Llywio na ddefnyddir yr haen hon.

Diffiniad o Ardal Astudiaeth a Graddfa'r Mapio

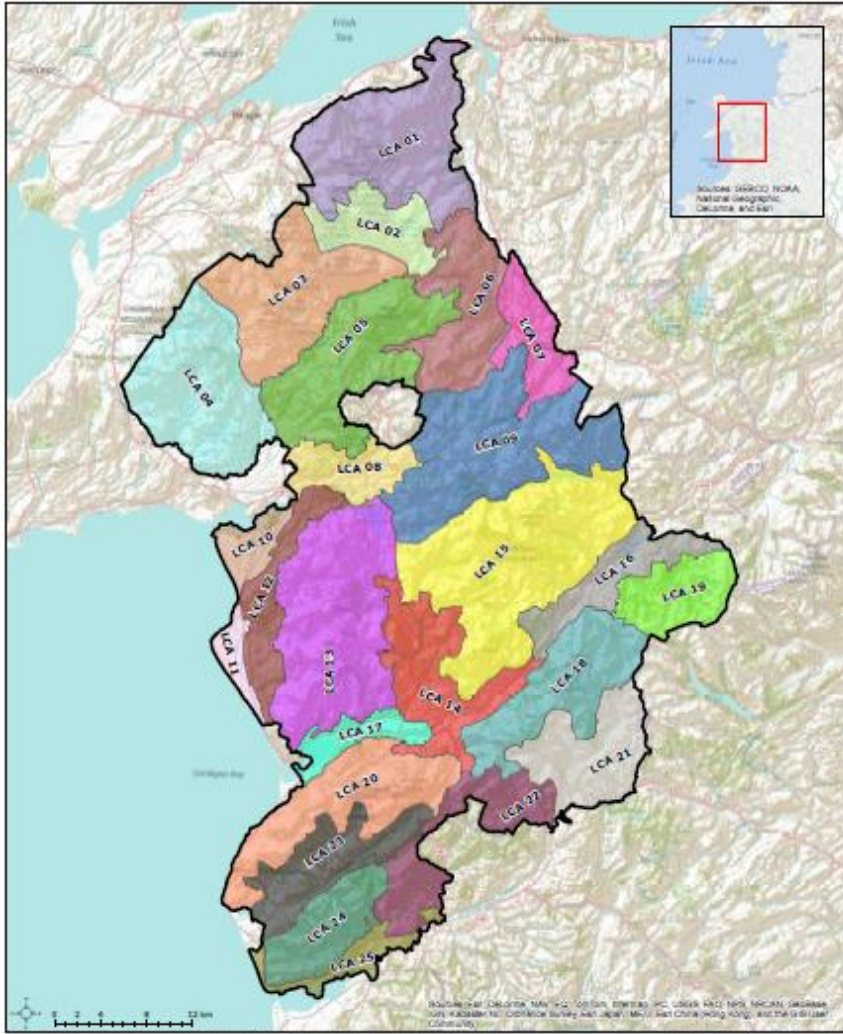
Ardaloedd Astudiaeth Cyffredinol ac Unigol

A.10 Mae'r ardal astudiaeth gyfan yn cynnwys pob un o ardaloedd awdurdod cynllunio lleol Ynys Môn, Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri (gweler Ffigur 1). Mae'n cynnwys ardaloedd â nodweddion tirwedd penodol yn bennaf Parc Cenedlaethol Eryri (gan gynnwys Ardaloedd o Harddwch Naturiol a'r Arfordir Annatblygedig fel y

³² Nid yw Nodyn Canllaw Gwybodaeth 3 LANDMAP yn nodi unrhyw feini prawf gwerthuso penodol ar gyfer y Dirwedd Ddiwylliannol

nodwyd yn CDLI APCE), AHNE Ynys Môn, AHNE Llŷn, Safle(oedd) Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriau Trefi Edward I yng Ngwynedd, Arfordir Treftadaeth Bae Aberffraw (Ynys Môn), Arfordir Treftadaeth Mynydd Tŵr (Ynys Môn), Arfordir Treftadaeth Gogledd Môn (o Borth Swtan i Amlwch, Ynys Môn), Arfordir Treftadaeth Llŷn (o amgylch Pen Llŷn, gan gynnwys Ynys Enlli, Gwynedd), Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig, a Pharciau a Gerddi Cofrestredig.

- A.11 Roedd yr asesiad yn ystyried materion arfordirol a morlun pan oeddent yn berthnasol i asesu cymeriad tirwedd a sensitifrwydd arfordir Ynys Môn a Gwynedd ac Eryri rhwng Penygogarth (i'r gogledd-ddwyrain) i lawr i aber Afon Dyfi yn Aberdyfi (ymhell yn ne ardal yr astudiaeth). Lle mae gan dirweddau berthynas agos â'r arfordir a'r môr, defnyddiwyd gwybodaeth o Aseiad Morlun Cymru CCGC ac Aseiad Cymeriad Morlun Ynys Môn ac Eryri ochr yn ochr â'r disgrifiadau ACT er mwyn helpu i lywio'r asesiad.
- A.12 Nid oedd ystyried sensitifrwydd datblygiadau ar y môr megis datblygiadau ynni gwynt, a datblygiadau ynni hydro amrediad llanw ac alltraeth yn rhan o gylch gwaith yr astudiaeth.
- A.13 O ran datblygiadau ynni gwynt mae'r adroddiad hwn yn ymwneud yn bennaf â sensitifrwydd tirwedd a gweledol datblygiadau llai; fodd bynnag, mae'n rhaid ystyried dylanwad datblygiadau gweithredol / gyda chaniatâd ar y dirwedd fel rhan o'r waelodlin ar gyfer ystyried sensitifrwydd a chynhwysedd. Gan fod effeithiau tirwedd a gweledol datblygiadau fertigol tal megis tyrbinau gwynt yn gallu ymestyn ar draws ffiniau, pennir uchafswm o 35 km fel cylchfa'r astudiaeth. Mae hyn yn ystyried natur uchel y dirwedd a'r potensial am olygfeydd pellgyrhaeddol allan o Barc Cenedlaethol Eryri a rhannau o Wynedd ar y cyd â phresenoldeb tair Ardal Chwilio Strategol (SSA A, SSA B ac SSA D) sydd oll yn gorwedd o fewn 35 km o Barc Cenedlaethol Eryri.
- A.14 Lle bo'n berthnasol mae'r astudiaeth hon wedi ystyried gwybodaeth a gedwir mewn cronfeydd data LANDMAP a strategaethau tirwedd a baratowyd gan awdurdodau cyfagos Conwy, Sir Ddinbych, Powys a Cheredigion.
- A.15 Oherwydd natur amrywiol y gwahanol fathau o ddatblygiad a'r pwysau daearyddol cysylltiedig, cytunwyd y byddai ardaloedd astudiaeth a chylchfeydd astudiaeth ar wahân yn cael eu llunio ar gyfer pob math o ddatblygiad.
- Graddfa Mapio**
- A.16 Fel arfer mae astudiaethau sensitifrwydd a chynhwysedd tirwedd yn seiliedig ar asesiadau cymeriad tirwedd lleol cyfredol sy'n rhannu'r dirwedd yn unedau cymeriad (mathau neu ardaloedd). Yna mae'r rhain yn cael eu hadolygu a nodir nodweddion allweddol pob uned tirwedd sy'n gallu bod yn sensitif i unrhyw ddatblygiad (meini prawf sensitifrwydd allweddol). Er bod y meini prawf sensitifrwydd allweddol hyn yn gallu amrywio yn dibynnu ar natur y datblygiad sy'n cael ei ystyried, mae'r ymagwedd gyffredinol fwy neu lai'r un fath.
- A.17 Ar gyfer yr astudiaeth hon, mae'r asesiad yn seiliedig ar y 25 ACT presennol sydd wedi'u nodi yng Nghynllun Datblygu Lleol Parc Cenedlaethol Eryri (2011) ac wedi'i dangos yn y ddogfen CCA Tirweddau o Morluniau Eryri (cyhoeddwyd Gorff. 2014).
- A.18 Mae Ffigwr A.1 yn dangos y 25 ACT yn Eryri.

Ffigur A.1

Meini Prawf Sensitifrwydd Tirwedd a Gweledol

- A.19 Un cam allweddol ym mhroses yr astudiaeth oedd canfod a deall agweddau o dirwedd sy'n fwy tebygol o gael eu heffeithio gan y gwahanol fathau o ddatblygiad gan mai'r nodweddion hyn sy'n diffinio faint o ddatblygiad y gellir ei gynnwys yn yr ardal neu beidio.
- A.20 Mae'r meini prawf a ddiffinnir yn Nhablau 2.03 – 2.07 yn seiliedig ar arferion da cyfredol a chytunwyd arnynt gyda'r Grŵp Llywio. Maent yn cynnwys meini prawf sy'n ymwneud â chymeriad tirwedd a mwynderau gweledol ynghyd ag agweddau esthetig, canfyddiadol a phrofiadol eraill, er enghraifft ansawdd, pellenigrwydd a llonyddwch golygfa. Maent hefyd yn cynnwys meini prawf sy'n ymwneud â gwerth y dirwedd³³, fel y diffinnir gan bresenoldeb unrhyw ddynodiadau tirwedd a thirweddau heb eu dynodi sydd wedi'u gwerthuso gan

³³ Er nad yw'n faen prawf sensitifrwydd yn hollol, mae tirweddau dynodedig yn nodweddiadol yn agored iawn i newid sy'n gysylltiedig â datblygiadau ynni adnewyddadwy, seilwaith trawsyrru a / neu dwristiaeth, felly cawsant eu cynnwys yn yr asesiad o sensitifrwydd.

LANDMAP fel Eithriadol neu Uchel³⁴. Mae'n bwysig pwysleisio efallai y gall tirwedd sy'n cael ei werthfawrogi'n fawr gan gymdeithas dderbyn rhai mathau o ddatblygiad yn y lleoliad cywir - os yw'n cyd-fynd â chymeriad y dirwedd ac nad yw'n cyfaddawdu'r rheswm pam y rhoddir gwerth ar y dirwedd ac yn yr achos o dirwedd ddynodedig, nid yw'n cyfaddawdu pwrpas y dynodiad. Ar y llaw arall, gall tirwedd sydd heb ei dynodi fod yn hynod sensitif i fathau penodol o ddatblygiad os oes ganddi nodweddion penodol sy'n hynod sensitif i'r mathau hynny o ddatblygiad.

- A.21 Mae'r tablau hefyd yn nodi'r setiau data LANDMAP (gweler Atodiad 6) a ffynonellau data allweddol eraill a ddefnyddiwyd i helpu i asesu sensitifrwydd pob maen prawf a sut y cawsant eu defnyddio i ddangos sensitifrwydd is neu uwch.
- A.22 Cafodd sensitifrwydd pob ACT i'r gwahanol fathau o ddatblygiad ei asesu'n systematig yn erbyn pob un o'r meini prawf sensitifrwydd. Cafodd y sensitifrwydd yn erbyn pob maen prawf ei raddio gan ddefnyddio graddfa sensitifrwydd tri phwynt trosiannol, uwch, canolig neu is fel y disgrifir yn Nhabl 2.01 isod.

Tabl 2.01: Diffiniad o sensitifrwydd wedi'i asesu yn erbyn pob maen prawf

Sensitifrwydd	Diffiniad
Uwch	Ardaloedd lle mae nodweddion tirwedd allweddol yn agored i niwed ac yn debygol o gael eu heffeithio gan y math penodol o ddatblygiad sy'n cael ei ystyried. Ni fyddai'r dirwedd yn gallu derbyn datblygiad heb effaith sylweddol ar ei gymeriad.
Canolig	Ardaloedd lle gallai math penodol o ddatblygiad achosi rhai effeithiau andwyol ar nodweddion tirwedd allweddol. Er y gallai'r dirwedd dderbyn peth ddatblygiad os yw wedi'i leoli a'i ddylunio'n sensitif, gallai gyflwyno nodweddion anaddas newydd neu newid cymeriad.
Is	Tirweddau nad ydynt yn agored iawn i newid, ar ôl ystyried eu cymeriad a gweledd cyffredinol, ac a allai dderbyn math penodol o ddatblygiad heb effaith andwyol sylweddol.

- A.23 Yna cafodd asesiad sensitifrwydd cyffredinol pob ACT ei werthuso a rhoddwyd gradd sensitifrwydd cyffredinol gan ddefnyddio graddfa sensitifrwydd chwe phwynt, **isel**, **isel-canolig**, **canolig**, **canolig-uchel**, **uchel ac uchel iawn** fel y disgrifir yn Nhabl 2.02.

Tabl 2.02: Diffiniad o Asesiad Sensitifrwydd Cyffredinol

Sensitifrwydd	Diffiniad
Uchel iawn	Mae nodweddion a rhinweddau allweddol y dirwedd yn hynod o sensitif i'r math o newid a graddfa'r datblygiad sy'n cael ei asesu.
Uchel	Mae nodweddion a rhinweddau allweddol y dirwedd yn sensitif iawn i'r math o newid a graddfa'r datblygiad sy'n cael ei asesu.
Canolig - Uchel	Mae nodweddion a rhinweddau allweddol y dirwedd yn sensitif i'r math o newid a graddfa'r datblygiad sy'n cael ei asesu.

³⁴ Mae NCT 8 yn nodi er mwyn canfod gwerth tirwedd ardal, dylid mapio gwybodaeth gyfredol ynglŷn â gwerth tirwedd o LANDMAP. Gall casgliad o sgorau gwerthuso Eithriadol ac Uchel mewn ardal benodol fod yn sylweddol. Fodd bynnag, nid yw'n golygu gwaharddiad penodol yn erbyn datblygiad; dylid barnu'r wybodaeth sylfaenol lle cafwyd y gwerthusiad er mwyn llunio asesiad sensitifrwydd yn seiliedig ar werth.

Canolig	Mae rhai o'r nodweddion a rhinweddau allweddol y dirwedd yn sensitif i newid a graddfa'r datblygiad o'r math sy'n cael ei asesu.
Isele-Ganolig	Mae ychydig o nodweddion allweddol a rhinweddau y dirwedd yn sensitif i newid ar raddfa'r datblygiad o'r math sy'n cael ei asesu.
Isele	Mae nodweddion allweddol a nodweddion y dirwedd yn gadarn ac yn llai tebygol o gael eu heffeithio'n andwyol gan y math a graddfa'r datblygiad sy'n cael ei asesu.

A.24 Roedd y broses hon yn gofyn am ymagwedd gytbwys, gan ystyried yr holl feini prawf asesu gan ganolbwyntio'n enwedig ar dueddiad nodweddion tirwedd allweddol pob ACT i'r math penodol o ddatblygiad. Mae pob un o'r gwerthusiadau yn cynrychioli barn dau o benseiri tirwedd siartredig cymwysedig a phrofiadol, yn seiliedig ar astudiaeth pen desg ac arolygon maes ill dau. Nid yw'r gwerthusiad cyffredinol o sensitifrwydd yn seiliedig ar unrhyw fformiwla fathemategol (er enghraifft - pennu sgorau ac adio'r sgoriau is, cymedrol ac uwch a gweithio allan beth yw'r cyfartaledd). **Fe ddylid hefyd pwysleisio** bod sensitifrwydd yn amrywio yn lleol o fewn yr Ardaloedd Cymeriad Tirwedd a bod y gwerthusiad cyffredinol yn cynrychioli sensitifrwydd cyffredinol ar draws yr ACT i adlewyrchu natur strategol yr astudiaeth hon.

A.25 **Yn olaf, mae'n bwysig nodi bod sensitifrwydd y dirwedd a nodwyd yn yr astudiaeth hon yn gwbl berthynol i dirwedd Gogledd Cymru yn unig. Efallai y byddai tirwedd sydd wedi ei ddsbarthu fel sensitif yn yr astudiaeth benodol hon yn cael ei ddsbarthu fel un sensitifrwydd uwch neu is mewn rhannau eraill o'r DU.**

Tabl A.03: Meini prawf ar gyfer Asesu Asesu Sensitifrwydd Tirwedd a Gweledol i **Ddatblygiad Ynni Gwynt**

Meini Prawf Tirwedd	
Maint	Mae hwn yn un o nodweddion mwyaf pwysig sy'n effeithio ar ble gall tyrbinau gwynt gael eu gosod yn haws, a hefyd wrth ddylanwadu ar raddfa'r datblygiad a allai fod yn briodol. Mae tirwedd eang ar raddfa fawr fel arfer yn llai sensitif i ddatblygiadau ynni gwynt mawr na tirwedd ar raddfa fach. Rhaid cymryd gofal i sicrhau nad yw graddfa ymddangosiadol y tiffurf yn cael ei leihau gan faint y tyrbinau. Fodd bynnag rhaid cofio bod mewn rhai ardaloedd dynodedig megis Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol a Parciau Cenedlaethol, yn cynnwys elfennau pwysig o harddwch naturiol, llonyddwch a thawelwchtranquillity, gwylltineb a golygfeydd eang. Nid yw main tar ei ben ei hun yn factor gor-redol.
Ffynonellau Data Allweddol Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd	
LANDMAP VS8: Graddfa / disgrifiadau ACB / data OS / Delweddau o'r Awyr (Google Earth) / Ymweliadau Safle	
Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Llai	Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Uwch
<ul style="list-style-type: none"> • Tirweddau eang neu ar raddfa fawr 	<ul style="list-style-type: none"> • Tirweddau ar raddfa fach • Systemau caeau ar raddfa fach • Elfannau graddfa dynol

<p>Tirffurf</p>	<p>Mae tirffurfiau sydd yn llyfn, rheolaidd a chonfecs, neu'n fflat ac unffurf yn debygol o fod yn llai sensitif i ddatblygiadau ynni gwynt na thirffurfiau amrywiol cymhleth gyda thirnodau nodedig lle gallai tyrbinau gwynt gweladwy gael effaith andwyol ar ymddangosiad y tirffurf. Gall tirffurfiau cymhleth gynnig rhai cyfleoedd sgrinio ar gyfer tyrbinau ond mae angen cymryd gofal i sicrhau nad yw tyrbinau yn tra-arglwyddiaethu dros dirffurfiau cymhleth.</p>	
<p>Ffynonellau Data Allweddol Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS Lefel 2: Tirffurf & VS4: Ffurf Topograffig / Disgrifiadau ACB /data OS data / Data Topograffig / Ymweliadau Safle</p>		
<p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Llai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tirffurf di-nodwedd syml <ul style="list-style-type: none"> • Tirffurf Confecs • Plateau • Fflat ac unffurf 		<p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Uwch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bryniau garw • Tirffurf afreolaidd neu dirffurf cymleth • Dyffrynnoedd a brigiadau cul
<p>Tirorchudd</p>	<p>Nid yw'r maen prawf hwn yn ymwneud â sensitifrwydd deunydd penodol o fath o orchudd tir, ond yr argraff o batrwm gorchudd tir. Mae tirweddau heb annibendod syml gyda llinellau ysgubol a gorchudd tir cyson yn debygol o fod yn llai sensitif i ddatblygiadau ynni gwynt. Gall ardaloedd o goedwigaeth fasnachol a ffermio dwys hefyd fod yn fynegydd o lai o sensitifrwydd. Mae tirweddau cymhleth sy'n cynnwys amrywiaeth neu frithwaith o nodweddion tirwedd nodweddiadol neu sensitif megis coed a choetiroedd, patrymau a gwrychoedd caeau afreolaidd yn nodweddiadol fod yn fwy agored i newid sy'n deillio yn sgil datblygiad ynni gwynt. Mae gorchudd coed a choetirol yn cynnig y potensial i sgrinio tyrbinau ar raddfa fach mewn sefyllfaoedd penodol (yn enwedig ar y cyd â thirffurf tonnog) er bod yn rhaid bod yn ofalus i beidio â chaniatáu tyrbinau i dynnu oddi wrth neu ddominyddu nodweddion arbennig lleol, fel bryncynnu coed, coed hynafol neu goedydd rhodfaol.</p>	
<p>Ffynonellau Data Allweddol Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS Lefel 3: Tir orchudd & VS5: Patrwm tir orchudd / disgrifiaeau ACT / data AO / Delweddaueth o'r awyr (Google Earth) / Ymweliadau Safle</p>		
<p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Llai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tirwedd syml, rheolaidd neu unffurf • Tir a ddatblygwyd, tir diffaith neu wastraff • Porfa ucheldirol agored • rhostir yr ucheldir • Coedwigaeth • Tir fferm yn yr iseldir 		<p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Uwch</p> <ul style="list-style-type: none"> • tirlun cymhleth neu afreolaidd • Ucheldir creigiog • Bryniau agored • Patrwm caeau / mosaig • Dyffrynnoedd • Dwr

Dylanwadau a grewyd gan ddyn	<p>Mae'r maen prawf hwn yn ymwneud â faint o strwythurau adeiledig ac ymyrraeth ddynol sy'n bresennol yn y dirwedd. Efallai y bydd presenoldeb strwythurau modern megis tyrbinau gwynt, trafndiaeth, seilwaith cyfleustodau neu gyfathrebu neu ddatblygiad diwydiannol yn lleihau sensitifrwydd y dirwedd i ddatblygiad ynni gwynt, yn yr un modd ac y gall y dylanwadau gwladwy o chwarella neu dirlenwi. Fe all amllder y ffurf adeiledig a dylanwadau o waith dyn mewn ardaloedd setliadau dwys mwy cyfoes hefyd fynegi llai o sensitifrwydd i dyrbinau gwynt. Fodd bynnag, ym mhob un o'r achosion hyn rhaid gofalu i osgoi gwrthdaro gweledol pellach a newid cronnus drwy gyflwyno strwythurau fertigol ychwanegol. Mewn ardaloedd setlo mae cydbwysedd i'w daro rhwng effeithiau gweledol ac effeithiau ar gymeriad y dirwedd. Mae ardaloedd setlo fwy gwasgareddig a / neu eu nodweddion yw cymeriad mwy sefydledig, adeiledig traddodiadol neu hanesyddol, gan gynnwys strwythurau hanesyddol yn debygol o fod yn fwy sensitif i ddatblygiadau ynni gwynt. Gall coedwigaeth fasnachol hefyd gyflwyno dylanwad a wnaed gan ddyn dros dro i dirweddau ucheldirol a fyddai fel arall yn ymddangos yn naturiol a gwyllt.</p>	
	<p>Ffynonellau Data Allweddol Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS6: Setliad & VS27: Amod / disgrifiadau ACT / data OS / data Tir Lleol a'r Property Gazetteer (LLPG) data / Delweddau o'r Awyr (Google Earth) / Ymweliadau Safle</p>	
	<table border="1"> <tr> <td> <p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Llai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isadeiledd mawr (trafnidiaeth/cyfathrebiadau/ isadeiledd cyfleustodau/tyrbinau gwynt) • Datblygiad diwydiannol cyfoes • Setliadau mawr / cronnus/ setliadau cyfoes • Coedwigaeth fasnachol </td> <td> <p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Uwch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anaml /dim ffurf preswyl • Setliad gwasgareddig/ ardaloedd amhoblog • Presenoldeb adeiladau/strwythurau hanesyddol neu setliad </td> </tr> </table>	<p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Llai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isadeiledd mawr (trafnidiaeth/cyfathrebiadau/ isadeiledd cyfleustodau/tyrbinau gwynt) • Datblygiad diwydiannol cyfoes • Setliadau mawr / cronnus/ setliadau cyfoes • Coedwigaeth fasnachol
<p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Llai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isadeiledd mawr (trafnidiaeth/cyfathrebiadau/ isadeiledd cyfleustodau/tyrbinau gwynt) • Datblygiad diwydiannol cyfoes • Setliadau mawr / cronnus/ setliadau cyfoes • Coedwigaeth fasnachol 	<p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Uwch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anaml /dim ffurf preswyl • Setliad gwasgareddig/ ardaloedd amhoblog • Presenoldeb adeiladau/strwythurau hanesyddol neu setliad 	
Meini Prawf Gweledol		
Nenlinelloedd a Gosodiadau	<p>Mae tirweddau gyda chribau neu orwelion nodedig yn debygol o fod yn fwy sensitif i ddatblygiadau ynni gwynt na gorwelion sy'n llai amlwg, neu sydd wedi cael eu heffeithio gan strwythurau cyfoes sy'n bodoli eisoes, megis seilwaith trydan neu gyfathrebu. Mae presenoldeb nodweddion tirwedd arbennig neu hanesyddol megis henebion ar ben bryniau, meindyrau eglwys neu bentrefi brodorol yn cynyddu sensitifrwydd '.</p>	
	<p>Ffynonellau Data Allweddol Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd</p> <p>Disgrifiadau ACT/Data AO/Delweddau o'r awyr (Google Earth)/Ymweliadau Safle</p>	
	<table border="1"> <tr> <td> <p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Llai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nenlinelloedd llai amlwg </td> <td> <p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Uwch</p> </td> </tr> </table>	<p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Llai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nenlinelloedd llai amlwg
<p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Llai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nenlinelloedd llai amlwg 	<p>Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Uwch</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> Nodweddion fertigol presennol (datblygiad cyfoes) Datblygiad adeileidig presennol 	<ul style="list-style-type: none"> Nenlinelloedd amlwg Nenlinelloedd nodedig Nenlinelloedd di-dor/annatbgedig Presenoldeb tirwedd nodedig/sensitif gyda nodweddion tirweddol fel tirnodau hanesyddol
Symudiad	Gall tyrbinau dynnu y llygad drwy gyflwyno symudiad i mewn i'r dirwedd. Felly, mae tirweddau sydd yn cael eu heffeithio yn barod gan symudiad yn debygol o fod yn llai sensitif, ac fe fydd tirweddau sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu llonyddwch yn fwy sensitif.	
	Ffynonellau Data Allweddol Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd	
	LANDMAP VS18: Lefel Mynediad Dynol/Ymweliadau Safle	
	Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Llai <ul style="list-style-type: none"> Mynediad cyson neu aml Prysurdeb 	Rhai dangosyddion o Sensitifrwydd Uwch <ul style="list-style-type: none"> Mynediad prin neu anaml
Gwelededd, Golygfeydd Allweddol a Derbynyddion Nodweddiadol (tu fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	<p>Mae'r maen prawf hwn yn ymwneud â golygfeydd a derbynyddion gweledol sy'n dylanwadu ar sensitifrwydd gweledol. Mae'r tebygolrwydd y bydd tyrbinau'n hynod weladwy yn y dirwedd yn dibynnu ar faint y datblygiad a'r tiffurf lle y'i lleolir ac ar gyfleoedd i guddio oherwydd gorchuddion tir, yn enwedig adeiladau, coed a choedlannau. Mae tirweddau sy'n cynnwys golygfeydd mewnol ac allanol cyfyngedig yn debygol o fod yn llai sensitif na thirweddau agored gyda golygfeydd mewnol ac allanol helaeth. Bydd argaeledd golygfeydd o'r tirweddau hyn o ardaloedd cyfagos hefyd yn dylanwadu ar sensitifrwydd. Mae tirweddau sy'n cynnwys llwybrau i dwristiaid, llwybrau cenedlaethol neu ranbarthol, a lleoliadau ymwelwyr cydnabyddedig eraill yn debygol o fod yn fwy sensitif i ddatblygiadau ynni gwynt. Yn yr un modd, gall agosrwydd at anheddiad sy'n cynyddu'r posibilrwydd o effaith andwyl ar fwynderau gweledol gynyddu sensitifrwydd ardal.</p> <p>Mae'r niferoedd a'r mathau o bobl sy'n debygol o brofi newid mewn golygfa oherwydd datblygiad arfaethedig yn dylanwadu ar sensitifrwydd gweledol. Y derbynyddion mwyaf sensitif yw preswylwyr, cymunedau, pobl sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau hamdden awyr agored lle mae'r dirwedd yn rhan o'r profiad, y rhai sy'n ymweld ag asedau treftadaeth adeileidig a naturiol sy'n canolbwyntio ar y dirwedd, atyniadau harddwch a hamdden allweddol a defnyddwyr llwybrau golygfaol. Mae pob lleoliad yn creu disgwyliadau penodol. Mae llwybrau cludiant fel arfer yn dderbynyddion llai sensitif, fodd bynnag mae golygfeydd sengl a dilyniannol o lwybrau golygfaol a thwristiaid cydnabyddedig yn bwysig i ganfyddiad y dirwedd.</p>	
	Ffynonellau data allweddol sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd	

	LANDMAP VS9: Tir Caeedi/Disgrifiadau ACT/Data AO/Delweddau o'r Awyr (Google Earth)/Ymweliadau Safle	
	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> Tirweddau sy'n gyfyng, yn gynhwysol neu'n gaeedig gydag ychydig o olygfeydd mewnol neu allanol Ychydig iawn o boblogaeth neu ddim mynediad Tirweddau cyfagos o sensitifrwydd is Cyfrannu ychydig iawn at y dirwedd ehangach Cefnlen syml mawr Cysylltiad gwan â'r ACT cyfagos 	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> Tirweddau sy'n gyfyng, yn gynhwysol neu'n gaeedig gydag ychydig o olygfeydd mewnol neu allanol Ychydig iawn o boblogaeth neu ddim mynediad Tirweddau cyfagos o sensitifrwydd is Cyfrannu ychydig iawn at y dirwedd ehangach Cefnlen syml mawr Cysylltiad gwan â'r ACT cyfagos
<p>Golygfeydd i Dirwedd Pwysig ac ohonynt a Nodweddion Treftadaeth Diwylliannol (tu fewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</p>	<p>Mae tirweddau sy'n bwysig i'r golygfeydd i mewn ac allan yn ogystal â lleoliad ardaloedd tirwedd a threftadaeth ddiwylliannol dynodedig allweddol / canolbwynt (megis AHNE, Parciau Cenedlaethol, Safleoedd Treftadaeth y Byd, Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig, Parciau a Gerddi Cofrestredig, Ardaloedd o Harddwch Eithriadol, Llwybrau Cenedlaethol a Rhwydweithiau Beicio ac atyniadau ymwelwyr allweddol megis bryngaerau / cestyll / meindyrâu eglwysi) yn debygol o fod yn fwy sensitif. Efallai y bydd gosodiad tirweddau dynodedig yn fwy sensitif pan fo'r lleoliad yn cyfrannu at ansawdd golygfaol cyffredinol y dirwedd ddynodedig. At ddibenion yr astudiaeth hon ystyrir bod Adeiladau Rhestredig a Henebion Cofrestredig (SAMau) ddim ond o werth fel atyniad neu ganolbwynt i ymwelwyr.</p>	
	<p>Ffynonellau data allweddol sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd</p> <p>Data Mapio Dynodiadau Amgylcheddol (Ffigurau 4.1 a 4.2)/Disgrifiadau ACT/Ymweliadau Safle</p>	
	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> Cysylltiad gwan â thirwedd Ychydig iawn o ryngweledd rhwng safleoedd 	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> Cysylltiad gwan â thirwedd Ychydig iawn o ryngweledd rhwng safleoedd
<p>Meini Prawf Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol</p>		
<p>Ansawdd a Chymeriad Golygfaol</p>	<p>Bydd ardaloedd o olygfeydd hardd, cymeriad, ansawdd, cyfanrwydd, naws cryf am le ac amlgrwydd lleol fel arfer yn fwy sensitif i ddatblygiadau ynni gwynt o'u cymharu ag ardaloedd llai golygfaol. Mae hyn yn cynnwys tirweddau sydd wedi'u dynodi am eu harddwch naturiol (megis yr Arfordir Treftadaeth neu AHNE ddynodedig) ond hefyd ardaloedd o dirwedd nad ydynt yn ddynodedig, gan gynnwys ardaloedd sy'n nodweddiadol yn lleol neu â chymeriad cryf.</p>	

	<p>Ffynonellau data allweddol sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS25 Naws Am Le, VS46: Ansawdd Golygfaol, VS47: Cyfanrwydd a VS48: Cymeriad / Ymweliadau Safle</p>	
	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwerthusiad LANDMAP isel i ganolig • Ansawdd golygfaol isel (h.y. ardaloedd diwydiannol) • Naws gwan am le 	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Uwch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwerthusiad LANDMAP Eithriadol neu Uchel • Ansawdd golygfaol uchel (h.y. AHNE / Arfordir Treftadaeth) • Naws cryf am le
Pellenigrwydd / Llonyddwch	<p>Mae ardaloedd sy'n eithaf anghysbell gyda chymeriad gwyllt a / neu dawel ac nad oes llawer o ddatblygiadau adeiledig yn cynyddu sensitifrwydd tirwedd i ddatblygiad ynni gwynt. Gall datblygiad tyrbinau ger ardaloedd o'r fath danseilio rhinweddau arbennig a lleoliad ardaloedd penodol, ond os yw hyn yn gysylltiedig â mathau eraill o ddatblygiad ac ar yr un raddfa â'r datblygiadau hyn megis ffermydd, efallai bydd yr effaith yn llai.</p>	
	<p>Ffynonellau data allweddol sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS24: Nodweddion Canfyddiadol a Synhwyrol/Map Ardaloedd Tawel Cymru/Ymweliadau Safle</p>	
	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygythiol; anneniadol; swnllyd; setledig • Agos at arwyddion amlwg o weithgarwch a datblygiadau dynol 	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Uwch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anghysbell; tawel; gwyllt; ysbrydol; deniadol; heddychol • Anghysbell yn gorfforol neu'n ganfyddiadol, heddychol neu dawel
<p>Meini Prawf Gwerth</p>		

<p>Gwerth Tirwedd</p>	<p>Mae'n debygol y bydd ardaloedd lle mae crynodiad o werthusiadau LANDMAP Eithriadol neu Uchel yn fwy sensitif i ddatblygiad ynni gwynt. Yn ogystal â hyn, mae tirweddau sydd wedi'u dynodi'n ffurfiol oherwydd gwerth golygfaol, dyluniad neu hamdden yn debygol o fod yn fwy sensitif i ddatblygiad ynni gwynt nag ardaloedd heb eu dynodi. Mae gradd y sensitifrwydd yn dibynnu ar natur y cynnig a rhinweddau'r dirwedd sy'n cael eu nodi yn y dynodiad. Mae hierarchaeth y dynodiad yn dylanwadu ar sensitifrwydd tirwedd. Ystyrir bod tirweddau dynodedig rhyngwladol a chenedlaethol megis Parciau Cenedlaethol, Safleoedd Treftadaeth y Byd ac AHNE yn hynod sensitif, gyda dynodiadau rhanbarthol a lleol megis AHE a SLAau yn dilyn hyn hefyd. Mae gwerth tirwedd yn cael ei gydnabod yn ffurfiol drwy ddynodiad, ond gellir hefyd penderfynu ar werth drwy ddogfennau cyhoeddus megis taflenni i dwristiaid; celf a llenyddiaeth. Nid yw Arfordiroedd Treftadaeth yn cael eu gwarchod drwy ddynodiad ond ystyrir eu bod o werth cenedlaethol.</p>	
	<p>Ffynonellau data allweddol sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS50: Gwerthusiad Cyffredinol, VS49: Prinder, LH45: Gwerthusiad Cyffredinol, LH42: Cysylltedd/Cydlyniad, GL31: Prinder/Unigrywiaeth a GL33: Gwerthusiad Cyffredinol/Data Mapio Dynodiadau Amgylcheddol (Ffigur 4.1)</p>	
	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dim safleoedd dynodedig • Gwerthusiad LANDMAP isel i ganolig 	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dim safleoedd dynodedig • Gwerthusiad LANDMAP isel i ganolig
<p>Gwerth Hanesyddol</p>	<p>Mae'n debygol y bydd ardaloedd sy'n cael eu cydnabod yn bennaf fel Hanesyddol neu Ddiwylliannol Eithriadol neu Uchel yng ngwerthusiadau LANDMAP yn fwy sensitif i ddatblygiad ynni gwynt. Mae ardaloedd sydd wedi'u dynodi oherwydd gwerth hanesyddol neu dreftadaeth ddiwylliannol rhyngwladol, cenedlaethol neu ranbarthol megis Safleoedd Treftadaeth y Byd yn debygol o fod yn fwy sensitif i ddatblygiad ynni gwynt yn enwedig os yw cymeriad neu ganfyddiad y dirwedd lle y'u lleolir yn debygol o gael ei newid yn sylweddol gan y datblygiad arfaethedig. Nid yw Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig a Pharciau a Gerddi Cofrestredig wedi'u diogelu drwy ddynodiad ond ystyrir eu bod o werth cenedlaethol.</p>	
	<p>Ffynonellau data sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP HL38: Prinder, HL35: Cyfanrwydd a HL40: Gwerthusiad Cyffredinol / Data Mapio Dynodiadau Amgylcheddol (Ffigur 4.2)</p>	
	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dim safleoedd dynodedig • Gwerthusiad LANDMAP isel i ganolig 	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dim safleoedd dynodedig

		<ul style="list-style-type: none"> • Gwerthusiad LANDMAP isel i ganolog
--	--	--

Tabl A.04: Meini Prawf ar gyfer Asesu Sensitifrwydd Tirwedd a Gweledol i Ddatblygiad Mast Symudol

Meini Prawf Tirwedd	
Tirffurf	<p>Mae tirffurf sy'n esmwyth, yn rheolaidd ac yn amgrwm, neu'n wastad ac yn unffurf yn llai tebygol o fod yn sensitif i ddatblygiad mast symudol na thirffurfiau dramatig a garw'r ucheldir. Mae hyn oherwydd bod gan yr olaf o'r rhain gymeriad sy'n fwy amlwg a nodedig. Gall tirffurfiau cymhleth ddarparu cyfleoedd i guddio ond mae'n rhaid cymryd gofal i beidio â dominyddu tirffurfiau cymhleth. Mae gan ddyffrynnoedd a bryniau ar lethrau isel fwy o botensial i ddarparu cefnlen a chyfyngu ar amlygrwydd mastiau symudol, ac felly ystyrir eu bod yn llai sensitif.</p>
<p>Ffynonellau Allweddol Data Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS Lefel 2: Tirffurf a VS4: Ffurflen topograffig / ACB disgrifiadau / data OS / Dopograffig Data Ymweliadau / Safle</p>	
<p>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tirffurf ddinodwedd syml • Tirffurf Amgrwm • Fflat a thirffurf unffurf • Cymoedd a bryniau tonnog isel 	<p>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bryniau geirwon / ucheldir dramatig • Tirffurf afreolaidd neu gymhleth • Nodweddion tirffurf nodedig

<p>Gorchudd tir</p>	<p>Nid yw'r maen prawf hwn yn ymwneud â sensitifrwydd deunydd penodol o fath o gorchudd tir, ond yr argraff o batrwm gorchudd tir.</p> <p>Mae tirweddau iseldirol gwledig gyda phatrymau caeau ar raddfa canolig i fawr a gorchudd coed yn aml yn llai tebygol o fod yn sensitif i ddatblygiadau mast symudol. Gall ardaloedd o goedwigaeth fasnachol, ffermio dwys a thir llwyd neu dir masnachol / trefol hefyd fynegi sensitifrwydd is.</p> <p>Mae tirweddau mwy cymhleth ac agos sy'n cynnwys amrywiaeth neu frithwaith o dirwedd nodweddiadol neu nodweddion sensitif gan gynnwys patrymau caeau hanesyddol neu afreolaidd yn nodweddiadol yn fwy agored i newid sy'n codi yn sgil y math hwn o ddatblygiad.</p> <p>Gall gorchudd coed a coetirol gynig y potensial i sgrinio datblygiadau mewn sefyllfaoedd penodol (yn enwedig ar y cyd â thirffurf tonnog) er bod yn rhaid bod yn ofalus i beidio â chaniatáu i ddatblygiad dynnu oddi wrth neu ddominyddu nodweddion arbennig lleol megis bryncynnau coed, coed hynafol neu goed rhodfeydd. Y tirweddau lleiaf sensitif yw'r rhai sy'n cynnwys rhai coetiroedd neu goed gwregysol, a all ddarparu cyfleoedd sgrinio heb golli llawer o goed.</p> <p>Gall gorchudd tir megis ucheldiroedd creigiog diffwrth agored a dyfroedd megis llynnoedd, nentydd neu byllau hefyd fod yn nodweddion sensitif a hynod werthfawr fod yn arbennig o fregus (agored i niwed) yn sgil datblygu. Yn yr un modd mae lleoliadau arfordirol agored yn aml yn sensitif iawn.</p>
<p>Ffynonellau Allweddol Data Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS Lefel 3: Gorchudd Tir ac VS5: Patrwm Gorchudd / Ddisgrifiadau ACT / data AO / Delweddaeth o'r Awyr (Google Earth) / Ymweliadau Safle</p>	
<p>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai</p> <ul style="list-style-type: none"> • patrwm caeau ar raddfa ganolig o orchudd tir gwledig • Tir wedi'i ddatblygu, tir diffaith neu wastraff • Coedwigaeth fasnachol • Tir fferm ar yr iseldir • Gwregysau aml o goedlannau / goed 	<p>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patrwm cae graddfa fach / mosaig • Tirwedd gymhleth, afreolaidd neu'n agos atoch • Ucheldir moel / creigiog • Dwr / rhynglanwol / twyni / llaciau twyni / tir arfordirol

Dylanwadau a wnaed gan ddyn	<p>Mae'r maen prawf hwn yn ymwneud â faint o strwythurau adeiledig ac ymyrraeth ddynol sy'n bresennol yn y dirwedd. Efallai y bydd presenoldeb adeileddau modern megis tyrbinau gwynt, trafndiaeth, seilwaith cyfleustodau neu gyfathrebu neu ddatblygiad diwydiannol yn lleihau sensitifrwydd y dirwedd i ddatblygiad mast symudol, fel y gall dylanwadau gweladwy chwarela neu dirlenwi. Gall amlder ffurfiau adeiledig ac ymyrraeth ddynol mewn ardaloedd setledig dwys mwy cyfoes hefyd fynegi llai o sensitifrwydd lle cyflwynir mastiau symudol. Fodd bynnag, ym mhob un o'r achosion hyn rhaid gofalu i osgoi gwrthdaro gweledol pellach a newid cronus drwy gyflwyno strwythurau fertigol ychwanegol hefyd yn yr ardaloedd setledig mae cydbwysedd i'w daro rhwng effeithiau gweledol ac effeithiau ar gymeriad y dirwedd. Mae ardaloedd lle mae llai o bobl yn byw a / neu wedi eu nodweddu gyda chymeriad mwy sefydledig, traddodiadol neu adeiledig hanesyddol, gan gynnwys strwythurau hanesyddol yn debygol o fod yn fwy sensitif i'r math hwn o ddatblygiad. Gall coedwigaeth fasnachol hefyd gyflwyno dylanwad a wnaed gan ddyn dros dro i dirweddau ucheldirol a byddai fel arall yn ymddangos yn naturiol a gwyllt.</p>
<p>Ffynonellau Allweddol Data Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS6: Aneidiadau A VS27: Disgrifiadau Cyflwr / ACT / data AO / Tir ac Eiddo Lleol data (LLPG) / Delweddaueth o'r awyr (Google Earth) / Safle</p>	
<p>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isadeiledd Mawr (trafnidiaeth / cyfathrebu / tyrbinau cyfleustodau / seilwaith gwynt) • datblygiad diwydiannol cyfoes • Aneidiadau Mawr / setliadau cryno trefol / modern • coedwigaeth fasnachol 	<p>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ffurf adeiledig anaml / dim ffurf preswyl adeiledig • Anheddiad gwasgaredig / ychydig o bobl yn byw yn wasgaredig / ardaloedd heb boblogaeth • Presenoldeb adeiladau hanesyddol / adeileddau neu anheddiad

Meini Prawf Gweledol				
Nenlinellau a Gosodiadau	<p>Tirweddau gyda chribau neu gorwelion nodedig yn debygol o fod yn fwy sensitif i ddatblygiadau mast symudol na nenlinellau / gorwelion sy'n llai amlwg, neu wedi cael eu heffeithio gan adeileddau cyfoes sy'n bodoli eisoes megis seilwaith trydan neu gyfathrebu. Mae presenoldeb nodweddion tirwedd arbennig neu hanesyddol megis henebion ar fryniau, meindyrau eglwys neu bentrefi hanesyddol yn cynyddu sensitifrwydd '.</p>			
	<p>Ffynonellau Allweddol Data Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd</p> <p>Disgrifiadau ACT / Data AO / Delweddau o'r Awyr (Google Earth) / Ymweliadau Safle</p>			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai</th> <th>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • gorwelion / nenlinellau llai amlwg • nodweddion fertigol presennol (datblygiad modern) • ddatblygiad adeiledig presennol </td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • gorwelion amlwg • gorwelion / cefnlenni nodedig • gorwelion di-dor / heb eu datblygu • Presenoldeb nodweddion tirwedd arbennig / sensitif megis dirnodau hanesyddol </td> </tr> </tbody> </table>	Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai	Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch	<ul style="list-style-type: none"> • gorwelion / nenlinellau llai amlwg • nodweddion fertigol presennol (datblygiad modern) • ddatblygiad adeiledig presennol
Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai	Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch			
<ul style="list-style-type: none"> • gorwelion / nenlinellau llai amlwg • nodweddion fertigol presennol (datblygiad modern) • ddatblygiad adeiledig presennol 	<ul style="list-style-type: none"> • gorwelion amlwg • gorwelion / cefnlenni nodedig • gorwelion di-dor / heb eu datblygu • Presenoldeb nodweddion tirwedd arbennig / sensitif megis dirnodau hanesyddol 			

Gweledd, Golygfeydd Allweddol, Vistas a Derbynyddion Nodweddol (o fewn a thu allan i bob ACT)

Mae'r tebygolrwydd bod mastiau ffonau symudol yn amlwg iawn mewn tirlun arbennig yn swyddogaeth y tirffurf a phresenoldeb y gorchudd tir a all sgrinio, yn enwedig coed a choetiroedd. Mae hefyd yn un o swyddogaethau nifer y bobl o wahanol fathau sy'n debygol o ganfod y tirlun ac unrhyw newid ynddo (ee trigolion, gweithwyr ac ymwelwyr).

Mae'r niferoedd a'r mathau o bobl sy'n debygol o brofi newid mewn o ran golygfa o ganlyniad i ddatblygu posibl yn dylanwadu ar sensitifrwydd gweledol. Mae'r derbynyddion mwyaf sensitif yn debygol o fod yn drigolion, cymunedau, pobl sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau hamdden awyr agored lle mae tirwedd yn rhan o'r profiad, ymwelwyr â thirwedd sy'n canolbwyntio ar asedau treftadaeth naturiol ac adeiledig, atyniadau hamddena a defnyddwyr y llwybrau golygfaol. Mae pob lleoliad yn dod â rhai disgwyliadau gyda hwy. Ystyrir fod llwybrau trafniadaeth yn gyffredinol yn dderbynyddion llai sensitif, fodd bynnag mae golygfeydd unigol a dilyniannol o lwybrau twristaidd golygfaol cydnabyddedig yn bwysig i ganfyddiad y dirwedd.

Gall topograffeg neu lystyfiant ddarparu ymdeimlad o amgáu, a all helpu i leihau gweledd mastiau ffonau symudol ac felly fynegi llai o sensitifrwydd tirwedd. Mae tirweddau agored o bosib yn fwy gweladwy, yn enwedig pan fo trosolwg drostynt. Gallant hefyd fod yn weladwy o dirweddau cyfagos.

Gall tirweddau sydd gan olygfeydd allanol a mewinol fod yn llai sensitif i ddatblygiadau mast ffôn symudol nag ardaloedd gyda golygfeydd llai cynwysedig. Gall golygfeydd eang agos neu ganolig o lwybrau golygfaol, golygfeydd adnabyddus neu olygfannau twristiaid hefyd gynyddu sensitifrwydd y dirwedd i'r math hwn o ddatblygiad, fel y gall agosrwydd at anheddiad.

Ffynonellau Allweddol Data Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd

LANDMAP VS9: Amgaeed / Disgrifiadau ACT / data AO / Delweddau o'r Awyr (Google Earth) / Ymweliadau Safle

	<p>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tirweddau sydd wedi'u cyfyngu, yn gynwysedig neu'n amgaaedig gydag ychydig o olygfeydd i mewn neu allan • Ardaloedd â phoblogaeth wasgareddig neu anhygyrch • Tirweddau cyfagos sy'n llai sensitifrwydd • Yn cyfrannu fawr ddim i'r dirwedd ehangach • Cefnlenni syml ar raddfa fawr • Cysylltiad gwan gyda Ardaloedd Cymeriad Tirwedd cyfagos 	<p>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tirweddau sydd yn agored neu'n cael eu datgelu gyda golygfeydd pellgyrhaeddol • Poblog iawn • Golygfeydd o lwybrau golygfaol, tirnodau enwog, neu olygfeydd o olyfannau ymwelwyr • Golygfeydd i mewn neu allan, yn enwedig o'r tir uchel • Tirweddau cyfagos o sensitifrwydd uwch, yn enwedig tirweddau a ddynodwyd yn rhyngwladol ac yn genedlaethol • Yn cyfrannu tuag at y dirwedd ehangach • Cefnlenni nodedig neu gymhleth • Tirweddau sy'n bwysig i'r gosodiadau / wrth nesau / pyrth i dirweddau dynodedig • Cysylltiad cryf gydag Ardaloedd Cymeriad Tirwedd cyfagos 		
<p>Gweledd, Golygfeydd Allweddol a Derbynyddion Nodweddiadol (y tu mewn a'r tu allan i bob ACT)</p>	<p>Mae tirweddau sy'n bwysig i'r golygfeydd i mewn ac allan yn ogystal â lleoliad ardaloedd tirwedd a threftadaeth ddiwylliannol dynodedig allweddol / canolbwynt (megis AHNE, Parciau Cenedlaethol, Safleoedd Treftadaeth y Byd, Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig, Parciau a Gerddi Cofrestredig, Ardaloedd o Harddwch Eithriadol, Llwybrau Cenedlaethol a Rhwydweithiau Beicio ac atyniadau ymwelwyr allweddol megis bryngaerau / cestyll / meindyrâu eglwysi) yn debygol o fod yn fwy sensitif. Efallai y bydd gosodiad tirweddau dynodedig yn fwy sensitif pan fo'r lleoliad yn cyfrannu at ansawdd golygfaol cyffredinol y dirwedd ddynodedig. At ddibenion yr astudiaeth hon ystyrir bod Adeiladau</p> <p>Ffynonellau data allweddol sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd</p> <p>Data Mapio Dynodiadau Amgylcheddol (Ffigurau 4.1 a 4.2) / Disgrifiadau ACT / Ymweliadau Safle</p> <table border="1" data-bbox="300 1467 997 1653"> <tr> <td data-bbox="300 1467 675 1525"> <p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cysylltiad gwan â thirwedd • Ychydig iawn o ryngweledd rhwng safleoedd </td> <td data-bbox="675 1467 997 1525"> <p>Rhai Dangosyddion o</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cysylltiad gwan â thirwedd • Ychydig iawn o ryngweledd rhwng safleoedd </td> </tr> </table>		<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cysylltiad gwan â thirwedd • Ychydig iawn o ryngweledd rhwng safleoedd 	<p>Rhai Dangosyddion o</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cysylltiad gwan â thirwedd • Ychydig iawn o ryngweledd rhwng safleoedd
<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cysylltiad gwan â thirwedd • Ychydig iawn o ryngweledd rhwng safleoedd 	<p>Rhai Dangosyddion o</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cysylltiad gwan â thirwedd • Ychydig iawn o ryngweledd rhwng safleoedd 			
<p>Meini Prawf Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol</p>				

Ansawdd a Chymeriad Golygfaol	<p>Bydd ardaloedd o olygfeydd hardd, cymeriad, ansawdd, cyfanrwydd, naws cryf am le ac amlygrwydd lleol fel arfer yn fwy sensitif i ddatblygiadau mast symudol o'u cymharu ag ardaloedd llai golygfaol. Mae hyn yn cynnwys tirweddau sydd wedi'u dynodi am eu harddwch naturiol (megis yr Arfordir Treftadaeth neu AHNE ddynodedig) ond hefyd ardaloedd o dirwedd nad ydynt yn ddynodedig, gan gynnwys ardaloedd sy'n nodweddiadol yn lleol neu â chymeriad cryf.</p>	
	<p>Ffynonellau data allweddol sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS25 Naws Am Le, VS46: Ansawdd Golygfaol, VS47: Cyfanrwydd a VS48: Cymeriad / Ymweliadau Safle</p>	
	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwerthusiad LANDMAP isel i ganolig • Ansawdd golygfaol isel (h.y. ardaloedd diwydiannol) • Naws gwan am le 	
Pellenigrwydd / Llonyddwch	<p>Mae tirweddau sy'n eithaf anghysbell gyda chymeriad gwyllt a / neu dawel ac nad oes llawer o ddatblygiadau adeiledig yn cynyddu sensitifrwydd tirwedd i ddatblygiad mast symudol. Gall datblygiad o'r fath danseilio rhinweddau arbennig a lleoliad ardaloedd penodol. Gall cyflwyno mastiau symudol newid canfyddiadau o wylltineb a llonyddwch drwy ddod â chymeriad mwy diwydiannol i'r tirweddau yr effeithir arnynt.</p>	
	<p>Ffynonellau data allweddol sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS24: Nodweddion Canfyddiadol a Synhwyrol / Map Ardaloedd Tawel Cymru / Ymweliadau Safle</p>	
	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygythiol; anneniadol; swnllyd; settledig • Agos at arwyddion amlwg o weithgarwch a datblygiadau dynol 	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Uwch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anghysbell; tawel; gwyllt; ysbrydol; deniadol; heddychol • Anghysbell yn gorfforol neu'n ganfyddiadol, heddychol neu dawel
Meini Prawf Gwerth		

<p>Gwerth Tirwedd</p>	<p>Mae'n debygol y bydd ardaloedd sy'n cael eu cydnabod yn bennaf fel Eithriadol neu Uchel yng ngwerthusiadau LANDMAP yn fwy sensitif i ddatblygiadau mast symudol. Yn ogystal â hyn, mae tirweddau sydd wedi'u dynodi'n ffurfiol oherwydd gwerth golygfaol, dyluniad neu hamdden yn debygol o fod yn fwy sensitif nag ardaloedd heb eu dynodi. Mae gradd y sensitifrwydd yn dibynnu ar natur y cynnig a rhinweddau'r dirwedd sy'n cael eu nodi yn y dynodiad. Mae hierarchaeth y dynodiad yn dylanwadu ar sensitifrwydd tirwedd. Ystyrir bod tirweddau dynodedig rhyngwladol a chenedlaethol megis Parciau Cenedlaethol, Safleoedd Treftadaeth y Byd ac AHNE yn hynod sensitif, gyda dynodiadau rhanbarthol a lleol megis AHE a SLAau yn dilyn hyn hefyd. Mae gwerth tirwedd yn cael ei gydnabod yn ffurfiol drwy ddynodiad, ond gellir hefyd penderfynu ar werth drwy ddogfennau cyhoeddus megis taflenni i dwristiaid; celf a llenyddiaeth. Nid yw Arfordiroedd Treftadaeth yn cael eu gwarchod drwy ddynodiad ond ystyrir eu bod o werth cenedlaethol.</p>	
	<p>Ffynonellau data allweddol sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS50: Gwerthusiad Cyffredinol, VS49: Prinder, LH45: Gwerthusiad Cyffredinol, LH42: Cysylltedd / Cydlyniad, GL31: Prinder / Unigrywiaeth a GL33: Gwerthusiad Cyffredinol / Data Mapio Dynodiadau Amgylcheddol (Ffigwr 4.1)</p>	
	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dim safleoedd dynodedig • Gwerthusiad LANDMAP isel i ganolog 	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Uwch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parc Cenedlaethol, AHNE, Arfordir Treftadaeth, AHN, SLA Gwerthusiad LANDMAP Eithriadol neu Uchel
<p>Gwerth Hanesyddol</p>	<p>Mae ardaloedd sy'n cael eu cydnabod yn bennaf trwy gyfrwng gwerthusiadau LANDMAP Eithriadol neu Uchel Hanesyddol neu Ddiwylliannol yn debygol o fod yn fwy sensitif iawn i ddatblygiadau mast symudol. Mae ardaloedd a ddynodwyd am eu gwerth treftadaeth hanesyddol neu ddiwylliannol rhyngwladol, cenedlaethol neu ranbarthol fel Safleoedd Treftadaeth y Byd yn debygol o fod yn fwy sensitif yn enwedig os yw'r cymeriad neu ganfyddiad y dirwedd ble maent wedi eu lleoli yn debygol o gael eu newid yn sylweddol yn sgil y datblygiad arfaethedig. Nid yw Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig a Pharciau a Gerddi Cofrestredig yn cael eu</p>	
	<p>Ffynonellau Allweddol Data Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP HL38: Prinder, HL35: Integredd & HL40: Gwerthusiad yn ei Gyfanrwydd / Data Mapio Dynodiadau Amgylcheddol (Ffigwr 4.2)</p>	

	Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai	Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch
	<ul style="list-style-type: none"> • Dim safleoedd dynodedig • Gwerthusiad LANDMAP isel i ganolig 	<ul style="list-style-type: none"> • Safle Treftadaeth y Byd, Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig, Parc a Gardd Gofrestredig, Henebion Rhestredig yn weledol amlwg megis bryngaerau a chestyll y mae twristiaid yn aml yn ymweld â nhw • Gwerthusiad LANDMAP eithriadol neu Uchel

Tabl A.05: Meini prawf ar gyfer Asesu Tirwedd a Sensitifrwydd Gweledol i Feysydd Carafannau Statig / Parciau Cabanau ac Estyniadau

Meini Prawf tirwedd					
Tirffurf	<p>Mae tirffurfiau amlwg a threigl neu dirffurfiau gyda llethrau mwy serth yn fwy sensitif i ddatblygiadau carafannau statig / cabanau gwyliau ac estyniadau oherwydd eu bod yn nodweddion tirweddol cryf sy'n tueddu i gael eu cuddio gan ddatblygiad ac sydd angen addasiad fwy helaeth yn ystod y gwaith adeiladu. Ystyrir bod y rhai mwy gwastad, gyda thirweddau symlach neu'r rhai sydd â llethrau tonnog yn llai sensitif i ddatblygiadau ac estyniadau i feysydd carafannau statig / cabanau. Fodd bynnag ym Mharc Cenedlaethol Eryri ceir y mathau hyn o dirwedd ar hyd yr arfordir yn bennaf lle mae tyfiat coed yn brin ac yn wasgarog a mae safleoedd carafannau static/cabanau yn amlwg iawn mewn golygfeydd hir.</p>				
	<p>Ffynonellau Allweddol Data Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS Tirffurf Lefel 2 & VS4: Ffurf Topographig / disgrifiadau ACT / data AO / Data Topographig / Ymweliadau Safle</p>				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai</th> <th>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Tirffurf ddinodwedd syml • Tirffurf mwy gwastad ac mwy unffurf </td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Bryniau garw • Tirffurf afreolaidd neu gymhleth • Cymoedd cul a chribau • Nodweddion tirffurf nodedig </td> </tr> </tbody> </table>	Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai	Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch	<ul style="list-style-type: none"> • Tirffurf ddinodwedd syml • Tirffurf mwy gwastad ac mwy unffurf 	<ul style="list-style-type: none"> • Bryniau garw • Tirffurf afreolaidd neu gymhleth • Cymoedd cul a chribau • Nodweddion tirffurf nodedig
Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai	Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch				
<ul style="list-style-type: none"> • Tirffurf ddinodwedd syml • Tirffurf mwy gwastad ac mwy unffurf 	<ul style="list-style-type: none"> • Bryniau garw • Tirffurf afreolaidd neu gymhleth • Cymoedd cul a chribau • Nodweddion tirffurf nodedig 				

Gorchudd Tir	<p>Mae'r maen prawf hwn yn ymwneud â sensitifrwydd perthnasol y math o orchudd tir, a hefyd yr argraff o batrwm gorchudd tir a sut y gall datblygiad effeithio arno.</p> <p>Mae tirweddau iseldir gwledig gyda phatrwm caeau ar raddfa fawr yn llai tebygol o fod yn sensitif i ddatblygiadau ac estyniadau meysydd carafannau statig / cabanau. Gall ardaloedd o goedwigaeth fasnachol, tir llwyd neu fasnachol tir / trefol ac ardaloedd o ffermio dwys fod yn fynegiant o sensitifrwydd is.</p> <p>Mae tirweddau cymhleth, ar raddfa lai sy'n fwy agos ac yn cynnwys amrywiaeth neu frithwaith o nodweddion tirwedd nodweddiadol neu sensitif fel hen goed a choetiroedd hynafol (na ellir eu hail-greu yn y tymor byr), patrymau a gwrychoedd caeau afreolaidd yn fwy agored i newid sy'n codi yn sgil y math hwn o ddatblygiad.</p> <p>Mae gorchudd coed a choedlannol yn cynnig y potensial i sgrinio datblygiadau dan amgylchiadau penodol (yn enwedig ar y cyd â thirfurf tonnog) er bod yn rhaid bod yn ofalus i beidio â chaniatáu datblygiad i dynnu oddi wrth neu ddominyddu nodweddion arbennig lleol megis bryncynnau coed, neu coed hynafol a rhodfeydd coed.</p> <p>Fe all gorchudd tir megis rhostir ucheldirol agored ac ucheldir agored sy'n cael ei bori a chyrrff dŵr megis llynnoedd, nentydd neu byllau hefyd fod yn nodweddion hynod o sensitif a gwerthfawr sy'n fregus i ddatblygu. Yn yr un modd mae lleoliadau arfordirol agored, er eu bod yn safleoedd poblogaidd ar gyfer datblygiad o'r fath, yn aml yn sensitif iawn.</p>
<p>Ffynonellau Allweddol Data Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS Lefel 3: Gorchudd Tir a VS5: Patrwm Gorchudd Tir / Disgrifiadau ACT / data AO / Delweddaueth o'r Awyr (Google Earth) / Ymweliadau Safle</p>	
<p>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patrwm caeau ar raddfa ganolig o orchudd tir gwledig • Tir wedi'i ddatblygu, tir diffaith neu wastraff / tir llwyd • Coedwigaeth fasnachol • Tir fferm iseldirol 	<p>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bach / patrwm cae ar raddfa agos / mosaig • Tirweddau cymhleth / afreolaidd / amrywiol • Patrwm cryf / gwead • Tirwedd cyfain • Coetir Hynafol • Rhostir ucheldirol • Pori ucheldirol • Ucheldir diffrwyth / creigiog • Dwr / rhynglanwol / twyni / llaciau twyni / tir arfordirol

Dylanwadau a wnaed gan ddyln	<p>Mae'r maen prawf hwn yn ymwneud â faint o ymyrraeth ddynol sydd yn bresennol yn y dirwedd. Gall tirweddau a wnaed gan ddyn a / neu dirweddau sy'n cynnwys arwyddion o weithgaredd a datblygiad dynol, megis aneddiadau mawr a gwasgarog, trafndiaeth, seilwaith cyfleustodau neu gyfathrebu neu ddatblygiad diwydiannol leihau sensitifrwydd y dirwedd i garafanau sefydlog / datblygiadau cabanau ac estyniadau, fel y gall dylanwadau gweladwy chwarylydda neu dirlenwi ac amllder ffurf adeiledig ac ymyrraeth ddynol mewn ardaloedd settledig sy'n fwy cyfoes. I'r gwrthwyneb, mae'r ardaloedd sy'n llai settledig ac yn rhydd rhag gweithgarwch ac aflonyddwch dynol yn cael eu hystyried yn fwy sensitif i'r math hwn o ddatblygiad, oherwydd eu naturioldeb canfyddedig. Mae'r ardaloedd lle mae nodweddion cymeriad mwy sefydledig, adeiledig traddodiadol neu hanesyddol, gan gynnwys strwythurau hanesyddol yn debygol o fod yn fwy sensitif i ddatblygiadau ac estyniadau meysydd carafannau statig / cabanau.</p>	
	<p>Ffynonellau Allweddol Data Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS6: Aneddiadau A VS27: Cyflwr /Disgrifiadau ACT / data AO / data Newyddlen Tir ac Eiddo Lleol (LLPG) / Delweddaueth o'r Awyr (Google Earth) / Ymweliadau Safle</p>	
	<p>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai</p>	<p>Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch</p>
<p>Meini Prawf Gweledol</p>		

<p>Gweledd, Golygfeydd Allweddol a Derbynyddion Nodweddiadol (y tu mewn a'r tu allan i bob ACT)</p>	<p>Mae'r tebygolrwydd i ddatblygiadau a / neu estyniadau parciau carafanau statig / cabanau fod yn amlwg iawn mewn tirwedd benodol yn swyddogaeth y tirlfurf a phresenoldeb gorchudd tir a allai sgrinio, yn enwedig coed a choedlannau. Mae hefyd yn un o swyddogaethau nifer y bobl o wahanol fathau sy'n debygol o ganfod y dirwedd ac unrhyw newid ynddi (e.e. trigolion, gweithwyr, ymwelwyr).</p> <p>Gall tirweddau sydd â golygfeydd cyfyngedig i mewn ac allan fod yn llai sensitif i ddatblygiadau ac estyniadau parciau carafanau statig / cabanau nag ardaloedd â golygfeydd llai cynwysedig.</p> <p>Gall topograffi a / neu lystyfiant ddarparu ymdeimlad o dir caeedig, a allai helpu i leihau gweledd y datblygiad ac felly dangos sensitifrwydd is.³⁵ Mae tirweddau agored, yn enwedig arfordiroedd agored yn gallu bod yn fwy gweladwy ac felly yn fwy agored i'r mathau hyn o ddatblygiad; yn enwedig pan fyddir yn tremio drostynt.</p> <p>Golygfeydd allweddol yw'r rhai o leoedd sy'n agored i'r cyhoedd (sy'n cael eu defnyddio'n rheolaidd neu i fwynhau ansawdd golygfaol) tuag at nodweddion o ddiddordeb. Yn gyffredinol, mae'r rhain yn sensitif i newidiadau a datblygiadau. Gall golygfeydd helaeth agos neu ganolog o lwybrau golygfaol, golygfeydd adnabyddus neu olygfannau twristiaid hefyd gynyddu sensitifrwydd tirwedd i ddatblygiad.</p>		
<p>Ffynonellau data allweddol sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS9: Tir Caeedig / Disgrifiadau ACT / Data AO / Delweddau o'r Awyr (Google Earth) / Ymweliadau Safle</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="300 1227 676 1554"> <p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tirwedd â naws cryf o dir caeedig • Tirweddau sydd wedi'u hamgáu a'u hidlo yn gryf yn weledol. • Ychydig neu ddim rhyngweledd o olygfannau dynodedig mewn tirweddau gwarchoddedig • Dim tirnodau neu nodweddion topograffig amlwg. </td> <td data-bbox="676 1227 1024 1554"> <p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tirwedd â naws cryf o dir caeedig • Tirweddau sydd wedi'u hamgáu a'u hidlo yn gryf yn weledol. • Ychydig neu ddim rhyngweledd o olygfannau dynodedig mewn tirweddau gwarchoddedig • Dim tirnodau neu nodweddion topograffig amlwg. </td> </tr> </table>	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tirwedd â naws cryf o dir caeedig • Tirweddau sydd wedi'u hamgáu a'u hidlo yn gryf yn weledol. • Ychydig neu ddim rhyngweledd o olygfannau dynodedig mewn tirweddau gwarchoddedig • Dim tirnodau neu nodweddion topograffig amlwg. 	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tirwedd â naws cryf o dir caeedig • Tirweddau sydd wedi'u hamgáu a'u hidlo yn gryf yn weledol. • Ychydig neu ddim rhyngweledd o olygfannau dynodedig mewn tirweddau gwarchoddedig • Dim tirnodau neu nodweddion topograffig amlwg.
<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tirwedd â naws cryf o dir caeedig • Tirweddau sydd wedi'u hamgáu a'u hidlo yn gryf yn weledol. • Ychydig neu ddim rhyngweledd o olygfannau dynodedig mewn tirweddau gwarchoddedig • Dim tirnodau neu nodweddion topograffig amlwg. 	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tirwedd â naws cryf o dir caeedig • Tirweddau sydd wedi'u hamgáu a'u hidlo yn gryf yn weledol. • Ychydig neu ddim rhyngweledd o olygfannau dynodedig mewn tirweddau gwarchoddedig • Dim tirnodau neu nodweddion topograffig amlwg. 		
<p>Meini Prawf Esthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol</p>			

³⁵ Dylai coedlannau a choedwigaeth fod yn nodwedd hirdymor os bwriedir dibynnu ar eu heffeithiau sgrinio.

Ansawdd a Chymeriad Golygfaol	Bydd ardaloedd o olygfeydd hardd, cymeriad, ansawdd, cyfanrwydd, naws cryf am le ac amlygrwydd lleol fel arfer yn fwy sensitif i ddatblygiadau ac estyniadau parciau carafanau statig / cabanau o'u cymharu ag ardaloedd llai golygfaol. Mae hyn yn cynnwys tirweddau sydd wedi'u dynodi am eu harddwch naturiol (megis yr Arfordir Treftadaeth neu AHNE ddynodedig) ond hefyd ardaloedd o dirwedd nad ydynt yn ddynodedig, gan gynnwys ardaloedd sy'n nodweddiadol yn lleol neu â chymeriad cryf y mae eu nodweddion golygfaol arbennig yn debygol o gael eu heffeithio gan y math hwn o ddatblygiad.	
	<p>Ffynonellau data allweddol sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS25 Naws Am Le, VS46: Ansawdd Golygfaol, VS47: Cyfanrwydd a VS48: Chymeriad / Ymweliadau Safle</p>	
Pellenigrwydd / Llonyddwch	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwerthusiad LANDMAP isel i ganolig • Ansawdd Golygfaol isel (h.y. ardaloedd diwydiannol) • Naws gwan am le 	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwerthusiad LANDMAP isel i ganolig • Ansawdd Golygfaol isel (h.y. ardaloedd diwydiannol) • Naws gwan am le
	Mae ardaloedd sy'n eithaf anghysbell gyda chymeriad gwyllt a / neu dawel ac nad oes llawer o ddatblygiadau adeiledig yn cynyddu sensitifrwydd tirwedd i ddatblygiadau ac estyniadau parciau carafanau statig / cabanau. Gall datblygiadau ger ardaloedd o'r fath danseilio rhinweddau arbennig a lleoliad ardaloedd penodol.	
	<p>Ffynonellau data allweddol sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS24: Nodweddion Canfyddiadol a Synhwyrdd / Map Ardaloedd Tawel Cymru / Ymweliadau Safle</p>	
Meini Prawf Gwerth	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygythiol; anneniadol; swnllyd; setledig • Ymwthiadau gweledol a chlywedol helaeth • Presenoldeb datblygiad modern / mawr a seilwaith (ardaloedd diwydiannol, aneddiadau trefol modern mawr ac ati) 	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygythiol; anneniadol; swnllyd; setledig • Ymwthiadau gweledol a chlywedol helaeth • Presenoldeb datblygiad modern / mawr a seilwaith (ardaloedd diwydiannol, aneddiadau trefol modern mawr ac ati)

<p>Gwerth Tirwedd</p>	<p>Mae'n debygol y bydd ardaloedd lle mae crynodiad o werthusiadau LANDMAP Eithriadol neu Uchel yn fwy sensitif i ddatblygiadau ac estyniadau parciau carafanau statig / cabanau. Yn ogystal â hyn, mae tirweddau sydd wedi'u dynodi'n ffurfiol oherwydd gwerth golygfaol, dyluniad neu hamdden yn debygol o fod yn fwy sensitif i'r math hwn o ddatblygiad nag ardaloedd heb eu dynodi. Mae gradd y sensitifrwydd yn dibynnu ar natur y cynnig a rhinweddau'r dirwedd sy'n cael eu nodi yn y dynodiad. Mae hierarchaeth y dynodiad yn dylanwadu ar sensitifrwydd tirwedd. Ystyrir bod tirweddau dynodedig rhyngwladol a chenedlaethol megis Parciau Cenedlaethol, Safleoedd Treftadaeth y Byd ac AHNE yn hynod sensitif, gyda dynodiadau rhanbarthol a lleol megis AHE a SLAau yn dilyn hyn hefyd. Mae gwerth tirwedd yn cael ei gydnabod yn ffurfiol drwy ddynodiad, ond gellir hefyd penderfynu ar werth drwy ddogfennau cyhoeddus megis taflenni i dwristiaid; celf a llenyddiaeth. Nid yw Arfordiroedd Treftadaeth yn cael eu gwarchod drwy ddynodiad ond ystyrir eu bod o werth cenedlaethol.</p>
<p>Ffynonellau data allweddol sy'n berthnasol i feini prawf sensitifrwydd</p> <p>LANDMAP VS50: Gwerthusiad Cyffredinol, VS49: Prinder, LH45: Gwerthusiad Cyffredinol, LH42: Cysylltedd / Cydlyniad, GL31: Prinder / Unigrywiaeth a GL33: Gwerthusiad Cyffredinol / Data Mapio Dynodiadau Amgylcheddol (Ffigwr 4.1)</p>	
<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dim safleoedd dynodedig • Gwerthusiad LANDMAP isel i ganolog 	<p>Rhai Dangosyddion o Sensitifrwydd Is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dim safleoedd dynodedig • Gwerthusiad LANDMAP isel i ganolog
	<p>Mae ardaloedd sy'n cael eu cydnabod yn bennaf gan werthusiadau LANDMAP fel Eithriadol neu Hanesyddol neu Diwylliannol Uchel yn debygol o fod yn sensitif iawn i ddatblygiad meysydd carafanau statig / cabanau ac estyniadau. Mae ardaloedd a ddynodwyd am eu gwerth treftadaeth hanesyddol neu ddiwylliannol rhyngwladol, cenedlaethol neu ranbarthol fel Safleoedd Treftadaeth y Byd yn debygol o fod yn fwy sensitif i'r math hwn o ddatblygiad yn enwedig os yw'r cymeriad neu'r canfyddiad o'r dirwedd ble maent wedi eu lleoli yn debygol o gael ei newid yn sylweddol. Nid yw Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig a Pharciau a Gerddi Cofrestredig yn cael eu gwarchod gan ddynodiad ond maent yn cael eu hystyried gan lawer i fod yn werthfawr yn genedlaethol.</p>

Gwerth Hanesyddol	Ffynonellau Allweddol Data Perthnasol i'r Maen Prawf Sensitifrwydd	
	LANDMAP HL38: Prinder, HL35: Uniondeb & HL40: Gwerthusiad Ar y cyfan/ Data Mapio Dynodiadau Amgylcheddol (Ffigur 4.2)	
	Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Llai <ul style="list-style-type: none"> • Dim safleoedd dynodedig • Gwerthusiad LANDMAP isel > gweddol 	• Rhai Dangosyddion Sensitifrwydd Uwch <ul style="list-style-type: none"> • Safle Treftadaeth y Byd, Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig, Parc a Gardd Gofrestredig, Henebion Rhestredig yn weledol amlwg megis bryngaerau a chestyll a ymwelir â nhw yn aml gan dwristiaid • LANDMAP Eithriadol neu Uchel

Cam Dau – Asesu Sensitifrwydd Tirweddol a Gweledol

A.26 Mae'r rhan hon o'r astudiaethau yn seiliedig ar astudiaethau pen desg ac arolygon maes, gyda'r olaf yn cael ei wneud yn ystod camau (gweddau) cynnar yr astudiaeth (ymgyfarwyddo) ac yn ddiweddarach i helpu i wirio a mireinio asesiadau sensitifrwydd pen desg.

Asesiad Gwaelodlin

A.27 Y cam cyntaf yn y broses oedd:

- Nodi a gwerthuso tirlun presennol yr ardal astudiaeth, gan gynnwys ei nodweddion unigryw, dynodiadau tirwedd ac effeithiau y mathau canlynol o ddatblygiadau sy'n bodoli eisoes: ynni gwynt; mastiau ffonau symudol a meysydd carafanau statig / cabanau.
- Nodi a gwerthuso golygfeydd presennol ac amwynder gweledol yr ardal astudiaeth.

A.28 Adolygwyd y wybodaeth ganlynol fel ymarfer desg:

- Mapiau Arolwg Ordnans a lluniau o'r awyr.
- Tirweddau dynodedig ac sy'n werthfawr yn genedlaethol / rhanbarthol, gan gynnwys Parc Cenedlaethol Eryri, Ardaloedd o Harddwch Naturiol ac Arfordir Annatblygedig (fel y nodwyd yn y CDLIE), AoHNE Ynys Môn, AoHNE Llŷn, CLGau a'r Arfordiroedd Treftadaeth.
- Gwybodaeth o setiau data LANDMAP (pob un o'r pum Ardaloedd Agwedd).
- Data mapio GIS treftadaeth naturiol ac adeiledig.
- Asesiadau cymeriad tirwedd presennol.
- Map Ardaloedd Tawel a Llonydd Cymru.
- Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig, Cestyll a Muriau Tref y Brenin Edward yn Safle (oedd) Treftadaeth y Byd Gwynedd, Parciau a Gerddi Cofrestredig a henebion cofrestredig yn weledol amlwg.

- Datblygiadau presennol o fewn yr ardal astudiaeth (gan gynnwys ynni gwynt, mastiau symudol, meysydd carafannau statig / cabanau a hefyd ynni hydro).

A.29 Mae canfyddiadau'r arolwg desg, a gafodd eu mireinio yn ddiweddarach yn dilyn gwaith arolygu maes, yn cael eu cyflwyno yn Adran 3. Maent yn cynnwys trosolwg o nodweddion tirwedd allweddol o ardal yr astudiaeth, disgrifiad o'r presennol a datblygiadau a ganiatawyd (perthnasol i'r rhai sy'n cael eu hystyried yn yr astudiaeth hon) a'u heffaith ar y dirwedd ynghyd â sylwadau cryno ar unrhyw faterion effeithiau cronol presennol a phosibl.

Asesu Sensitifrwydd ACTau

- A.30 Yr oedd y rhan hon o'r astudiaeth yn ymfyn fod taflenni asesu sensitifrwydd ar gyfer pob ACT yn cael eu paratoi, fel y'i cyflwynir yn Adran 4.
- A.31 Mae nodweddion allweddol pob ACT yn cael eu disgrifio cyn cael eu gwerthuso yn erbyn y meini prawf sensitifrwydd a ddisgrifir yn Nhablau A.03 - A07, gan ddefnyddio graddio tri phwynt: uwch, canolig neu is (fel y disgrifir yn Nhabl A.01). Yn olaf rhoddir barn ar sensitifrwydd cyffredinol pob ACT i'r newid sy'n gysylltiedig â'r gwahanol fathau datblygu, yn seiliedig ar raddfa sensitifrwydd chwe phwynt mwy manwl: isel; canolig-isel; canolig; canolig-uchel, uchel ac uchel iawn.
- A.32 data Cymerwyd data o LANDMAP a'i droshaenu ar ardal yr astudiaeth (a restrir yn Nhablau 2.03-2.07). Defnyddiwyd y wybodaeth hon i wneud dyfarniadau cychwynnol ar sensitifrwydd a gafodd eu hategu ac neu eu safoni yn dilyn astudiaethau pen desg pellach a'r ymweliadau safle.

Arolwg Maes

- A.33 Ar ôl cwblhau'r asesiad drafft, ymgwymerwyd ag arolygon maes er mwyn helpu i brofi a mireinio'r canfyddiadau a darparu'r wybodaeth ganlynol:
- Gwell dealltwriaeth ynghylch nodweddion cyffredinol y dirwedd gan gynnwys effeithiau datblygiadau tebyg sy'n bodoli eisoes ac unrhyw grymoedd dros newid a all fod yn eu profi.
  - Dadansoddiad o'r dirwedd, o ran y nodweddion a rhinweddau sy'n effeithio ar ei sensitifrwydd tuag at wahanol fathau o ddatblygiad, gan gynnwys priodweddau arbennig unrhyw ddynodiadau sy'n berthnasol.
  - Gwerthfawrogiad o amrywiadau o fewn Ardaloedd Cymeriad Tirwedd unigol a dealltwriaeth fanylach o ansawdd olygfaol a chyflwr tirwedd.
  - Gwerthfawrogiad o natur unrhyw faterion amwynder gweledol.
  - Deall graddfa'r rhyng-weledded, rhwng Ardaloedd Cymeriad Tirwedd o fewn Ynys Môn, Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri ac gyda thirweddau mewn ardaloedd awdurdodau cyfagos.
  - Cofnodwyd golygfeydd pwysig i ac o bob ACT, gan adnabod nodweddion arbennig megis golygfannau eiconig, golygfeydd i ac o dirweddau dynodedig, nenlinellau / gorwelion neu orwelion di-dor (tir a môr ill dau). Roedd yn bwysig deall sut mae'r dirwedd yn cael ei brofi safbwyntiau sefydlog a dilyniannol ill dau wrth i bobl deithio drwy ardal.
  - Dealltwriaeth o sut mae nodweddion unigol naill ai ar eu pennau eu hunain neu ar y cyd yn gwneud un dirwedd yn fwy sensitif na'r llall. Yr oedd hyn yn helpu i nodi unrhyw gyfyngiadau sensitifrwydd / capasiti strategol penodol a all leihau potensial ardaloedd tirwedd arbennig i ddarparu ar gyfer y gwahanol fathau o ddatblygiad.
- A.34 Roedd y gwaith maes hefyd yn ystyried yn fyr goblygiadau tebygol teipolegau / graddfeydd gwahanol datblygiad mewn perthynas â gwahanol agweddau o'r dirwedd. Mae derbynioldeb datblygiad o wahanol deipolegau / raddfeydd yn amrywio ar draws yr holl Ardaloedd Cymeriad Tirwedd. Mewn dyffrynnoedd cysgodol bach raddfa er enghraifft, mae cyfyngiadau technegol clir i deipolegau datblygiad ynni gwynt mawr a chanolig. Yn yr un modd, cydnabyddir y gallai ardaloedd gyda sensitifrwydd tirwedd sylweddol i ddatblygiad ynni gwynt ar raddfa fawr, megis Parc Cenedlaethol Eryri a'r AoHNEau, ddim ond yn addas ar gyfer tyrbinau bach iawn sengl.
- A.35 Yn seiliedig ar ganlyniadau'r arolygon maes, mae'r gwerthusiadau drafft o sensitifrwydd ACTau wedi cael eu mireinio ac fe baratowyd yr asesiad sensitifrwydd terfynol a thablau cryno cysylltiedig ar gyfer pob ACT.

Cam Tri – Gosod Strategaethau Tirwedd a Datblygu Canllawiau Lleoli a Dylunio

A.36 Mae'r Cynghorau ac Awdurdod y Parc yn cydnabod yr angen i gydbwysu cyfleoedd ar gyfer cynhyrchu a chysylltu ynni, rhwydweithiau telathrebu a thwristiaeth â'r angen i sicrhau nad yw nodweddion pwysig y dirwedd yn cael eu niweidio'n annerbyniol. Felly, datblygwyd strategaeth tirwedd ar gyfer pob ACT yn seiliedig ar yr ystyriaethau a ganlyn:

- Osgoi niwed sylweddol i nodweddion allweddol y ACT tra'n derbyn y gallai fod angen rhywfaint o newid mewn rhai lleoliadau.
- Yn seiliedig ar yr asesiad sensitifrwydd tirwedd blaenorol, ymateb i leoliadau lle mae datblygiadau ynni adnewyddadwy, seilwaith trawsyrru a thwristiaeth newydd yn cael eu gosod orau a lleoliadau lle mae'r rhinweddau pwysig gan gynnwys nodweddion arbennig unrhyw dirwedd ddynodedig yn gwneud y mathau hyn o ddatblygiad yn llai addas.
- Diogelu tirweddau sensitif rhag datblygiadau amhriodol.
- Sicrhau bod lleoliad a dyluniad y datblygiad yn ymateb i gymeriad tirwedd pob ACT.
- Sicrhau nad yw unrhyw ddatblygiad yn amharu ar dirweddau gerllaw y tu hwnt i ffin ardal yr astudiaeth.
- Sicrhau nad yw gwahanol fathau o ddatblygiad yn gwrthdaro naill ai o fewn neu rhwng ACT.

A.36 Roedd y cam hwn yn yr astudiaeth yn cymhwyso safbwynt proffesiynol i benderfynu'r amcan(ion) tirwedd mwyaf addas a chynhwysedd perthynol pob ACT drwy gyfuno gwerthusiad sensitifrwydd tirwedd a gweledol â materion rhyngweledd ac effeithiau cronol posibl a all godi pe bai datblygiad pellach yn cael ei gymeradwyo.

Mathau o Ddatblygiad

A.38 Mae'r tablau canlynol wedi'u paratoi er mwyn categoreiddio'r gwahanol raddfeydd o ynni gwynt, ynni solar PV, mastiau symudol a datblygiadau parciau carafanau statig / cabanau. Mae'r rhain yn helpu i ddeall natur a graddfeydd amrywiol y gwahanol fathau o ddatblygiad sy'n cael ei ystyried. Mae'r cyfeiriadau at fathau yn cael eu defnyddio trwy'r adroddiad hwn, yn enwedig yn y gwaith o ddatblygu strategaethau tirwedd ac wrth ystyried cynhwysedd dangosol. Nid oes tabl mewn perthynas â llinell uwchben 400 kV gan fod yr astudiaeth yn tybio tyrau delltwaith dur oddeutu 46 m o uchder.

Mathau o Ddatblygiad Ynni Gwynt

A.39 Mae cynhwysedd tirwedd ar gyfer datblygiad ynni gwynt nid yn unig yn adlewyrchu presenoldeb gwahanol nodweddion a gwerthoedd tirwedd, ond hefyd grŵp ac uchder y tyrbinau mewn perthynas â maint y dirwedd. Er mwyn gwerthuso hyn, nodwyd cyfres o fathau o ddatblygiad ynni gwynt yn seiliedig ar geisiadau blaenorol am ddatblygiadau ynni gwynt yn ardal yr astudiaeth ynghyd â rhagamcan o dueddiadau'r dyfodol. Mae'r mathau hyn hefyd yn cysylltu â'r rhai a gafodd eu hystyried yn Asesiad Sensitifrwydd a Chynhwysedd Tirwedd ar gyfer Datblygiad Ynni Gwynt Conwy a Sir Ddinbych 2013 sy'n ystyried sensitifrwydd tirweddau i ddatblygiadau ynni gwynt mewn ardaloedd Awdurdodau cyfagos.

A.40 Mae'r chwe chategori (domestig, micro, bach, canolig, mawr a mawr iawn) wedi'u cyflwyno yn Nhabl 2.08 isod ac yn FfigurA.1 o'u cymharu â thirnodau adnabyddus eraill yng ngogledd cymru er mwyn cael syniad o'r maint.

A.41 Fel arfer bydd cynnig yn cael ei ystyried o fewn y categori sy'n cynrychioli'r math mwyaf y mae'n gymwys ar ei gyfer.

Ffigur A.2

Tabl A.08: Mathau o Ddatblygiad Ynni Gwynt

Math o Ynni Gwynt	Meini Prawf (yn bodloni un neu fwy o'r meini prawf) (yn penderfynu a yw'r math hwn neu fath mwy yn gymwys)
DOMESTIG	<ul style="list-style-type: none"> • Ceisiadau tyrbin sengl • Tyrbin hyd at 15m i ben y llafn • Gall tyrbin fod ar do neu bolyn • O dan 10kW fel rheol
MICRO	<ul style="list-style-type: none"> • Ceisiadau tyrbin sengl neu bâr o dyrbinau • Tyrbin hyd at 20m i ben y llafn • O dan 50kW fel rheol
BACH	<ul style="list-style-type: none"> • Tyrbin hyd at 3 mewn nifer • Tyrbin hyd at 50m i ben y llafn • Grŵp bychan • O dan 5MW fel rheol

CANOLIG	<ul style="list-style-type: none"> • Tyrbin hyd at 9 mewn nifer • Tyrbin hyd at 80 metr i ben y llafn • Grŵp mawr • Dros 5MW a hyd at 25MW fel rheol
MAWR	<ul style="list-style-type: none"> • Tyrbinau yn cynnwys 10 mewn nifer neu fwy • Tyrbin hyd at 110 metr i ben y llafn • Fferm wynt fawr • Dros 25MW fel rheol
MAWR IAWN	<ul style="list-style-type: none"> • Tyrbinau yn cynnwys 10 mewn nifer neu fwy • Tyrbin dros 110 metr i ben y llafn • Fferm wynt enfawr • Dros 25MW fel rheol

A.42 Mae ceisiadau ac ymholiadau ar gyfer prosiectau ynni gwynt bach i ganolig yn berthnasol i'r ardal astudiaeth ehangach. Yma, mae uchder y tyrbîn (yn hytrach na dim ond nifer y tyrbînau) a sut y mae hyn yn berthnasol i raddfa'r dirwedd a'r tîrfurf, yn ystyriaeth allweddol ynghyd â materion lleol megis gwahanu aneddiadau, golygfeydd o ymylon aneddiadau a llwybrau.

A.43 Mae ceisiadau ac ymholiadau ar gyfer datblygiadau ffermydd gwynt mawr ac enfawr yn ymwneud â SSA NCT 8 yn bennaf, sydd i gyd y tu allan i ardal yr astudiaeth. Mae'r mathau mawr ac enfawr wedi'u cynnwys yn Nhabl 2.08 uchod er gwybodaeth gan eu bod yn ymwneud â rhai datblygiadau gweithredol / gyda chaniatâd o fewn ardal yr astudiaeth a byffer; fodd bynnag, nid yw datblygiadau o'r maint hwn yn cael eu hystyried fel rhai priodol y tu allan i Ardal Chwilio Strategol (ACHS) NCT 8 ac felly ni chawsant eu hystyried fel rhan o'r astudiaeth hon.

A.44 Er bod allbwn weithiau'n cael ei ddefnyddio i ddiffinio meintiau gwahanol ddatblygiadau ynni gwynt, mae nifer o amodau penodol (mewn perthynas â maint, diamedr y rotor neu nifer y tyrbînau), sy'n dylanwadu ar y dirwedd ac effaith weledol cynnig ac felly gall newid categori cynnig waeth beth fo'r allbwn. Mae allbynnau dangosol yn ymddangos yn Nhabl 2.08 er gwybodaeth; fodd bynnag, ni ddylid defnyddio'r wybodaeth hon i benderfynu pa fath sy'n berthnasol i ddatblygiadau ynni gwynt arfaethedig.

Mathau o Ddatblygiad Mast Symudol

A.45 Mae cynhwysedd tirwedd ar gyfer datblygiad mast symudol nid yn unig yn adlewyrchu presenoldeb gwahanol nodweddion a gwerthoedd tirwedd, ond hefyd math ac uchder y mastiau mewn perthynas â maint y dirwedd. Er mwyn helpu i werthuso hyn, nodwyd cyfres o fathau o ddatblygiad mast symudol yn seiliedig ar geisiadau datblygu blaenorol yn ardal yr astudiaeth ynghyd â rhagamcan o dueddiadau'r dyfodol.

A.46 Mae'r tri chategori (delltwaith, monopolyn a chuddliw) wedi'u cyflwyno yn Nhabl 2.10 isod ac mae'r monopolyn wedi'i ddangos yn Ffigur 2 o'u cymharu â thirnodau lleol adnabyddus eraill er mwyn cael syniad o'r maint.

Tabl A.10: Teipolegau Datblygu Mastiau Symudol

Teipoleg Mastiau Symudol	Disgrifiad
DELLT	<ul style="list-style-type: none"> • Strwythur ffrâm ddu mwy cymhleth lle mae nifer o fathau dylunio ar gael, fel arfer hyd at 20 m o uchder

MONOPOL	<ul style="list-style-type: none"> Dyluniad cymharol ddinodwedd, syml, golofnog, fel arfer hyd at 15-20 m o uchder
CUDDLIW	<ul style="list-style-type: none"> Mastiau wedi eu cuddio, er enghraifft fel polion telegraff, creigiau a choed er mwyn lleihau'r effaith weledol, gall gynnwys mastiau wedi eu gosod ar adeilad (amrywiol uchderau hyd at 15-20 m)

Teipolegau Datblygu Meysydd Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau

- A.47 Mae capasiti Tirwedd ar gyfer datblygu meysydd carafanau statig / cabanau nid yn unig yn adlewyrchu presenoldeb nodweddion tirwedd a gwerthoedd gwahanol, ond hefyd yr ôl troed / mäs y datblygiad mewn perthynas â maint y dirwedd. Er mwyn helpu i werthuso hyn, mae cyfres o deipolegau datblygiad wedi eu nodi; yn seiliedig ar ledaeniad graddfeydd datblygiad o fewn ardal yr astudiaeth.
- A.48 Mae'r pum categori (bach iawn, bach, canolig, mawr a mawr iawn) yn cael eu cyflwyno yn Nhabl A.11 isod ac fe'i dangosir yn Ffigur A.3 er mwyn darparu ymdeimlad o raddfa.

Tabl A.11: *Typolegau Meysydd Carafanau Statig / Cabannau*

Typolegau Meysydd Carafanau Statig / Cabannau	Meini Prawf Mynegol
BACH IAWN	Hyd at 10 uned (yn nodweddiadol ardal llai na 1 hecтар)
BACH	11-25 uned (yn nodweddiadol ardal llai na 2 hecтар)
CANOLIG	26-75 uned (yn nodweddiadol ardal llai na 10 hecтар)
MAWR	76-200 uned (yn nodweddiadol ardal llai na 15 hecтар)
MAWR IAWN	Over 200 uned (yn nodweddiadol ardal fwy na 15 hecтар)

Figure 5.3: Comparative Static Caravan/Chalet Parks Development and Extensions

Ffigur A.3

Strategaethau Tirwedd

- A.49 Mae Comisiwn Dylunio Cymru (CDC) yn ei ddogfen 2012, Dylunio Ffermydd Gwynt yng Nghymru, wedi cymhwyso canllawiau Scottish Natural Heritage (SNH) i ddatblygu ei ganllawiau ei hun sy'n ymwneud yn benodol â datblygu ffermydd gwynt. Yn y ddogfen trafodir tri amcan sydd a wnelo'r dirwedd:
- **Gwarchod y Tirlun:** 'tirwedd heb unrhyw ffermydd gwynt neu ffermydd gwynt anaml'.
  - **Cynnig Lle yn y Dirwedd:** 'tirwedd gyda ffermydd gwynt achlysurol'.
  - **Newid Tirwedd:** 'tirwedd gyda ffermydd gwynt.'
- A.50 Comisiynwyd yr astudiaeth mewn perthynas â Pharc Cenedlaethol Eryri i adnabod sensitifrwydd tirweddau penodol mewn perthynas â thri math gwahanol o ddatblygiad. Er bod canllaw DCFW ddim ond yn ystyried ffermydd gwynt mae'n ddefnyddiol fel canllaw ar gyfer datblygu amcanion tirwedd ac fe'i defnyddiwyd i addasu ac i adlewyrchu amrywiaeth o ddatblygiadau sydd yn cael sylw yn yr adroddiad hwn. Mae'n bwysig nodi na ddylai'r rhain gael eu hystyried yn amcanion rhagnodol caeth.
- A.51 Neilltuir un (neu fwy) o'r pedwar amcan tirlun eang fel y diffinnir isod ar gyfer pob ACT. Gall y rhain amrywio gan ddibynnu ar y math o ddatblygiad sy'n cael ei ystyried, ond yn y pen draw byddant yn cynorthwyo'r Cyngorau ac Awdurdodau'r Parciau i wneud penderfyniadau ar geisiadau newydd wrth i'r amcanion tirwedd wedyn ffurfio sail i argymhellion ar fath a maint y datblygiad a allai fod / neu efallai na fydd yn briodol ym mhob un o'r Ardaloedd Cymeriad Tirwedd.

Amcan 1	
Gwarchodaeth Tirwedd	<i>Yn nodweddiadol dim datblygiad neu ynni adnewyddadwy anaml iawn ar raddfa lai, seilwaith trawsyrro a / neu ddatblygu twristiaeth.</i>
<p>Mae gwarchod y dirwedd yn berthnasol i dirweddau lle mae cadwraeth adnoddau a phrofiad gweledol y dirwedd wedi cael eu hasesu fel elfennau sy'n uchel iawn o ran pwysigrwydd. Ei nod yw cadw neu atgyfnerthu cymeriad presennol, ansawdd a chyfanrwydd y dirwedd ac i osgoi niwed arwyddocaol i'w nodweddion allweddol.</p> <p>Er y gall datblygiad ar raddfa lai fod yn briodol mewn rhai amgylchiadau o fewn ardaloedd lle mai gwarchod y tirlun yw'r prif amcan, mae cyfleoedd o'r fath yn debygol o fod yn gyfyngedig iawn oherwydd sensitifrwydd y dirwedd a sensitifrwydd gweledol yr ardaloedd hyn ac yn dibynnu ar ba mor dda y mae graddfa a dyluniad y datblygiad yn ymwneud â'r dirwedd bresennol a'r cyfyngiadau gweledol.</p> <p>Mae presenoldeb tirweddau a warchodir yn statudol yn lleihau yn sylweddol i ba raddau y gall datblygiad gael eu cynnwys a bydd yn bwysig deall sut y gallai gwahanol fathau o ddatblygiad effeithio ar y nodweddion arbennig sydd wedi achosi iddo gael ei ddynodi. Mae Polisi Cynllunio Cymru (Argraffiad 5, 2012) yn anelu i gynnal cywirdeb ac ansawdd y dirwedd o fewn Parciau Cenedlaethol, AHNE, Safleoedd Natura 2000 y Gyfarwydddeb Cynefinoedd, Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol a Safleoedd Treftadaeth y Byd. Yn yr ardaloedd hyn, gwarchod y dirwedd fydd yr amcan tirlun mwyaf priodol, gan adlewyrchu'r lefel uchel o warchodaeth a roddir i'r ardaloedd dynodedig hyn.</p> <p>Yn enwedig gyda strwythurau uchel megis tyrbinau a mastiau symudol mae'n rhaid ystyried rhyngweledd rhwng Ardaloedd Cymeriad Tirwedd yn ofalus er mwyn osgoi effeithiau tirwedd cronus andwyol ac effeithiau gweledol andwyol sy'n deillio yn sgil datblygiadau lluosog. Efallai, fodd bynnag, fod golygfeydd pell o ddatblygiadau wedi eu lleoli mewn ACTau gerllaw, a all fod yn ganfyddadwy o dan amodau gweledd da.</p>	

Amcan 2

Lle yn y Dirwedd

Yn nodweddiadol tirwedd gydag ynni adnewyddadwy seilwaith trawsyrru a / neu ddatblygu twristiaeth achlysurol.

Mae cynnig lle yn y dirwedd yn nodweddiadol yn berthnasol i dirweddau lle mae cadwraeth cymeriad a golygfeydd tirwedd wedi cael ei asesu i fod o bwysigrwydd cymedrol i uchel.

Mae'r amcan hwn yn anelu at gadw cymeriad cyffredinol, ansawdd a chyfanrwydd y dirwedd, tra'n derbyn y gall datblygiadau achlysurol bach i raddfa ganolog gael eu caniatáu. Gall datblygiadau o'r fath effeithio ar ganfyddiad y dirwedd sy'n agos, ond ni ddylai gael dylanwad eang ar y profiad cyffredinol o dirwedd yr ACNT, nac achosi newidiadau ar raddfa fawr o ran cymeriad a gwrthdaro â neu newid ei nodweddion diffiniol.

Amcan 3

Newid tirwedd

Yn nodweddiadol tirwedd lle mae yna ynni adnewyddadwy yn gymharol aml, seilwaith trawsyrru a / neu ddatblygiad twristiaeth.

Mae newid yn y dirwedd yn berthnasol i dirweddau lle derbynir y gall cymeriad y dirwedd gynnwys rhywfaint o newid o ganlyniad i ynni adnewyddadwy, seilwaith trawsyrru a / neu ddatblygiad twristiaeth.

Mae'r amcan newid tirwedd yn derbyn y gallai nifer o ddatblygiadau gael eu lleoli o fewn yr ACT ac y gall y rhain gael effaith yn lleol ac ar draws ardal ehangach ac felly yn dod yn nodwedd ddiffiniol o'r dirwedd. Mewn ardaloedd o'r fath bydd yn dal yn bwysig sicrhau bod datblygiadau yn cyd-fynd â graddfa a chymeriad y dirwedd. Dylai fod yn bosibl i werthfawrogi cymeriad y dirwedd heb i ddatblygiadau dra-arglwyddiaethu ar bob golygfa. I'r perwyl hyn rhaid cynnwys mesurau lliniaru a gwella'r tirwedd fel rhan o'r cynnigion datblygu.

Amcan 4

Tirwedd newydd

Yn nodweddiadol tirwedd gyda swm nodedig o ynni adnewyddadwy, seilwaith trawsyrru a / neu ddatblygu twristiaeth.

Yr amcan ymhlyg yn y tirweddau hyn yw derbyn newid sylweddol yng nghymeriad y dirwedd. Mae'r holl nodweddion tirwedd arall yn cael eu gweld yng nghyd-destun ynni adnewyddadwy helaeth, seilwaith trawsyrru a / neu ddatblygu twristiaeth. Lle y derbynir bod yr ardal yn un lle gellir caniatáu i'w gymeriad tirwedd newid, mae'n dal angen dilyn egwyddorion dylunio tirwedd da i sicrhau bod y datblygiad yn briodol i raddfa a chymeriad y dirwedd. I'r perwyl hyn rhaid cynnwys mesurau lliniaru a gwella'r tirwedd fel rhan o'r cynnigion datblygu.

A.52 Gall perthynas neu drothwy newid tirwedd sy'n deillio o ddatblygiad amrywio gan ddibynnu ar y dirwedd a natur y datblygiad arfaethedig. Tybir, fodd bynnag, bod mwy o gynhwysedd cyffredinol ar gyfer datblygiad mewn ardaloedd o sensitifrwydd is lle ystyrir bod newid tirwedd yn fwy derbyniol. Ar y llaw arall, bydd ardaloedd o sensitifrwydd uwch, yn enwedig y rhai sydd wedi'u dynodi, yn fwy tebygol o fod yn gyfyngol. Yn ogystal â hyn, efallai y bydd ardaloedd cymeriad tirwedd mwy yn gallu cynnwys mwy o ddatblygiadau.

Cynhwysedd Dangosol Tirwedd

A.53 Mae cynhwysedd dangosol cyffredinol tirwedd ar gyfer y gwahanol fathau o ddatblygiad wedi'i bennu ar gyfer pob ardal ACT drwy ystyried y canlynol:

- Sensitifrwydd tirwedd a gweledol cyffredinol i bob math o ddatblygiad sy'n cael ei ystyried wrth benderfynu ar amcan(ion) yr ardal.
- Sut yr ystyrir a phrofir tirwedd yr ardal a sut maent yn cyfrannu at faterion strategol a lleol.
- Datblygiadau ynni adnewyddadwy a / neu dwristiaeth gweithredol a gyda chaniatâd ym mhob ACT a gerllaw.
- Maint pob ACT. Efallai y bydd modd cynnwys mwy o ddatblygiadau mewn ACT fawr cyn cyrraedd trothwy cynhwysedd.

A.54 Er bod cynhwysedd dangosol tirwedd yn helpu i ganfod y math o ddatblygiadau y gellid eu cynnwys, nid yw'n awgrymu y bydd ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad yn yr ardaloedd hyn yn briodol. Mae elfennau eraill megis dynodiadau amgylcheddol a chyfyngiadau technegol, lleoliad penodol y safle, gosodiad a dyluniad a'r galw am ddatblygiad y tu hwnt i gwmpas yr asesiad hwn a bydd angen eu hystyried ar gyfer pob achos unigol.

A.55 Mae'r berthynas gyffredinol rhwng sensitifrwydd tirwedd, amcanion tirwedd a chynhwysedd wedi'i ddangos isod.

Sensitifrwydd Tirwedd	Amcan Tirwedd	Cynhwysedd Tirwedd	Trothwy
Sensitifrwydd Uwch	Gwarchod Tirwedd	Cynhwysedd Cyfyngedig	<i>Fel arfer dim datblygiad neu ddatblygiadau ynni adnewyddadwy, seilwaith trawsyrru a / neu dwristiaeth bychain yn brin</i>
	Cymhwysiad Tirwedd		<i>Fel arfer tirwedd gyda rhai datblygiadau ynni adnewyddadwy, seilwaith trawsyrru a / neu dwristiaeth</i>
	Newid Tirwedd		<i>Fel arfer tirwedd gyda datblygiadau ynni adnewyddadwy, seilwaith trawsyrru a / neu dwristiaeth eithaf aml</i>
Sensitifrwydd Is	Tirwedd Newydd	Cynhwysedd Uchaf	<i>Fel arfer tirwedd gyda chryn dipyn o ddatblygiadau ynni adnewyddadwy, seilwaith trawsyrru a / neu dwristiaeth</i>

Canllawiau Lleoli a Dylunio mewn perthynas ag Effaith posibl datblygiadau ynni adnewyddadwy, seilwaith trawsyrru a / neu dwristiaeth ar Dirwedd a Gwelededd

- A.56 Mae nodiadau canllaw penodol wedi'u paratoi ar gyfer pob math o ddatblygiad er mwyn helpu i gyfeirio unrhyw ddatblygiad arfaethedig i'r lleoliadau mwyaf priodol o ran tirwedd a gwelededd ym mhob ACT. Mae'r canllawiau'n nodi'n fras pa fath(au) o ddatblygiadau ynni adnewyddadwy, seilwaith trawsyrru a / neu dwristiaeth (os o gwbl) y gellir eu hystyried yn briodol ac mae'n amlygu materion dyluniad a lleoliad penodol. Nodwyd y cyfyngiadau penodol a all leihau'r posibilrwydd y gall rhai ardaloedd gynnwys y mathau gwahanol o ddatblygiad ynghyd ag effeithiau cronol a thraws ffiniol posibl.
- A.57 Mae nodiadau canllaw lleoliad a dyluniad generig wedi'u cynnwys yn Rhan 5, ynghyd â chysylltiadau â ffynonellau perthnasol eraill o wybodaeth y gellid eu defnyddio i lywio lleoliad a dyluniad sensitif. Dylid darllen y nodiadau hyn ochr yn ochr â'r canllawiau dyluniad a lleoliad penodol sydd wedi'u cynnwys yn y strategaethau ar gyfer pob ACT.